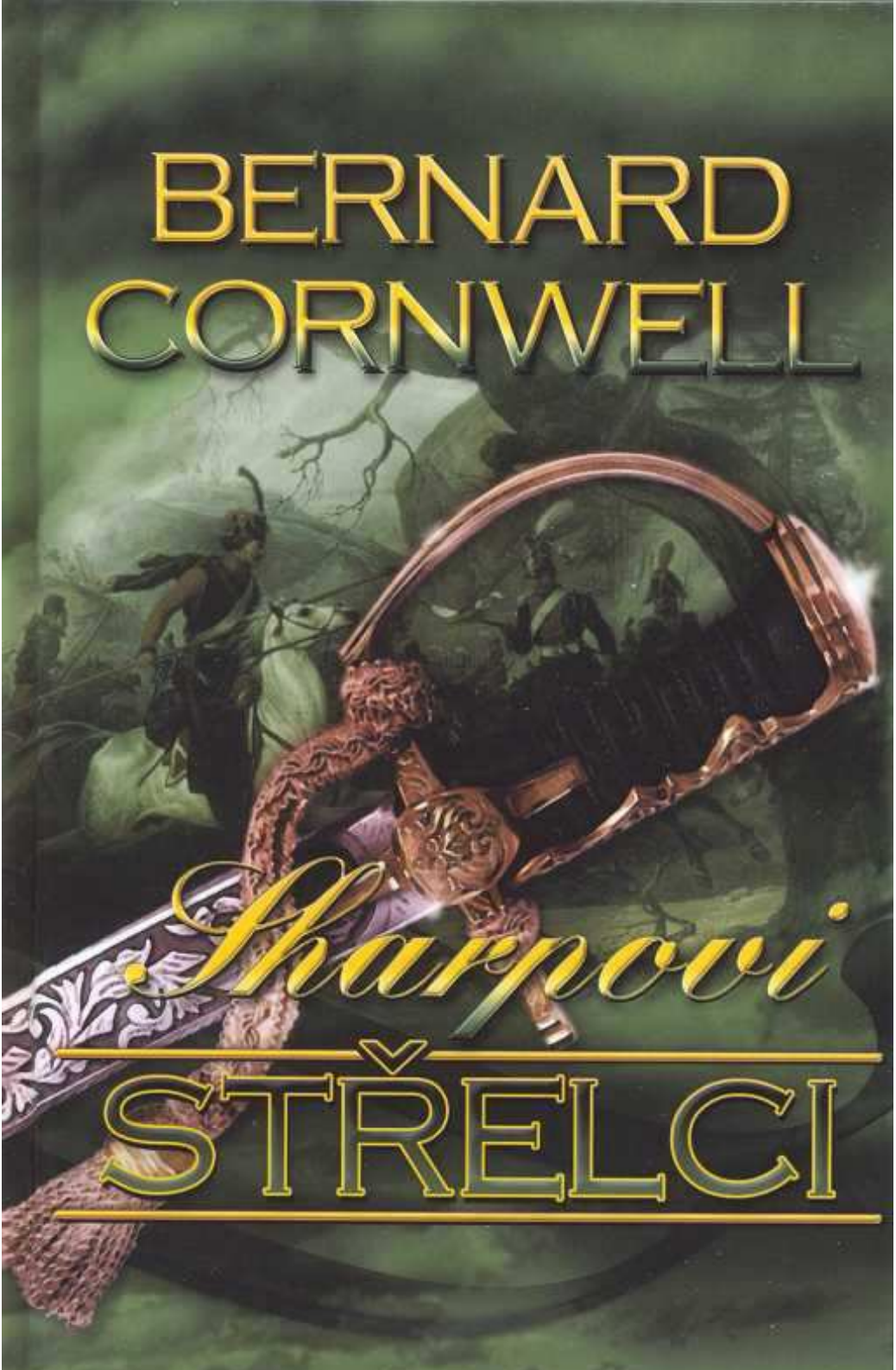
BERNARD CORNWELL

Sharpovi STŘELCI

SHARPOVI STŘELCI

RICHARD SHARPE S ODLOUČENOU JEDNOTKOU STŘELCŮ
V HORÁCH SEVERNÍHO ŠPANĚLSKA
ÚSTUP BRITSKÉ ARMÁDY DO LA CORUNI

ISBN 978-80-7411-011-5

BERNARD CORNWELL

Sharpovi STŘELCI

Richard Sharpe a francouzská invaze do Galície,
leden 1809

Bernard Cornwell

SHARPE'S RIFLES

Richard Sharpe and the French invasion of Galicia, January 1809

Copyright © Rifleman Productions Ltd., 1988
All rights reserved
Translation © Jiří Beneš, 2009

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být reprodukována
jakoukoliv formou ani prostředky mechanickými
nebo elektronickými, ani fotokopírováním
nebo zaznamenáváním na jakýkoliv nosič informací.

ISBN 978-80-7411-011-5

Sharpovy střelce

věnuji
Carolyn Ryanové

Prolog

Šlo o dřevěnou truhlici.

Major španělské armády seji snažil zachránit, zatímco jízdní myslivec, plukovník Napoleonovy císařské gardy, dostal rozkaz se jí zmocnit. Francouzského důstojníka tím pověřil samotný císař a přikázal mu, že má použít jakýchkoliv prostředků, aby úkol splnil.

Truhlice byla stará, ze dřeva zčernalého věkem, že se lesklo jako uhlí, obepnutá dvěma kovovými pásy, které se navzdory množství důlků, vyhlodaných letitou rzí, zdály stále pevné. Byla asi šedesát centimetrů široká, něco méně než půl metru hluboká a zhruba stejně tak vysoká, zajištěná dvěma petlicemi s visacími zámky a opatřená několika pečetěmi z červeného vosku, které vypadaly stejně staré jako samo dřevo. Truhlici navíc chránil před vlivy počasí obal z voskovaného plátna, nebo spíš chránil osud Španělska v ní ukrytý.

Druhý den roku 1809 se už plukovník truhlice téměř zmocnil. S plukem francouzských dragounů, který měl k dispozici, dostihl Španěly v blízkosti města Leonu, ale cazadoři, vedeni majorem Blasem Vivarem, jim unikli, i když se jim to podařilo jen za cenu toho, že se vzdali koní a pěšky vystoupali po zledovatělých stezkách vysoko do hor.

Byla zima, jedna z nejhorších, jakou ve Španělsku, a zvlášť v horách na severu, pamatovali, ale jinou možnost, jak Francouzům uniknout, major Vivar neměl. V prosinci obsadilo Napoleonovo vojsko Madrid a Blasi Vivarovi se podařilo uprchnout se vzácnou truhlicí sotva hodinu předtím, než do města vjela nepřátelská jízda. Doprovázela ho stovka cazadorů, jízdních „lovců“, ozbrojených meči s rovnou čepelí a karabinami s krátkou hlavní. V průběhu strastiplné jízdy napříč Španělskem, při níž Vivar neustále měnil směr, aby pronásledovatele zmátl, se však z lovců stali štvanci. Major doufal, že najde bezpečí u armády generála Romany na severu, ale pouhé dva dny předtím, než je dragouni přinutili uchýlit se do hor, byl

Romana poražen. Ted‘ se tedy Vivar ocitl sám, v bezvýchodné situaci v horách, s devadesáti muži, kteří mu zbyli. Ostatní byli mrtví. Padli nebo zemřeli vyčerpáním kvůli truhlici, s níž nyní jejich druhové prchali zimní krajinou.

Sněhu bylo v horských soutěskách čím dál víc, a když přišla obleva, proměnily vytrvalé lijáky horské stezky v bahniště, která za dlouhých nocí umrzala. Cazadoři trpěli omrzlinami a neustálým chladem, protože museli přespávat v jeskyních nebo opuštěných horských usedlostech.

V jednom takovém dni, kdy vítr přival od západu husté sněžení, se Vivarovi muži uchýlili do ubohé skrýše v úzké rokli pod horským hřebenem. Samotný Blas Vivar ležel na okraji rokle a dalekohledem pozoroval údolí. Díval se na nepřátelské vojáky.

Pod jejich hnědými plášti se skrývaly světlezelené kabáty francouzských dragounů. Dragouni je sledovali každou míli jejich cesty, ale zatímco jeho muži museli postupovat úzkými cestami vysoko v horách, Francouzi zůstávali v údolích, kde byly cesty, mosty a usedlosti, v nichž se dalo přenocovat. I je občas zastavilo počasí a Vivar se vždy odvažoval doufat, že už je ztratil. Ale když pak na pár hodin sněžení ustalo, znovu se objevili jako prokletí, kterého se nelze zbavit. Nyní Vivar ležel v mrazivém větru a pozoroval, jak sesedají z koní v malé vesnici na dně údolí. Budou tam mít teplo a jídlo a jejich koně stáj a seno, zatímco jeho muži se třesou zimou, šleháni ledovým větrem.

„Jsou tam?“ zeptal se Vivarův zástupce poručík Dávila, který vylezl ze strže k němu.

„Jsou.“

„Ten myslivec taky?“

„Ano“ Vivar se díval na dva jezdce uprostřed vesnice. Jeden z nich byl jízdní myslivec, plukovník císařské gardy, v jasně červené pelise, tmavozelených kalhotách a kalpaku, čepici z černé medvědí kůže s rudým chocholem a žlutými střapci.

Druhý jezdec neměl uniformu – byl v černém vypasovaném jezdeckém kabátu a vysokých bílých botách. Tohoto muže se Vivar bál víc než myslivce, neboť to byl on, kdo za ním dragouny neúprosně vedl. A také věděl, kam Blas Vivar míří a kde ho zastavit,

navíc znal dobře, jakou moc má to, co se skrývá v staré dřevěné truhlici.

Poručík Dávila se přikrčil ve sněhu vedle Vivara. Teď už ani nevypadali jako vojáci, protože byly zahaleni plášti sešitými z obyčejné pytloviny a obličeje, boty a ruce měli obalené hadry. Pod pytlovinou však stále měli červené uniformy elitní roty cazadoru a byli stejně odhodlaní jako všichni Španělé, kteří bojovali proti Francouzům.

Dávila si půjčil od Vivara dalekohled a namířil ho do údolí. Zorné pole mu zamlžoval vanoucí sníh, ale i tak viděl červenou pelisu, která splývala jízdnímu myslivci z pravého ramene. „Proč nemá plášť?“ zamumlal.

„Protože chce ukázat, že mu zima nevadí,“ řekl Vivar.

Dávila posunul zorné pole a chvíli sledoval, jak do vesnice přijíždějí další dragouni. Někteří z nich šli pěšky a vedli kulhající koně. Všichni měli palaše, dlouhé rovné šavle s širokou čepelí, a karabiny. „A já myslel, že už jsme se jich zbavili,“ poznamenal Dávila smutně.

„Zbavíme se jich, až zabijeme i toho posledního,“ odpověděl Vivar a sklouzl dolů. Měl opálenou tvář ošlehanou větrem a ztvrdlou bojechtivým výrazem, zjemňovaly ji však tmavé oči, v nichž jiskřil humor a inteligence. Když se nyní díval na své muže, jak se v rokli chvějí zimou, téměř se mu do nich draly slzy. „Kolik nám zbývá jídla?“

„Asi tak na dva dny.“

„Kdyby to nebylo rouhání, myslel bych si, že Bůh už Španělsko opustil,“ řekl Vivar. Jeho slova téměř zanikla v hukotu větru.

Poručík Dávila mlčel. Náhlý závan zvedl čerstvě napadaný sníh na hřebeni a rozvířil ho nad jejich hlavami. Poručík si s hořkostí představil, co se teď ve vesnici děje. Francouzi si berou jídlo, dřevo na ohně a ženy, děti pláčí a muži budou vyslýcháni, zda viděli skupinu cazadorů v hadrech, která nese dřevěnou truhlici. Všichni samozřejmě odpovědí, že nikoho neviděli, a budou mluvit pravdu, ale Francouzi je stejně zabijí a muž v černém kabátě a bílých botách tomu bude přihlížet, aniž se mu na tváři objeví sebemenší náznak

soucitu. Dávila zavřel oči. Do doby, než začala válka, neznal, co je to nenávist, zato teď si nebyl jistý, zda ji kdy ze svého srdce vykoření.

„Musíme se rozdělit," řekl náhle Vivar.

„Prosím?" zeptal se Dávila, protože ho major vytrhl z myšlenek.

„Vezmu osm mužů a truhlici a vy počkáte tady," řekl Vivar pomalu, jako by nad tím stále uvažoval. „Až budeme pryč a až budou pryč i Francouzi, půjdete na jih. Ale nevyrazíte dřív, dokud si nebudete jisti, že už z údolí odtáhli. Ten myslivec je chytrý a už teď možná předvídá, co chci udělat. Takže čekejte, Diego. Čekejte, dokud nebudete mít jistotu, a pak čekejte do druhého dne. Rozumíte?"

„Rozumím, done Blasi."

Navzdory smrtelné únavě a chladu, který mu pronikal až do kostí, našel v sobě major tolik odhodlání, že se mu podařilo vložit do svých slov naději. „Jděte do Orense, Diego, a zjistěte, jestli tam zbyl někdo z našich mužů. Řekněte jim, že je potřebujeme. Že potřebujeme muže a koně! Pak s nimi odejděte do Santiaga, a když tam ještě nebudu, jeďte dál na východ, dokud mě nenajdete."

Dávila přikývl. Na jazyk se mu drala jedna zřejmá otázka, ale nemohl se přimět, aby ji vyslovil.

Ani to nebylo třeba, protože Vivar pochopil, na co se chce zeptat. „Kdyby se Francouzi truhlice zmocnili, dozvíte se to. Rozhlásili by to po celém Španělsku, navíc byste to poznali z toho, že by byla válka ztracená."

Dávila se pod chabým potrhaným pláštěm zachvěl. „Když půjdete na západ, done Blasi, možná narazíte na Brity."

Vivar si odplivl – to vyjadřovalo celé jeho mínění o britské armádě.

„Pomohou vám," naléhal Dávila.

„Vy byste jim prozradil, co v truhlici je?"

Dávila chvíli uvažoval a pak jen pokrčil rameny. „Ne."

Vivar vylezl k okraji strže a znovu namířil dalekohled do vesnice. „Třeba na Brity narazí tamti dole a pak budou jedni barbaři zabíjet druhé," řekl. „Kdybych měl dost mužů, Diego, naplnil bych dušemi Francouzů celé peklo. Bohužel je nemám. Proto mi je musíte přivést!"

„Pokusím se o to, done Blasi,“ odpověděl Dávila. To bylo jediné, co se odvážil slíbit, neboť v oněch prvních dnech roku 1809 snad nebyl v zemi Španěl, který by v sobě ještě choval naději. Španělského krále odvezli do Francie jako vězně a na trůn v Madridu dosadili bratra francouzského císaře. Španělskou armádu, která v předchozím roce s takovou statečností vzdorovala, nakonec Napoleon rozdrtil, a Brity, kteří přišli Španělům na pomoc, potupně hnal k moři. Jediné, co nyní Španělsku zůstalo, byly zbytky poražené armády, odpor jeho hrdého lidu a stará dřevěná truhlice.

A s tou se následující ráno vypravil Vivar, provázený hrstkou mužů, na západ. Poručík Dávila pozoroval, jak francouzští dragouni sedlají a opouštějí vydrancovanou vesnici, z níž stoupal k chladné zimní obloze kouř. Dragouni možná netušili, kde Blas Vivar je, ale muž v černém kabátě a bílých botách věděl víc než dobře, kam míří, a tak francouzští jezdci vyrazili k západu. Dávila čekal celý den a pak se v lijáku, který změnil čerstvý sníh v břečku a cesty v bahniště, pustil na jih.

Lovci i štvanci se opět dali do pohybu a postupovali spletitými cestami zimní krajinou, přičemž štvanci usilovali o zázrak, který by Španělsko zachránil a změnil naprostou porážku v slavné vítězství.

KAPITOLA 1

Ve vesnici zůstala víc než stovka mužů, vojáků ponechaných svému osudu. Nedalo se pro ně nic udělat, protože byli opilí. Zůstalo s nimi asi dvacet žen. I ty byly opilé.

Všichni byli namol a nevěděli o světě. Večer vtrhli muži do skladu krčmy, vytáhli velké sudy loňského vína a utopili v něm své trápení, takže teď, v kalném bezútěšném ránu, leželi různě po vesnici jako oběti morové rány.

Byli to červenokabátníci, muži, kteří se dali naverbovat do britské armády buď ze zoufalství, nebo aby unikli trestu za nějaký zločin, ale také proto, že jim armáda zajišťovala třetinu pinty rumu denně. Včera večer našli v ubohé krčmě v ubohé španělské vesnici na ubohé kamenité cestě k moři ráj, opili se a jejich nadřízení je ponechali na milost a nemilost Francouzům.

Mezi těly, která ležela roztroušena na dvoře před konírnou vypleněné krčmy, procházel vysoký poručík v zeleném kabátě, quartermaster pětadevadesátého pluku střelců. Nezajímal se o bezvědomé opilce, ale o pár dřevěných beden, které shodili z vozu taženého voly, aby se uvolnilo místo pro raněné a postižené omrzlinami. Někdo rozhodl, že nemá smysl, aby je zdecimované ustupující vojsko vláčelo s sebou, a je tedy lepší nechat je Francouzům. Jenže poručík nyní objevil, že obsahují munici do pušek, a hodlal ji zachránit. Už naplnil torny i patrontašky vojáků svého batalionu tolika drahocennými náboji, kolik jen mohli unést, a další teď spolu s jedním vojákem nakládal do proutěných košů jejich posledního mezka.

Cooper, jak se voják jmenoval, skončil a zadíval se na zbývající bedny. „A co budeme dělat s těmahle, pane?“ zeptal se. „Spálíme je.“

„Hrome!“ zasmál se Cooper a pak ukázal na opilce kolem. „Ale to je všechny zabijem.“

„Možná,“ pokrčil rameny poručík, jemuž se přes levé líce táhla jizva, která dávala jeho tváři téměř přízračně divoký výraz. „Ale když je nezabijeme my, udělají to Francouzi. Chcete, aby na nás žabožrouti střílели naší municí?“

Cooper teď neměl myšlenky na to, čím na ně budou žabožrouti střílet, protože ho víc zajímalo opilé děvče, které leželo v koutě dvora. „Tý by bylo škoda, pane. Vypadá na hezkou holku.“

Sklonil se k ní, aby jí rozvázal živůtek a podíval se na ňadra. Pohnula se, něco zamumlala, ale neprobrala se. Vlasy měla potřísněné zvratky a šaty polité vínem, ale i tak to bylo hezké děvče. Mohlo jí být patnáct nebo šestnáct. Vdala se za vojáka, odešla s ním do války a teď ležela zpitá do němoty a budou ji mít Francouzi. „Prober se, holka!“ rýpl do ní Cooper.

„Nechte jí,“ ozval se znovu poručík, ale přesto neodolal a šel se přes celý dvůr podívat na její nahotu. „Hloupá čubka,“ zabručel.

Ve vchodu do dvora se objevil major. „Poručíku!“ zavolal.

Důstojník s jizvou na líci se otočil. „Pane?“

Major měl tenký knír a zlý výraz. „Až skončíte se svlékáním opilých žen, možná byste udělal dobře, kdybyste se připojil k nám.“

„Nejdřív chci spálit tyhle bedny, pane.“

„Vykašlete se na bedny. A hoďte sebou!“

„Ano, pane.“

„Pokud ovšem nechcete zůstat tady. Klidně můžete, pochybuju, že vás armáda bude postrádat.“

Poručík neodpověděl. Když přišel před časem k pětadevadesátému, nikdo s ním takhle před vojáky nemluvil. Ale teď, kdy vojsko ustupovalo a všichni měli Španělska až po krk, se všude začínala projevovat nevraživost a na povrch vyplouvala skrytá nepřátelství. Muži, kteří se k sobě obvykle chovali s opatrným respektem, nebo dokonce s nucenou srdečností, po sobě nyní štěkali jako vzteklí psi. A major Warren Dunnett poručíka nenáviděl. Byla to iracionální, sžíravá nenávist a poručík, který u pluku vykonával funkci quartermastera, ubytovacího a zásobovacího důstojníka, seji snažil nebrat na vědomí. Jenže právě tím majora provokoval téměř k zuřivosti. „Kdo si, sakra, myslí, že je?“ vybuchl Dunnett před

kapitánem Murrayem, když se vrátil před krčmu. „To na něj máme všichni čekat?“

„Dělá, co je jeho povinností,“ odpověděl John Murray, na rozdíl od Dunnetta mírný a férový muž.

„To těžko, pokud nepatří k jeho povinnostem civět na cecky opilé děvky,“ odsekl Dunnett. „Nechtěl jsem ho v našem batalionu a pořád ho nechci. Dostal se k nám jenom na přímluvu Willieho Lawforda. Proboha, kam to dnes v naší armádě spěje? Vždyť ten chlap ani není pořádný důstojník, Johnny! Navíc u střelců!“

Murray měl podezření, že z Dunnetta mluví prachsprostá závist. Nebylo běžné, aby někdo vstoupil do britské armády jako obyčejný vojín a dotáhl to až k důstojnické hodnosti. Ale quartermaster to dokázal. Začal s mušketou mezi červenokabátníky, pak se stal seržantem a nakonec byl za bezpříkladnou statečnost v boji povýšen na důstojníka. Ostatní důstojníci byli opatrní, když přišla řeč na minulost nového poručíka, neboť se báli, že vedle jeho bojových zkušeností vynikne o to víc jejich nezkušenost. Ale nakonec se ukázalo, že je to strach zbytečný, protože plukovník po určité době poručíka stáhl z bojových jednotek a jmenoval ho quartermasterem. Udělal to na základě úvahy, že každý, kdo sloužil v řadách obyčejných vojáků a vykonával funkci seržanta, musí znát všechny podivné fígle a zlodějny, které se kolem skladů a proviantu v každé armádě dějí.

Nakonec se poručík rozhodl, že nechá Francouzům nejen opilce, ale i zbývající munici, a vyšel ze dvora. Od východu se přihnal černý mrak a do tří stovek mužů střeleckého pluku, kteří čekali na silnici uprostřed vesnice, začal šlehat sníh s deštěm. Těch tři sta střelců tvořilo zadní voj armády – tři sta mužů oblečených v hadrech jako obrovský houf žebráků. Vojáci i důstojníci byli obaleni a ověšeni vším možným, co na pochodu vyžebrali nebo ukradli, podrážky na botách jim držely jen proto, že je měli přivázané provázky, a neholené tváře si chránili proti větru špinavými šátky. Oči měli zarudlé, tváře vpadlé a obočí ojíněné námrazou. Někteří vojáci ztratili čáky a místo nich nosili na hlavě venkovské klobouky s širokým zvlněným okrajem. Vypadali jako dav zbité chátry, ale pořád to byli vojáci elitního pluku střelců a všechny jejich bakerovky

měly naolejované zámky a v kleštinách kohoutů upevněné křesací kameny s ostrou hranou.

Major Dunnett, který půlbatalionu velel, je vedl na západ. Pochodovali od Štědrého dne, přitom už byl první lednový týden. Stále na západ, pryč od vítězících Francouzů, jejichž ohromná armáda zaplavila Španělsko jako kobylky, a každý den pochodu představoval pro vojáky muka způsobená chladem, hladem a bolestí. V některých batalionech britské armády se zcela rozpadla kázeň a na cestách, po nichž tyto jednotky prošly, zůstávala ležet těla mužů, kteří ztratili veškerou naději. Mezi mrtvými byly i ženy, manželky, jimž bylo dovoleno jít s vojskem do Španělska, a také děti, přičemž ti, co přežili, byli nyní tak neteční k hrůzám, že míjeli zmrzlá tělíčka dětí, aniž se v nich hnul jakýkoliv cit.

Ale i když bylo vojsko zlomené vánicemi, ledovými dešti a mrazivými větry, jež do něj šlehaly jako palaše dragounů, přesto se v něm našly jednotky, které pochodovaly v pravidelných útvarech, a když dostaly rozkaz, dokázaly se obrátit a čelit pronásledovatelům. Byli to tvrdí muži a skvělí vojáci – gardisté a lehká pěchota, elita armády sira Johna Moora, která táhla do středu Španělska, aby přerušila Napoleonovy zásobovací cesty. Pochodovali v očekávání vítězství, ale francouzský císař se proti nim obrátil s obrovskou armádou a se zuřivostí napadené šelmy, takže nyní toto malé britské vojsko ustupovalo k moři s jedinou nadějí, že tam najdou lodě, které je odvezou domů.

Dunnettovy tři stovky střelců pochodovaly osamocené a ztracené uprostřed mrazivé pustiny. Někde před nimi táhla hlavní část ustupující armády a za sebou měli Francouze, ale celý svět každého z mužů byl teď omezen na tornu vojáka, kterého měl před sebou, a na sníh s deštěm, únavu a bolest v žaludku, stahovaného křečemi z hladu.

Po hodině pochodu z vesnice došli k říčce, přes niž se klenul kamenný most. Čekala tam na ně britská kavalerie se zprávou, že na svahu, asi o dvě míle před nimi, uvízla dělostřelecká jednotka. Velitel jízdního oddílu navrhl Dunnettovi, aby se střelci počkal u mostu. „Dejte nám čas," řekl. „Pomůžeme dělostřelcům dostat se přes vrchol a vrátíme se pro vás."

„Jak dlouho to bude trvat?“ zeptal se Dunnett netrpělivě.

„Asi hodinu, víc ne.“

Střelci tedy čekali, jako to v posledních dvou týdnech dělali mnohokrát a ještě mnohokrát dělat budou. Tvořili pomyslné obranné žihadlo na chvostu armády. Dunnett si dělal naději, že při troše štěstí je dnes žádní Francouzi obtěžovat nebudou, i když pravděpodobnější bylo, že se v příští hodině objeví nepřátelský jízdní předvoj. Francouzi podniknou náznak útoku, střelci vypálí pár salv a pak se francouzská jízda stáhne, protože žádná strana nebude mít dost sil, aby boj rozhodla ve svůj prospěch, a zelenokabátníci půjdou dál. To bylo vojenské řemeslo, nudná rutinní činnost, kterou však přesto zaplatí životem dva nebo tři muži na jedné či druhé straně.

Střelci se zformovali do rot, aby uzavřeli cestu západně od mostu, a pak se třásli zimou a pohlíželi k východu. Za jejich řadami přecházeli seržanti. Důstojníci – teď už všichni bez koní, o něž je připravil chlad a nedostatek píce – stáli před svými rotami. Nikdo nepromluvil. Někteří vojáci možná snili o lodích, které na ně měly čekat na konci dlouhé cesty, ale většina nemyslela na nic a vnímala jen věčnou zimu a hlad.

Poručík, kterého udělali quartermasterem batalionu, vstoupil na most a hleděl do dálky zamlžené vanoucím sněhem. Stál dvacet kroků před linií zelenokabátníků, takže byl nepříteli nejblíž, a majora Warrena Dunnetta, který si ho všiml, jeho vyzývavost opět podráždila. „Ten chlap mi pije krev,“ řekl kapitánu Murrayovi.

„Proč?“ odpověděl Murray se svým obvyklým klidem. „Já s ním vycházím dobře.“

„Je to zatracený nafoukaný hejsek, který si o sobě moc myslí. A přitom je to nula, absolutní nula.“

Murray se usmál. „Podle mě dělá svou práci dobře, Warrene. Možná víc než dobře. Kdy měli vojáci tolik munice jako teď?“

„Má se starat o to, abych si měl v noci kam lehnout, a ne tu lelkovat a vyhlížet příležitost, aby všem ukázal, jaký je hrdina. Podívejte se na něj!“ Dunnett na poručíka zíral s umanutostí člověka, který si stále škrábe svědivé místo na těle. „Myslí si, že je pořád voják – podívejte se, nejradši by vyrazil do útoku. Vytáhli ho z mužstva, ale pořád tam patří. Proč vlastně nosí pušku?“

„Nevím," pokrčil Murray rameny.

To byla další poručíkova zvláštnost, protože k jeho funkci se puška nehodila. Quartermaster má zacházet s papírem, inkoustem, perem a počítadlem, ne se zbraní. Má být schopen zajistit vojákům proviant a ubytování, musí mít nos na zkažené hovězí, umět vážit mouku a být pevný a rozhodný, aby odolal lupičským snahám jiných quartermasterů. Žádnou zbraň nepotřebuje. A přesto nový poručík nosil vedle předepsané šavle i pušku, jako by chtěl každému dokázat, že by radši bojoval, než vykonával funkci quartermastera. Přesto si tím u většiny zelenokabátníků žádnou vážnost nezískal. Ať byla jeho minulost jakákoliv, vnímali ho pouze jako nedůležitého důstojníka nízké hodnosti, který to výš nedotáhne.

Dunnett zadupal do promrzlé země, aby si zahřál nohy. „Pošlu roty bočního zajištění zpátky jako první, Johnny. Krýt nás můžete vy."

„Ano, pane. Budeme čekat na koně?"

„Kašlu na ně," prohlásil Dunnett s obvyklým pohrdáním pěšáka vůči jezdectvu. „Počkám ještě pět minut. Přece nemůže trvat tak dlouho, než odklidí pár pitomých kanónů z cesty. Tak co, zpozoroval jste nepřítele?" zeptal se posměšným tónem qaurtermastera.

„Ne, pane," odpověděl poručík, smekl čáku a prohrábl si prsty dlouhé černé umaštěné vlasy. Zelený kabát měl rozepnutý, jako by mu bylo horko, a neměl šálu ani rukavice. Buď si je nemohl dovolit, nebo chtěl ukázat, že takové změkčilosti nepotřebuje. Opět ta jeho vyzývavá drzost, která, spolu s dychtivostí bojovat, Dunnetta dráždila natolik, že si přál, aby ho nepřátelská jízda srazila k zemi a roznesla na kopytech.

Jenže právě teď nebyli žádní nepřátelští jezdci v dohledu. Zřejmě je studený déšť a vítr zahnaly v poslední vesnici někam do úkrytu, anebo nedokázali odolat lákadlu opilých žen na dvoře krčmy. Tak či tak žádní Francouzi se v šedivé cloně deště se sněhem neobjevovali.

Major Dunnett nervózně zaklel. Zdálo se, že jeho čtyři roty zůstaly v pustině chladu a vlhka opuštěné – ztracení vojáci v ztracené válce. Rozhodl, že už déle čekat nebude. „Jdeme!"

Zazněly hvizdy, roty bočního zajištění se otočily a vojáci vykročili vpřed, nebo se spíš vlekli jako chodící mrtvoly. Obě středové roty pod velením kapitána Murraye zůstaly na mostě a zhruba po pěti minutách, až se roty bočního zajištění zastaví, aby je kryly, měly vytáhnout i ony.

Vojáci měli kapitána Johna Murraye rádi. Považovali ho za opravdového džentlmena, a kdo se k němu choval slušně, mohl si být jistý, že stejně slušně bude kapitán jednat s ním. Murray měl úzkou hubenou tvář, často se usmíval a rád žertoval. Možná i proto, že ho vojáci měli rádi, byli také teď schopni hodit si pušku na rameno a pochodovat se stejným elánem jako na cvičišti v Shorncliffu.

„Pane!“ zvolal náhle quartermaster a ukázal na východ, kde se v šedi plískanice objevila postava. „Zřejmě jeden z našich,“ dodal po chvíli.

Skutečně to byl osamocený červenokabátník, který se potácel směrem k nim. Byl bez muškety a bez čáky, a dokonce i bez bot a po jeho bosých nohou zůstávaly na kamenité cestě krvavé stopy. Nikdo nepochyboval, že je to jeden z těch, co zůstali ležet zpití do němoty v poslední vesnici.

„To ho vytrestá,“ prohlásil kapitán Murray. „Vidíte, chlapci, takhle končí ti, co propadnou ďábelskému zlu alkoholu.“

Nebyl to kdovíjaký žert, Murray pouze napodobil kázání kněze, který se snažil uchránit vojáky před alkoholem, ale střelci se přesto zasmáli. Bolelo je to, protože měli rty do krve rozpraskané od zimy, ale všichni věděli, že je pořád lepší smát se než podlehnout zoufalství.

Červenokabátník na ně chabě mával. Zřejmě ho probudil pud sebezáchovy nebo možná anděl strážný, nějak ho postavil na nohy a hnal ho po cestě na západ do bezpečí. Dokonce se teď pokoušel rozběhnout, aby je dostihl.

„Pozor, jezdci!“ zvolal náhle poručík.

„Střelci!“ vykřikl kapitán Murray. „Zamířit!“

Vojáci začali zkřehlými prsty strhávat hadry, kterými chránili závěry pušek před vlhkostí.

V dálce za potácejícím se červenokabátníkem se objevily nezřetelné siluety.

Vypadaly v šedivé cloně plískanice jako strašidelná zjevení, ale nikdo z vojáků nepochyboval, co to je. Jezdci! A pláště, karabiny a vlající chocholy jasně prozrazovaly jací. Francouzská kavalerie. Dragouni.

„Klidně, mládenci, klidně," řekl Murray a také jeho hlas byl klidný. Poručík zamířil na levé křídlo roty, kde stál jeho mezek.

Dragouni se blížili k červenokabátníkovi. Ten se jim pokusil uniknout, vrhl se do zamrzlé strouhy u cesty, ale to už ho první z dragounů dostihl a máchl palašem. Muž strašlivě vykřikl a z rozseknuté tváře mu vytryskla sprška krve. Druhý jezdec, který se k němu přiblížil z druhé strany, ho sekl do temene hlavy. Opilý červenokabátník padl na kolena, ale další jezdci ho definitivně srazili k zemi, přehnali se přes něj a cválali proti hradbě střelců na cestě.

„Serrez! Serrez!" ozval se zřetelný francouzský povel, který znamenal „sevřít". Dragouni se za jízdy stáhli k sobě, koleno vedle kolena. Teď už zelenokabátníci viděli, jak Francouzům poskakují kolem hlav copánky, ale pak kapitán Murray zvolal povel k palbě.

Možná z osmdesáti hlavní pušek vyšlehl plamen. Zbývající pušky nevystřelily, protože měly příliš zvlhlý prach, ale těch osmdesát kulí na vzdálenost menší než sto metrů stačilo, aby cválající eskadronu proměnily v obrovský chumel padajících koní, bijících kopyt, výkřiků a ržání.

„Nabít!" zavelel Murray.

Seržant Williams stál na pravém křídle Murrayovy roty. Chytil jednu z mušket, která nevystřelila, smetl z pánvičky vlhký prach a nasypal na ni ze svého růžku suchý. „Kdo má nabito, střílet!" zazněl další povel. „A vybírejte si cíle!"

Poručík se snažil prohlédnout clonou kouře a najít důstojníka nepřátelských dragounů. Uviděl jezdce, který na rozprášenou eskadronu cosi křičel. Namířil na něj, stiskl spoušť a pažba ho tvrdě udeřila do ramene. Měl dojem, že Francouz padl, ale nebyl si tím jistý. Nějaký kůň bez jezdce cválal pryč.

Kolem práskaly další výstřely a z hlavní pušek šlehaly dlouhé plameny. Zbylí Francouzi se rozjeli do šířky a otáčeli se. Zdálo se, jako by chtěli prvním útokem pouze vyzkoušet sílu zadního voje

Britů, a když je nepřítel odrazil, spokojili se s tím, že se drželi v bezpečném odstupu a zneklidňovali zelenokabátníky z dálky.

Dvě roty, které ustoupily pod Dunnettovým velením na západ, se už stačily zformovat k boji a nyní zazněl hvizd jako znamení Murrayovi, že může začít ustupovat i on. Francouzi zahájili zpoza mostu nepřesnou a nekoordinovanou palbu z krátkých karabin, navíc stříleli z koní, což také jejich střelbě na přesnosti nepřidalo.

„Ustoupit!“ zavelel Murray.

Třesklo ještě několik výstřelů, ale pak už se všichni otočili a střelci se rozběhli po cestě. Zapomněli na hlad i únavu a pádili k dvěma zformovaným rotám, které byly schopny odrazit i další útoky francouzských dragounů. Dalo se čekat, že v příštích chvílích dojde mezi otřesenou jízdou a zformovanými střelci ke hře kočky s myší, která bude trvat tak dlouho, dokud Francouzi svých útoků nenechají nebo nepřijedou britští jezdci a nezaženou je. „Moc se jim do laškování nechce,“ prohlásil Murray a ohlédl se, jestli neuvidí vlastní jízdu.

„Ustupujte po rotách!“ zvolal major Dunnett. „Stáhněte své lidi, Johnny!“

„Padesát kroků zpátky!“ zavelel Murray svým dvěma rotám, které v doprovodu qartermastera na mezkovi ustoupily o padesát kroků a znovu zformovaly napříč přes cestu obrannou linii. „Přední řada pokleknout!“ houkl Murray.

„Pořád před nima jen utíkáme,“ ozval se vojín Harper, obrovitý Ir a neustálý reptal, který převyšoval téměř o hlavu všechny ostatní. Měl široký plochý obličej a světlé obočí, i když teď mu úplně zbělelo přimrzlým mokrým sněhem. „Proč na ty bastardy nevlítnem a nevymlátíme z nich duši? Vsadím se, že maj torny plný jídla.“ Také on se otočil a pátravě se zahleděl k západu. „A kde jsou, sakra, naši slavný kavaleristi?“

„Zavřete zobák a dívejte se dopředu!“ okřikl ho poručík.

Harper na něj upřel dlouhý drzý pohled plný pohrdání, pak se konečně otočil a sledoval, jak ustupují obě roty majora Dunnetta. Francouzští dragouni se teď míhali v dálce jen jako nezřetelné stíny. Občas třeskl výstřel z karabiny a vítr okamžitě odfoukl obláček kouře. Jeden ze zelenokabátníků se po zásahu chytil za nohu a zaklel.

Poručík uvažoval, že může být kolem desáté hodiny. Počítal, že někdy po poledni tenhle ústup bojem skončí, takže bude muset spěchat napřed, aby našel nějaký chlév nebo kostel, v němž by vojáci strávili noc. Doufal, že se dočká provianťáka s pytlem mouky, aby ji mohl rozmíchat s vodou a upéct na ohni placky. To bude muset stačit jako večeře i snídaně, i když s trochou štěstí by se mohli dostat k mrtvému koni a upéct si ho. Pravděpodobnější však bylo, že se vojáci probudí do dalšího rána s žaludky bolavými hladem, znovu se seřadí do kolony a budou pochodovat dál a jen čas od času se zastaví, aby odrazili jiný oddíl dragounů.

Vypadalo to, že ti, kteří na ně zaútočili před chvílí, je už nechají na pokoji. „Zdá se, že těmhle se do boje moc nechce," poznamenal.

„Taky už myslí na domov," řekl Murray zasněně. „Na pečínku na česneku, na červené víno a buclatou holku v posteli. Kdo by chtěl umřít v takovéhle pustině?"

„Budeme ustupovat v koloně po půlrotách," prohlásil Dunnett, když k nim přišel. Usoudil, že nepřítel se už neodváží příliš přiblížit, takže si mohou dovolit obrátit se k němu zády a pochodovat. „Vaše roty půjdou první, kapitáne Murrayi."

Než však mohl Murray vydat povel, ozval se varovný výkřik. „Pozor, za námi jízda!" zvolal poručík.

„To jsou naši, hlupáku," vyštěkl Dunnett, aniž se snažil skrýt pohrdání, jež ke quartermasterovi choval.

„Panebože!" vyhrkl Murray, který už také nové jezdce zahlédl. Okamžitě mu bylo jasné, kdo jsou. „Zadní řada, čelem vzad!" zavelel. „To jsou Francouzi, majore!"

Bůhví, jak se za ně dostali, ale skutečně to byli Francouzi. Jenže teď nemělo smysl zkoumat, odkud se vzali, protože bylo třeba okamžitě zformovat obranu na druhou stranu a čelit útoku nové eskadrony dragounů. Francouzi jeli s rozhalenými plášti, aby bylo vidět jejich zelené kabáty, a s tasenými palaši. Zvláštní bylo, že je vedl jízdní myslivec, důstojník v červeném dolmanu, jasně červené pelise a černé kožešinové čepici císařské gardy. Po jeho boku jel na velkém grošáku muž v černém jezdeckém kabátě a bílých jezdeckých botách.

Dunnett na ně chvíli zíral, zjevně neschopen jakkoliv reagovat. Vojáci horečně nabíjeli prázdné zbraně. Quartermaster poklekl, zpevnil si pušku tak, že si napnul řemen kolem levého lokte, zamířil na důstojníka a vystřelil.

Minul. Vojín Harper se uchichtl.

Z nepřátelského houfu zazněl ostrý, zlověstný zvuk trubky.

Důstojník jel s šavlí nad hlavou, zatímco muž v civilním jezdeckém kabátě měl dlouhý tenký meč. Jezdci přešli do klusu a na promrzlé půdě zaduněl dusot kopyt. Regiment dragounů jel stále v eskadronách, které se od sebe lišily barvou koní. První eskadrona jela na černých koních, druhá na hnědácích a třetí na ryzácích; to bylo běžné na nějaké přehlídce, ale ne v poli, kde se všechna paráda brzy rozplyne a koně zabití v boji se nahrazují jinými. Trubači byli v šedivém oblečení, stejně jako tři muži, kteří nesli malé trojúhelníkové praporce na dlouhých žerdích, jasně svítící proti zamračené obloze. A ještě výrazněji se blýskaly dlouhé palaše dragounů.

Majoru Dunnettovi konečně došlo, že jeho čtyřem rotám střelců hrozí smrtelné nebezpečí. „Stáhnout se do čtverce!“ zvolal. „Rychle! Utvořte čtverec!“

Zelenokabátníci se seskupili do sevřeného čtverce, který je nejúčinnější obrannou formací pěšáků proti útoky jízdy. Vojáci v první řadě poklekli a opřeli pušky pažbami o zem, aby čepele jejich mečovitých bodáků trčely pevně proti nepříteli, zatímco ostatní rychle dokončovali nabíjení. Vojín Cooper se s mezkem ukryl ve středu formace.

Eskadrona na ryzácích vyjela dopředu, sesedla a vytáhla karabiny. Zbývající dvě eskadrony přešly do drobného klusu. Jezdci byli stále ještě sto kroků daleko a nepobízeli koně do cvalu. Zřejmě se chtěli rozjet až těsně před obrannou formací zelenokabátníků.

„Pal!“ zvolal Dunnett.

Zahřměla salva a ti, co vystřelili, začali okamžitě nabíjet. Tucet francouzských koní přišlo o jezdce. Střelci vráželi jeden do druhého a snažili se srovnat ve čtverci tak, aby každý z nich mohl vystřelit. Teď už byli seskupeni ve třech řadách a všichni měli nasazené bajonety.

„Pal!“ Zaduněla druhá salva a ze sedel sletělo několik dalších jezdců. V tu chvíli však důstojník jízdních myslivců, který vedl útok, strhl koně stranou, obě eskadrony uvolnily prostor a ti, co sesedli, zahájili palbu z karabin. Ke všemu se z východní strany začali blížit dragouni, kteří čekali za mostem. Zdálo se, že osud zelenokabátníků je zpečetěn.

Jejich čtvercová formace představovala pro sesedlé dragouny příliš snadný terč. Jenže kdyby se přeskupili do bojové řady, aby francouzské „pěšáky“ smetli z cesty, rozjeli by se proti nim ti, co zůstali na koních, a roznesli by je na kopytech. Poručík si pomyslel, že plukovník v červené pelise musí být zatraceně chytrý bastard a zásluhou jeho taktiky dnes odejde na věčnost pěkných pár střelců.

První z nich už také padali k zemi a střed čtvercové formace se rychle měnil v místo zoufalých modliteb, sténání raněných a krve. Déšť se sněhem stále neúprosně šlehal a ztěžoval nabíjení, přesto dál třeskaly výstřely a kule zasahovaly Francouze, třebaže se krčili k zemi a byli stěží vidět.

Jezdci, kteří zůstali na koních a poodjeli k západu, se znovu zformovali a chystali se k útoku podél cesty. Všichni ale věděli, že dokud zelenokabátníci udrží čtvercovou formaci a jejich sevřené řady se budou ježit čepelemi bajonetů, nezmůže s nimi nic ani sebeprudší útok jízdy. Na druhou stranu palba z karabin páchala v britských řadách spoušť, neboť téměř každá kule nacházela cíl, a jezdcům tak stačilo počkat, až bude obranná formace zelenokabátníků oslabena natolik, že je útok jízdy zasáhne se stejnou lehkostí, s jakou rozetne meč shnilé jablko.

To věděl i Dunnett a zoufale vyhlížel pomoc, která by je mohla zachránit. A pak ji uviděl – ne však spásnou britskou jízdu, ale chuchvalec mlhy, jež halila úbočí kopce asi o dvě stě metrů dál směrem na sever. Kdyby se jim tam podařilo dostat, byli by v bezpečí. Uvědomil si, že je to jediná možnost záchrany, přesto s rozhodnutím váhal. Kousek od něj se zvrátil dozadu seržant zasažený kulí do hlavy. Jiný voják vykřikl, pustil pušku a chytil se za břicho, další jen sykl bolestí po zásahu do nohy, ale pokračoval v nabíjení.

Dunnett znovu pohlédl k úbočí kopce na mlžnou spásu. Ještě chvíli si hladil knírek a pak se rozhodl. „Tam!“ zvolal. „Do svahu! A držte řady!“

Čtverec se pohnul do svahu, francouzské kule však dál zasahovaly a kosily zelenokabátníky, jejichž formace ztrácela soudržnost, protože vojáci se zastavovali, aby vystřelili nebo pomohli raněným. Čtverec se pohyboval zoufale pomalu a major Dunnett ztrácel nervy. „Rychleji! Rychleji!“ pobízel střelce, a pak už to nevydržel. „Utíkat!“ vykřikl. „Nechte všeho a utíkejte!“

„Ne!“ zvolal poručík, ale nikdo to nebral na vědomí. Velitelem byl Dunnett a platilo, co řekl on. Všem bylo jasné, že pokud se ztratí v mlze dřív, než je dostihne jízda, zachrání se. Jinak je čeká smrt.

Jenže francouzský důstojník v červeném dolmanu odhadl situaci dokonale.

Zelenokabátníci běželi ke spáse, ale do jejich přerývaného chraptivého dechu a dupání bot zněl dusot kopyt francouzských koní.

Nejpomalejší ze střelců se v náhlém návalu hrůzy ohlédl, a když uviděl vyceněné koňské zuby a zdviženou šavli nad hlavou jezdce, vykřikl.

Nastal chaos. Zelenokabátníky dostihla smrt.

Jezdci vjeli mezi ně a začalo zabíjení. Poručík stačil zahlédnout, jak francouzskému dragounovi poskakují pod okrajem přilby copánky, a v posledním okamžiku uhnul před napřaženou šavlí, jejíž čepel mu vzápětí švihla kolem hlavy. To už se po něm hnal další jezdec, ale toho se stačil zbavit tak, že udeřil jeho koně pažbou pušky přes nos. Kůň se vzepjal a jezdec měl co dělat, aby se udržel v sedle. Poručík křičel na zelenokabátníky, aby se semkli kolem něj, ale v tu chvíli už nikdo nemyslel na obranu, všichni jen ve zmatku prchali, aby si zachránili život. Mezek batalionu pádil kamsi k východu, ale Cooper, který se tvrdošíjně snažil zachránit své věci, padl zabit jedinou ranou palaše.

Major Dunnett byl sražen a přejet koněm a seržanta jedné z rot zase dostihli dva dragouni – první ho oslepil ranou palaše přes tvář a druhý ho vzápětí bodl do prsou. A do boje přijížděli další dragouni. Jejich koně páchli boláky od sedel, protože jeli dlouho a bez odpočinku, ale už na to byli zvyklí. Jeden zelenokabátník se potácel s

rozseknutým obličejem a z otevřených úst mu bublala krev. Výkřiky raněných se mísily s hekáním dragounů, kteří sekali ze sedel do prchajících. Tohle byl ráj jezdectva – nic lepšího než rozprášenou pěchotu a pevnou zem si nemohli přát.

Nový poručík prchal do svahu s ostatními, ale stále se snažil zformovat muže k organizovanému ústupu. „Střelci, ke mně!“ křičel. „Ke mně! Ke mně!“ Francouzský důstojník jízdních myslivců ho musel slyšet, protože obrátil černého koně a pobídl ho proti němu.

Poručík ho uviděl, hodil si prázdnou pušku na rameno a tasil šavli. „Tak pojď, bastarde!“ zařval na jezdce.

Myslivec držel šavli v pravé ruce, a proto najížděl na poručíka zleva. Ten čekal na vhodný okamžik, aby mohl seknout koni po hlavě a tím útok odrazit. Takhle se už v bojích zbavil mnoha útočících jezdců, neboť zvíře se vždy vzepjalo a prudce uhnulo stranou. Záleželo jen na tom, odhadnout správný okamžik, kdy vést ránu, a pak doufat, že zasažený kůň začne střečkovat a jezdce shodí. To si poručík přál, protože chtěl vyparáděného myslivce zabít.

V tomto případě však odhadl situaci špatně. Máchl šavlí po hlavě koně, jenže jezdec hřebce v posledním okamžiku zadržel, strhl ho stranou a poručíkova šavle švihla do prázdna. Byl to manévr, který svědčil o dlouhých hodinách trpělivého výcviku, navíc jezdec nebyl pravák, ale levák, a jak uhnul doprava, zároveň si přehodil zbraň z pravé ruky do levé. A pak už se její čepel zablýskla v ráně na protivníkův krk.

Poručík si uvědomil, že se nechal oklamat. Vedl ránu příliš brzy, a protože šla do prázdna, ztratil rovnováhu. Myslivec už viděl Angličana mrtvého, a ještě než ho zasáhl, myslel na další boj. Tímhle trikem už v minulosti zabil víc mužů, než si byl schopen vzpomenout, a nepochyboval, že teď ke všem rakouským, pruským, ruským a španělským pěšákům přidá i britského důstojníka střelců.

Avšak i on se přepočítal a ani jeho šavle neťala do nepřítele. Angličan reagoval s neskutečnou rychlostí a stačil ránu krýt. Šavle o sebe třeskly a oběma sokům bolestně škublo v paži, kterou ji drželi. Poručíkova levná zbraň za čtyři quineje se přitom zlomila, ale přesto stačila Francouzův útok krýt.

Vzápětí ho kůň setrvačností minul. Francouz se otočil, jako by tomu, co se stalo, nechtěl věřit, ale Angličan, místo aby ležel v krvi na zemi, už prchal do kopce. V první chvíli byl myslivec v pokušení ho pronásledovat, ale pak si uvědomil, že má kolem sebe dost jiných nepřátel a zjevně snazších obětí.

Poručík odhodil zlomenou šavli a hnal se k chuchvalci mlhy, který se stále držel na úbočí kopce. „Střelci!“ křičel na prchající vojáky. „Střelci!“ Několik mužů ho zaslechlo, shluklo se kolem něj a spolu pokračovali ve skupině, která už byla schopná bránit se. Nebylo to však třeba, protože dragouni raději útočili na jednotlivce, s nimiž měli snadnou práci, a s potěšením se na nich mstili za všechny své druhy, které skosily kule z pušek, i za všechny výsměšky, jež jim střelci posílali mrazivým vzduchem v posledních krutých týdnech.

K poručíkovu houfu se přidal i kapitán Murray. „Přelstili nás,“ řekl a zakroutil hlavou.

Naštěstí se dostali do bezpečí ještě před mlhou, neboť vrchol svahu byl poset vyčnívajícími kameny a do takového terénu se jezdcům nechtělo. Tam se zastavili a Murray nevěřícně hleděl dolů.

Dragouni jezdili křížem krážem mezi mrtvými a raněnými a dobíjeli ty, co neměli dost sil uniknout do bezpečí. Někteří se zmateně potáceli nebo belhali, zkrvaveni palaši dragounů, jiní už leželi bez hnutí a jejich mrtvá těla čekala, až je chtivé ruce obrátí a začnou jim prohledávat kapsy. Dunnett měl štěstí, zůstal naživu a padl do zajetí. Jeden ze střelců, který se zřejmě vzpamatoval z omráčení, utíkal do kopce a snažil se uniknout, ale jezdec v černém kabátě a bílých botách ho dostihl a jedinou ranou znovu srazil k zemi.

„Bastard!“ zamumlal Murray a zastrčil svůj těžký meč do pochvy. Bylo mu jasné, že pro tuto chvíli boj skončil. „Zatracený žabožroutský bastard!“

Ze všech čtyř rot se zachránilo pouze padesát střelců, mezi nimi i seržant Williams a vojín Harper. Někteří krváceli z běžných zranění, ale udrželi se na nohou. Jeden seržant se snažil zastavit krvácení z hrozné rány na rameni, jiný voják, bledý jako stěna, se jen třásl. Murray a poručík byli jediní důstojníci, kteří masakr přežili.

„Půjdeme na východ," řekl Murray tiše. „Možná se nám podaří dohonit do setmění naše."

Vojín Harper náhle zaklel. Oba důstojníci pohlédli do údolí, kde se konečně v šedi mrholení objevila britská kavalerie. Už ji také zpozorovali Francouzi a vzápětí zazněla polnice, aby svolala dragouny k obraně. Jenže když britští jezdci uviděli pouze nepřítele, který se chystal k odporu, a žádné pěšáky, otočili se a zase odjížděli.

Vojáci na okraji mlžného oblaku křičeli za ustupující kavalerií nadávky. „Ticho!" houkl na ně Murray.

Výkřiky však upoutaly pozornost pěších dragounů, a protože se domnívali, že patří jim, sáhli někteří po karabinách, jiní po puškách padlých britských střelců a spustili na houfec zelenokabátníků střelbu.

Byla to palba nazdařbůh, přesto jedna kule odražená od kamene našla cíl a zasáhla kapitána Murraye do boku. Nešťastník se pootočil a pomalu se sesul k zemi. Levou rukou drásal mokrou trávu, zatímco pravou si držel ránu, z níž se mu mezi prsty valila krev. „Jděte dál!" vyrazil po chvíli přes zaťaté zuby. „Nechte mě tady!"

Vojín Harper k němu přiběhl a zvedl ho. Kapitán zaúpěl bolestí. Zdola už vyráželi do svahu Francouzi dychtiví zakončit vítězství několika dalšími britskými zajatci.

„Za mnou!" zavelel poručík skupině zbylých střelců. Zdola znovu prásklo několik výstřelů, ale zelenokabátníci se už ztratili v mlze a byli v bezpečí. Aspoň pro tuto chvíli.

Poručík objevil mezi skalisky úžlabinu, v níž našli úkryt před ledovým větrem. Harper položil raněného kapitána na zem a poručík rozestavil několik mužů na stráž. Murray byl bledý jako smrt. „Nemyslel jsem si, že nás porazí, Dicku," zašeptal.

„Pořád nechápu, odkud se vzali," odpověděl poručík. Murray si pomyslel, že s tou zjizvenou tváří vypadá jako předzvěst smrti. „Přece nás nepředjeli. Nemohli nás předjet."

„Museli," povzdechl Murray. Vojín Harper mu odepnul kapitánský opasek s pochvou na meč a s překvapující jemností na takového obra odstranil oděv z okolí rány. Bylo zřejmé, že Harper ví, co má dělat, a tak se poručík zahleděl dolů. Žádné Francouze tam už neviděl ani nezaslechl nic, co by svědčilo o tom, že jsou nablízku.

Zřejmě si řekli, že skupina, která jim unikla, je příliš malá a nestojí jim za námahu. Z padesáti zbylých střelců se tak stali trosečníci války, nebo spíš třísky z potápějící se lodi, o něž není třeba se zajímat. A kdyby Francouzi věděli, že je vede quartermaster, pohlíželi by na ně ještě opovržlivěji.

Jenže tenhle quartermaster vybojoval první boj s Francouzi už před patnácti lety a bojoval s nimi dodnes. Vojáci o něm sice stále mluvili jako o novém poručíkovi, s pohrdavým důrazem starých vojáků na slovo „nový“, ale jen proto, že ho nikdo pořádně neznal. Říkalo se, že je to bývalý seržant, kterému se nějakým omylem podařilo vysloužit si důstojnickou hodnost. Mýlili se. Poručík byl bývalý vojín a jmenoval se Richard Sharpe.

KAPITOLA 2

Když padla tma, vyšel poručík Sharpe směrem na západ, aby se pokusil zjistit, zda Francouzi obsadili sedlo, kde cesta překonává hřeben. V mrazivé temnotě a mezi změtí skalisek však ztratil orientaci a musel se vrátit do úžlabiny, v níž našli jeho muži úkryt.

Před rozedněním se mlha zvedla a první kalné světlo odhalilo, že hlavní voj francouzské armády se nachází na jižní straně. Nepřátelská jízda už odjela dál na západ a Sharpe teď hleděl dolů na pěchotu maršála Soulta, která zarputile pronásledovala armádu sira Johna Moora.

„Zdá se, že jsme v tom zůstali sami," zhodnotil situaci seržant Williams. Sharpe neodpověděl, i když si myslel totéž. Po chvíli přistoupil k místu, kde leželi ranění, a dřepl si u nich. Kapitán Murray se v polospánku chvěl zimou, přestože byl přikrytý několika plášti. Seržant, který utržil sečnou ránu do krku a do ramene, v noci zemřel. Sharpe mu přikryl obličej čákou.

„Je to nula, Harpsi, žádnej důstojník," zamumlal tiše Williams a nenávistně zíral na Sharpova záda. „Aspoň ne řádnej."

Vojín Harper si ostřil bajonet. Dělal to s takovým soustředěním, jako by si myslel, že na téhle zbrani závisí jeho život.

„Nemůže bejt řádnej důstojník, protože není džentlmen," pokračoval Williams. „Je jen seržant, kterej se vyškrábal výš."

Harper pohlédl na poručíka, nebo spíš na jizvu na jeho tváři a ostrou linii brady.

„Jestli si myslí, že mně bude dávat rozkazy… Není nic víc než já, co říkáš?"

Harper neřekl nic, jenom cosi zamručel, ale ať to bylo co bylo, neznělo to příliš jako souhlas, o nějž si Williams řekl. Seržant čekal, že ho Harper podpoří, jenže Ir si jen prohlížel přimhouřenýma očima čepel bajonetu a pak ji zasunul do pochvy.

Williams si odplivl. „Daj jim pitomou šerpu a šavli, a už si myslej, že se rovnaj samotnýmu Bohu. Vždyť ani není žádnej střelec, Harpsi, jenom pitoměj qaurtermaster“

„Jo, nic jinýho,“ souhlasil Harper.

„Pitoměj skladník, nic víc.“

Sharpe se náhle otočil, jako by zaslechl, co o něm Williams říká, i když nic slyšet nemohl. „Seržante Williamsi!“ zavolal a upřel na něj pohled tvrdý jako křemen.

„Pane?“ ozval se seržant a přes předchozí řeči zamířil poslušně k Sharpovi.

„Vidíte?“ ukázal poručík do severní části údolí, kde, hluboko pod nimi, pomalu vystupovala z mlh nějaká usedlost. „Dopravte tam raněné.“

Williams pochybovačně sykl. „Tam se těžko dovlečou, pane. Kapitán…“

„Řekl jsem, abyste tam dopravili raněné, seržante,“ přerušil ho Sharpe. Otočil se, udělal pár kroků pryč, ale pak se obrátil zpátky. „Nežádal jsem vás, abyste o tom se mnou diskutoval, seržante. Udělejte, co jsem řekl.“

Trvalo to dobré dvě hodiny, ale nakonec se podařilo přenést raněné do opuštěné farmy. Nejsušším místem byla kamenná stodola, postavená kvůli ochraně před škodlivou havětí na pilířích – na střeše měla kříže, aby z dálky vypadala jako malý venkovský kostelík. Zdi polozbořeného domu a chlévů byly nasáklé vlhkostí a na rozpadávajících se trámech rostly houby. Přesto se jim podařilo rozdělat oheň a zahřát raněné, kteří se nemohli hýbat. Vojín Hagman, bezzubý chlapík středního věku z Cheshiru, řekl, že se pokusí ulovit něco k snědku, a odešel. Poručík Sharpe obhlédl okolí a pak postavil stráže na kozí stezky, které odtud vedly k východu a západu.

„Kapitán Murray je na tom špatně,“ řekl seržant Williams Sharpovi, když se poručík vrátil do stodoly. „Potřebuje doktora, pane.“

„Toho tady těžko seženeme.“

„Ledaže bysme…, teda kdyby už nešlo jinak…“ Seržant, podsaditý chasník s brunátným obličejem, se odmlčel. Zřejmě nevěděl, jak to, co chtěl říct, dokončit.

„Ledaže bychom se vzdali Francouzům, co?“ dopověděl Sharpe za něj.

Williams mu pohlédl do očí, ale uviděl v nich jen ještě větší chlad, než jaký je obklopoval dnem i nocí. „Žabožrouti maj aspoň doktora, pane,“ odvážil se namítnout.

„Za hodinu prohlédnu všechny pušky,“ řekl Sharpe, jako by ho neslyšel. „Zajistěte, aby je všichni měli připravené.“

Williams zvedl k poručíkovi vzdorný pohled, ale nedokázal sebrat dost odvahy, aby odmítl poslechnout. Nakonec krátce přikývl a otočil se.

Kapitán Murray ležel ve stodole opřený o hromadu toren. „Co budete dělat?“ zeptal se Sharpa a chabě se na něj usmál.

„Seržant Williams si myslí, že bych vás měl dopravit k Francouzům k doktorovi.“

Murray se zatvářil odmítavě. „Ptal jsem se, co chcete dělat vy.“

Sharpe se posadil vedle něj. „Musíme se pokusit spojit s našimi,“ odpověděl.

Murray přikývl. Držel v rukou plechový hrnek s čajem, uvařeným z drahocenného daru jednoho vojáka, který schraňoval hrstku čajových lístků na dně patrontašky. „Můžete mě nechat tady.“

„Ne!“

„Stejně umřu.“ Kapitán pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že nestojí o soucit. Rána v boku nijak moc nekrvácela, ale břicho se mu začínalo nadouvat a zbarvovat do modra, což byla neklamná známka vnitřního krvácení. Kapitán ukázal na tři další těžce raněné vojáky s hroznými sečnými ranami v obličeji nebo na hrudi. „Ty tady nechte taky,“ řekl. „Kam se dáte? K pobřeží?“

Sharpe zavrtěl hlavou. „Teď už armádu nedoženeme.“

„Asi ne,“ povzdechl Murray a zavřel oči.

Znovu začalo pršet a děravou střechou kapala do ohně voda. Sharpe seděl a uvažoval, jaké mají možnosti. Tou nejlákavější bylo vydat se za armádou sira Johna Moora. Moore však ustupoval příliš rychle, navíc cestu, po níž by museli jít, nyní kontrolovali Francouzi. Sharpe to věděl a uvědomoval si, že musí tomuto pokušení odolat, protože by je dovedlo do zajetí. Bylo tedy třeba dát se na jih. Sir John vytáhl z Lisabonu, přičemž tam část svých sil nechal na

ochranu portugalského hlavního města, a Sharpe doufal, že by je mohli najít a spojit se s nimi. „Jak daleko je Lisabon?“ zeptal se Murraye.

Kapitán otevřel oči a pokrčil rameny. „Nevím. Čtyři sta mil? Nebo pět set?“ Odmlčel se a zkřivil tvář bolestí. „Ale po těchhle cestách to bude spíš šest set mil. Myslíte, že tam pořád jsou naši?“

„Mohli bychom najít aspoň loď.“

„Pokud se tam nedostanou dřív Francouzi. A co Vigo?“

„Tam budou Francouzi spíš než v Lisabonu.“

„To je pravda.“ Do Viga byla vyslána divize lehké pěchoty, která postupovala po jižnějších cestách. K ochraně ústupu armády sira Johna Moora bylo ponecháno pouze několik lehkých jednotek, jako právě Dunnettovi střelci. „Možná by byl Lisabon opravdu nejlepší,“ řekl Murray. Pohlédl na Sharpa a uviděl, že vojáci čistí a olejují zámky pušek. Povzdechl. „Nebuďte na ně příliš tvrdý.“

„Nejsem na ně tvrdý.“

Murrayovou tváří se mihl úsměv. „Velel vám někdy důstojník, který vyšel z mužstva?“ zeptal se.

Sharpe ucítil osten kritiky a chystal seji odmítnout, ale pak si uvědomil, že mu Murray chce pomoct. „Ne, pane,“ odpověděl.

„Vojáci to nemají rádi. Je to zvláštní, ale většinou si myslí, že důstojníkem se musí člověk narodit, ne se jím stát.“ Murray se odmlčel, aby se nadechl, a opět zkřivil tvář bolestí. Poznal, že mu chce Sharpe říct, aby raději mlčel a nenamáhal se, a zavrtěl hlavou. „Už mi nezbývá moc času…, tak ho musím využít. Myslíte, že jsem příliš otevřený?“

„Ne, pane.“

Murray se odmlčel a napil se čaje. „Jsou to dobří vojáci, dobří chlapci.“

„Já vím.“

„Ale mají trochu zvláštní představy o tom, co je správné. Předpokládají, že důstojníci jsou jiní než oni. Chtějí, aby byli privilegovaní. Podle nich se důstojníkem má stát ten, kdo chce bojovat, ne chudák, kterého přivedl do armády hlad. Chápete to?“

„Ano.“

„Pořád vás mají za toho, kdo vyšel z jejich řad a ničím se od nich neliší. Chtějí, aby důstojník byl něco víc.“ Murray povzdechl a odmlčel se. „Nedávám vám dobré rady, že?“

„Naopak, pane,“ lhal Sharpe.

Škvírami zafičel dovnitř vítr a rozfoukal skomírající plaménky ohně. Murray se smutně usmál. „Ale teď vám dám pár praktičtějších rad. Doufám, že vám pomůžou dostat se do Lisabonu.“ Svraštil čelo a pohlédl zarudlýma očima na Sharpa. „Hleďte si získat Patricka Harpera.“

Sharpe se otočil a podíval se na muže, kteří se krčili na vzdálené straně stodoly. Zdálo se, jako by mohutný Ir vycítil, že o něm mluví, neboť vrhl na Sharpa nepřátelský pohled.

„Vím, jsou s ním problémy, ale ostatní na něj dají. Myslel jsem si, že z něj udělám desátníka, ale on nechtěl. Byl by dobrý seržant, možná i dobrý důstojník, kdyby uměl číst, jenže on všechno tohle odmítl. Ale vojáci ho poslouchají, dokonce i seržant Williams udělá, co Harper řekne.“

„Ano, nějak Harpera zvládnu,“ přikývl Sharpe s předstíranou jistotou. Za tu krátkou dobu, co byl u tohoto batalionu, si Harpera často všiml a sám poznal, že Ir je přirozeným vůdcem vojáků. A teď mu to kapitán Murray jen potvrdil. Vojáci seděli kolem Harperova ohně zčásti proto, aby poslouchali jeho historky, ale také, že si každý chtěl získat jeho přízeň. Pro důstojníky, které měl rád, byl Ir spojencem se smyslem pro humor, zato ty, které rád neměl, častoval posměšky a pohrdáním. V každém případě nebylo radno ho podceňovat, protože vojín Harper měl v sobě cosi, co nahánělo strach. A nevyplývalo to jen z jeho mohutné postavy, ale především z neochvějné sebedůvěry, kterou kolem sebe šířil.

„Totéž si určitě myslí i on o vás. Že vás zvládne. Je to tvrdý chlap.“ Murray se odmlčel a usmál se. „Ale taky dost přecitlivělý,“ dodal.

„Takže má slabiny,“ poznamenal Sharpe.

„Tohle považujete za slabinu? Já o tom pochybuju, i když si o mně budete myslet, že jsem sentimentální. Až umřu,“ znovu zavrtěl hlavou, aby ho Sharpe nepřerušoval, „vezměte si můj meč. Řeknu Williamsovi, že jsem tak rozhodl.“

Sharpe pohlédl na pochvu s mečem, která stála opřená o zeď. Meč byl zřejmě těžký a neobratný, ale šlo o dar umírajícího, který mohl stěží odmítnout. „Díky, pane," řekl rozpačitě. Nebyl zvyklý na projevy osobní přízně, a proto je ani neuměl přijímat.

„Není to kdovíco," řekl Murray, „ale nahradí vám vaši zlomenou šavli. A až vojáci uvidí, že ho nosíte…," zarazil se a nechal větu nedopověděnou.

„Budou si myslet, že jsem opravdový důstojník, co?" řekl podrážděně Sharpe.

„Ne. Budou si myslet, že jsem vás měl rád," opravil ho Murray, „a to vám pomůže."

Sharpe zrudl. Vycítil v hlase umírajícího kapitána výtku a znovu zamumlal poděkování.

„Všiml jsem si vás včera," pokračoval Murray. „Bojovat dovedete, to se musí nechat."

„Myslíte na quartermastera!"

Murray na to nereagoval. „Musel jste se zúčastnit mnoha bojuje?"

„Ano."

„Ale nebylo od vás moc prozíravé, že jste to dával najevo," řekl Murray a usmál se. „Nepředpokládá se, že by nový poručík měl mít víc bojových zkušeností než nejstarší vojáci." Kapitán obrátil pohled k děravé střeše. „Hloupé místo k umírání, že?"

„Hodlám vás udržet naživu."

„Možná dokážete spoustu věcí, ale zázraky těžko, poručíku Sharpe."

Dlouhý hovor kapitána unavil tak, že usnul. Ten den všichni odpočívali. Déšť neustával, naopak odpoledne zhoustl a k večeru začal padat těžký mokrý sníh. Hagmanovi se podařilo chytit do ok dva hubené zajíce, ale stačilo to, aby si tu trochu fazolí a tvrdý chléb, které ještě vojákům zbyly v tornách, vylepšili kouskem pečeného masa.

Za soumraku vyšel Sharpe ven a z ruin někdejšího farmářského domu pozoroval, jak se snáší noc. Z domu zůstaly jen čtyři pobořené kamenné zdi, střecha i stropní trámy už byly pryč. Jeden dveřní otvor byl obrácený k východu a druhý k západu, přičemž z východní strany

bylo vidět daleko do údolí, kde nyní vířil sníh. Občas, když závan větru výhled trochu vyčistil, měl Sharpe dojem, jako by se na konci údolí táhla vzhůru šmouha kouře. Možná je tam někde vesnice, v níž by mohli najít lepší útočiště před nepohodou, pomyslel si, ale pak mu opět vše zastřel vířící sníh. Zachvěl se. Takhle si Španělsko nepředstavoval.

Zaslechl kroky a otočil se. Západními dveřmi vstoupil Harper, ale když ho uviděl, zarazil se a zůstal stát na prahu. „Sháním dřevo, pane," řekl na vysvětlenou a ukázal na zbytky polámaných trámů mezi kameny, „na oheň."

„Prosím," pokrčil Sharpe rameny a pak sledoval, jak Ir vybírá drobnější kusy Harperovi bylo zřejmě nepříjemné, že ho pozoruje, protože se narovnal a pohlédl na něj. „Co tady vlastně děláme, pane?" zeptal se.

Sharpa v první chvíli popudil tón, jakým to řekl, ale pak si uvědomil, že se ho Harper ptá na to, co chce vědět celá rota, nebo spíš ti, co z ní zbyli. „Vracíme se," odpověděl.

„Myslíte do Anglie?"

„Myslím zpátky k armádě." Sharpe si náhle pomyslel, že by tu cestu nejraději absolvoval sám, bez toho, aby se staral o hordu nesnášenlivých vojáků, kteří mu nepřejí nic dobrého. „Budeme muset jít na jih, do Lisabonu," dodal.

Harper přistoupil ke dveřím obráceným na východ a zahleděl se do dálky. „Nečekal jsem, že řeknete do Donegalu."

„Odtud pocházíte?"

„Jo." Harper pozoroval bílé svahy v stmívajícím se údolí. „Vypadá to tam skoro jako tady, akorát tohle je lepší země."

„Lepší?" zeptal se překvapeně Sharpe. I když to nedal najevo, byl rád, že se mohutný Ir uráčil popovídat si s ním, a najednou ho viděl v jiném světle. „Proč lepší?" zopakoval svou otázku.

„Protože tady nikdy nevládli Angličani." Takže žádné popovídání, znovu jen drzost a provokace. V tónu Harperova hlasu nebyl ani náznak přátelství, jenom výsměch a pohrdání. „Tahle země je neposkvrněná."

Sharpe si uvědomil, že Harper začal hovor jen proto, aby se mu mohl nakonec vysmát. „Myslel jsem, že jste přišel pro dřevo," řekl.

„Jo, přišel.“

„Tak si ho seberte a běžte.“

Když později obešel stráže třesoucí se zimou, vrátil se do stodoly, sedl si ke zdi a poslouchal nezřetelné mumlání mužů, kteří se shlukli kolem Harpera. Občas se tiše zasmáli, jako by mu chtěli dát na vědomí, že ho vyloučili ze společnosti vojáků, dokonce i těch nejnižších. Byl sám.

* * *

Murray v noci zemřel. Stalo se to tiše a klidně – odplul ze světa živých loďkou po klidné hladině.

„Mládenci ho chtěj pohřbít,“ oznámil Williams Sharpovi, jako by očekával, že poručík bude proti tomu.

Sharpe stál ve vratech stodoly. „Samozřejmě.“

„Řekl, ať vám dáme tohle.“ Williams mu podal těžký meč.

Sharpe si byl vědom, že ho všichni pozorují. „Díky, seržante,“ řekl a vzal si těžkou zbraň.

„A taky řekl, že je v boji lepší než šavle, pane,“ dodal Williams. „Nahání těm zatraceným žabožroutům strach. Je jak řeznická sekera.“

„To věřím.“

Byla to krátká chvíle sblížení, skoro důvěrnosti, a dodala Williamsovi odvahu. „Večer jsme dlouho mluvili, pane,“ řekl.

„Kdo?“

„Já a ostatní mládenci.“

„A co?“ Sharpe seskočil z šera stodoly do světa ozářeného čerstvým sněhem. Celé údolí jiskřilo jasem bledého slunce, k němuž však už znovu táhly houstnoucí mraky.

Seržant seskočil za ním. „Nepůjdou na jih, pane.“ Oznámil mu to s povinnou úctou, ale pevně.

Sharpe udělal několik kroků. Pod botami mu vrzal sníh, ale také mu do nich prosakovala vlhkost, protože je měl, stejně jako ostatní vojáci, děravé a chatrné, takže stěží držely pohromadě pomocí hadrů a šňůrek. V každém případě to byla obuv, jež se sotva hodila k privilegovanému důstojníkovi, který měl provést hordu zbědovaných

a demoralizovaných střelců údolím stínu smrti. „A kdo o tom rozhodl, seržante?“

„My všichni, pane.“

„Odkdy v téhle armádě platí…“ Sharpe se odmlčel a snažil se vybavit si slovo, které slýchával v důstojnické jídelně, „…demokracie.“

„Cože platí?“ pohlédl na něj nechápavě Williams, který to slovo neslyšel nikdy.

Sharpe mu těžko mohl vysvětlit, co to znamená, a tak to zkusil jinak. „Odkdy v téhle armádě poroučí vojáci důstojníkům?“

„Tak to není, pane,“ zabručel Williams rozpačitě.

„A jak tedy?“

Seržant váhal, ale viděl, že ho ze vrat stodoly pozorují vojáci, a podpořen jejich pohledy našel odvahu i výřečnost. „My jen, že je to šílenství, jít na jih. V tomhle počasí je to nesmysl! Umřeli bysme hladem! Vždyť ani nevíme, jestli v tom Lisabonu ještě ňáká posádka je.“

„To máte pravdu, nevíme.“

„Takže musíme jít na sever, pane,“ řekl Williams, jako když někdo zkušenější radí nováčkovi. „Tam jsou přístavy, pane, a určitě tam najdem ňákou loď. Chci říct, že tam někde u pobřeží bude naše loďstvo…“

„Jak to víte?“

Williams pokrčil rameny. „Já to nevím, pane.“

„Tak kdo to ví? Harper?“

„Harps? Panebože, ne, pane! To je jen hloupej Irčan, ten neví nic pane. To Tongue, pane, to je chytrá hlava. Umí číst. Sem ho dostalo jen pití, pane, jenom pití, aleje to vzdělanej chlápek. Ten nám řekl, že na severu určitě budou lodě a že musíme jít tam.“ Williams, povzbuzený Sharpovým mlčením, ukázal k horám na severu. „Nemůže to být daleko, pane, aspoň ne k pobřeží. Podle nás tak tři dny, nanejvýš čtyři.“

Sharpe popošel o několik kroků dál. Vrstva čerstvého sněhu byla vysoká asi deset centimetrů, i když v prohlubních terénu, zavátých větrem, ho bylo víc. Stále to však nijak nebránilo, aby se vydali na pochod. Toho se Sharpe bál, aby je tady hluboký sníh

neuzavřel jako chycené v pasti. Slunce však opět začaly zamlžovat mraky, které hrozily dalším sněhem.

Sharpe se otočil a pohlédl na Williamse. „A vzali jste v úvahu, seržante, že Francouzi vtrhli do Španělska ze severu a táhnou na jih?“

„Opravdu, pane?“

„A že když se obrátíme k severu, půjdeme přímo proti nim? Anebo právě o to vám jde? Chcete se co nejdřív vzdát?“

„To ne… Musíme se jim vyhnout, nějak mezi nima prokličkovat,“ prohlásil Williams, jako by šlo o dětskou hru na schovávanou.

Sharpe zvýšil hlas, aby ho slyšeli i vojáci ve vratech stodoly. „Půjdeme k jihu, seržante,“ řekl. „Dnes sejdeme do údolí, najdeme tam místo, kde bychom mohli přečkat noc, a další den zamíříme k jihu. Za hodinu vyrazíme.“

„Ale pane…“

„Řekl jsem za hodinu, seržante! Takže jestli chcete vykopat hrob pro kapitána Murraye, měli byste s tím začít. A pokud uvažujete o tom, že neuposlechnete rozkaz, měl byste vykopat dost velkou jámu, abyste se tam vešel i vy. Rozuměl jste mi?“

Williams zůstal jako opařený. Možná chtěl v první chvíli odpovědět urážkou, ale nesebral k tomu odvahu. Stále však mlčel a napětí mezi oběma muži se stupňovalo. Nakonec seržant sklonil hlavu. „Ano, pane,“ zamumlal.

Sharpe se otočil. Cítil, že se uvnitř celý chvěje. Když udílel Williamsovi rozkazy, zněl jeho hlas klidně, ale ke klidu měl daleko. Vůbec si nebyl jistý, jestli ho poslechnou. Tihle muži nebyli zvyklí poslouchat poručíka Sharpa. Byli prochladlí, daleko od domova a obklopeni nepřítelem, a k tomu všemu přesvědčeni, že cesta na sever je dovede do bezpečí rychleji než ta na jih. Věděli, že jejich armáda byla donucena k ústupu, a cestou sem zahlédli zbytky španělských armád, podobně poražených a rozptýlených jako britská. Francouzi táhli Španělskem od jednoho vítězství k druhému a houf zbědovaných střelců zůstal sám. Byli sami, nevěděli, co dělat, a měli strach.

I on měl strach. Snažil se působit sebejistě a rozhodně, ale vojáci mohli kdykoliv poznat, že jen blufuje, a pak se jeho chabá autorita rozplyne jako pára nad hrncem. A co horšího, jakmile si řeknou, že ohrožuje jejich naděje na přežití, nemůže od nich očekávat nic jiného než nůž do zad. Jeho jméno se pak objeví na seznamu důstojníků, kteří zemřeli během ústupu po debaklu armády sira Johna Moora, anebo se neobjeví nikde, protože nemá žádnou rodinu. Teď už si nemohl být jistý ani tím, že má nějaké přátele, neboť voják, kterého vyzvedli z mužstva a udělali důstojníkem, nechal všechno za sebou.

Uvědomil si, že by se měl otočit a vnutit svou vůli i ostatním vojákům, ale v tuto chvíli se cítil příliš nejistý a neměl sílu snášet jejich odpor okořeněný špatně skrývanou záští. Proto zamířil do rozbořeného farmářského domu, jako by tam měl něco na práci, a teprve tam si s hrůzou uvědomil, že couvl před svou povinností velitele. Aby něco dělal, vytáhl dalekohled.

Poručík Richard Sharpe nebyl bohatý. Neměl o nic lepší uniformu než vojáci, které vedl, pouze na chatrných důstojnických kalhotách měl podél švů našité stříbrné knoflíky. Jeho boty byly však stejně roztrhané, příděl jídla stejně ubohý a zbraně stejně otlučené jako všechno ostatní, co jim zbylo z výbavy elitního pluku střelců. Přesto vlastnil něco, co neměli ani jiní důstojníci.

Byl to dalekohled. Krásný a cenný předmět vyrobený firmou Mathewa Burga v Londýně, který věnoval seržantu Richardu Sharpovi generál sir Arthur Wellesley. Dokonce dal na tubus upevnit mosaznou destičku s datem bitvy v Indii, v níž mu Sharpe, tehdy ještě červenokabátník, zachránil život. Tento čin mu však kromě dalekohledu vynesl i povýšení, které nyní nenáviděl, neboť právě ono bylo příčinou, že se ocitl stranou všech, odmítaný pravými důstojníky i vojáky, z nichž vyšel. Byly doby, kdy se vojáci shlukovali kolem ohně Richarda Sharpa a stáli o jeho přízeň, ale to už je pryč. Teď byl sám.

Díval se dalekohledem do údolí, kde včera zahlédl ve vířícím sněhu kouř. Doufal, že je to vesnice, a skutečně tam nyní uviděl kamenné domky a malou věžičku kostelíka. Takže pár hodin odtud je vesnice – domy, v nichž je teplo, a lidé, kteří, jakkoliv chudí, mají jídlo. Už teď viděl hrnce zalité voskem plné fazolí a komíny, v nichž

visí voňavé šunky. Pomyšlení na jídlo mu vyvolalo v žaludku svíravý pocit bolesti.

Posunul zorné pole dalekohledu doprava na jiskřící jas sněhové pláně, z níž vystupoval strom ověšený rampouchy. Náhle se mu zdálo, že zahlédl jakýsi pohyb, a vrátil se o kousek zpátky. Byl to však jen havran, který přeletěl přes bílou pláň. Ale přece jen… Teprve teď si všiml stop – zdálo se, že někdy nedávno sestupovali po svahu nějací lidé. Bohužel až dolů do údolí nebylo vidět.

Chvíli na stopy upřeně hleděl. Byly čerstvé. Jak to, že některá z hlídek nespustila poplach? Přesunul zorné pole k místu, kde se rýsoval mělký příkop, který vyznačoval zasněženou kozí stezku. Hlídky byly pryč. Tiše zaklel. Takže se už vzbouřili. Čert aby je vzal! Složil dalekohled, vstal a otočil se.

V dveřním otvoru obráceném na západ stál Harper. Musel se přikrást, protože žádné kroky nebylo slyšet. „My na žádnej jih nejdem," prohlásil Ir. Zdálo se, že ho náhlý Sharpův pohyb vylekal, ale řekl to pevným hlasem jako ten, kdo se už rozhodl a nehodlá ustoupit.

„To mě nezajímá. Připravte se na pochod."

„Ne."

Sharpe odložil dalekohled na tornu, kterou měl položenou spolu s novým mečem a puškou na římse okna. Věděl, že má dvě možnosti – buď za nimi půjde a bude je přemlouvat, nebo tvrdě uplatní velitelskou autoritu. Na to první, pracnější, byl příliš prochladlý a hladový, rozhodl se tedy pro to druhé. „Jste zatčen, vojíne Harpere," řekl.

Harper na to nereagoval. „Nikam nejdem, pane, to je celý."

„Seržante Williamsi!" zavolal Sharpe ze dveří směrem k stodole. Vojáci stáli kolem mělkého hrobu, který pracně vykopali v promrzlé zemi. Hleděli na něj a jejich mlčení dosvědčovalo, že Harper je jejich vyslanec a mluvčí. Williams se ani nepohnul.

„Seržante Williamsi!"

„Neposlechne vás, pane," ozval se znovu Harper. „Je to jednoduchý, na jih nejdem. Půjdem na sever k pobřeží. Už jsme se na tom dohodli a tak to taky uděláme. Můžete jít s náma nebo zůstat tady, nám je to jedno."

Sharpe jen stál a snažil se nedat na sobě znát strach, který mu naháněl husí kůži a hlodal mu v hladovém žaludku. Jestliže s nimi půjde na sever, poddá se jejich vzpouře a tím u nich ztratí poslední zbytky autority. Když však bude trvat na svém, může si vykoledovat, že ho zabijí. „Půjdeme na jih," řekl.

„Vy to pořád nechápete, pane."

„Ale chápu, a moc dobře. Rozhodli jste se jít na sever, ale máte plné gatě strachu, že bych mohl jít na jih, dostat se k lisabonské posádce a ohlásit tam, že jste odepřeli poslušnost veliteli a dopustili se vzpoury. A za to je smrt zastřelením, Harpere."

„Na žádnej jih nedojdete, pane."

„Takže vás vyslali, abyste to zajistil, že? Mrtvý důstojník nemůže prozradit vzpouru, je to tak?"

Z Irova výrazu i mlčení bylo zřejmé, že trefil do černého. Harper neklidně přešlápl z nohy na nohu. Byl to opravdu mohutný muž, o deset centimetrů vyšší než Sharpe, navíc z jeho široké hrudi vyzařovala medvědí síla. Ostatní byli nepochybně rádi, že se ujal špinavého díla, nebo možná byl jediný, který k tomu projevil ochotu. Anebo ho k vraždě velitele vedla nenávist k Angličanům?

„Tak co, mám pravdu?"

Harper si olízl rty a ruka mu sjela k mosaznému jílci bajonetu. „Můžete jít s náma, pane."

Sharpe nechal chvíli protahovat ticho a pak, jako by se podvoloval nevyhnutelnému, ochable přikývl. „Dobrá, vidím, že nemám na vybranou."

„Ne, pane," řekl Harper se zjevnou úlevou, že nemusí zabíjet důstojníka.

„Vezměte ty věci," ukázal Sharpe na tornu a zbraně.

Harper se zatvářil překvapeně. Nečekal, že mu bude poručík dávat v takové situaci rozkazy, přesto se k torně sklonil, aby ji zvedl. Teprve ve chvíli, kdy po ní sáhl, si uvědomil, že se nechal oklamat. V okamžiku, kdy se začal otáčet, ho zasáhl kopanec do břicha. Byl to těžký úder, po kterém vzápětí následovala rána oběma rukama zezadu do šíje.

Sharpe nechápal, jak je možné, že se Harper udržel na nohou. Každý jiný by skončil na zemi, možná i omráčený, ale Harper se jen

zapotácel a okamžitě se postavil na obranu proti dalším ranám. Sharpova pravá pěst ho zasáhla do břicha a vzápětí dopadla na stejné místo levá.

Bylo to jako tlouct do dubového kmene. Těžké údery Harperem otřásly, ale ne tak, aby ho vyřídily. Ir se nahrbil jako kanec zahnaný do úzkých a vyrazil vpřed. Sharpe sklonil hlavu, znovu udeřil pěstí, ale pak už ho trefila Harperova pěst ze strany do hlavy. Bylo to jako zásah dělovou koulí. O zlomek vteřiny později narazil Sharpe čelem tvrdě do Harperova nosu, ale ve stejné chvíli se kolem něj semkly v drtivém sevření Irovy paže.

Zvedl nohu a sedřel patou boty Harperovu holeň. Musela to být velká bolest, ale sevření nepovolilo a Sharpovi nezbyla jiná zbraň než zuby. Vší silou se zakousl do soupeřovy tváře a trhl dolů. Tahle bolest už Ira přinutila, aby ho pustil a pokusil se udeřit protivníka pěstí do hlavy.

Jenže Sharpe byl rychlejší. Vyrostl v chudinské čtvrti, kde se nikdo s nikým nemazlil, a tam se naučil všem možným trikům a brutalitě rvaček. Krátkým úderem zasáhl Harpera do hrdla a vzápětí kopancem mezi nohy, ale ani to mohutného Ira nesrazilo, a třebaže otřesený, znovu se jen přihrbil připravený bojovat.

„Bastarde!“ zasyčel Sharpe. Sklonil hlavu, naznačil útok, ale v posledním okamžiku se vrhl stranou, odrazil se ramenem od zdi a zasáhl pěstí Harperovo nekryté břicho. Harper hekl, zlomil se v pase a Sharpe mu znovu vrazil čelem do obličeje a pak, oslepený bolestí, ho tloukl pěstmi, kam se dalo.

Jenže Harper se stále držel, stále odolával, dokonce Sharpovi jeho rány oplácel, a jak vrávoral, tlačil ho svým mohutným tělem dozadu. Sharpe ustupoval, pak náhle zakopl, zapotácel se a padl na záda. Okamžitě si uvědomil, že musí uniknout Harperově botě, a díky tomu, že jeho sok byl přece jen otřesený, se mu to podařilo. Odvalil se stranou, vyskočil na nohy, a když se na něj Harper znovu vrhl, chytil ho za zkřížený řemen a vší silou jím smýkl proti zdi. Harper ztratil rovnováhu a narazil do hrubých kamenů obličejem.

Sharpe ztěžka oddychoval. Točila se mu hlava, do očí mu tekla krev, ale bolest skoro nevnímal. Stačil zahlédnout, že se ostatní

vojáci stáhli těsněji kolem nich. Věděl, že nikdo z nich nezasáhne v Harperův prospěch. To by byla pro Ira potupa, že potřeboval pomoc.

Harper vyplivl krev a začal se ztěžka zvedat. Pak sáhl po bajonetu a vytáhl ho.

„Pusť to, bastarde, nebo tě zabiju!“

Harper neodpověděl. V jeho mlčení bylo cosi děsivého.

„Bastarde!“ zavrčel znovu Sharpe. Vrhl pohled na svůj nový meč, ale Ir se posunul tak, že mu cestu k němu zastoupil.

A teď se pohnul vpřed. Držel bajonet jako bojový nůž a po dalším kroku vyrazil k výpadu. Sharpe uskočil. Harper si byl vědom své výhody a zaútočil znovu.

Sharpe i druhému výpadu unikl. Irovou tváří se mihl údiv. Byl mladší než jeho soupeř a vyznal se v boji muže proti muži, ale ještě nikdy nebojoval s někým, kdo je tak rychlý. Stejně tak si nevzpomínal, že by mu kdy nějaký sok zasadil tolik ran. A údiv se změnil v šok, když ho vzápětí po výpadu naprázdno zasáhla mezi oči Sharpova pěst. Znovu máchl bajonetem, ale teď už Sharpe neuhnul ani se nesnažil ránu krýt, a přestože mu čepel bodáku rozsekla paži, tvrdě udeřil Harpera hranou dlaně do nosu. Ir zařval bolestí. Sharpe se pokusil bodnout ho prsty do očí, a když Harper ucukl, prudce do něj strčil. Cítil ránu na paži, ale když viděl Harpera padat, zapomněl na bolest a vrhl se na něj.

Kopal ho do žeber jako zběsilý, pak bez ohledu na to, že se pořeže, chytil čepel bajonetu a dupl Irovi na zápěstí, až zbraň pustil. Sharpe ji obrátil, a přestože mu z prstů kapala krev, pevně ji sevřel a rozpřáhl se.

Ir uviděl, že se nad ním vznáší smrt, a v pudu sebezáchovy se odvalil stranou. Náhle se však zvedl s kamenem v ruce, vrhl se vpřed a udeřil Sharpa do ruky se zbraní. Sharpe bodák nepustil, ale ruka mu na chvíli zmrtvěla tak, že nebyl schopen Harpera ohrozit. Vzápětí hekl, když ho další úder kamenem zasáhl do břicha. Padl zády na zeď. Ruku, v níž svíral bajonet, měl stále ochromenou.

Viděl, že Harperův výraz se změnil. Teď už v něm byla vražedná zběsilost, jakou lze vidět ve tvářích mužů, kteří se ženou do nejtěžší bitevní řeže. Pochopil, že do této chvíle se Harper choval jako ten, kdo se ujal práce, kterou je třeba udělat, avšak teď se pro

něj boj s ním změnil ve vášeň. Ir také poprvé promluvil, ale gaelsky, takže Sharpe nevěděl, co řekl. Bylo mu však jasné, že to jsou urážky, které se mohou stát jeho pohřební písní, pokud mu Ir rozbije kamenem lebku.

„Tak pojď, bastarde," vyrazil přes zaťaté zuby, zatímco si masíroval ochromenou ruku. „Pojď, ty irskej parchantě. Jen pojď!"

Harper vycenil zkrvavené zuby, něco vykřikl a vyrazil. V tu chvíli použil Sharpe trik důstojníka jízdních myslivců – přehodil si bodák do levé ruky a zaútočil.

A pak jako by celý svět explodoval.

Sharpovi zalehly uši od děsivé rány, kdesi těsně před ním vyšlehl plamen a zalila ho vlna horka. Bezděčně ucukl, ale ještě si stačil uvědomit plesknutí kule o kamennou zeď.

V první chvíli ho napadlo, že se někdo z vojáků rozhodl pomoct Harperovi a ukončit boj. Zoufale se snažil proniknout mrakem kouře z výstřelu a zorientovat se, ale pak uviděl, že Ir je stejně zmatený jako on a stále s kamenem v mohutné pěsti zírá na muže, který se objevil ve východních dveřích zbořeniště.

„Myslel jsem, že jste sem přišli, abyste bojovali proti Francouzům," řekl neznámý. V jeho hlase zaznělo pobavení, posměch a nadřazenost. „Anebo nemají Britové nic lepšího na práci, než se tady rvát jako hladové krysy?"

Teprve teď si Sharpe uvědomil, že je to důstojník kavalerie v jasně červené uniformě španělských cazadorů, nebo spíš ve zbytcích té uniformy, neboť ji měl rozedranou jako žebrácké hadry. Zlaté lemování žlutého límce měl zašlé špínou, řetízkový závěs meče zrezivělý a vysoké černé boty, které mu sahaly do půli stehen, roztržené. Z ramen mu visel plášť z pytloviny. Jeho lidé – ti, jejichž stopy Sharpe viděl ve sněhu a kteří nyní vytvořili kolem východní strany zbořeného domu kordon – byli stejně otrhaní a zbědovaní jako důstojník, ale Sharpe si okem vojáka všiml, že všichni mají meče a karabiny. Důstojník sklonil pistoli s krátkou hlavní, z níž se ještě kouřilo.

„Kdo, k čertu, jste?" zeptal se Sharpe. Stále svíral bajonet. Opravdu byl jako krysa zahnaná do úzkých, zkrvavený, divoký, připravený k útoku.

„Major Blas Vivar,“ představil se důstojník. Byl střední postavy, měl tvrdou tvář s přísným výrazem a vypadal, jako by v uplynulých dnech prošel se svými muži peklem. „A kdo jste vy?“ zeptal se.

Sharpe musel vyplivnout krev, aby mohl odpovědět. „Poručík Richard Sharpe,“ řekl. „Z pětadevadesátého pluku střelců,“ dodal.

„A tady ten?“ pohlédl Vivar na Harpera.

„Zatčený voják.“ Sharpe hodil bajonet na zem a strčil do Harpera. „Ven!“ vyštěkl a tlačil ho ke dveřím, kde ve sněhu čekali zbývající zelenokabátníci. „Seržante Williamsi!“

„Pane?“ Williams zděšeně zíral na jejich zkrvavené obličeje.

„Vojín Harper bude přísně střežen.“ Naposledy strčil do Harpera tak, že ho srazil do sněhu, a otočil se k španělskému důstojníkovi. Ten na něj upíral posměšný pohled.

„Zdá se, že máte problémy, poručíku,“ poznamenal. Jeho posměch byl o to horší, že ho říkal se zjevným pobavením.

Sharpe cítil hanbu, navíc ho Španělův tón popuzoval. „To není vaše věc,“ odpověděl.

„Pane,“ připomněl mu Vivar.

„Není to vaše věc, pane.“

Vivar pokrčil rameny. „Jsme ve Španělsku, poručíku, a myslím, že všechno, co se tady děje, je víc věcí mou než vaší.“ Mluvil dokonalou angličtinou, navíc s chladnou zdvořilostí, která vzbuzovala v Sharpovi pocit, že je omezenec.

Sharpe si utřel rukávem zkrvavená ústa. „Nejde nám o nic jiného, než se z vaší zatracené země dostat pryč,“ odsekl, jako by se chtěl vůči Španělově povýšené noblesnosti vymezit.

Postřehl, že v majorových očích krátce zasvítil hněv. „Budu rád, až se vám to podaří, poručíku. Proto, myslím, udělám nejlíp, když vám k tomu pomohu.“

Ať byly jeho úmysly jakékoliv, v tuto chvíli získal Sharpe spojence.

KAPITOLA 3

„Porážky ničí disciplínu," prohlásil Blas Vivar. „Učíte vojáky pochodovat, bojovat a poslouchat rozkazy, ale porážky tohle všechno rozvrátí." Každé slovo doprovodil švihnutím břitvou, z níž na podlahu kuchyně setřepával mýdlovou vodu.

Sharpovi bylo jasné, že se Španěl snaží najít omluvu pro ostudnou scénu, které byl svědkem v pobořeném statku. Bylo to od majora laskavé, ale v tuhle chvíli Sharpe neměl náladu na laskavosti a nevěděl, co na to odpovědět.

„Navíc ten statek je prokletý," pokračoval Vivar a znovu se obrátil ke kousku zrcadla, které si opřel o okenní římsu. „Odjakživa byl. V době mého dědečka se v něm stala vražda – samozřejmě vražda ženy. A v době mého otce tam zase došlo k sebevraždě." Odmlčel se, udělal břitvou znamení kříže a pak si opatrně přejel ostřím po namydlené bradě. „Je to strašidelná usedlost, poručíku, v noci se v ní potulují duchové… Zkrátka místo, kterému je lépe se vyhnout. Máte štěstí, že jsem vás tam objevil. Nechcete si půjčit břitvu?"

„Mám svoji."

Vivar utřel tenkou čepel o kalhoty a spolu se zrcátkem ji schoval do koženého pouzdra. Pak zamyšleně pozoroval, jak Sharpe napichuje vidličkou vařené vepřové uši s fazolemi, které jim místní kněz předložil k večeři. „Takže vy myslíte, že se ti dragouni potom pustili za vaší armádou?" zeptal se Vivar.

„Nevím. Neviděl jsem, kam míří."

„Doufejme, že ano." Vivar si nabral na talíř trochu fazolové šlichty. „Zřejmě si myslí, že jsem se spojil s ustupujícími Brity."

„Asi ano," zamumlal Sharpe. Uvažoval, proč majora tak zajímají francouzští dragouni, které vede důstojník jízdních myslivců a civilista v černém kabátě. Vivar se dychtivě vyptával na každou podrobnost boje u kamenného mostu, ale nejvíc ho zajímalo, kterým

směrem jezdci odjeli po skončení boje. Na to mohl Sharpe odpovědět pouze domněnkou, že dragouni zřejmě pokračovali v pronásledování armády sira Johna Moora.

„Pokud máte pravdu, poručíku, je to nejlepší zpráva, jakou jsem vyslechl v posledních dvou týdnech," prohlásil Španěl a zvedl džbánek vína k ironickému přípitku.

„A proč pronásledovali vás?" zeptal se Sharpe.

„Nepronásledovali mě," řekl Vivar. „Pronásledují každého, kdo je v uniformě. Každého! Před pár dny mě čistě náhodou zvětřili. Chci mít jistotu, že nečekají v sousedním údolí." Vivar Sharpovi vysvětlil, že jel se svými lidmi na západ, ale byli přinuceni uchýlit se do hor, kde přišli o koně a o dost velký počet mužů. Nakonec je nedostatek jídla a nepohoda zahnaly až do této malé vesnice.

A její obyvatelé jim jídlo ochotně poskytli. Sharpa překvapilo, s jakou radostí vesničané majora Blase Vivara vítali. Někteří se dokonce pokoušeli políbit mu ruku, zatímco místní kněz hned poručil ženám, aby rozdělaly ohně v pecích a vytáhly zimní zásoby potravin. Takže španělští i britští vojáci byli vřele přijati. „Tyhle hory patřily do panství mého otce," vysvětlil Vivar Sharpovi.

„Vy jste šlechtic?"

„Jsem mladší syn šlechtice. Můj bratr je teď hrabě." Vivar se při zmínce o bratrovi pokřižoval. Sharpe to chápal jako výraz úcty. „Ano, jsem hidalgo, takže mě tihle lidé oslovují done Blasi."

„A co je to hidalgo"

Vivar taktně nedal najevo údiv z Sharpovy nevědomosti, „Hidalgo je člověk, jehož rodokmen sahá do dob starých španělských křesťanů, poručíku. Myslím rodokmen s čistou krví, ne smíšenou s krví Maurů a Židů. Jsem tedy hidalgo" Řekl to s pýchou, ale prostě, bez povýšenosti, a tím byla jeho slova působivější. „A co váš otec?" pohlédl na Sharpa. „Je také šlechtic?"

„Vůbec nevím, kdo je mým otcem. Nikdy jsem ho nepoznal."

„Vy neznáte…" Vivar otázku nedopověděl. V první chvíli ho k ní vedla zvědavost, ale pak si uvědomil, co z ní vyplývá, a raději zmlkl. Sharpovi bylo jasné, že teď má Španěl o něm ještě horší mínění než předtím. Major pohlédl z okna, jako by odhadoval, kdy se začne šeřit. „Tak co teď hodláte dělat, poručíku?" zeptal se po chvíli.

„Půjdu na jih, do Lisabonu.“

„Chcete tam najít loď, která vás dopraví domů?“

Sharpe dobře vycítil náznak pohrdání nad tím, že utíká z boje. „Ano, chceme se vrátit domů,“ potvrdil.

„A máte mapu?“

„Ne.“

Vivar si ulomil skývu chleba, aby jí vytřel šťávu. „Zjistíte, že jižně od těchhle hor nejsou žádné cesty.“

„Žádné?“

„V každém případě ne takové, které by byly schůdné v zimě. Musíte se dát na východ k Astorze nebo na západ k moři. Teprve tam najdete použitelnou cestu na jih.“

„Ale na východě jsou přece Francouzi, ne?“

„Francouzi jsou všude,“ odpověděl Vivar. Opřel se dozadu a chvíli na Sharpa upřeně hleděl. „Já jdu na západ,“ řekl pak. „Nechcete se přidat ke mně?“

Sharpe věděl, že jejich naděje na přežití v neznámé zemi jsou mizivé. Neměl mapu, podle které by se mohl orientovat, přičemž jeho představa o geografii Španělska byla chabá. Navíc nikdo z nich nemluvil španělsky. Přesto neměl nejmenší chuť spojit se s aristokratickým Španělem, který byl svědkem jeho hanby. Neexistuje silnější důkaz o neschopnosti velitele než to, že se nechá vyprovokovat ke rvačce s jedním z vojáků. A právě kvůli tomuto pocitu hanby Sharpe váhal.

„Nebo máte chuť se vzdát?“ zeptal se Vivar.

„V žádném případě,“ odpověděl Sharpe stejně tvrdým tónem, jakým major otázku položil.

Španěl se tomu usmál, ale pak znovu pohlédl do okna. „Za hodinu hodláme vyrazit, poručíku,“ řekl. „Chystáme se překročit hlavní cestu, a to můžeme udělat jen za tmy.“ Otočil se zpátky k Sharpovi. „Jste ochoten podřídit se mému velení?“

Sharpe si uvědomil, že mu nic jiného nezbývá, a přikývl.

Nejvíc Sharpa pálilo to, že jeho vojáci okamžitě přijali Vivara za svého velitele. Za šera nastoupili před malým kostelíkem a Španěl jim vysvětlil situaci. Řekl, že by bylo bláznovství jít na sever, neboť tam už táhne nepřítel, aby zajistil pobřežní přístavy, a stejně pošetilá

by podle něj byla snaha dostihnout ustupující britskou armádu. Nejlepší je jít k jihu, ale nejdřív je třeba zamířit na západ. Sharpe sledoval tváře zelenokabátníků, a když viděl, jak chápavě přikyvují, všechny do jednoho nenáviděl.

Takže dnes, pokračoval Vivar, budou muset překročit cestu, po níž postupují hlavní síly francouzské armády Pochyboval, že bude střežená, ale dodal, že nemůže vyloučit kratší šarvátku. „Vím, že umíte bojovat," prohlásil. „Samozřejmě jsem slyšel o skvělých britských střelcích a jsem hrdý na to, že budeme bojovat po vašem boku." Sharpe sledoval, jak se zelenokabátníci usmívají, a zároveň si se závistí uvědomil, jak nenuceně, ale suverénně Vivar vystupuje. A v tu chvíli nenáviděl i jeho.

Vojín Harper mezi nastoupenými zelenokabátníky chyběl, protože byl vězeň. Na Sharpův rozkaz mu spoutali zápěstí a provazem ho přivázali k ocasu mezka, kterého major zrekvíroval jednomu z vesničanů. Mezek nesl velkou truhlici zabalenou ve voskovaném plátnu a střeženou čtyřmi Vivarovými muži, kteří zároveň působili jako stráž vězně.

„Prý je to Ir, je to pravda?" zeptal se major Sharpa. „Ano."

„Mám rád Iry. Co s ním chcete udělat?"

„Nevím," odpověděl Sharpe. V prvních chvílích po incidentu měl chuť Harpera zastřelit, ale pak si uvědomil, že by tím proti sobě vyvolal smrtelnou nenávist ostatních zelenokabátníků. Navíc by tím obešel kázeňský proces, který byl pro takovéto případy v armádě zaveden, a to by bylo stejné pohrdání autoritou, jakého se dopustil Harper.

„Nepostupovali bychom rychleji, kdybychom ho zbavili pout?" zeptal se Vivar.

„A doporučili mu, aby dezertoval k Francouzům?"

„Dobrá, nebudu vám do kázeňských otázek vašich vojáků mluvit," odpověděl Vivar a dal mu tak jasně na srozuměnou, že podle jeho mínění celou věc nezvládl.

Sharpe se tvářil, že je mu jeho názor na věc lhostejný. Přesto si trpce uvědomoval, že jím Španěl musí pohrdat, protože na něm do této chvíle neviděl nic než neschopnost, jež navíc ostře kontrastovala s autoritou, kterou s naprostou samozřejmostí disponoval on. Všichni

zelenokabátníci věděli, že je Vivar vyvedl z bezvýchodné situace, do níž se dostali ve zbořeném statku, navíc je zachránil před jejich nekompetentním důstojníkem.

Sharpe stál sám, zatímco jeho vojáci se seřadili k pochodu. V čele měli jít Španělé, pak mezek s nákladem a nakonec střelci. Sharpe věděl, že by měl svým vojákům něco říct, povzbudit je nebo provést prohlídku zbraní, zkrátka cokoliv, čím by uplatnil svou autoritu, ale neměl odvahu čelit jejich posměšným pohledům, a zůstal tedy stranou.

Major Vivar došel k vesnickému knězi a poklekl před ním do sněhu, aby od něho dostal požehnání. Nakonec od něj přijal ještě nějaký malý předmět, ale Sharpe nepoznal, co to je.

Nastala mrazivá noc. Ještě za šera přestalo drobně sněžit, obloha se postupně vyjasnila a na východě se objevily hvězdy. Nárazový vítr zvedal navátý sníh a vířil jím nad cestou, po níž se vlekl zástup mužů jako zvířata odsouzená k porážce. Obličeje měli obalené hadry, aby se uchránili před nelítostným chladem, a popruhy toren jim rozdíraly ramena. Ale i v těchto podmínkách působil major Vivar dojmem člověka s nevyčerpatelnou energií. Chodil sem a tam podél kolony, povzbuzoval unavené muže španělsky i anglicky a říkal jim, že jsou nejlepší vojáci na světě. Majorovo nadšení bylo nakažlivé, a když Sharpe viděl, jak španělští kavaleristé v jasně červených uniformách svého velitele obdivují a ctí, musel si chtě nechtě přiznat, že tak má vypadat velitel, za kterým jsou jeho vojáci ochotni jít.

„Jsou to Galicijci," kývl Vivar hlavou směrem ke cazadoríím.

„Takže místní?" zeptal se Sharpe.

„Nejlepší v celém Španělsku," prohlásil Vivar s pýchou. „V Madridu si z nás tropí posměch, poručíku. Pro ně je Galície zemí hlupáků, ale já raději vedu do boje jednoho venkovského hlupáka než deset chytráků z města."

„Já jsem taky z města," prohlásil Sharpe vyzývavě.

Vivar se jen zasmál, ale nic na to neřekl.

Kolem půlnoci překročili cestu, která vedla k moři. Bylo zřejmé, že Francouzi už po ní přešli, protože byla zbrázděná hlubokými kolejemi od kolesen děl, plnými zmrzlé vody. Zasněžené kopečky na krajích označovaly místa, kde zůstaly ležet nepohřbené mrtvoly

vojáků. Žádný nepřítel se v dohledu neukázal a v celém údolí ve tmě nezablikalo jediné světlo. Byli sami v nesmírné temné pustině spoutané sněhem a mrazem.

O hodinu později došli k řece, na jejíchž březích rostly malé silné duby. Vivar odešel kousek na východ a po chvíli našel místo, kde se dal tok přejít po velkých kamenech. Než však dovolil svým mužům, aby se pustili na druhou stranu, vytáhl z torny malou lahvičku a stříkl z ní do řeky trochu jejího obsahu. „Teď to bude bezpečné," řekl.

„Jak to?" zajímal se Sharpe.

„Svěcená voda, poručíku," odpověděl major a zvedl lahvičku.

„Dal mi ji kněz ve vesnici." Zřejmě to považoval za dostatečné vysvětlení.

„Prostředek proti xanám," dodal, když viděl, jak se Sharpe tváří. Otočil se a ukázal svým mužům, že se mohou pustit na druhou stranu.

„Proti jakým… xanám?" stále nechápal Sharpe.

„Zrádným vodním vílám," řekl Vivar a zdálo se, že to myslí vážně. „Žijí v každém toku, poručíku, a někdy dokáží být pěkně zlomyslné. Kdybychom jim nenahnali strach, mohly by nás zavést na nesprávnou cestu."

„Takže jsou to duchové?" zeptal se užasle Sharpe.

„Ne. Duch nemůže uniknout ze země. Duch je duše zemřelého člověka, který se dopustil prohřešku proti Nejsvětější svátosti a trápí se. Xana nikdy nebyla člověk. Xana je…" pokrčil rameny, „tvor jako vydra nebo vodní krysa, zkrátka něco, co žije ve vodních pramenech. V Anglii je přece musíte mít taky, ne?"

„V životě jsem o nich neslyšel."

Vivar se zatvářil zděšeně a pokřižoval se. „Půjdete teď?" ukázal na brod.

Sharpe přešel říčku, aniž mu zlomyslné víly nějak uškodily, a pak sledoval, jak po kamenech přecházejí střelci. Nikdo z nich na něj nepohlédl. Seržant Williams, který nesl tornu jednoho raněného, dokonce raději stoupl do vody, než by vylezl na břeh v místě, kde stál jeho velitel.

Pak převedli na druhou stranu také mezka a Sharpe si všiml, jak starostlivě dávají strážci pozor na truhlu zabalenou ve voskovaném plátně. Myslel si, že v ní má Vivar oblečení a možná nějaké další věci. Harper, který šel stále připoutaný k ocasu zvířete, směrem k Sharpovi plivl, ale Sharpe se rozhodl, že na to nebude reagovat.

„A teď vzhůru," řekl Vivar, jako by se na těžké stoupání do hor těšil.

A bylo těžké, zvlášť když se smekali na kamenech potažených ledem a ze stromů jim padal na hlavy sníh. Vítr zesílil, obloha se znovu zatáhla a začal padat mokrý sníh. Muži ztěžka oddychovali a hekali námahou, ale Vivar jim nedopřával oddech. „Vzhůru, pořád vzhůru! Tam, kam se jízda nedostane. Jdeme, mládenci, jdeme! Co je s vámi, Marcosi? Váš otec by tenhle kopeček vytančil, když byl dvakrát starší než vy. Chcete, aby si Angličané mysleli, že Španělé nic nevydrží? Přece se nenecháte zahanbit. Jdeme!"

Za svítání došli do sedla, kde Vivar zavedl vyčerpané muže k jeskyni skryté za vavřínovými keři. „Tady jsem kdysi zastřelil medvěda," řekl Sharpovi s hrdostí. „Bylo mi dvanáct a otec mě poslal samotného, abych ho zabil." Ulomil větev a hodil ji k mužům, kteří začali rozdělávat oheň. „To bylo před dvaceti lety," dodal s údivem, jako by nemohl uvěřit, že od té doby uplynulo tolik času.

Sharpe si uvědomil, že Vivar je stejně starý jako on, ale díky svému aristokratickému původu už byl majorem, zatímco on se narodil na ulici a jen zcela výjimečný zásah osudu ho vynesl do hodnosti poručíka. Pochyboval, že se kdy dočká dalšího povýšení, a když nyní viděl, jak nemožně si jako velitel vede, pomyslel si, že si to ani nezaslouží.

Vojáci sundali truhlici z mezka a za Vivarova dohledu ji odnesli do jeskyně. Major se pak posadil vedle ní, položil na ni ruku, jako by ji chtěl bránit před celým světem, a Sharpe si uvědomil, že na ni Španěl pohlíží téměř s posvátnou úctou. Zároveň si pomyslel, že po tak vyčerpávající námaze v zimním chladu, jakou měli za sebou, by nikdo nevěnoval podobnou péči truhle, v níž je jen oblečení. „Co v tom je?" zeptal se.

„Papíry, pouhé papíry," odpověděl Vivar s pohledem upřeným na jasnící se oblohu. „Dnešní válka produkuje papíry."

Sharpe cítil, že ho major odbyl, a tak už se dál neptal.

Vivar odložil rohový klobouk a opatrně z něj vytáhl zpola vykouřený doutník, který měl schovaný uvnitř. Udělal směrem k Sharpovi omluvné gesto na znamení, že další už nemá a nemůže mu nabídnout, pak škrtl křesadlem a doutník si zapálil. Jeskyní zavanula vůně tabákového kouře. „Schoval jsem si ho na dobu, kdy budu blízko domova," řekl. „A už jste blízko?"

Španěl mávl rukou s doutníkem v gestu, které obsáhlo celý obzor. „Tady všude byl můj otec pánem," prohlásil. „Takže se vracíte do jeho sídla?"

„Až potom, co vás uvidím bezpečně odcházet jižní cestou."

Sharpe pocítil zklamání. Každý nuzák je zvědavý na to, jak žijí bohatí. „A je to velký dům?" zeptal se.

„Který?" pohlédl na něj Vivar. „Jsou tři a všechny velké. Jeden je opuštěný zámek, jeden stojí ve městě, v Orense, a jeden na venkově. Teď náleží mému bratru, ale Tomas neměl Galícii nikdy rád. Raději žije v blízkosti krále a jeho dvora, takže to, co tady patří jemu, je v podstatě moje."

„To máte štěstí," povzdechl smutně Sharpe.

„Že žiju ve velkém domě?" Vivar zavrtěl hlavou. „Váš dům je možná mnohem menší a prostší, ale aspoň můžete říkat, že je váš. Ten můj je v zemi, kterou okupují Francouzi." Pohlédl na Harpera, který, stále připoutaný k ocasu mezka, seděl na bobku v mokrém sněhu. „Stejně jako jeho dům v zemi okupované Angličany."

Sharpa překvapilo, s jakým rozhořčením to Vivar řekl. Začínal k němu cítit obdiv a Vivarovo náhlé nepřátelství ho zaskočilo. Také major si zřejmě uvědomil, že se vyjádřil příliš tvrdě. „Pochopte, matka mé ženy byla Irka. Její rodina se tady usadila po tom, co ji z vlasti vyhnala perzekuce Angličanů."

„Takhle jste se naučil anglicky?"

„Ano, ale taky od dobrých učitelů," odpověděl Španěl a potáhl z doutníku. Z okraje skály nad vchodem do jeskyně spadl sníh uvolněný teplem od ohně. „Můj otec zastával názor, že bychom měli umět jazyk svých nepřátel," řekl s náznakem pobavení. „Je to ironie osudu, že teď bojujeme na stejné straně, nezdá se vám? Byl jsem vychován v přesvědčení, že Angličané jsou pohanští barbaři,

nepřátelé Boha a pravé víry, a teď musím sám sebe přesvědčovat, že jste naši přátelé.“

„V každém případě máme společné nepřátele,“ poznamenal Sharpe.

„Ano, to je možná přesnější,“ souhlasil Španěl.

Oba se odmlčeli a nastalo rozpačité ticho. Kouř z Vivarova doutníku pomalu stoupal a rozplýval se v mlhavém světle svítání. Sharpe cítil, že ticho začíná být tíživé, a zeptal se majora, jestli na něj v některém z jeho domů čeká žena.

Vivar dost dlouho mlčel, a když konečně promluvil, zněl jeho hlas pustě, jako byl pustý kraj, který pozoroval. „Moje žena zemřela před sedmi lety,“ řekl. „Sloužil jsem tehdy na Floridě. Dostala tam žlutou zimnici.“

„To je mi líto,“ zamumlal Sharpe rozpačitě.

„Zemřela, stejně jako obě mé malé děti,“ pokračoval Vivar. „Doufal jsem, že se můj syn vrátí sem a podobně jako já zabije svého prvního medvěda, ale Boží vůle chtěla jinak.“ Opět nastalo ticho, ještě tíživější než před chvílí. „A co vy, poručíku? Jste ženatý?“

„Nemohu si dovolit, abych se oženil.“

„Tak si najděte bohatou nevěstu,“ řekl Vivar s krutou upřímností.

„Mě by si žádná bohatá žena nevzala,“ odpověděl Sharpe, a když viděl, že to Španěl nepochopil, dodal vysvětlení. „Nenarodil jsem se v dobré rodině, majore. Moje matka byla děvka – puta, jak se říká u vás.“

„Znám to slovo, poručíku.“ Přestože to Vivar řekl klidně, nedokázal tím zastřít náznak odporu. „Ale nejsem si jistý, jestli vám mám věřit,“ poznamenal po chvíli.

„To je mi úplně jedno, jestli mi věříte, nebo ne,“ vybuchl Sharpe vztekle.

Vivar opatrně zabalil a schoval zbytek doutníku a opět se opřel o truhlu. „Zůstaňte vzhůru, poručíku, já si na hodinu zdřímnu,“ řekl a stáhl si klobouk na oči. Sharpe si všiml, že má na dýnku připíchnutou suchou snítku rozmarýny. Zřejmě nějaká tradice jeho pluku, pomyslel si.

Pak zaslechl, že kousek od něho se pohnul spoutaný Harper. Doufal, že mu chlad proniká až do morku kostí a bolest zlomeného nosu mu nedovolí usnout. Ir, jako by cítil jeho myšlenky, se otočil a hleděl na něj. Jeho oči říkaly jasně, že dokud bude živ a dokud budou noci temné, měl by se před ním mít na pozoru.

Dvě hodiny po rozednění přešla plískanice ve vytrvalý déšť, který změnil jasný svět v šedivou chladnou mizérii plnou vody a vlhkosti. Vivarovi vojáci naložili truhlici na mezka, vedle zvířete pak zaujali místo strážci a k jeho ocasu znovu připoutali Harpera, jemuž Sharpe nakonec dovolil uchýlit se před deštěm do jeskyně.

Ted‘ už sestupovali dolů. Šli podél horského potoka, který je vedl do širokého údolí, k němuž se napříč táhlo další údolí, ještě širší a hlubší, v němž svištěl vítr a opět jim šlehal do tváří mokrým sněhem. „Přejdeme to údolí, vystoupíme na protější hřeben a potom už se spustíme na poutnickou stezku, která vás dovede na západ na pobřežní cestu,“ vysvětlil Vivar Sharpovi.

Předtím však oba vytáhli dalekohledy a pečlivě údolí prohlédli. Žádné jezdce neviděli, dokonce nezahlédli jediného živáčka. „Co je to poutnicka stezka?“ zeptal se Sharpe.

„Cesta do Santiaga de Compostela. Slyšel jste někdy o tom místě?“

„Ne, nikdy.“

Vivar se ani nepokoušel skrýt pobavení nad jeho nevědomostí. „A o svatém Jakubovi jste slyšel?“

„Myslím, že ano,“ řekl váhavě Sharpe.

„Byl to jeden z apoštolů, poručíku, a v Santiagu de Compostela je pohřben. Santiago je jeho španělské jméno. Je to španělský světec a v dřívějších dobách putovaly k jeho hrobu tisíce a tisíce křesťanů. A nejen Španělů, ale věřících z celého křesťanského světa.“

„A teď už ne?“

„Nějací ano, ale svět už není, co býval. Kam se podíváte, poručíku, všude se plíží ďábel.“

Přebrodili menší říčku a Sharpe se všiml, že tentokrát Vivar proti zlomyslným vodním vílám nic nepodnikl. Zeptal se ho proč a dozvěděl se, že xany dělají problémy jenom v noci.

Sharpe se usmál. „Já jsem přešel v noci stovky potoků a říček a nikdy mně žádné víly neuškodily," řekl.

„Jak to víte? Možná jste jejich přičiněním udělal stovky špatných rozhodnutí. Jste jako slepý, který mluví o barvách."

V Španělově hlase bylo cítit podráždění, ale Sharpe nehodlal couvnout. „Možná mohou uškodit jen tomu, kdo v ně věří, a to já nejsem."

Vivar plivl nalevo a napravo, aby od sebe odvrátil zlo. „Víte, jak nazýval Angličany Voltaire?"

Sharpe nikdy o žádném Voltairovi neslyšel, ale od té doby, co byl nucen stýkat se s důstojníky, se naučil svou nevědomost skrývat. „Určitě nás obdivoval," řekl.

Vivar se ušklíbl. „Prohlásil, že jsou bezbožníci. Myslím, že je to pravda. Věříte vůbec v Boha, poručíku?"

Sharpe cítil naléhavost Španělovy otázky, ale nebyl schopen na ni odpovědět jinak než pokrčením ramen. „Nikdy jsem o tom nepřemýšlel."

„Vy jste o tom nikdy nepřemýšlel?" opakoval Vivar užasle, jako by se Angličan přiznal k hroznému zločinu.

„A proč bych, k čertu, měl?" naježil se Sharpe.

„Protože bez Boha není nic!" zvolal Španěl s takovou vášní, že to nemělo daleko k zuřivosti. „Nic, nic, nic! Zhola nic!" vykřikl znovu, až se jeho unavení vojáci polekaně otočili.

Oba důstojníci šli chvíli mlčky a pod nohama jim vrzal čerstvý mokrý sníh. Asi dvě míle před nimi ležela po pravé straně vesnice, ale Vivar teď spěchal a nemínil do ní odbočit. Prošli nízkým křovinatým lesíkem a Sharpe přemýšlel, proč Španěl nepovažuje za nutné vyslat dopředu předsunutou hlídku. Nechtěl se ho na to ptát, neboť po vzrušené výměně o Bohu mezi nimi zůstalo tíživé napětí. Zřejmě si je jistý, že tak daleko od hlavních cest se nemohli Francouzi dostat, usoudil.

Překročili širší údolí a znovu začali stoupat. Šli po křivolakých a místy nebezpečných stezkách, které musel Vivar znát z dětství, protože ani na okamžik nezaváhal, kudy se dát. Když v jednom místě míjeli malou kapličku, na chvíli se zastavil a pokřižoval se. Vzápětí to po něm udělali jeho vojáci a také Irové mezi zelenokabátníky.

Těch bylo patnáct – patnáct mužů, kteří Sharpa kvůli Harperovi nenáviděli ještě víc než ostatní.

Seržant Williams si to zřejmě také uvědomil, protože Sharpa dohonil a s rozpačitým úsměvem s ním srovnal krok. „To nebyl Harperův výmysl, pane," řekl.

„Co?"

„To, co se stalo včera, pane."

Sharpe věděl, že se seržant snaží o smír, ale když si připomněl, jakým ponížením pro něj ta rvačka byla, neměl k žádnému smiřování nejmenší chuť. „Chcete říct, že jste se na tom dohodli všichni?" zeptal se ostře.

, Ano, pane."

„Aby zabil důstojníka?"

„Tak to nebylo, pane," odpověděl Williams uhýbavě.

„Nemusíte mi říkat, jak to bylo, bastarde! Jestli jste s tím souhlasili, zasloužíte si všichni bičování. A to, že nikdo z vás neměl dost odvahy Harperovi pomoct, na tom nic nemění."

Williamsovi se obvinění ze zbabělosti nelíbilo. „Harps trval na tom, že to udělá sám, pane. Řekl, že bud' to bude férovej boj, nebo nic."

V Sharpovi bylo stále příliš moc hněvu na to, aby ocenil podivný smysl vzbouřenců pro čest. „Chcete, abych pro něj plakal?" vyštěkl. Bylo mu jasné, že s nimi jednal špatně, naprosto špatně, ale nevěděl, jak se měl zachovat lip. Možná měl kapitán Murray pravdu, když řekl, že vojáci chtějí, aby se důstojníci do své hodnosti narodili. Zřejmě je skutečně třeba mít privilegovaný původ, aby člověk dosáhl takové autority, jakou má Vivar. Tyto hořké úvahy v něm vyvolaly novou vlnu hněvu. „Nešourejte se jako houf žebráků!" vyštěkl na muže v zelených kabátech, kteří se vlekli kolem něj po rozmáčené cestě. „Jste vojáci, tak se k čertu seberte a hněte sebou!"

Poslechli. Jeden z nich zvolal povel, ostatní s ním sjednotili krok a začali pochodovat jako lehká rota na cvičišti. Chtěli tomu poručíkovi dokázat, že jsou pořád nejlepší. Chtěli mu projevit posměch tím, že mu předvedou, jací jsou vojáci, a jejich arogantní demonstrace vrátila majoru Vivarovi dobrou náladu. Sledoval, jak zelenokabátníci vytlačili jeho muže na kraj cesty, ale pak na ně

zvolal, aby zpomalili a vrátili se na své místo v zadní části kolony A stále ještě se smál, když ho Sharpe dohonil.

„Sjel jste je jako seržant, poručíku," řekl mu.

„Však jsem taky byl seržant. Nejlepší seržant v britské armádě."

Španěl na něj zůstal užasle civět. „Vy jste byl seržant?"

„Myslíte si, že syn děvky může vstoupit do armády jako důstojník? Byl jsem seržant a předtím obyčejný vojín."

Vivar na něj zíral, jako by Sharpovi náhle narostly rohy. „Nevěděl jsem, že ve vaší armádě povyšují na důstojníky vojáky z mužstva," řekl. A přestože v něm ještě před hodinou vřel vůči Angličanovi hněv, teď se proměnil ve fascinovanou zvědavost.

„Děje se to zřídka. Jenže vojáci, jako jsem já, se nikdy nestanou skutečnými důstojníky, majore. Je to odměna za hloupost, za to, že se člověk projevil jako hlupák a statečně bojoval. A pak z něj udělají quartermastera, pitomého zásobovacího důstojníka. Na to podle nich stačí, ale velet v boji mu nedovolí." Sharpe cítil, že z jeho slov čiší hořká sebelítost, ale namlouval si, že takhle před sebevědomým španělským důstojníkem aspoň částečně vysvětlí své selhání. „Myslí si, že každý důstojník povýšený z mužstva začne pít, a možná to tak opravdu je. Ostatně kdo by chtěl být důstojníkem? Co z toho člověk má?"

Vivara však nezajímala Sharpova hořkost. „Takže jste se zúčastnil mnoha bojů?" zeptal se.

„Ano. V Indii… a vloni v Portugalsku."

Bylo zřejmé, že ho Vivar náhle vidí jinak. Do této chvíle ho vnímal jako neúspěšného poručíka, příliš starého na svou nízkou hodnost, který si nedokázal koupit ani zasloužit hodnost vyšší. Ale teď si uvědomil, že už jeho povýšení z mužstva bylo něco mimořádného. „Takže rád bojujete?"

Byla to podivná otázka, ale Sharpe na ni odpověděl, jak nejlépe uměl. „Já nic jiného než bojovat neumím."

„V tom případě si myslím, že z vás bude dobrý důstojník, poručíku. Evropu čeká mnoho bojů, než se nám podaří poslat Napoleona do pekla, kam patří."

Ušli další míli, až se strmě stoupající cesta dostala na náhorní rovinu, po níž pokračovali mezi obrovskými skalami. Vivar se vrátil

k přátelskému tónu a vyprávěl Sharpovi, že tady, ve výškách, v nichž hnízdí orli, se kdysi odehrál velký boj. Stejnou stezku, po jaké teď šli, používali Maurové a jednou je přepadli ze zálohy křesťanští lučištníci, usazení ve skalách kolem. „Zahnali jsme ty barbary a cesta pak páchla jejich krví.“ Vivar se zastavil a hleděl na tyčící se štíty, jak by v nich dodnes doznívala ozvěna výkřiků umírajících pohanů. „Už tomu bude devět set let,“ řekl, jako by to bylo včera a sám se pobíjení Maurů zúčastnil. „Každým rokem si tu událost vesničané připomínají slavnostní mší.“

„Tady je nějaká vesnice?“ zeptal se Sharpe.

„Asi míli za tímhle sedlem. Tam si můžeme odpočinout.“

Sharpe se rozhlédl a viděl, že je to místo jako dělané pro přepadení ze zálohy. Křesťané, ukrytí vysoko ve skalách, měli doslova orlí rozhled na cestu, po níž Maurové stoupali vstříc smrtícím šípům. „A jak víte, že na nás úplně stejně nečekají Francouzi?“ zeptal se, povzbuzen Vivarovou vlídností. „Vždyť nemáme žádnou předsunutou hlídku.“

„Takhle hluboko do naší země Francouzi neproniknou,“ odpověděl Španěl sebevědomě. „Ale kdyby přece jen, vesničané by po všech cestách poslali dolů varování. Navíc by nás varoval pach francouzských koní,“ dodal posměšně. Narážel na to, že Francouzi o koně nepečují a využívají je, až mají na hřbetě od sedel boláky, které páchnou na půl míle. „Jednou všechny své koně uštvou k smrti a pak vjedeme do jejich odporné země my.“ Zřejmě mu ta představa vlila do žil novou energii. „Už brzy si budete moct odpočinout!“ zvolal na pochodující vojáky.

A právě v místě, kde byli kdysi přepadeni Maurové a cesta se začínala obracet dolů k poutnické stezce, spustili Francouzi palbu.

KAPITOLA 4

Sharpe postřehl, že Vivar skočil vpravo, a vrhl se tedy vlevo. Těžký meč, na který nebyl zvyklý, zazvonil o skalisko. To už měl v rukou pušku a strhával hadr, kterým chránil pánvičku před deštěm. Jen kousek od něj se do mokrého sněhu zaryla francouzská kule a další se se zlověstným hvízdnutím odrazila od skály nad jeho hlavou. Někde za ním kdosi vykřikl.

Dragouni! Prokletí francouzští dragouni v zelených kabátech s růžovými výložkami, ale teď bez koní. Pěší dragouni s krátkými karabinami. Sharpovi stačilo pár vteřin, aby se vzpamatoval z šoku, a okamžitě se snažil zorientovat. V okolních skalách zahlédl obláčky kouře šedé jako tající sníh. Asi šedesát kroků od ústí soutěsky navršili Francouzi přes cestu kameny a vytvořili z ní barikádu, ale v tuto chvíli hrozilo větší nebezpečí od dragounů, kteří se skrývali ve skalách nad cestou.

Sharpe se převalil na záda a vzápětí se do místa, kde měl předtím hlavu, zabořila kule. Všude kolem smrtelné pasti, v níž před devíti sty lety pobili křesťané Maury, byli francouzští dragouni.

Vivarovi muži se rozběhli do všech stran, krčili se za balvany a skalisky a snažili se střílet vzhůru. Vivar na ně křičel a snažil se je shromáždit k útoku proti barikádě.

Sharpe okamžitě poznal, že na to jsou Francouzi připraveni, a proto neudělali barikádu v soutěsce, ale až za ní. Chtěli Španěly vylákat do otevřeného prostoru a k tomu mohli mít jen jediný důvod – čekala tam jejich kavalerie, jezdci s dlouhými rovnými palaši, odhodlaní rozsekat nechráněné pěšáky na kusy.

Jenže sotva ho to napadlo, okamžitě si uvědomil, že jedná jako voják, nějako velitel. Hledal úkryt a rozhlížel se po nepříteli, na kterého by mohl vystřelit, ale o tom, co dělají jeho muži, nevěděl nic. Neměl chuť vracet se do pasti skal, ale byla to povinnost důstojníka, a tak vstal a rozběhl se zpátky.

Prorazil mezi shlukujícími se Španěly a uviděl mezka, který ležel na zemi v krvi a zmítal sebou. Uvědomil si, že mu kolem uší hvízdají kule z karabin ukrytých dragounů. Jeden z jeho mužů ležel na břichu a sníh kolem hlavy se barvil krví z jeho úst. Vlevo třeskl výstřel z pušky a vzápětí po něm další z pravé strany. Zelenokabátníci se poschovávali, kde se dalo, a snažili se střílet po nepříteli ve skalách. Sharpa napadlo, že Francouzi mohli do skal umístit víc mužů a že palba odsud je příliš slabá, aby ovládla cestu. Byla to tak překvapující myšlenka, že zůstal stát a chvíli zíral na okolní obzor.

Měl pravdu. Francouzi disponovali dostatečným počtem mužů, aby je zastavili ještě v soutěsce, ale zjevně měli v plánu něco jiného. Definitivní úder měly zasadit jiné síly. To mu dalo naději. Už věděl, co musí udělat. Rozběhl se středem cesty a křičel na své muže. „Střelci, ke mně! Ke mně!“

Nikdo se ani nepohnul. Do sněhu vedle něj pleskla další kule. Dragouni, zřejmě víc zvyklí na palaš než na karabinu, mířili příliš vysoko. Byla to obvyklá chyba těch, kteří nemají se střelbou moc zkušeností, ale člověka v dešti kulí to mohlo stěží uklidnit. Sharpe se znovu pokoušel svolat střelce, ale ti se stále krčili v úkrytech na úpatí skal. Pak jednoho uviděl ve skalní rozsedlině a nemilosrdně ho z ní vytáhl. „Tam!“ ukázal mu na konec rokliny. „Tam na mě počkejte!“ A vytahoval další. „Hněte sebou!“ křičel a vykopl pár dalších mužů na nohy. „Seržante Williamsi!“

„Tady, pane!“ ozval se seržant odkudsi z kouře, který se převaloval mezi skalními stěnami.

„Jestli zůstaneme tady, je po nás. Střelci, za mnou!“

Šli za ním. Neměl čas uvažovat o ironii toho, že muži, kteří se ho ještě nedávno snažili zabít, nyní poslouchají jeho rozkazy. Poznali, že ví, co je třeba udělat, a právě jeho jistota je vytáhla z chabých úkrytů. Ale šli za ním i proto, že s nimi nebyl Harper, jediný kromě něj, komu byli schopni věřit.

„Za mnou! Všichni za mnou!“ křičel Sharpe. Přeskočil zraněného Španěla a vrhl se doprava. Vedl své muže téměř k ústí soutěsky, kousek za místo, kde se Vivar snažil zformovat cazadory do bojové řady. Kdysi, před lety, se tady sesul kus skály a vytvořil

svah suti zarostlé trávou, a třebaže byl strmý a kluzký vrstvou tajícího sněhu, nabízel zkratku k úbočí, které zase vedlo ke skalám, z nichž šlehaly výstřely. Sharpe se bez váhání vydal vzhůru. Opíral se pažbou pušky o suť, místy si pomáhal rukama a střelci ho následovali.

Na vrcholu prvního strmého svahu se zastavil, aby shodil tornu, která mu překážela. „Rojnici! Rychle!“ houkl na ostatní. „Hněte sebou! Utvořte rojnici!“

Teď už ho poslouchali automaticky, protože věděli, nebo spíš měli hluboce zažité, že pod palbou nelze jinak než poslouchat rozkazy.

Sharpe si byl jistý, že zůstat v soutěsce by znamenalo smrt. Tam je Francouzi chtěli mít, přibité karabinami shora, aby je pak mohli rozsekat dragouni na koních, kteří čekali připraveni za barikádou. A jediný způsob, jak tuhle léčku rozvrátit, byl útok na zubatou tlamu, která je měla v soutěsce sevřít. Sharpe věděl, že ani tak se nelze vyhnout ztrátám, ale těch, kteří padnou, nebude tolik, kolik by jich zemřelo na cestě.

Slyšel, že Vivar vykřikl nějaký rozkaz, ale nedbal na něj. Major musel dělat, co považoval za správné, a on zase, co považoval v dané situaci za nejlepší. Bojoval. A už se ho také zmocňovala ona zvláštní euforie boje, kterou poznal mnohokrát předtím. Tohle byl jeho život po celých šestnáct let. Jiní muži uměli orat pole nebo pracovat s dřevem, ale on se naučil používat zbraně a útočit na postavení nepřítele. Znal, co je strach, věčný druh každého vojáka, ale věděl také, jak využít strachu nepřítele ve svou výhodu.

Vysoko nad ním se v závoji kouře rýsovala postava francouzského důstojníka, jenž se snažil přeskupit vojáky k obraně proti nové hrozbě. Dragouni, kteří lemovali kaňon, museli nyní přelézat doprava, aby čelili nečekanému útoku na jejich křídlo, a zřejmě se jim to dařilo rychle, protože už třeskly první výstřely z jejich nových postavení.

„Střelci, palte! Palte po nich!“ zvolal Sharpe a lezl dál. Vzápětí se ozvaly bakerovky. Střelci dělali to, k čemu byli vycvičeni – jeden vystřelil, zatímco druhý ve dvojici běžel vpřed. Francouzi nepoužívali pušky, dávali přednost mušketám, které se nabíjely

rychleji, ale byly v porovnání s bakerovkami těžší a mezi skalisky se s nimi obtížněji lezlo.

Třeskla rána a kolem Sharpa hvízdla kule. Poznal, že to byl výstřel z pušky, takže ji musel vypálit někdo z jeho mužů – někdo, kdo ho tak nenávidí, že namířil na jeho záda. Z Indie si pamatoval nejeden případ, kdy byl neoblíbený důstojník v boji střelen do zad. Jenže teď nebyl čas ani na úvahy, ani na strach, byť bylo obojí opodstatněné. „Rychleji!“ zvolal dozadu. „Rychleji! A doleva!“

Sázel na instinkt, který mu říkal, že dragounů ve skalách je jen tolik, kolik je třeba k ovládnutí soutěsky, a proto je chtěl roztáhnout do šířky. Zamířil tedy dál doleva a tím je nutil k dalším přesunům. V jednu chvíli uviděl za skaliskem tvář s knírem rámovanou dragounskými copánky Tvář zmizela v obláčku kouře a opět zaslechl zřetelné plesknutí kule do kamene. Kule z pušky! Z bakerovky! Náhle mu to bylo jasné. Jsou to stejní dragouni, kteří rozprášili u kamenného mostu Dunnettovy čtyři střelecké roty a nyní střílejí ukořistěnými britskými puškami. Vzpomínka na nedávnou porážku v něm vzbudila takovou vlnu hněvu, že se vrhl vpřed.

Teď se ale obrátil do středu oslabené nepřátelské linie. Kdesi na svahu za sebou nechal pušku, z níž ještě nevystřelil, a nyní vytrhl z pochvy nový meč. Podle něj sice mohli nepřátelé poznat, že je důstojník, a zaměřit se na něj, ale zároveň ho to dělalo viditelnějším pro jeho muže.

Zoufale ho bolely nohy a při každém kroku se na strmém zledovatělém svahu smekal. Zpočátku ho hnal vpřed hněv, ale teď ho začínal oslabovat strach. Ztěžka supěl a už mu nezbýval dech, aby křičel na své muže, jenom si uvědomoval, že se musí co nejrychleji dostat do blízkosti Francouzů. Náhle ho ovládla podivná jistota, že v těchto skaliskách zemře. Připadalo mu to nevyhnutelné – na tak krátkou vzdálenost ho ani dragouni nemohou minout. Přesto lezl dál a myslel jen na to, že musí otevřít čelisti pasti, aby Vivarovi muži mohli uniknout. Srdce mu bušilo až v krku, nohy pod ním podklesávaly únavou a odřeniny na zádech pálily tak, že ho napadlo, zda vůbec ucítí kuli, která ho zabije.

Možná to bude prosté. Přijde okamžik, kdy ho jedna z nich srazí dozadu, a pak bude klouzat po sněhu dolů a na svahu po něm zůstane

pouze krvavá stopa. Ale aspoň budou jeho muži vědět, že nebyl žádný zbabělec. Ukáže těm bastardům, jak umírá opravdový voják.

Dole zarachotila španělská salva, avšak to byl jiný boj, který se ho teď netýkal. Odněkud z ještě větší dálky zazněla trubka, ale to s ním taky nemělo nic společného. Jeho svět se zúžil na několik metrů sněhu bezprostředně před ním a na skály o kus dál. Zahlédl, jak od skály odletěl úlomek kamene, takže jeho muži ho kryli palbou. Slyšel také, jak supí a klejí, když uklouznou. Šli za ním. Občas zahlédl, že se mezi skalisky mihla zelená barva dragounské uniformy. Stále hřměly výstřely z karabin a pušek. V jednu chvíli ho napadlo, jestli se ještě pohybuje v reálném světě a není už mrtvý, ale pak našel levou botou pevnou oporu na výstupku skály a opět se se zoufalou sveřepostí posunul výš.

Třeskly dva další výstřely Teď už lezl a křičel, aniž se ohlížel na dech – křičel ze strachu i z vražedné zběsilosti, která žene muže do deště kulí. Nenáviděl celý svět. Pár metrů před ním přelézal jeden z dragounů skalisko a s nabijákem v ruce se snažil prchat. Sharpe udělal další dva kroky a bodl těžkým Murrayovým mečem Francouze do zad. Okamžitě čepel vytrhl a máchl jí vlevo, až stříkl krev do tváře francouzskému důstojníkovi, který ho ohrožoval. Srazil jeho ránu palašem stranou a pak dokázal zvednout svou zbraň o zlomek vteřiny dřív než Francouz a seknout ho do obličeje. Zapraštěly kosti, vystříkla krev a důstojník se zhroutil k zemi. Kolem se přehnal jeden ze střelců. Také on už měl bajonet zkrvavený a dalšího Sharpe zahlédl mezi skalisky.

Pohlédl dolů. Na dlouhém svahu pod sebou uviděl dva muže v zelených kabátech – leželi s roztaženými údy jako odhozené hadrové loutky. Vlevo třeskl výstřel z karabiny. Vítr okamžitě odvál kouř a odhalil dragouna, který se otočil a prchal pryč.

Daleko neutekl. Seržant Williams ho střelil do zad, doběhl k němu a dorazil ho bajonetem. Seržant řval jako posedlý. To už se na vrchol dostávali další střelci v zelených kabátech. Houf Francouzů se pokusil utvořit na okraji srázu čtvercovou formaci a Sharpe zavelel svým mužům do útoku proti nim. Zelenokabátníci se drali nahoru po sněhu zkropeném krví. Z tváří černých od spáleného střelného

prachu jim svítily zaťaté zuby. Dragouni nečekali na útok, obraceli se k útěku a jejich obranná formace se rozpadla.

Ze vzdálenějších úkrytů mezi skalisky však stále padaly výstřely. Jeden ze zelenokabátníků se prudce vypjal, otočil se a padl k zemi. Zůstal však na rukou a kolenou a plival krev.

„Seržante Williamsi, tam!“ zvolal Sharpe a ukázal na protější stranu rokliny. „Pobijte ty bastardy! Srazte jim hlavy!“

„Ano, pane!“

Opět zazněla polnice a Sharpe pohlédl ze svahu na cestu. Vivar tam stále šikoval své muže k útoku, ale Francouzi na to čekali. Jejich hlavní síly byly na cestě za barikádou a nyní se na levém křídle z pohledu Španělů řadili k útoku dragouni na koních. „Střílejte!“ houkl Sharpe na nejbližší dva zelenokabátníky a ukázal dolů. „Palte po nich!“

Oba poslechli a vystřelili na jezdce. „Níž! Mířte nízko!“ křičel Sharpe, i když mu vítr rval slova od úst. Jeden z koní se vzepjal, zvrátil se dozadu a jezdec sletěl k zemi. Sharpe uviděl mezi skalami odhozenou pušku, nabil ji a také on vystřelil. Tucet mužů pod velením seržanta Williamse střílelo přes roklinu, ale zbývající zelenokabátníci nyní zaměřili palbu na francouzský jezdecký oddíl. Neměli šanci je zastavit, ale mohli jejich útok rozvrátit a ubrat mu na údernosti. Jezdec, který sletěl z koně, se zvedl, zatímco jiný táhl krvácejícího muže do úkrytu.

Vivar začal ustupovat. Bylo mu jasné, že jeho řídkou bojovou linii by dragouni během chvíle rozsekali, a tak hledal spásu v soutěsce. Velitel Francouzů si zřejmě uvědomil, že jeho útok je odsouzen k nezdaru, a jezdci se opět stáhli. Věděl, že kdyby se nechali vylákat do skal bez podpory shora, ocitli by se v palbě pušek a skončili by masakrem.

Obě strany se dostaly do patového postavení. Někde blízko vzlykavě sténal raněný voják. Kulhající kůň se snažil vrátit do řad kavaleristů, ale upadl a převaloval se na zemi. Ve sněhu kouřila doutnající ucpávka. Sharpe neměl představu, zda od začátku boje uběhly dvě minuty nebo dvě hodiny Cítil, že mu po prudkém návalu vzrušení znovu proniká do kostí chlad, i když ho uvnitř hřála hrdost na to, co se zelenokabátníky dokázal. Odpověděli na útok Francouzů

rychle a tvrdě, a to nepřítele zjevně zaskočilo a zbavilo ho výhody překvapení. A teď stáli proti sobě a čekali, co kdo udělá.

Francouzi pořád drželi blokádu cesty, ale úkryt za nízkou barikádou je nechránil před Sharpovými muži, kteří je mohli z výšky skalisek ostřelovat. A také to dělali s potěšením těch, co se mstí. Ve skalách se jim podařilo chytit dva Francouze a vzít je do zajetí; dva dragouny, které spoutali a strčili do skalní pukliny, kde je jeden ze zelenokabátníků střežil. Sharpe odhadoval, že po obou stranách soutěsky nemohlo být na začátku boje víc než třicet dragounů, a za barikádou, spolu s jezdci, tak šedesát, nanejvýš sedmdesát mužů. Takže to zřejmě byla jednotka vyčleněná pouze pro tuto akci v horách.

„Poručíku!“ zazněl zdola Vivarův hlas. Španěl stál ukrytý za skaliskem na kraji cesty.

„Tady, majore!“ ozval se Sharpe.

„Zaútočím na barikádu, ale potřebuju, abyste mě podpořili palbou.“

„Nemáte šanci ji dobýt!“ odpověděl Sharpe. Bylo zřejmé, že pokud Vivar zaútočí na barikádu, znovu se otevře útoku jezdců, a Sharpe už viděl, co dokáží dragouni, když vjedou do rozptýlené pěchoty. Karabiny nebyly jejich pravé zbraně; dragouni se spoléhali především na sílu svých dlouhých palašů a nepřáli si nic jiného, než aby mohli vjet do neuváženého útoku pěšáků a rozpoutat mezi nimi jatka.

„Poručíku!“ zvolal znovu Vivar.

„Slyším, majore.“

„Kašlu na vaše mínění! Podpořte mě palbou!“

„Hlupák,“ zamumlal Sharpe. „Držte hlavy dole!“ křikl na střelce.

Vivarovi cazadoři vyrazili z úkrytu v třístupu. Při prvním útoku utvořil major bojovou řadu, ale teď se rozhodl seskupit své muže do jakéhosi lidského beranidla, kterým chtěl smést překážku na cestě, jenže Galicijci nepochodovali, ale běželi. Nad barikádou vyšlehl kouř a Sharpovi střelci spustili palbu.

To už zpozorovali druhý útok cazadorů i dragouni na koních – bylo jich asi čtyřicet , pobídli koně a rozjeli se proti nim. Vivar na ně

nedbal. Jeden ze Španělů padl. Jeho druhové se mu vyhnuli a znovu se zformovali. V soutěsce zazněly pronikavé tóny polnice. Náhle major útok zastavil a obrátil cazadory proti nové hrozbě, která se k nim řítila z boku.

Teprve teď Sharpe pochopil, co má Vivar v úmyslu. Bylo to hrdinství, které hraničilo s šílenstvím. Tím, že major ignoroval dragouny za barikádou, mohl obrátit všechnu palebnou sílu proti jezdcům. Věřil Sharpovým střelcům, že nedovolí, aby proti nim pěší dragouni za barikádou jakkoliv zasáhli, a zelenokabátníci to pochopili. Sharpe za nimi přebíhal a upozorňoval je, kam mají střílet. „Tamten za stromem, sundejte ho!“ Zároveň dával pozor na to, jestli někdo nenabíjí poloviční prachovou dávkou, aby si ušetřil bolest, protože při plné dávce pažba bouchne střelce do ramene, jako když kopne mezek. Naštěstí se k tomu nikdo ze zelenokabátníků neuchýlil. „Miřte pořádně, bastardi!“ křičel na ty, co stříleli příliš ve spěchu.

Dva muži v pravé řadě Španělů padli – to byla cena, kterou Vivar musel zaplatit. Francouzští jezdci už přešli do plného cvalu a od kopyt koní odlétávaly kusy mokrého sněhu a hlíny.

„Zamířit!“ vyštěkl Vivar. Stál na odkrytém pravém boku, který se nacházel blíž barikádě a byl vystaven největšímu nebezpečí. Zvedl meč. „Čekejte!“ zvolal.

Na rovince vedle cesty, kde vanul vítr, byla jen tenká vrstva sněhu. Kopyta koní bušila do země a dlouhé palaše se matně blýskaly v mdlém světle. Polnice je hnala vpřed a jezdci v čele už vyráželi bojový křik. Španělé se nestáhli do čtverce, ale stáli v řadě připraveni vypálit na nepřítele jedinou drtivou salvu. Sharpe věděl, že takhle se postavit útočící jízdě mohou jen vojáci s dokonalou disciplínou. Bylo to sebevražedné riziko, ale nic jiného Vivarovi nezbývalo.

„Pal!“ zvolal Vivar a máchl mečem dolů.

Z hlavní španělských karabin vyšlehl oheň. První koně padli. Na pláni zavířil chaos koňských a lidských těl, krve a létajících chuchvalců sněhu a hlíny. Ozvaly se výkřiky a řičení koní a nad tím vším zazněl Vivarův hlas. „Santiago! Santiago!“

Galicijci odpověděli jásotem a pak vyrazili – ne k barikádě, ale proti rozbitému útoku jízdy

„Panebože,“ zamumlal jeden z mužů blízko Sharpa, „oni se zbláznili!“

Ano, bylo to bláznovství, ale skvělé a obdivuhodné bláznovství. Střelci chvíli jen bez dechu zírali, až na ně musel Sharpe vyštěknout, aby pokračovali v palbě na barikádu. Sám však s úžasem sledoval, jak tvrdí galicijští vojáci odhodili karabiny a v běhu tasili dlouhé meče. Takhle se vrhli na nepřítele, přeskakovali padlé koně a bodali dragouny, kteří se ještě nestačili zvednout, zatímco další chytali uzdy koní, strhávali z nich jezdce a sekali do nich.

Sharpe postřehl, že Francouzi za barikádou vstávají a chystají se vyrazit své jízdě na pomoc, a bezděčně vykřikl varování, i když věděl, že ho Vivar nemůže slyšet. A věděl taky, že se musí okamžitě rozhodnout. „Seržante Williamsi!“ křikl. „Zůstaňte se svými lidmi tady, ostatní za mnou!“

Stejně jako ho střelci následovali nahoru, řítili se nyní za ním ze svahu dolů. Byl to chaotický útok, kterým chtěl Sharpe zasáhnout nepřítele z boku, a když je Francouzi uviděli, zastavili se a pak se obrátili na útěk. To už cazadoři brali dragouny do zajetí nebo sháněli dohromady koně bez jezdců. Stačila chvíle, a zdálo se, že přepadení, přestože v menším počtu, dosáhli neskutečného vítězství. Sníh byl zrudlý krví a v soutěsce se převaloval kouř ze spáleného střelného prachu.

Ale ještě nebyl konec. V soutěsce za Sharpem se náhle ozvala prudká palba.

Vivar se otočil.

Nedaleko třeskl výstřel z pušky a dunění se rozletělo ozvěnou mezi skalami.

„Poručíku!“ zvolal major a ukázal na konec soutěsky. V jeho hlase zaznělo takové zoufalství, jako by stál před neodvratnou porážkou.

Sharpe pohlédl směrem, odkud přišli, a rozběhl se tam. Okamžitě mu bylo jasné, že na vzdáleném konci soutěsky čekali ukrytí další Francouzi, jejichž úkolem bylo zastavit předpokládaný panický ústup Španělů. Teď však místo toho vyrazili do útoku, aby napadli Vivarovy a Sharpovy vojáky zezadu.

A podařilo by se jim to, nebýt jediného muže. Vojín Harper se zmocnil pušky jednoho z padlých, zalehl za mrtvého mezka a držel houf útočících dragounů v šachu. Nějak se mu podařilo zbavit se pomocí bajonetu pout na rukou, a přestože se přitom pořezal a ruce měl celé zkrvavené, nabíjel zbraň a střílel jako dokonale vycvičený zelenokabátník. Důkazem přesnosti jeho střelby byl mrtvý kůň a zraněný francouzský dragoun. Ir střílel a křičel na Francouze gaelsky, aby se odvážili blíž a bojovali s ním. Když zaslechl přibíhat Sharpa, vylekaně se otočil, ale vzápětí se opět obrátil k Francouzům.

Sharpe už seřadil ostatní střelce napříč přes cestu. „Namířit!“ Mezi útočníky poznal jízdního myslivce v červené pelise a černém kožešinovém kalpaku a vedle něho vysokého muže v černém jezdeckém kabátě a bílých botách.

„Pal!“

Z tuctu hlavní pušek vyšlehl plamen. Kule odražené od skal hvízdaly a dva jezdci sletěli z koní. Myslivec a jezdec v černém kabátě zůstali v sedle. Sharpe měl pocit, že mu oba na okamžik pohlédli zpříma do očí, další střelba shora je však přinutila obrátit koně a odjet do bezpečí. Zelenokabátníci začali jásat, ale Sharpe je okřikl a dal povel nabít.

Francouzi zmizeli. Ze skal stékaly praménky vody z tajícího sněhu. Jeden ze zraněných koní bolestně ržál. Ve vzduchu visel kouř po výstřelech. Na cestě klečel jeden ze střelců a zvracel, jiný ležel na zemi a sténal. Zraněného koně umlčela kule z pušky a ozvěna výstřelu v nastalém tichu doznívala, jako by nechtěla utichnout.

Sharpe za sebou zaslechl kroky a ohlédl se. Blas Vivar prošel kolem něj, poklekl vedle mrtvého mezka a opatrně odepnul řemeny, kterými byla na jeho hřbetě upevněná truhlice. Pak vstal a pohlédl na Harpera. „Vy jste ji zachránil, příteli,“ řekl.

Mohutný Ir zrozpačitěl. Bylo zřejmé, že nemá tušení, co Vivar v truhle převáží.

Španěl se k němu naklonil a políbil ho na obě tváře. Kdosi ze střelců se zahihňal, ale hned zmlkl, jako by pochopil vážnost chvíle.

„Zachránil jste ji,“ opakoval Vivar a v očích se mu zaleskly slzy. Pak truhlici zvedl a jako svátost ji odnášel zpátky ke svým mužům.

Sharpe šel za ním. Střelci se v tichosti stahovali k cestě. Nikdo nejásal a neoslavoval vítězství, neboť teprve teď uviděli, že daleko za opuštěnou barikádou stoupá k zimní obloze kouř, znamení ohně a smrti.

A z ní se na zkrvavenou zem snášel jako černý sníh popel.

KAPITOLA 5

Místní lidé nemohli Vivara varovat, protože leželi mrtví a jejich vesnice hořela.

Francouzi ji museli zapálit v době, kdy jejich síly, určené k přepadu, udeřily v soutěsce na Vivarův konvoj, protože domy stále ještě hořely, i když mrtví pomalu chladli. Francouzi je pobili, pak se ukryli v domech a čekali, až Vivar dorazí do soutěsky.

Byla to chudá vesnice – pár bídných chalup, v nichž žili lidé, kteří se živili pastvou ovcí a koz na horských stráních. Ležela v dolíku chráněném před větry zakrslými duby a kaštany a na několika malých políčkách, lemovaných divokými morušemi, pěstovali vesničané brambory. Jejich domky byly spíš chýše s doškovou střechou a hnojištěm před dveřmi a lidé v nich žili spolu se zvířectvem stejně, jako to znali mnozí zelenokabátníci ze svých domovů v Anglii. Tato nostalgická připomínka jim celou tragédii ukázala v pravém světle, pokud něco takového tváří v tvář mrtvým mužům, ženám i dětem potřebovali. Seržant Williams, který už poznal dost hrůz tohoto světa, zvracel. Jeden ze španělských vojáků se mlčky otočil k zajatému dragounovi, a než stačil Vivar říct jediné slovo, vrazil Francouzi meč do břicha.

Vivar to nechal bez povšimnutí. Později přistoupil s podivnou formálností k Sharpovi. „Byl byste…," začal, ale zarazil se, jako by se musel přemáhat. Ze všech stran na ně doléhal těžký pach spálených těl vesničanů, kteří uhořeli v chýších. Vivar naprázdno polkl. „Byl byste ochotný postavit hlídky, poručíku?"

„Samozřejmě, pane."

Aspoň se střelci dostali pryč od hrůzy zmasakrovaných dětí a spálených domovů. Z celé vesnice zbyly pouze kamenné zdi kostela, i když zřícené trámy krovu, stejně jako ostatní spáleniště, stále dýmaly a stoupal z nich kouř, který se válel nad údolím a zamlžoval

okolní krajinu. Sharpe rozmístil stráže. Pokud se někde nablízku zdržovali Francouzi, nebylo je vidět.

„Proč to, proboha, udělali, pane?“ zeptal se Sharpa zděšený Dodd, jeden z nejtišších a nejrozvážnějších zelenokabátníků.

Sharpe mu nedovedl odpovědět.

Stejně zaražený však byl i Gataker, prohnaný lump, který si nedělal těžkou hlavu se svědomím. Isaiah Tongue, jenž své vzdělání zmarnil ginem, sebou trhl, když se ozval z vesnice děsivý výkřik, ale pak si uvědomil, že to musel být zajatý Francouz, a jenom si odplivl.

Sharpe rozestavoval další stráže, až se dostal k místu, z něhož se mu mezi dvěma žulovými balvany naskytl výhled daleko k jihu. Posadil se tam a hleděl na nesmírnou rozlohu oblohy, která slibovala pro nastávající noc ještě horší počasí, než jaké je provázelo po celý den. Náhle si uvědomil, že stále drží v ruce meč, ale když ho chtěl zastrčit do pochvy, čepel se v půli o něco zadrhla. Ke svému úžasu zjistil, že pochvu prorazila vystřelená kule a plech kolem otvoru se ohrnul dovnitř.

„Pane?“ ozvalo se za jeho zády.

Sharpe se ohlédl a uviděl, že za ním nervózně přešlapuje seržant Williams.

„Přišli jsme o čtyři muže, pane.“

Sharpe se ho zapomněl zeptat, kolik mají mrtvých a raněných, a teď se za to proklínal. Jako velitel se o to měl zajímat. „O které?“

Williams mu řekl jejich jména, i když Sharpovi nic neříkala. „Myslel jsem, že jich bude víc,“ poznamenal.

„Sims je zraněnej, pane. A Cameron taky. Nějaký zranění maj i jiný, ale tyhle jsou na tom nejhůř.“ Seržant konal jen svou povinnost, ale skoro se chvěl nervozitou, když s Sharpem mluvil.

Sharpe se snažil soustředit myšlenky, ale neustále se mu vybavoval nesnesitelný obraz mrtvých dětí, které viděl ve vesnici. Dokonce měl pocit, že něco takového může člověka připravit o zdravý rozum. Nebylo to poprvé, co se musel dívat na mrtvé děti. V minulých dnech jich viděl ležet podél cesty dost, těch, které táhnou spolu s ženami za armádou. Ale ty zemřely hladem, vyčerpáním a zimou, nikdo je nezabil. Viděl také děti zbité do krve, ale ne ubité k

smrti. Jak je možné, že Francouzi ve vesnici čekali, a ani se nepokusili své zvěrstvo zamaskovat?

Williams, zneklidněný Sharpovým mlčením, zamumlal cosi o tom, že musí najít potok, aby si vojáci mohli naplnit polní láhve. Sharpe přikývl na souhlas. „Ale ujistěte se, že ho Francouzi nezaneřádili, seržante.“

„Samozřejmě, pane.“

Sharpe k němu konečně zvedl pohled. „A řekněte mládencům…, že bojovali dobře. Opravdu dobře.“

„Díky, pane,“ zamumlal Williams. Zdálo se, že se mu ulevilo. Pak sebou trhl, protože z vesnice se ozval další výkřik.

„Já si to taky myslím,“ řekl rychle, jako by se snažil nebrat ten děsivý skřek na vědomí. Oba věděli, že Španělé francouzské vězně vyslýchají a pak je zabijí. Sharpe dál hleděl k jihu a uvažoval, jestli temná mračna, která se pomalu blížila, přinášejí déšť nebo sníh. Vzpomněl si na muže v červeném dolmanu, myslivce císařské gardy, a na civilistu v černém po jeho boku. Proč znovu tihle dva? Protože věděli, kam Vivar míří, odpověděl si vzápětí. S jedním však Francouzi nepočítali – s tím, že ho budou doprovázet britští střelci. Přemýšlel o tom do chvíle, než kolem něj přešel první zelenokabátník s nasazeným bajonetem. To mu připomnělo další jeho chybu. Žádný rozkaz nasadit bajonety jim nedal, ale oni to udělali sami ze své vůle. „Bojovali dobře,“ opakoval. „Řekněte jim to.“

Williams zaváhal. „Nebylo by lepší, kdybyste jim to řekl vy, pane?“

Sharpe se prudce otočil a pohlédl na seržanta. „Já?“

„Bojovali za vás, pane,“ řekl Williams rozpačitě. „Snažili se vám dokázat, že nejsou špatný,“ dodal, když Sharpe neodpověděl. „Všichni jsme se snažili. Mysleli jsme…“

„Co?“ vyštěkl Sharpe ostřeji, než chtěl. A taky si to uvědomil. „Promiňte.“

„Mysleli jsme, že byste moh pustit Harpse, pane. Chlapi ho maj rádi. A v armádě je zvykem odpouštět trest, když kamarádi někoho provinilýho dobře bojujou.“

Vzpomínka na rvačku s Harperem byla pro Sharpa příliš trpká, než aby Williamsovi vyhověl hned. „Dobrá, řeknu vojákům, že bojovali dobře, seržante… A o Harperovi budu uvažovat," dodal po krátké odmlce.

„Ano, pane." Bylo zřejmé, že je mu Williams vděčný. Poprvé od chvíle, kdy se dostal pod Sharpovo velení, s ním poručík jednal s jistou zdvořilostí.

Také Sharpe si to uvědomil a skoro se toho zhrozil. Stal se velitelem bojové jednotky náhle a nebyl na to dost připravený. Bál se, že ho vojáci nebudou poslouchat, a nepochopil, že také oni se bojí jeho. Věděl o sobě, že dokáže být tvrdý, ale vždycky se považoval za rozumného člověka. Přesto se nyní v zrcadle Williamsovy nervozity sám sobě jevil skoro jako tyran, který využívá své chabé autority k tomu, aby vojáky zastrašoval. Byl pro ně přesně tím typem důstojníka, který jako voják sám nejvíc nenáviděl. Bohužel teprve teď si uvědomoval všechny chyby, jichž se vůči těmto mužům dopustil, a uvažoval, jak je napravit. Na to, aby se jim omluvil, byl příliš hrdý. „Nebyl jsem si jistý, jestli za mnou do těch skal půjdou," přiznal se Williamsovi.

Seržant jen zamručel – možná pobavením, ale možná poprvé poručíka chápal. „To by nikdy neuďáli, pane, tyhle mládenci ne. Nemohli by vás v tom nechat, protože věděj, že jsou elita batalionu."

„Elita?" neubránil se Sharpe překvapení.

„I když jsou to lumpové a darebáci všeho druhu," zazubil se Williams. „Já ne, pane. Já jsem nikdy na rvačky a takový věci nebyl. V životě mě nenapadlo, že si budu vydělávat na živobytí takhle," zasmál se. „Ale tyhle chlapi, nebo aspoň většina, jsou opravdový bastardi, pane." Řekl to, jako by je spíš obdivoval než haněl. „Nakonec to dá rozum, pane, když o tom člověk uvažuje. Viděl jsem, jak to bylo, když na nás žabožrouti zaútočili u toho mostu. Možná by se tam našli takový, co byli připravený se vzdát, ale naši mezi ně nepatřili. Věděli, že se z toho dostanou. Jsou to tvrdý hoši, zatraceně tvrdý, pane já ne, já jsem měl jen štěstí. Ale když dáte těmhle mládencům příležitost bojovat, půjdou za váma, na to vemte jed, pane."

„Ale za vámi taky šli," řekl Sharpe. „Viděl jsem vás tam nahoře. Vedl jste si dobře."

Williams se dotkl seržantských prýmků na rukávě. „Musel bych se propadnout hanbou, kdybych do toho nešel. Ale ne, pane, to vy…, vy jste je strhl. Bylo to šílenství, zatracený šílenství, útočit do těch skal, ale vyšlo to!"

Sharpe odbyl kompliment pokrčením ramen, ale seržantova slova ho potěšila. Možná se nenarodil jako důstojník, ale jako voják ano. V boji se nikdy zahanbit nedal. Byl sice synem děvky, ale zatraceně dobrý voják.

Vzali rýče a lopaty, které našli ve spálené vesnici, a vrátili se do soutěsky, aby pohřbili mrtvé Francouze. Vivar s Sharpem pak přistoupili k mělké jámě vyhloubené v tvrdé zemi. Španěl se zastavil nad jedním z dragounů zabitých při útoků jízdy, jehož mrtvola byla mezitím svlečena donaha. Mrtvý měl kůži bílou jako padlý sníh, ale obličej opálený sluncem a ošlehaný větrem. Kolem zkrvavené tváře mu zplihle visely copánky.

„Cadenettes" řekl major. „Jak to nazýváte u vás? Copánky?"

„Myší ocásky."

„Jsou to jejich symboly, označení toho, že jsou něco extra. Elita!"

„Jako rozmarýna v kloboucích vašich vojáků?"

„Ne, to v žádném případě!" odpověděl Vivar ostře. Oba zmlkli a zůstali stát nad mrtvými nepřáteli v tíživém tichu.

Po chvíli to Sharpe nevydržel. „Nikdy bych nevěřil, že je možné, aby pěší kavalerie rozbila útok jízdy," řekl.

Chtěl majorovi zalichotit a podařilo se mu to. „Ani já bych nikdy nevěřil, že by britská pěchota mohla dobýt ty skály. Bylo to od vás bláznovství, poručíku, naprosté bláznovství, ale na druhou stranu odvážnější čin, než jaký jsem si kdy dovedl představit. Musím vám poděkovat."

Sharpe jako vždy při pochvale zrozpačitěl a pokusil se to zamluvit. „To mí vojáci, ne já," řekl.

„Ano, ale proto, aby se vám zavděčili," řekl Vivar. „Vojáci vždycky bojují lip, když vědí, co se od nich očekává. Dnes jste jim to ukázal a tím jste dosáhl vítězství."

Sharpe zamumlal cosi o tom, že měli štěstí.

„Žádné štěstí, poručíku. Vedl jste je a oni věděli, co mají dělat. Vojáci by měli vždycky vědět, co od nich jejich velitel chce. Já vždycky zdůrazňuju cazadorům tři zásady: nekrást, pokud na tom nezávisí jejich život, postarat se o koně dřív než o sebe a bojovat jako hrdinové. Jenom tři zásady, ale to stačí. Vojáci musí mít pevná pravidla a pak za vámi půjdou třeba do pekla, poručíku."

Sharpe věděl, že mu major poskytuje velkou školu. Možná neexistují pravidla na to, jak se stát dobrým důstojníkem, a možná se ti nejlepší k tomu opravdu musí narodit, ale Španěl mu nabídl klíč k úspěchu a on to ocenil. „Díky," řekl a usmál se.

„Pravidla jsou důležitá," pokračoval Vivar, jako by ho neslyšel. „Ta dělají z mužů opravdové vojáky, ne vrahy dětí, jako jsou tihle mizerové." Kopl do mrtvého Francouze a otřásl se odporem. Vojáci stahovali po zdupaném sněhu další mrtvoly. „Přikázal jsem jednomu ze svých mužů, aby udělal ze spáleného dřeva ve vesnici pár křížů," řekl po chvíli. Opět Sharpa překvapil. Na jednu stranu kope do nahé mrtvoly a na druhou se stará, aby byly hroby mrtvých nepřátel označeny kříži. Vivar si jeho údivu všiml. „To nedělám z úcty k nim, poručíku."

„Tak proč?"

„Ze strachu před jejich estadei, jejich dušemi. Ty kříže je udrží pod zemí," odpověděl Vivar a plivl na mrtvolu, nad níž stál. „Určitě si myslíte, že jsem pošetilec, ale já jsem je viděl, poručíku. Estadea jsou duše mrtvých odsouzených k záhubě a vypadají jako miliony svíček v noční mlze. A jejich úpění je horší než tohle," kývl hlavou k vesnici, odkud k nim dolehl další zmučený výkřik. „Za to, co udělali s těmi dětmi ve vesnici, si zaslouží ještě něco horšího."

Sharpe s ním musel souhlasit. „Nechápu, proč to udělali," zakroutil hlavou. Nedovedl si představit, jak někdo může zabít dítě. Jak se vůbec může k něčemu takovému odhodlat.

Vivar se otočil a zamířil k okraji malé plošiny, přes kterou na ně útočila francouzská jízda. „Když sem Francouzi přišli, poručíku, byli našimi spojenci. Čert aby vzal naši zatracenou hloupost, vždyť jsme je sem sami pozvali. Přišli, aby vyhnali naše nepřátele Portugalce, ale pak tady zůstali. Mysleli si, že Španělsko je slabé, prohnilé a

bezbranné.“ Odmlčel se a chvíli jen hleděl do obrovské prázdnoty údolí. „A možná jsme byli slabí a prohnilí, i když to neplatí o španělském lidu, poručíku. To si nikdy nesmíte myslet. Ale naše vláda taková byla,“ řekl a znechuceně si odplivl. „Proto námi Francouzi opovrhují. Myslí si o nás, že jsme jako ovoce zralé k utrhnutí, a možná mají pravdu. Vezměte si naši armádu,“ rozhodil bezmocně ruce. „Vojáci nemohou dobře bojovat, když jsou špatně vedeni. Ale lidé nejsou špatní, nejsou prohnilí, stejně jako není prohnilá naše zem,“ řekl a dupl do sněhu, jako by to tím chtěl dokázat. „Tohle je Španělsko, poručíku, země milovaná Bohem, a proto nás Bůh neopustí. Proč myslíte, že jsme tady my dva dnes zvítězili?“

Sharpe věděl, že od něj major nečeká odpověď, a proto mlčel.

Vivar se znovu zahleděl k vzdáleným horám, kde se z temných mraků místy táhly šmouhy dešťů. „Francouzi námi opovrhovali,“ pokračoval, „ale také se nás naučili nenávidět. Zjistili, že si Španělsko těžko podrobí, dokonce se museli naučit snášet porážky. Přinutili jsme jejich armádu kapitulovat u Bailén, a když obléhali Zaragozu, lidé je uráželi a ponižovali, jak se dalo. Tohle nám nemohou Francouzi zapomenout. A teď naši zemi zaplavily jejich armády a myslí si, že dokáží Španělsko porazit, když nás všechny pozabíjí.“

„Ale proč zabíjejí děti?“ zeptal se Sharpe, kterého stále pronásledoval děsivý obraz mrtvých dětských tělíček.

Vivar dlouze povzdechl. „Vy bojujete proti mužům v uniformě, poručíku. Vy víte, kdo je váš nepřítel – jsou to vojáci v modrých kabátech, na ty míříte puškami. Ale Francouzi nevědí, jak vypadá jejich nepřítel. Může jím být jakýkoliv Španěl s nožem, proto se nás bojí. A aby nás zastavili, dopouštějí se zvěrstev, která jste viděl. Jejich taktikou je šířit po celém Španělsku strach – strach z toho, co udělali tam,“ ukázal k sloupu kouře, který stále stoupal nad vypálenou vesnicí. „Bojí se nás, ale budou se snažit, abychom se my báli ještě víc jich. A možná se jim to podaří.“

Jeho náhlý pesimismus Sharpa zarazil. U tak nezdolného muže, jakým se jevil Blas Vivar, to bylo překvapující. „Opravdu si to myslíte?“ zeptal se.

„Obávám se, že se muži začnou bát o životy svých dětí," řekl Vivar chmurně a Sharpe věděl, že člověk, který sám pohřbil své děti, ví, o čem mluví. „Ale přesto si nemyslím, že s tím Francouzi uspějí," pokračoval Španěl. „Zatím vítězí a naši lidé oplakávají své děti a ptají se, jestli jim ještě zbývá nějaká naděje. Ale pokud jim jí dáme aspoň trochu, aspoň jediný paprsek světla v temnotě, budou bojovat!" Poslední slova ze sebe vyrazil s takovou tvrdostí, jako by jimi chtěl zahnat svůj předchozí pesimismus. Pak se náhle usmál a změnil téma. „Chtěl bych vás požádat o laskavost, poručíku."

„Prosím."

„Ten Ir, Patrick Harper… Nemohl byste ho propustit?"

Sharpe zůstal zaskočen. Ani ne tak Vivarovou žádostí, ale tím, jak se major během chvíle změnil z nesmiřitelného muže plného touhy po pomstě v člověka, který ho ostýchavě žádá o laskavost.

„Vím, že se vážně provinil," dodal Španěl rychle. „Zasloužil by si bičování a možná i smrt, ale dnes pro mě vykonal neocenitelnou službu, za niž mu budu navždy vděčný."

Sharpe, trochu rozpačitý z Vivarova pokorného tónu, pokrčil rameny

„Samozřejmě."

„Připomenu mu, že jeho povinností je poslouchat velitele."

„Řeknu, aby ho pustili." Sharpe věděl, že je nezbytné dát Harperovi svobodu – už jen proto, aby přesvědčil seržanta Williamse o tom, že se dokáže jako velitel chovat rozumně.

„Já už jsem ho pustil," přiznal Vivar, „ale myslel jsem, že bude lepší, když s tím budete souhlasit." Viděl, že se Sharpe nechystá protestovat, a usmál se. Pak se sehnul, zvedl spadlou francouzskou přilbu a strhl z ní látkový potah, který chránil mosaz a bránil tomu, aby její blýskavý povrch prozrazoval pozice dragounů. „Hloupost, která je dobrá tak k tomu, aby se po válce pověsila na zeď jako dekorace," poznamenal pohrdavě.

Sharpa dragounská přilba nezajímala. Uvažoval o tom, že tou „neocenitelnou službou", kterou udělal pro Španěla Harper, byla záchrana jeho truhlice. To mu připomnělo hrůzu na Vivarově tváři, když si Španěl uvědomil, že by o ni mohl přijít. A náhle, jako když slunce prorazí trhlinou v temných mracích, Sharpe pochopil.

Myslivec v červené pelise pronásledoval Vivara a během honu za ním narazili jeho dragouni na týl britské armády. To vedlo k tomu, že jakoby mimochodem porazili čtyři roty střelců, ale pak pokračovali dál ve stíhání – ne však ustupující britské armády, ale Vivarova houfu cazadorů s drahocenným nákladem. „Co v té truhle vezete, majore?“ zeptal se.

„Už jsem vám řekl, papíry,“ odpověděl Vivar ledabyle.

„Myslím, že na nás Francouzi čekali jen proto, aby sejí zmocnili.“

„Zajatci vypověděli, že je sem přivedl hlad. Nepochybuji, že mluvili pravdu, poručíku. Tak to bývá, když se člověk ocitne tváří v tvář smrti, a všichni říkali totéž. Byl to oddíl, který sháněl jídlo a píci.“ Vivar utřel mosazný povrch přilby rukávem a podal ji Sharpovi, aby si ji prohlédl. „Mizerná práce. Vidíte, jak hrubě je přinýtovaný podhradní řemínek?“

Sharpe se ani teď o přilbu nezajímal. „Přesto si myslím, že jim šlo o tu truhlu. Pronásledovali vás a museli vědět, že se dáte přes tyhle hory.“

Vivar stále hleděl na přilbu. „Myslím, že si ji nenechám,“ řekl. „Určitě najdu lepší, než celá tahle válka skončí.“

„Byli to stejní dragouni, kteří na nás zaútočili, když jsme táhli jako zadní voj naší armády,“ pokračoval Sharpe. „Můžeme mluvit o štěstí, že sem nahoru neposlali celý regiment, majore.“

„Zajatci vypověděli, že tak vysoko se mohli pustit pouze ti, co měli zdravé koně,“ řekl Vivar. To jen posílilo Sharpovo podezřeni a Španěl si to zřejmě také uvědomil. „Ujišťuji vás, poručíku, že tady hledali píci a jídlo, nic jiného. Vydrancovali vesnici a pak museli dál přes tyhle hory.“

„Co je v té truhle, majore?“ naléhal Sharpe.

„Zvědavost,“ odpověděl Vivar, otočil se a zamířil zpátky k vesnici. „Zvědavost,“ zvolal, rozpřáhl se a hodil přilbu z prudkého srázu dolů. Několikrát se zablýskla a zapadla do podrostu. „Zvědavost, nemoc Angličanů, která někdy vede až k smrti, poručíku. Nepodléhejte jí.“

Po setmění ohně pomalu uhasly a zůstal jenom jeden, na který nanosili Vivarovi muži dřevo z lesa a pekli na něm kusy masa ze zabitých koní, nabodnuté na mečích. Také střelci se k nim přidali a nabodávali maso na nabijáky. Všichni byli rádi, že mrtvá těla vesničanů jsou už pohřbená. Stráže se stáhly k okraji vypálené vesnice, kde se v studeném větru a bez ohně chvěly zimou. Odpolední déšť za soumraku ustal. V noci se dokonce mraky hnané větrem místy protrhaly a kraj s okolními horami zalilo bledé měsíční světlo. Někde v kopcích zavyl vlk.

Střelci drželi stráž v první polovině noci. O půlnoci je Sharpe obešel a s každým prohodil pár slov. Mužům moc do řeči nebylo. Stále ještě měli v živé paměti to, co se stalo ráno, ale jeden z nich, Walesan Jenkins, hovornější než ostatní, se zeptal, kde je teď armáda sira Johna Moora.

„Bůhví," odpověděl Sharpe podle pravdy. „Asi někde daleko."

„Poražená, pane?"

„Je to možné."

„Ale Boney odjel pryč, že, pane?" zeptal se Jenkins dychtivě, jako by prchající střelci spojovali naděje na přežití s tím, že francouzský císař je někde daleko.

„Jo, slyšel jsem to," odpověděl neurčitě Sharpe. Opravdu se říkalo, že Napoleon už ze Španělska odjel, ale to byl malý důvod k optimismu. Neměl proč tu zůstávat. Jeho nepřátelé zde ustupovali na všech frontách, a tak se mohl spolehnout, že maršálové, kteří dobyli skoro celou Evropu, dokončí dílo ve Španělsku a Portugalsku bez něj.

Sharpe šel dál kolem spálených domů. Na pravé botě se mu zpola utrhla podrážka a obě nohavice kalhot měl na stehnech děravé. Prostřelenou pochvu meče si už spravil, ale ostatní části uniformy na něm visely jako hadry na strašákovi v polích. Došel k místu, kde začínala cesta stoupat k soutěsce v horách – tam, vedle kamenného žlabu, v němž vesnické ženy právaly prádlo, umístil tříčlennou hlídku. „Viděli jste něco?" zeptal se.

„Nic, pane. Je tu klid jako ve vypitý hospodě."

Teprve když se voják zvedl do celé své výšky a mohutnosti, poznal Sharpe, že mu odpověděl Harper. Oba na sebe chvíli

rozpačitě hleděli a pak Ir smekl čáku, jak se žádá při formálním pozdravu. „Omlouvám se, pane," zamumlal.

„Zapomeňme na to."

„Major se mnou mluvil… Víte, měli jsme strach a…"

„Řekl jsem, zapomeňme na to."

Harper přikývl. Zlomený nos měl stále napuchlý a věděl, že už nikdy nebude rovný. Náhle se mohutný Ir zašklebil. „Ale že máte ránu, pane, to se musí nechat. Jako když kopne ballinderrská jalovice."

Harper to zřejmě mínil jako nabídku ke smíru, ale Sharpova vzpomínka na boj v pobořeném statku byla ještě příliš živá a bolestivá, aby to přijal. „Souhlasil jsem s tím, abyste byl propuštěn, vojíne Harpere, ale to neznamená, že si můžete pouštět pusu na špacír. Nasaďte si čáku a pokračujte v hlídce."

Otočil se a zamířil pryč, připravený okamžitě se vrátit, kdyby zaslechl jediné urážlivé slovo. Naštěstí měl Harper dost rozumu, aby mlčel. V nočním tichu znělo pouze hučení větru v holých větvích stromů. Sharpe došel k ohni, natáhl ruce k plamenům a chvíli si hřál v jejich sálavém horku zkřehlé prsty. Uvažoval, že zase udělal chybu, když Harpera za jeho žertovnou poznámku tak sjel. Bylo mu jasné, že to Ir nemyslel nijak zle, jenom chtěl uvolnit napětí mezi nimi.

„Měl byste se vyspat, pane," ozvalo se za ním. Ve světle ohně se objevil seržant Williams. „Já na mládence dohlídnu."

„Neusnul bych."

„Hm," zamručel Williams. „Já vím. Člověk může těžko spát, když pořád vidí ty děcka." Sharpe přikývl.

„Bastardi," pokračoval Williams. Také on natáhl ruce k ohni. „Viděl jsem tam jednu, která nebyla starší než moje Mary."

„Vaše dcera? Kolik jí je?"

„Pět, pane. Pěkná holka, to mi věřte. Ne jako její táta."

Sharpe se usmál. „Vaše žena s vámi do Španělska nešla?"

„Ne, pane. Pomáhá v pekařství svýho táty. Nebyl moc nadšenej, když si brala vojáka, ale to není nikdo."

„To je pravda."

Seržant se protáhl. „Ale až se vrátím do Spitalfields, aspoň budu mít co vyprávět.“ Chvíli mlčel a zřejmě myslel na domov. „Stejně je to divný.“

„Co?“

„Proč ty bastardi přišli zrovna sem shánět zásoby. Tak to major říkal, ne?“

„Ano.“ Francouzi měli podle Vivara vesnici vydrancovat a odehnat všechno, co mohli nechat naživu, ale Sharpe, a zřejmě ani Williams, nevěřil, že se nepřátelští jezdci trmáceli až do vzdálené horské vesničky, když se jim v údolích nabízela mnohem bohatší a snáze dostupná kořist. „Byli to ti stejní, co nás přepadli tam u mostu,“ poznamenal Sharpe. Uvědomil si, že to pro ně bylo svým způsobem štěstí. Francouzští dragouni neodolali pokušení střílet v soutěsce ukořistěnými bakerovkami, ale protože na ně nebyli zvyklí, moc s nimi nezmohli.

Seržant Williams přikývl. „Ten parchant v červeným kabátě, co?“

Sharpe přikývl. „A taky ten v černém.“

„Podle mě jdou po tý truhle, kterou s sebou Španěláci tahaj,“ prohlásil Williams tišším hlasem, aby ho nikdo ze spících cazadorii nezaslechl. „Vypadá jako dělaná na to, aby se v ní převážely šperky. Klidně v ní může být královský bohatství, pane.“

„Major Vivar řekl, že jsou v ní papíry.“

„Papíry?“ opakoval seržant posměšně.

„Pochybuju, že se dozvíme, co v ní je,“ řekl Sharpe. „A nedoporučuju vám, abyste se o ni příliš zajímal, seržante. Poznal jsem, že major nemá zvědavce rád.“

„Samozřejmě, pane,“ řekl Williams, jako by ho Sharpův nezájem o tajemství truhly zklamal.

Jenže Sharpe tím chtěl pouze zakrýt vlastní zvědavost. Ještě se seržantem prohodil pár běžných vět, a když mu popřál dobrou noc, zamířil pomalu a nenápadně k vypálenému kostelu. Krást se tmou mu nedělalo potíže, to se naučil už v dětství v londýnské chudé kolonii, kde to byla samozřejmost každého kluka, který nechtěl hladovět.

Obešel kostel, pak zůstal dlouho stát ve stínu vedle vchodu a jenom poslouchal. Slyšel praskání ohně a hučení větru, ale to bylo vše. Přesto stále čekal a napínal sluch, jestli se něco neozve z kamenných zdí kostela. Nezaslechl však nic. Nejbližší Španělé leželi asi třicet kroků od něj zabaleni v pláštích a spali.

Konečně se odhodlal vstoupit do kostela. Uvnitř se znovu zastavil.

Do presbytáře padalo bledé měsíční světlo. Stěny byly černé a oltář spálený, ale přesto začali Vivarovi muži znesvěcený stánek Boží uklízet. Zborcené a ohořelé střešní trámy odtahali na stranu a utvořili uličku, kterou se dalo projít k oltářním schůdkům. A na nich, černá jako ožehnuté stěny, ležela Vivarova truhlice.

Sharpe čekal. Rozhlížel se po zdevastovaném interiéru a dával pozor, jestli se někde něco nehne, ale všude byl klid. V jižní zdi se černal malý výklenek. Nebylo v něm vidět nic než tmu a ještě temnější otvor malého okénka.

Prošel opatrně mezi spadlými trámy dopředu. Jednou mu pod botou křupl kus spáleného dřeva, ale jinak se pohyboval tiše.

Zastavil se u paty dvou oltářních schůdků a dřepl si. Na víku truhly ležel stočený gagátový růženec, jehož malý křížek se v měsíčním světle lehce leskl. Takže uvnitř té skříňky je něco, co stojí francouzským vojákům za to, aby se vypravili až do těchto mrazivých horských pustin. Vivar řekl, že v ní jsou papíry, ale ani náboženský fanatik by nestřežil papíry pomocí růžence.

Truhlice byla obalená zašitým voskovým plátnem, během boje v soutěsce ji však zasáhly dvě kule a plátěný obal protrhly. Sharpe vstrčil do děr prsty, ale kolem bylo jen hladké tvrdé dřevo. Přes plátno potom nahmatal pouze petlice a staré visací zámky, které by si troufal odemknout za pár vteřin pomocí jehly na čištění zámku pušky.

Chvíli se na tajemnou truhlu jen díval a přemýšlel. Kvůli ní zemřeli čtyři střelci a další je mohou následovat. Rozhodl se, že má právo vědět, co je uvnitř. Samozřejmě nebude schopen zamaskovat, že ji otevřel, ale neměl v úmyslu cokoliv z jejího obsahu ukrást, a tak si nedělal starost, jestli zůstane obal roztržený a zámky odemknuté.

Sáhl do kapsy, vytáhl zavírací nůž, kterým si krájel jídlo, a chystal se jím plátno rozříznout.

„Jestli sejí dotknete, Angličane, zemřete," ozvalo se za ním.

Sharpe se prudce otočil. V malém temném výklenku cvakl natahovaný zámek pistole. „To jste vy, majore?"

„Odtud směli sledovat mši malomocní, poručíku," ozval se ze tmy Vivarův hlas. „A taky je to výborné místo pro stanoviště stráže."

„A co ta stráž hlídá?"

„Jenom papíry," odpověděl Vivar klidně. „Dejte ten nůž pryč, poručíku, a zůstaňte, kde jste."

Sharpe poslechl. Po chvíli se major objevil ve vchodu do kostela. „Už se o to víckrát nepokoušejte, poručíku," řekl. „Jsem připraven zabíjet, abych obsah té truhlice ochránil."

Sharpe si připadal jako malý kluk, kterého chytil strážník při krádeži. „Abyste ochránil papíry?" zeptal se.

„Ano, papíry," odpověděl Vivar ostře. Pohlédl k obloze, po níž pluly mraky s okraji postříbřenými měsícem. „Ale tohle není noc vhodná doba pro zabíjení, Angličane. Estadea jsou už neklidná." Pomalu mířil uličkou k Sharpovi. „Měl byste si jít lehnout. Zítra nás čeká dlouhá cesta."

Sharpe chvíli uvažoval, jestli má smysl se s Vivarem dohadovat, ale pak se podrobil a zamířil kolem Španěla ven. U východu z kostela se však zastavil a pohlédl zpátky. Vivar klečel zády k němu před truhlou.

Sharpe viděl, že se Španěl modlí, a neodvážil se nic říct.

„Ještě něco, poručíku?" ozval se Vivar, aniž se otočil.

„Dozvěděl jste se od zajatců, kdo je ten myslivec – ten důstojník v červeném kabátě, který je vedl?"

„Ne, poručíku," řekl Španěl trpělivým tónem, jako by odpovídal dítěti. „Nenapadlo mě zeptat se jich na to."

„A ten v černém? Ten civilista?"

Vivar na okamžik zaváhal. „Zajímá se vlk o jména psů?"

„Kdo je to, majore?"

Korálky růžence zachřestily „Dobrou noc, poručíku."

Sharpe si uvědomil, že z něj nedostane nic jiného než jen další mlhavé záhady podobné řečem o estadeích. Vyšel z kostela a v

táboře se pak zachumlal do pláště a naslouchal skučení větru v noční tmě plné záhadných duchů. Kdesi vyl vlk a jeden z ukořistěných koní tiše zařehtal. V kostele klečel muž a modlil se. A Sharpe spal.

KAPITOLA 6

Cazadoři a střelci táhli stále k západu, ale z obav před dalším útokem francouzských dragounů se Vivar vyhýbal schůdnějším poutnickým cestám a trval na tom, že bezpečnější pro ně je držet se v horách. Cesta, pokud se to vůbec cestou dalo nazvat, procházela soutěskami a překračovala horské bystřiny rozvodněné tajícím sněhem a neustávajícím bodavým deštěm, který dělal kamenité cesty kluzkými. Několik zraněných a nemocných naložili na ukořistěné francouzské koně, ale muži je museli vést s nesmírnou opatrností, aby na zrádných cestách neuklouzli a nezřítili se do propasti. Jeden z koní také nesl záhadnou truhlu.

O Francouzích nic nového nevěděli. V prvních dvou dnech pochodu Sharpe očekával, že se každou chvíli na obzoru objeví hrozivé siluety dragounů, ale ti jako by zcela zmizeli. Lidé z horských vesnic ujišťovali Vivara, že žádné francouzské vojáky neviděli. Někteří dokonce ani nevěděli, že ve Španělsku jsou nějací nepřátelé, a na Sharpovy střelce, kteří mluvili cizím jazykem, pohlíželi s velkou nedůvěrou. „Přitom jejich dialekt je ke španělštině taky skoro jako cizí jazyk," poznamenal Vivar a pak plynnou galicijštinou ujistil vesničany, že se mužů v potrhaných zelených kabátech nemusí bát.

Po prvních dnech Vivar usoudil, že Francouzi jejich stopu ztratili, a odhodlal se zavést kolonu na poutnickou cestu, třebaže to byla spíš spleť stezek, které se vinuly hlubokými údolími. Hlavní z nich byly zpevněny kameny, aby je mohly používat také káry a povozy, a i když byly nyní zanesené blátem, přece jen se po nich dalo postupovat rychleji. Cesta lemovaná kaštany a jilmy vedla krajem, který, jak se zdálo, zůstal ušetřen útrap války a drancování táhnoucích armád. Proto neměli problém opatřit si dost rýže, brambor, kukuřice i nasoleného masa. Jednou večer se jim dokonce poštěstilo najíst se čerstvého skopového.

Přes dostatek jídla a dobrých cest to nebyl zcela mírumilovný kraj. Když jednoho dne kolem poledne přešli přes most, který se klenul nad hlubokým a temným kalným tokem, uviděl Sharpe tři lidské hlavy naražené na vysokých tyčích. Musely tam být celé měsíce, neboť oči, jazyk a měkčí tkáně už stačili vyzobat krkavci, takže z děsivých lebek visely jen cáry zčernalé kůže. „To jsou rateros“ řekl Vivar Sharpovi, „lupiči, kteří přepadají na cestách. Myslí si, že s poutníky budou mít nejlehčí práci.“

„Chodí do Santiaga de Compostela hodně poutníků?“

„Dnes už ne tolik jako za starých dob. Pořád tam putují nemocní leprou, aby se vyléčili, ale i ty odrazuje od cesty válka,“ odpověděl Vivar a ukázal na lebky na tyčích. „Takže tihle džentlmeni budou muset provozovat své řemeslo na Francouzích.“ Zasmál se, jako by ho ta myšlenka náramně rozveselila. Také Sharpovi střelci měli dobrou náladu, když se nemuseli trmácet po horských stezkách, a někdy se dokonce dali do zpěvu. K lepší náladě přispělo i to, že Vivar koupil několik balíků tabáku. Museli ho nejdřív roztrhat na cucky, aby se dal kouřit, a někteří zelenokabátníci napodobovali Španěly a balili po jejich vzoru tabák do papírových ruliček, místo aby jím nacpávali hliněné dýmky. V malých vesničkách také dostávali hojné množství silného jablečného vína a Vivar žasl nad tím, kolik jsou ho Angličané schopni vypít. A ještě víc žasl, když mu Sharpe řekl, že většina jeho mužů se dala naverbovat do armády kvůli denním přídělům třetinky pinty rumu.

Tady samozřejmě žádný rum neměli, ale ten jim teď nahrazovalo jablečné víno, takže byli spokojeni. Dokonce i k Sharpovi se chovali lépe, jako by ho byli ochotni akceptovat. Samozřejmě s nelíčenou radostí uvítali, že se mezi ně vrátil Harper, a Sharpe si znovu uvědomil, že mohutného Ira spontánně uznávají za svého vůdce. Seržanta Williamse měli celkem rádi, ale Harper byl pro ně větší autorita. Ostatně Sharpe si s trpkostí všiml, že to je spíš Harper než on, kdo tyhle muže, nesourodé pozůstatky čtyř rozprášených rot, spojuje v soudržnou jednotku.

„Harper je dobrej chlap, pane,“ prohlásil jednou Williams, který dál plnil roli prostředníka mezi oběma muži. „Sám teď říká, že udělal chybu.“

Sharpa takové pozdní přiznání, a ještě z druhé ruky, spíš popudilo. „Na to kašlu!“ odsekl.

„A taky řekl, že si nevzpomíná, že by kdy v životě dostal takovou pecku, jakou chytil od vás.“

‚Ano, já vím.“ Sharpe uvažoval, jestli by seržant mluvil takovým způsobem i s jinými důstojníky, a dospěl k závěru, že ne. Takhle důvěrně se k němu Williams choval jen proto, že v něm stále viděl bývalého seržanta. „Můžete vojínu Harperovi vyřídit, že pokud proti mně ještě někdy vystoupí, dám mu takovou, že už si nevzpomene nikdy na nic,“ řekl.

Williams se usmál. „To už Harps nikdy neudělá, pane. Major Vivar s ním promluvil. Čert ví, co mu řekl, ale nahnal mu pěknej strach, to vám povím.“ Williams zakroutil hlavou v obdivu k Španělovi. „Major je tvrdej chlapík, pane, a bohatej. V tý truhle s sebou tahá bohatství, o jakým se nám ani nesní.“

„Řekl jsem vám, že v ní jsou jen papíry,“ poznamenal Sharpe ledabyle.

„Žádný papíry, šperky, pane,“ řekl Williams s potěšením, že je informovanější a může mu odhalit tajemství. „Přesně jak jsem si myslel, šperky a drahokamy, diamanty a takový věci. Major to řekl Harpsovi. Prý to je z majetku majorovy rodiny, a pokud tu truhlu dostáném v bezpečí do tý Santyaggy, dá nám všem kus zlata.“

„To je nesmysl!“ zabručel Sharpe, ale hned si uvědomil, že z něj mluví směšná žárlivost. Proč by měl Vivar říkat vojínu Harperovi to, co za žádnou cenu nechtěl prozradit jemu? Jenom proto, že je Ir katolík? Ostatně proč by ukládal truhlu se šperky s takovou úctou do kostela? A stačila by přivést nepřátelské dragouny do zimních hor pouhá touha po drahokamech?

„Jsou to starý rodinný šperky,“ pokračoval Williams bez ohledu na Sharpovy pochybnosti. „Třeba náhrdelník z diamantů z královský koruny. Z koruny hrozně dávnýho negerskýho krále, pane…, myslím pohanskýho.“ Bylo zřejmé, že tohle udělalo na zelenokabátníky obrovský dojem. Pochodovali v dešti a zimě po rozblácených cestách, ale teď byly jejich útrapy posvěceny výjimečností toho, že eskortují šperky, které pocházejí z dávného pohanského království.

„Všechno to jsou nesmysly,“ prohlásil Sharpe. „Nevěřím z toho ani slovu.“

„Však taky major řekl, že tomu nebudete věřit, pane,“ prohlásil Williams.

„A Harper ty šperky viděl?“

„Ne, pane, to by přivolalo neštěstí.“ Bylo zřejmé, že seržant měl odpověď předem připravenou. „Toho, kdo by truhlu otevřel bez souhlasu ostatních členů rodiny, by pronásledovali zlý duchové. Chápete, pane?“

„Naprosto,“ zabručel Sharpe, ale o tom, že seržant a ostatní střelci ve šperky věří, ani v nejmenším nepochyboval.

Ten den odpoledne spatřil na zaplaveném poli poďobaném dešťovými kapkami dva racky, kteří přiletěli od západu. I kdyby to nebral jako znamení, že se blíží ke konci cesty, přesto to v něm vzbudilo naději. Byl by to úspěch, kdyby se dostali až k moři. V každém případě by to znamenalo konec pochodu na západ a začátek cesty na jih a v dychtivosti, která se ho zmocnila, měl najednou dojem, že cítí ve vlhkém dešťovém vzduchu pach soli.

Asi hodinu před setměním došli k malému městečku rozloženému kolem mostu přes hlubokou a prudkou řeku. Městu dominovaly zbytky staré, dávno opuštěné pevnosti. Starosta, jemuž Vivar říkal alcalde, ujistil majora, že široko daleko kolem města se neobjevil jediný Francouz. Na základě toho se Španěl rozhodl, že tam zůstanou přes noc a odpočinou si. „Brzy ráno vyrazíme,“ řekl Sharpovi. „Pokud vydrží počasí, budeme zítra touto dobou v Santiagu de Compostela.“

„A tam se obrátíme k jihu.“

„Ano, tam se obrátíte k jihu.“

Alcalde nabídl Vivarovi svůj dům a jeho cazadorům své stáje, zatímco střelce ubytovali v cisterciáckém klášteře. Naštěstí se mniši, zavázáni přísahou pohostinnosti k poutníkům, ukázali být stejně štědří i k cizím vojákům. Předložili jim pečené maso z čerstvě zabitých vepřů s fazolemi, chlebem a k tomu dostatek červeného vína. Dokonce jim jeden podsaditý mnich se zjizvenou tváří a tetováním, takže vypadal jako starý voják, nabídl několik černých láhví s ostrou silnou pálenkou, kterou nazýval aguardiente. Přinesl

také natvrdo upečený chléb a mimikou jim vysvětlil, že to je jídlo na zítřejší pochod. Štědrost mnichů Sharpa přesvědčila, že po hrůzách minulého týdne se konečně dostal se střelci do bezpečí. Vůbec neuvažoval, že by je tady mohli překvapit nepřátelé, a s touto úlevnou jistotou ulehl k spánku, aniž považoval za nutné rozestavit stráže.

Uprostřed noci ho však probudilo světlo.

Mezi střelci, kteří spali v klášterním ambitu, procházel mnich v bílé kutně s lucernou v ruce a rozhlížel se. Sharpe se zvedl na lokti. Už také zaslechl hluk, který doléhal zvenku – rachot kol a cvakání podkov.

„Seňor! Seňor!“ zakýval na něj naléhavě mnich. Rozespalý Sharpe sebral s tichým klením boty a zbraně a následoval mnicha křížovou chodbou do vstupní síně osvětlené svícemi.

Tam stála žena, i když takovou ženu Sharpe v životě neviděl, protože byla vysoká stejně jako on, ramena měla jako Harper a břicho jako vinný sud. Držela si na ústech šátek, jako by se bála nějaké nákazy. Na sobě měla několik plášťů, jež ji dělaly ještě mohutnější, ale obličej s malýma očkama a tenkými sevřenými rty korunoval směšně malý krajkový čepec. Nedbala na neodbytné mnichy, kteří se jí snažili naléhavým tónem cosi říct.

Těžká vrata vchodu do kláštera za ní zůstala otevřená a ve světle pochodní, zasazených do konzol v ulici, uviděl Sharpe kočár. Když k ženě přicházel, zastrčila si šátek do rukávu. „Vy jste anglický důstojník?“ zeptala se ho.

Sharpe byl tak překvapen, že se nezmohl na odpověď. Nepřekvapila ho ženina otázka, dokonce ani její zvučný hlas, ale především to, že byla zcela zjevně Angličanka. „Tak co?“ naléhala.

„Ano, madam.“

„Nemůžu říct, že mě těší, když vidím na takovémto místě důstojníka, který přísahal věrnost protestantskému králi, ale teď si natáhněte boty a pojďte se mnou. A pospěšte si!“ Rezolutně odstrčila mnicha, který se dožadoval její pozornosti. „Jak se jmenujete?“ zeptala se Sharpa.

„Sharpe, madam. Poručík Richard Sharpe od střelců.“

„Najděte mi nejvyššího anglického důstojníka. A zapněte si kabát.“

„Nejvyšší důstojník jsem tady já, madam.“ Žena na něj upřela podezíravý pohled. „Vy?“

„Ano, madam.“

„Dobrá, musím se tedy spokojit s vámi. Dejte pryč ty své špinavé ruce,“ okřikla opata kláštera, který se snažil upozornit na sebe tak, že se s velkou opatrností a rozechvěle dotkl jednoho z ženiných plášťů. „Opatřete mi nějaké vojáky!“ obrátila se znovu na Sharpa.

„Kdo jste, madam?“

„Jsem paní Parkerová. Slyšel jste někdy o admirálovi siru Hydu Parkerovi?“

„Samozřejmě, madam.“

„Byl to příbuzný mého manžela, než se Bůh rozhodl vzít ho k sobě na nebesa.“ Po tom, co dala Sharpovi najevo, že ho na společenském žebříčku vysoko převyšuje, alespoň sňatkem, se paní Parkerová vrátila k velitelskému tónu. „Pospěšte si, člověče!“

Sharpe si natahoval roztrhané boty a přitom přemýšlel, co mohlo přivést Angličanku z vyšších kruhů uprostřed noci do španělského kláštera. „Říkala jste, že potřebujete vojáky, madam?“

Paní Parkerová na něj pohlédla, jako by jí činilo potíže otočit hlavu. „Jste snad hluchý, člověče? Nebo tupý? Řekla jsem, abyste dal pryč ty své papeženecké ruce!“ okřikla znovu cisterciáckého opata, který ucukl, jako by ho bodla vosa. „Budu čekat v kočáře, poručíku. A pospěšte si!“ Otočila se a ke zjevné úlevě mnichů zamířila ven.

Sharpe si připnul meč, pověsil si na rameno pušku, a aniž se obtěžoval budit vojáky, vyšel ven. Ulice byla plná vozů, kočárů a jezdců. Okamžitě vycítil, že celý ten dav ovládá panika typická pro lidi, kteří vědí, že je něco ohrožuje a měli by se pokusit tomu uniknout, ale nevědí kam. Přistoupil ke kočáru paní Parkerové. Ve světle zastíněné lucerny, jež osvětlovala plyšový interiér, uviděl vysokého, velmi hubeného muže, který se snažil pomoct ženě dovnitř.

„Už jste tady?“ zeptala se paní Parkerová, když se konečně usadila na kožené lavici. „Přivedl jste vojáky?“

„Co od nich potřebujete, madam?“

„Co od nich potřebuju? Slyšel jsi to, Georgi? Je vůbec možné, aby důstojník Jeho Veličenstva položil takovou otázku bezbranné ženě, která se ocitla v bezvýchodné situaci v papeženecké zemi, navíc ohrožovaná Francouzi?“ Naklonila se ven a zaplnila svou mohutností celá dvířka kočáru. „Přiveďte je!“

„Proč?“ zeptal se Sharpe ostře. Paní Parkerová, zjevně nenavyklá, aby jí někdo odporoval, na něj zůstala užasle civět.

„Kvůli knihám,“ odpověděl místo ní muž. Vykoukl zpoza paní Parkerové a nejistě se na Sharpa usmál. „Jmenuji se Parker, George Parker,“ představil se, „a mám tu čest být bratrancem zemřelého admirála sira Hyda Parkera,“ dodal unaveně, jako by chtěl dát najevo, že čehokoliv v životě dosáhl, stalo se to jen ve světle záře jeho slavného bratrance. „Moje žena a já potřebujeme vaši pomoc a…“

„Máme v tomto městě ukryté knihy, španělské překlady Nového zákona, poručíku,“ přerušila ho paní Parkerová. „Musíme je ukrývat, protože Španělé takové výtisky zabavují, a teď potřebujeme vaše vojáky, aby je zachránili.“

„Takže vy potřebujete mé vojáky k tomu, aby zachránili vaše knihy před Španěly?“ zeptal se Sharpe užasle.

„Před Francouzi, hlupáku!“ vyštěkla paní Parkerová z kočáru.

„A oni jsou tady?“

„Včera vstoupili do Santiaga de Compostela,“ odpověděl Parker rezignovaně.

„Bastardi!“ vyhrkl Sharpe.

Ukázalo se, že klení je nejlepší metoda, jak paní Parkerovou umlčet. „Chcete říct, že jste neslyšel o událostech v La Coruni?“ zeptal se její manžel, když viděl, jak ta zpráva na Sharpa zapůsobila.

„Neslyšel jsem nic, pane,“ odpověděl a skoro se mu chtělo říct, že ani nechce nic slyšet.

„Došlo tam k bitvě, poručíku. Zdá se, že se britské armádě podařilo uniknout k moři, ale stálo ji to mnoho životů. Dokonce se říká, že i sir John Moore je mrtev. Jak to vypadá, Francouzi teď tuhle část Španělska zcela ovládli.“

„Panebože…“

„Hned, jak jsme sem přijeli, nám řekli, že jste tady, a teď vás prosíme o ochranu," dodal George Parker.

„Samozřejmě," přikývl Sharpe a pohlédl do ulice. Teď už chápal paniku všech těch lidí. Francouzi ovládli přístavy na atlantském pobřeží celého severozápadního koutu Španělska, Britové byli pryč, rozptýlené španělské armády neměly žádnou sílu a Napoleonovým vojskům nic nebránilo, aby se obrátila k jihu a dovršila vítězství. „Jak daleko odtud je ta La Coruňa?"

„Asi pětatřicet mil," odpověděl Parker. Jeho tvář byla ve světle svící bledá a poznamenaná únavou. Není divu, pomyslel si Sharpe. Takže Francouzi jsou den pochodu odtud.

„Tak pospíšíte si?" ozvala se znovu paní Parkerová.

„Počkejte, madam." Sharpe se otočil a rozběhl se zpátky do kláštera. „Seržante Williamsi!" zvolal. „Seržante Williamsi!"

Trvalo deset minut, než vzbudili vojáky a ještě rozespalé je přiměli nastoupit v ulici před klášterem. Ve svitu pochodní jim šla pára od úst a Sharpe pocítil na tváři první drobné kapky deště. Mniši obětavě přinášeli vojákům plátěné mošny s chlebem, ale ti stále nevěděli, co se děje, a zmateně sledovali chaos, který v ulici panoval.

„Pospěšte si, poručíku! Musíte si pospíšit!" naléhala paní Parkerová a vyklonila se z kočáru, až zaskřípala péra. V tu chvíli náhle Harper hvízdl a ostatní vojáci jako na povel radostně zahlaholili. Sharpe se otočil a teprve teď uviděl něco, z čeho on neměl ani tu nejmenší radost.

V kočáru, do této chvíle skrytá mohutnou postavou paní Parkerové, seděla ještě jedna osoba. Možná to byla služebná paní Parkerové nebo taky společnice, či dokonce dcera, i když v případě, že by ta dívka byla dcerou manželů Parkerových, se matce vůbec nepodobala. Ani v nejmenším. Sharpe s úžasem zíral na něžné stvoření s jasnýma očima i jasnou tváří, tmavými kadeřemi a šelmovským úsměvem. Tiše zaklel, protože to nemohlo mezi vojáky znamenat nic jiného než problémy.

Sharpe vzbudil střelce a nechal je nastoupit, ale teď nevěděl, co s nimi, a zatímco čekal, až přijde Blas Vivar z alcaldova domu, kam byla narychlo svolána rada starších města, nechal vojáky vynášet

španělské překlady Nového zákona ze stáje knihkupce, kde byly ukryty.

„Pochopte, církev římská by to nikdy nedovolila," řekl mu Parker, z něhož se – když nebyla nablízku jeho žena – vyklubal vcelku slušný, i když trochu smutný člověk. „Chtějí udržet svůj lid v temnotě nevědomosti. Arcibiskup sevillský zabavil tisíce těchto překladů a spálil je. Věřil byste, že je něco takového možné? Proto jsme přišli na sever. Myslel jsem, že v Salamance najdeme úrodnější půdu pro naše snažení, ale tamní arcibiskup nám pohrozil, že nám Nové zákony také zabaví. Odebrali jsme se tedy do Santiaga a cestou jsme ukryli naše drahocenné knihy u tohoto dobrého muže," ukázal Parker na knihkupcův dům. „Předpokládám, že nějaké na vlastní účet prodal, ale to mu mohu těžko vyčítat. Pokud šíří pravé slovo Boží, poručíku, nezfalšované římskými kněžími, je to jen ke slávě Páně, nemyslíte?"

Sharpe byl natolik zmatený vším, co se v noci událo, že nevěděl, co na to říct. Stál a sledoval, jak jeho muži vynášejí na ulici další knihy v černé vazbě a skládají je do zadního boxu kočáru. „Takže vy jste přijeli do Španělska rozdávat Bible?" zeptal se.

„Ano, ale až potom, co byla mezi našimi zeměmi podepsána mírová smlouva," odpověděl Parker, jako by to vše vysvětlovalo. „Víte, já a moje žena jsme stoupenci zesnulého Johna Wesleyho," dodal, když viděl, že z toho Sharpe není o nic chytřejší.

„Toho metodisty?"

„Ano, toho," přikývl Parker živě. „A když byl můj zesnulý bratranec, admirál, tak dobrotivý a pamatoval na mě ve své poslední vůli, má drahá žena navrhla, abychom pomocí těch peněz osvětlili papeženeckou temnotu, která obklopuje a dusí celou jižní Evropu. Proto jsem vnímali mírovou smlouvu mezi Anglií a Španělskem jako výraz prozřetelnosti, jíž Bůh řídí naše kroky sem na jih."

„A měli jste s tím úspěch?" neodpustil si Sharpe otázku, třebaže odpověď mohl vyčíst ze smutné Parkerovy tváře.

„Bohužel, poručíku. Lidé ve Španělsku zatvrzele lpí na římských bludech. Ale pokud se nám podařilo zasít zprávy o Boží spáse a protestantské ctnosti aspoň do jedné duše, budu se cítit naší snahou bohatě uspokojen. A co vy, poručíku?" obrátil se na Sharpa

po krátké odmlce. „Mohu se vás zeptat, jak jste vy obeznámen s naším Pánem a Spasitelem?“

„Jsem voják, pane,“ odpověděl Sharpe, aby unikl protestantskému útoku na svou duši, kterou již dříve bez úspěchu obléhali katolíci. „Naším náboženstvím je pobíjet žabožrouty a jim podobné bastardy, kteří nemají rádi našeho krále.“

Parker na to nic neřekl. Chvíli mlčel, zasmušile se díval na houf uprchlíků a pak povzdechl. „Ano, jistě, jste voják, ale snad mi to odpustíte, poručíku.“

„Co vám mám odpustit, pane?“

„Můj bratranec, zesnulý admirál, byl také velmi náchylný ke kletbám. Nechci se vás dotknout, poručíku, ale má drahá žena a neteř nejsou zvyklé na drsný jazyk vojáků.“

„Omlouvám se, pane, budu se snažit na to pamatovat.“ Sharpe ukázal směrem ke knihkupcovu domu, kde našly obě ženy dočasné útočiště. „Ta dívka je vaše neteř, pane?“ zeptal se. „Zdá se mi příliš mladá na to, aby podnikala cestu v tak nebezpečných končinách.“

Pokud Parker pojal podezření, že se Sharpe snaží vyzvědět něco o jeho neteři, nedal to na sobě nijak znát. „Louise je devatenáct let, poručíku, a už je, bohužel, sirotek. Moje drahá žena ji proto zaměstnala jako svou společnici. Samozřejmě jsme neměli představu, že se válka bude vyvíjet tak nepříznivě. Věřili jsme, že když je ve Španělsku naše armáda, budeme zde vítáni a zároveň pod ochranou.“

„Možná je v tyto dny Bůh nakloněn spíš Francouzům,“ poznamenal Sharpe.

Parker přešel jeho ironii bez odpovědi a stále pozoroval proud uprchlíků, kteří se plahočili nocí s ranci oblečení a nejnutnějších věcí. Děti plakaly, jakási žena táhla na kusu provazu dvě kozy a za ní se pachtil o berlích muž s jednou nohou. Parker zakroutil hlavou. „Všichni mají z Francouzů velký strach.“

„Jsou to bastardi žabožroutští, pane… Promiňte,“ omluvil se Sharpe vzápětí. „Vy jste byli v Santiagu de Compostela, když tam přišli?“

„Jejich jízda se objevila na severním okraji města včera večer,“ odpověděl Parker. „To nám poskytlo čas, abychom vzali to nejnutnější a uprchli. Myslím, že Bůh byl v tomto velmi prozíravý.“

„No ovšem.“

Před Sharpem srazil paty seržant Williams. „Všechny svaté knihy naloženy, pane,“ hlásil s širokým úsměvem. „Chcete, abych přivedl dámy?“

Sharpe pohlédl na Parkera. „Hodláte pokračovat v cestě, pane?“

Parker se zatvářil, jako by ho ta otázka zaskočila. „Uděláme, co považujete za nejlepší, poručíku.“

„Je to na vás, pane.“

„Na mně?“

Bylo zřejmé, že George Parker je stejně nerozhodný jako jeho bratranec sir Hyde, jehož vytáčky a váhavost málem způsobily porážku v bitvě u Kodaně před osmi lety. Sharpe se snažil Parkerovi vysvětlit, jaké možnosti jeho rodina má. „Tahle cesta se táhne od východu k západu a v obou směrech jsou Francouzi. Myslím, že teď jsou vaše knihy v bezpečí, pane, a budete si muset vybrat, jestli se dáte na západ, nebo na východ. Slyšel jsem, že k pokojným anglickým cestujícím se Francouzi chovají slušně. Samozřejmě by vás vyslýchali a možná byste museli snést nějaké nepříjemnosti, ale zřejmě by vám dovolili cestovat na jih. Já bych vám navrhl do Lisabonu, pane. Slyšel jsem, že se tam stále drží malá britská posádka, ale i kdyby už odplula, jistě by se vám podařilo najít tam britskou obchodní loď, na které byste se dostali domů.“

Parker na něj ustaraně hleděl. „A co vy, poručíku? Jaké jsou vaše záměry?“

„Já se můžu těžko spoléhat na shovívavost Francouzů, pane,“ usmál se Sharpe. „Snažíme sejít k jihu, pane. Doufali jsme, že se napojíme na cestu ze Santiaga de Compostela, ale když tam jsou ti bast… když tam jsou Francouzi, jak říkáte, budeme se asi muset dát přes hory.“ Odmlčel se a pleskl dlaní do velkého kola kočáru. „V žádném případě nepočítejte, že půjdeme s vámi, pane. Obávám se, že opravdu budete muset požádat Francouze, aby vám dovolili projet územím, které ovládají.“

Parker chvíli kroutil hlavou, jako by to pro něj bylo něco nepředstavitelného. „Ujišťuji vás, poručíku, že má žena a já nemáme ani v nejmenším v úmyslu ponižovat se před nepřáteli, pokud budeme mít jakoukoliv reálnou možnost se jim vyhnout. Půjdeme na

jih s vámi. Navíc vám mohu říct, že z tohoto města vede na jih velmi dobrá cesta. Tam," ukázal na most, „na druhé straně řeky."

Sharpa to natolik překvapilo, že chvíli mlčel. „Říkáte, že odtud vede cesta na jih?"

„Ano. Jinak bychom se sem pro naše knihy sotva odvážili."

„Ale mně bylo řečeno…" Sharpe zmlkl. Nemělo smysl říkat Parkerovi cokoliv o Vivarově tvrzení, že odtud žádná cesta na jih nevede. „Víte to jistě, pane?"

„Samozřejmě, vždyť jsme po ní před měsícem cestovali. Mám tady mapu, poručíku. Jestli chcete, můžete se podívat," dodal, když viděl, že mu Sharpe stále váhá uvěřit.

Sharpe ho následoval do knihkupcova domu. Paní Parkerová seděla u ohně, a když vešli dovnitř, vrhla na Sharpa podezíravý pohled.

„Všechny knihy jsou v bezpečí, má drahá," řekl Parker. „Jenom jsem si řekl, že bychom mohli s poručíkem prostudovat mapu."

„Louiso!" řekla paní Parkerová velitelským hlasem. „Mapu!"

Dívka poslušně přistoupila ke koženému kufříku a chvíli v něm hledala. Sharpe od ní záměrně odvrátil oči. Stačil mu krátký pohled, aby poznal, že je až znepokojivě pěkná. Byla vysoká a štíhlá, držela se s vrozeným půvabem a její tvář, s dokonalou pletí, nepoznamenanou strádáním nebo nemocí, měla jasný a trochu zvědavý výraz. Dívka, která se musí každému vojákovi zjevovat ve snech, i kdyby byla desetkrát metodistka.

Louisa položila mapu na stůl. Parker se pokusil Sharpa představit. „Louiso, má drahá, ještě jsem neměl příležitost seznámit tě s poruč…"

„Louiso!" přerušila ho jeho žena, zřejmě si dobře vědoma nebezpečí, které hrozí mladým hezkým dívkám od vojáků. „Pojď sem a sedni si!"

Nastalo ticho. Sharpe rozvinul mapu.

„Není moc přesná," řekl Parker omluvně, jako by za případné odchylky od skutečnosti cítil osobní zodpovědnost, „ale ujišťuji vás, že tahle cesta existuje," ukázal prstem na tenkou černou čáru. Sharpe se stále ještě snažil najít na nezřetelně vytištěné mapě městečko, v němž se nacházeli, a proto mu to nic neříkalo. „A tady, kus od

Villagarcie, se napojuje na pobřežní cestu," pokračoval Parker. „Pevně doufám, že někde tam, u Pontevedry, bychom mohli najít nějakou loď. Snad tam hlídkují plavidla našeho válečného loďstva, a dá-li Bůh, podaří se nám přesvědčit nějakého rybáře, aby nás na některou dopravil."

Sharpe ho moc neposlouchal. Hleděl do mapy a snažil se objevit křivolakou stezku, po níž šli s Vivarem. Její přesnou trasu nenašel, ale jedna věc byla jasná: v posledních dnech překročili nejméně dvě cesty směřující k jihu. Vivar mu znovu a znovu tvrdil, že tady žádná cesta na jih nevede a musejí jít s ním do Santiaga de Compostela a tam se teprve obrátit k Lisabonu. Takže Španěl mu lhal.

George Parker nemohl tušit, o čem přemýšlí, a vyložil si jeho chmury jako výraz pochybnosti. „Ujišťuji vás, poručíku, že ta cesta skutečně existuje."

Sharpe si najednou uvědomil pohled, který na něj upírala Parkerová neteř, a jeho instinkty vojáka ho okamžitě varovaly před nebezpečím. „Říkáte, pane, že jste po ní před měsícem cestoval?" zeptal se.

„Ano."

„A může po ní projet kočár i teď, v zimě?"

„No ovšem."

„Hodláte promarnit celou noc planými řečmi?" ozvala se paní Parkerová a v celé své mohutnosti vstala. „Anebo už jsou na tom britští vojáci tak špatně, že je nezajímá osud britských žen?"

Sharpe svinul mapu, a aniž požádal o svolení, zastrčil ji do své brašny. „Zanedlouho můžeme vyrazit, madam, ale ještě předtím musím vyřídit jistou záležitost ve městě."

„Záležitost!" vyštěkla podrážděně. „Jakou neodkladnou záležitost může mít v této situaci britský poručík, pane Sharpe, že jí dává přednost před naší bezpečností?"

Sharpe otevřel dveře. „Zdržím se nanejvýš čtvrt hodiny. Jestliže chcete vyrazit co nejdřív, madam, buďte za deset minut připravená. A ještě něco… Mám dva raněné muže, které bude třeba umístit do vašeho kočáru, a torny vojáků se musí naložit na střechu. Jestli se vám to nelíbí, můžete si hledat cestu na jih beze mě," dodal, když

viděl, že se Parkerová žena chystá k dalšímu protestu. „Váš služebník, madam.“

Otočil se a vyšel ven dřív, než se mohutná žena stačila vzpamatovat. Přesto by přísahal, že zaslechl pobavené dívčino zachichotání. Zatracená práce! zaklel v duchu. Zatracená! Zatracená! Teď bude mít ještě ke všemu problémy s tím, aby před ní udržel vojáky na uzdě. Zamířil vyhledat Vivara.

„Dobré zprávy,“ přivítal ho major, když se Sharpe objevil v starostově domě. „Mé posily jsou jen půl míle odtud. Poručík Dávila našel čerstvé koně a čerstvé muže. Řekl jsem vám o Davilovi?“

„Neřekl jste mi o cestě na jih odtud.“

„O jaké cestě?“

„Tvrdil jste, že musíme jít na západ a teprve tam se můžeme obrátit na jih!“ vyštěkl Sharpe. Nechtěl tak vybuchnout, ale nedokázal potlačit nával roztrpčení, který se v něm vzedmul. Už několik dní se trmácejí nehostinným krajem, zlézají hory a překonávají ledové říčky, a to všechno zbytečně. Mohli se dát na jih před několika dny a už mohli být za hranicemi Portugalska, zatímco teď jsou pár hodin pochodu od nepřítele. ‚Ale ta cesta existuje!“ Vytáhl Parkerovu mapu a vztekleji plácl o stůl. „Tady, Vivare! Zatraceně dobrá cesta! Navíc jsme překročili dvě další, stejně dobré, přitom máme Francouze za zády! Lhal jste mi!“

„Že jsem vám lhal?“ Vivarův hněv vzplál stejně prudce jako Sharpův. „Zachránil jsem vaše mizerné životy! Jak dlouho myslíte, že byste vydrželi v naší zemi beze mě? Týden? Pokud byste se nepobili navzájem, všichni byste se opili a někde zmrzli! Táhnu s sebou napříč Španělskem bandu opilců, kteří mi nejsou k ničemu, a ještě mám poslouchat jejich výčitky? Kašlu na vaši mapu!“ Jenže místo toho ji chytil, roztrhal na kousky a hodil do ohně.

Alcalde, kněz a několik starších mužů, kteří byli přítomni, sledovalo prudkou hádku zmatenými pohledy, ale mlčky.

„Táhněte k čertu!“ vyštěkl Sharpe vztekle, když drahocenná mapa před jeho očima vzplála.

„Já?“ zařval Vivar. „Vy táhněte k čertu! Já bojuju za Španělsko, neutíkám jako malý vylekaný kluk. Ale co jiného se dá od Britů čekat? Při prvním nezdaru se obrátí a běží domů ke svým matkám.

Dobrá, běžte! Běžte si svou cestou, ale žádnou posádku v Lisabonu nenajdete, poručíku. Ti už taky vzali nohy na ramena.“

Sharpe nedbal na urážky, protože chtěl slyšet odpověď na otázku, která ho pronásledovala celou cestu městem. „Proč jste nás sem, k čertu, vůbec dovlekl?“

Vivar se opřel o stůl. „Protože jsem si myslel, že byste ve svém ignorantském anglickém životě přece jen mohli pro Španělsko něco udělat, poručíku. Udělat něco užitečného pro Španělsko a pro Boha. Jste národ pirátů, barbarů a neznabohů! Jen Bůh ví, proč vás Angličany na tenhle svět poslal.“

„A co jsme měli pro Španělsko dělat? Chránit tamto?“ ukázal Sharpe na záhadnou truhlu, která stála u zdi. „Nebýt nás, už byste o ni přišel, majore. A proč? Protože vaše slavné španělské armády nejsou k ničemu!“

„A vaše armáda je poražená, zbědovaná a obrácená na útěk. Takže můžete jít za ní. Běžte! Utíkejte!“

„Doufám, že tu vaši zatracenou truhlu Francouzi dostanou,“ odsekl Sharpe. Obrátil se a chtěl odejít, když vtom se za ním ozval známý skřípavý zvuk. Bleskurychle se otočil a tasil meč. Vivar už měl zbraň nad hlavou.

„Basta!“ zvolal kněz a vrhl se mezi ně. Zadržel Vivara a chvíli k němu naléhavě mluvil. Vivar na Sharpa pohlížel s nejvyšším pohrdáním. Sharpe nerozuměl, co kněz říká, a pořád stál se zdviženým mečem.

Po chvíli Vivar kněze neochotně poslechl a nechal ruku se zbraní klesnout. „Beze mě nepřečkáte ani den, poručíku, ale běžte!“

Sharpe plivl na podlahu, aby dal najevo své pohrdání, a stále s připraveným mečem couval ke dveřím. Pak vyšel do noci. Sever ovládli Francouzi a on musel prchat.

KAPITOLA 7

První den cesty na jih postupovali rychleji, než se Sharpe odvážil doufat. Kočár Parkerových byl těžký a nemotorný, ale měl kola s širokými obručemi, aby mohl jezdit i po rozbahněných cestách zbrázděných kolejemi, a řídil ho trpělivý španělský kočí, který dokonale zvládal spřežení šesti koní. První den se stalo jen dvakrát, že se museli do vozu opřít vojáci a pomoct mu dál; nejdřív to bylo při jízdě do strmého svahu a pak, když jedno kolo zapadlo do hlubokého bláta na kraji cesty. Louisů Parkerovou Sharpe vůbec neviděl, neboť její teta pečlivě dohlížela na to, aby dívka zůstala celou dobu ukrytá za zataženými koženými závěsy oken.

Rozměry a vybavení kočáru uváděly Sharpa v údiv. Bylo zřejmé, že Parkerová dobrovolná mise k osvícení španělských papeženců netrpěla nedostatkem prostředků, a George Parker, který kupodivu dával často přednost chůzi před společností své ženy, Sharpovi vysvětlil, že si takový komfort může dovolit pouze díky štědrému admirálovu odkazu.

„A admirál byl nábožensky založený člověk, pane?“ zeptal se Sharpe.

„Bohužel ne, právě naopak,“ odpověděl Parker. „Ale byl bohatý, poručíku. Na druhou stranu nevidím důvod, proč by měla být práce pro slávu Boží omezována nedostatkem prostředků. Vy snad ano?“ Parker se tvářil, že ho Sharpovy otázky na cenu kočáru téměř urážejí.

„Samozřejmě že ne,“ odpověděl s úsměvem Sharpe. „Ale proč Španělsko? Řekl bych, že je dost neznabohů i v Anglii, takže byste se nemusel obtěžovat se Španěly“

„Pro Španělsko jsem se rozhodl proto, že zdejší lidé jsou obětí římského tmářství, poručíku. Máte ponětí, co to znamená? Víte, jaká je to hrůza? Mohl bych vám vyprávět historky o chování kněží, při kterých byste se otřásal odporem. Víte, jaké pověry se mezi těmito lidmi udržují?“

„Dovedu si to představit, pane," odpověděl Sharpe a ohlédl se, aby zkontroloval, co je s vozem. Jeho dva ranění vojáci leželi na střeše, neboť paní Parkerová neústupně trvala na tom, že s nimi v kočáře sedět nebude. „Ale jestli chcete slyšet mé mínění, pane, pochybuju, že by Španělé byli dychtiví stát se metodisty."

„Ano, to máte pravdu," povzdechl Parker, , je to s nimi těžké."

„I když na druhou stranu v Indii jsem znal důstojníka, který dokázal obracet na křesťanskou víru barbarské pohany," řekl Sharpe. „A byl v tom velmi úspěšný."

„Opravdu?" zaradoval se Parker nad takovým důkazem Boží milosti. „To musel být velmi zbožný muž."

„Šílenec, pane, naprostý cvok. Jeden z královských Irů, a ti mají všichni mozek jako moučný červ."

„Ale řekl jste, že byl velmi úspěšný."

„Hrozil těm nešťastníkům, že jim ustřelí hlavu, když se nenechají pokřtít, pane. Ale úspěch s tím měl. Fronta na křest se točila kolem muničního skladu a končila až u strážnice."

Parker zmlkl a pohroužil se do stejné zádumčivosti, s jakou se vlekli Sharpovi rebelující střelci. I Sharpe veselou náladu jen předstíral, neboť si musel přiznat, že ta trocha důvěry, kterou si u zelenokabátníků získal v boji v soutěsce, vzala za své ve chvíli, kdy se rozhodl, že se vydají na jih sami. Namlouval si, že je to únavou a nedostatkem spánku, ale ve skutečnosti dobře věděl, že důvod jejich sveřeposti je jiný. Přinutil je opustit majora Vivara a to se jim nelíbilo. Vivarovi věřili, zatímco jeho autorita nad nimi byla stále chabá, což ještě víc nahlodávalo jeho sebedůvěru.

Špatnou náladu mezi zelenokabátníky mu potvrdil i seržant Williams, který se k němu přidal, když projížděli mezi rozlehlými sady jabloní. „Víte, pane, mládenci chtěli zůstat s majorem," řekl.

„Proboha proč?"

„Kvůli těm šperkům v truhle, pane. Slíbil nám zlato, až se dostanem do Santyaggy."

„Jste hlupáci, seržante, žádné zlato byste nikdy nedostali. Možná v té zatracené truhle opravdu má šperky, ale vás potřeboval jen k tomu, abyste mu cestou zajistili ochranu." Sharpe si byl jistý, že má pravdu. Střelců bylo téměř dvakrát tolik co cazadorů takže s nimi se

mohl Vivar cítit mnohem bezpečnější. Jenže Sharpovou povinností nebylo chránit truhlu se záhadným obsahem, ale sloužit britské armádě. „A do žádného Santiaga byste s ním nedošli, protože to je teď plné těch zatracených žabožroutů.“

„Ano, pane,“ přikývl poslušně, ale s lítostí Williams.

Na noc se zastavili v malém městečku, kde si španělská mise manželů Parkerových zajistila ubytování v místním hostinci a Sharpovi střelci dostali možnost vyspat se ve stájích.

K jídlu měli už jen zbytky toho, co jim dali cisterciáčtí mniši, a Sharpe věděl, že musí sehnat ještě něco k tomu. Hostinský měl maso a víno, ale odmítal jim cokoliv dát, dokud nezaplatí. Sharpe žádné peníze neměl, a tak zašel za Parkerem. Ten však s protáhlým výrazem přiznal, že rodinný měšec má pod kontrolou jeho žena.

Paní Parkerová, svlečená ze svých plášťů a šál, se téměř nafoukla rozhořčením. „Vy ode mě žádáte peníze, pane Sharpe?“

„Vojáci musí něco jíst, madam.“

„Chcete říct, že máme subvencovat armádu?“

„Armáda vám všechno splatí, madam.“ Sharpe cítil Louisin pohled, ale v zájmu svých mužů se ji snažil nebrat na vědomí a dál naléhal na její tetu.

Paní Parkerová zachrastila koženým měšcem. „To jsou peníze na křesťanské účely, poručíku,“ prohlásila.

„Jenom bychom si od vás půjčili, madam. Pokud budou vojáci hladoví, nemůžou vám poskytovat žádnou ochranu.“

Zdálo se, že tento argument, navíc vyslovený pokorně, paní Parkerovou přesvědčil. Nechala si zavolat hostinského a koupila od něj kotel kozích kostí, z nichž, jak řekla Sharpovi, se dá uvařit velmi výživný vývar.

Jenže když mu pak předložila k podpisu stvrzenku, Sharpe zaváhal. „A jsou v tom nějaké peníze na víno, madam?“ zeptal se.

George Parker zvedl oči ke stropu, Louisa začala přistřihovat knoty svící a paní Parkerová pohlédla na Sharpa v naprosté hrůze. „Na víno?“

„Ano, madam.“

„Vaši vojáci pijí silný alkohol?“

„Na víno mají právo, madam.“

„Právo?“ Zvýšený hlas paní Parkerové věstil problémy. „Je to v předpisech o službě v britské armádě, madam. Mají právo na třetinu pinty rumu nebo pintu vína.“

„Každý?“

„Samozřejmě, madam.“

„Ne, poručíku Sharpe. Pokud je jejich úkolem chránit nás, občany oddané křesťanství, žádný alkohol pít nebudou,“ prohlásila paní Parkerová pevně a vrazila měšec do kapsy sukně. „Nebudu marnit peníze našeho Pána a Spasitele za nějaký sprostý alkohol, poručíku. Vaši vojáci mohou pít vodu. Já a můj manžel nepijeme nic jiného než vodu.“

„Nebo občas malé pivo,“ odvážil se ji opravit Parker.

Paní Parkerová na to nereagovala. „Podepište tu stvrzenku, poručíku, buďte tak laskav.“

Sharpe tedy podepsal stvrzenku, pak zašel za hostinským, a protože jiné peníze neměl, uřízl si čtyři stříbrné knoflíky, našité na vnějším lemu kalhot své uniformy. Za ty pak koupil tolik vinných měchů, že na každého vojáka vyšel pohár vína. Obojí, víno i vývar s chrupavčitými kostmi, přijali se zatrpklým mlčením, které porušilo jen vzpurné mumlání, když Sharpe oznámil budíček ve čtyři hodiny ráno. Nepříjemně dotčen novým důkazem o rebelantských náladách většiny mužů Sharpe vyštěkl, že pokud se někdo chce dát zajmout Francouzi, může hned teď odejít. Ukázal ke dveřím stáje, za nimiž se na dvoře prohánět mrazivý vítr.

Nikdo nepromluvil ani se nepohnul. Sharpe zahlédl, jak vzadu v šeru stáje svítí Hraperovy oči, a viděl, že vojáci se už opět instinktivně shlukují kolem něj. Bylo mu jasné, že nemá smysl obracet se k němu o pomoc, neboť právě on ze všech nejvíc litoval, že museli opustit majora Vivara. „Takže ve čtyři,“ řekl ještě jednou. „A v pět vyrážíme na pochod.“

Paní Parkerová nebyla tou zprávou potěšena o nic víc než vojáci. „Vstávat ve čtyři hodiny? Myslíte, že člověk může být bez spánku, poručíku?“

„Myslím, madam, že je lepší cestovat před Francouzi,“ odpověděl Sharpe. Chvíli váhal, neboť se mu nechtělo obracet se na nevlídnou ženu s další žádostí, ale neměl na vybranou, protože mohl

v zimní tmě těžko odhadnout, kdy budou čtyři hodiny. „Říkal jsem si, madam, že zřejmě budete mít hodiny nebo kapesní hodinky.“

„Hodinky, poručíku?“ opakovala, aby si mohla rozmyslet, jakými slovy ho odmítnout, aby nemusela brzy vstávat. „Prosím vás, madam.“

Z přístěnku, kde měla ustlané lůžko, se na něj usmála Louisa. Její teta si toho všimla a podrážděně zatáhla závěs u vchodu do přístěnku. „Předpokládám, že budete spát před našimi dveřmi, poručíku,“ řekla.

Sharpe, který myslel na to, jak určí dobu budíčku, když nebude mít hodiny, na ni zmateně civěl. „Prosím, madam?“

„Uvědomujete si, poručíku, že v této místnosti budou nocovat bezbranné ženy? Britské ženy!“

„Jsem si jist, že vám tady žádné nebezpečí nehrozí,“ odpověděl a ukázal na těžkou závoru na dveřích.

„Máte vůbec představu o tom, jaká zodpovědnost na vás leží, poručíku?“ zvolala v spravedlivém rozhořčení paní Parkerová. „Není divu, že jste se ve své kariéře nedopracoval dál než k té nejnižší hodnosti.“

„Madam, já…“

„Nepřerušujte mě! Nejsem zvědavá na vaše kasárenské manýry, poručíku. Viděl jste ty papeženecké opilce, kteří popíjejí v lokálu? Uvědomujete si, k jakým zvěrstvům člověka alkohol podněcuje? A také mi dovolte, abych vám připomněla, že pan Parker platí v Anglii daně. To nás opravňuje k tomu, abychom od vás žádali ochranu.“

George Parker, který se snažil číst ve světle lojové svíčky Bibli, zvedl hlavu a pohlédl na Sharpa. „Prosím vás, poručíku.“

„Dobře, budu spát před vašimi dveřmi, madam, ale potřebuju nějaké hodiny.“

Paní Parkerová, potěšená svým malým vítězstvím, se usmála. „Jestliže jste ochotný nás hlídat, poručíku, budete muset být vzhůru. Takže klidně můžete otáčet přesýpacími hodinami. Georgi?“

George Parker se chvíli přehraboval ve svém zavazadle, pak vytáhl přesýpací hodiny a s omluvnou grimasou je podal Sharpovi. Paní Parkerová spokojeně přikývla. „Právě teď chybí dvacet pět

minut do desáté, poručíku, a přesýpání trvá hodinu.“ Mávla velitelsky rukou na znamení, že ho propouští.

Sharpe vyšel ven a opřel se o zeď vedle dveří. Přesýpací hodiny položil na okenní parapet a pozoroval, jak se drobná zrnka písku hrnou úzkým hrdlem dolů. Čert aby tu zatracenou ženskou vzal, pomyslel si. Není divu, že armáda nechce přijímat do svých řad metodisty. Přesto mu vyhovovalo, že se musí zhostit úlohy osobního strážce, i když někoho tak nepříjemného, jako je paní parkerová, protože se nemusel vrátit do stáje, kde by musel znovu čelit nepřátelství a pohrdání svých vojáků. Vzpomněl si na doby, kdy pro něj byla rota podobných mužů celý jeho život, kdy byl jedním z nich a cítil se mezi nimi dobře, ale teď… Teď byl důstojník a zůstal sám, připravený o jejich kamarádství. Náhle na něj dolehla těžká, beznadějná únava a přál si, aby už tahle prokletá cesta skončila.

Uřízl z potrhaných kalhot další stříbrný knoflík a koupil si od hostinského měch vína. Dychtivě se napil, aby spláchl nahromaděnou trpkost, a pak si přitáhl lavici blíž ke dveřím. Místní muži ve výčepu pohlíželi na cizího otrhaného vojáka s drsnou tváří nedůvěřivě a drželi se od něj dál. Lavice stála blízko malého okénka, jímž bylo vidět na stáj. Sharpe se nemohl zbavit podezření, že se jeho vojáci mohou pokusit o další vzpouru – třeba tak, že se v noční tmě vytratí a pokusí se vrátit k svému milovanému majoru Vivarovi , ale kromě několika mužů, kteří vyšli na dvůr, aby se vymočili, se nic nedělo. Přesto slyšel, jak se smějí, a to jen umocnilo jeho pocit samoty. Smích však postupně utichal a nastal klid.

Ležel, ale nemohl usnout. Výčep se vyprázdnil a zůstali v něm jen dva obchodníci s dobytkem, kteří spokojeně pochrupovali u dohasínajícího ohně, a číšník, jenž se uložil na palandě pod okénkem do kuchyně. Sharpe cítil, že ho začíná bolet hlava. Náhle mu chyběl Vivar. Se Španělovým humorem a jistotou byl pochod snesitelnější, ale teď… Zdálo se mu, že se ocitl v chaosu a nemá se o co opřít. Co když skutečně britská posádka opustila Lisabon? Anebo co když u pobřeží není žádná válečná loď? Je snad odsouzen bloudit Španělskem, dokud ho z tohoto údělu nevysvobodí Francouzi tím, že ho vezmou do zajetí? A co kdyby k tomu opravdu došlo? Válka stejně brzy skončí Napoleonovým vítězstvím a Francouzi pošlou své

zajatce domů, takže se vrátí do Anglie jako jeden z mnoha neúspěšných důstojníků, kteří se musí protloukat životem se sníženou gáží. Otočil hodiny a vyryl nehtem do zdi čárku.

Vedle spících obchodníků ležel zpola vypitý měch s vínem. Sharpe šel, zvedl ho a pořádně si z něj přihnul v naději, že tím zažene bolest hlavy, i když dobře věděl, že to nepomůže a ráno se bude cítit ještě hůř. A stejně na tom budou jeho vojáci. Vidina kalného rána s kalnou náladou a zatrpklostí všude kolem něj ho srazila do ještě těžších chmur. K čertu s nimi! K čertu s Williamsem, Harperem i Vivarem! K čertu se sirem Johnem Moorem, který zruinoval nejlepší armádu, jaká kdy vytáhla z Anglie! A k čertu s Parkerovými i celým Španělskem a jeho věčnou zimou, která pomalu začala pronikat do lokálu, když uhasl oheň!

Vtom zaslechl, že někdo odsunul zástrčku na dveřích, u nichž hlídal. Udělal to pokradmu, s nejvyšší opatrností. Sharpe poslouchal. A pak, po nekonečně dlouhé době, se těžké dveře pootevřely a z nich na něj hleděly dívčí oči. „Jste tady, poručíku?“

„Ano, slečno.“

„Přinesla jsem vám tohle.“ Louisa vyklouzla ven, opatrně za sebou zavřela a přistoupila k lavici. „Vemte si je,“ zašeptala a podala mu tlusté stříbrné hodinky. Jsou bicí,“ dodala, „nastavila jsem je na čtyři hodiny ráno.“

„Díky,“ hlesl.

„Musím se vám omluvit,“ řekla rychle. „To není…“

„Ale je, je to třeba. V duchu jsem se vám už mnohokrát za svou tetu omlouvala. Snad budete zítra tak laskav a vrátíte mi je, aniž by si toho všimla.“

„Ano, samozřejmě.“

„A taky jsem si řekla, že by se vám mohlo hodit tohle, poručíku.“ Šelmovsky se usmála a vytáhla zpod pláště černou láhev. Sharpe ji vzal a k svému úžasu zjistil, že je v ní španělská pálenka. „Je to strýcovo, i když tvrdí, že alkohol nikdy nepije,“ řekla. „Bude si myslet, že ji teta našla a vyhodila.“

„Díky.“ Vytáhl zátku, napil se, pak rozpačitě utřel hrdlo láhve špinavým rukávem a nabídl jí.

„Ne, díky," zavrtěla hlavou a usmála se jeho gestu. Přesto to pochopila jako přátelské pozvání a opatrně se posadila na druhý konec lavice. Stále měla na sobě denní oblečení, včetně pláště a čepce.

„Takže váš strýc pije?" zeptal se Sharpe.

„A vy byste nepil, kdybyste měl takovou ženu?" odpověděla a pak se tiše zasmála, když viděla, jak se zatvářil. „Doprovázím ji jen proto, že jsem chtěla vidět Španělsko. A to jsem ji o to musela celé měsíce prosit."

„Chápu," řekl Sharpe, i když vlastně nic z toho nechápal. A už vůbec ne to, proč za ním uprostřed noci přišla. Nezdálo se, že to udělala, jen aby mu půjčila hodinky a omluvila se za chování své tety. Viděl na ní, jak je dychtivá promluvit si s ním, a i když se v její přítomnosti cítil rozpačitě a nevěděl, co říct, přál si, aby s ním zůstala. Oheň už uhasl, ale v rudé záři žhnoucích uhlíků viděl její tvář a pomyslel si, že je to velmi krásná dívka.

„Vím, že moje teta je velmi nepříjemná," řekla, jako by chtěla doplnit svou omluvu. „Byla to neomalenost, jak se vyjádřila o vaší hodnosti. Nemá právo tohle říkat."

Sharpe pokrčil rameny. „Má pravdu, jsem příliš starý na poručíka. Ale před pěti lety jsem byl jen seržant."

Louisa na něj pohlédla s novým zájmem. „Opravdu?"

„Ano."

Usmála se a Sharpe ucítil, že se v něm probouzí touha. „Myslím, že jste pozoruhodný muž, i když bych vám měla říct, že v očích mé tety jste obhroublý a divoký. Pořád nemůže pochopit, jak je možné, že se někdo takový může stát důstojníkem Jeho Veličenstva. Tvrdí, že sir Hyde by na svých lodích nikdy podobného hrubiána jako důstojníka nestrpěl."

V první chvíli se v Sharpovi vzbouřila jeho otřesená hrdost a chtěl protestovat, ale na Lousině tváři znovu zahrál šelmovsky úsměv a také upřímné přátelství, kterého se už celé měsíce od nikoho nedočkal. Potěšilo ho to, ale ve své neobratnosti na to reagoval netaktně. „Sir Hyde byl váš otec?" zeptal se. Cítil, že pravý důstojník, který má vzdělání a umí se pohybovat ve společnosti, by odpověděl suchým humorem, ale on se zmohl jen na hloupou otázku.

„Ne. Byl to bratranec mého otce, a ještě velmi vzdálený. Slyšela jsem, že nebyl dobrý admirál. Nelsona považoval za pouhého dobrodruha.“ Náhle strnula, protože se ozval jakýsi hluk, ale bylo to pouze žhnoucí poleno v ohništi, které se rozpadlo a prsklo kolem jiskry. „Ale jako admirál velmi zbohatl,“ pokračovala, „a celá rodina má teď z jeho peněz prospěch.“

„Takže jste bohatá?“ vyhrkl Sharpe další hloupou otázku.

„Já ne, to strýc po něm dědil. A protože jeho peníze spravuje teta, má jich dost na to, aby dělala ve světě problémy,“ odpověděla se vší vážností. „Máte ponětí, pane Sharpe, jak nevděčné je šířit ve Španělsku protestantství?“

Sharpe pokrčil rameny. „Vždyť to děláte dobrovolně, slečno.“

„To je pravda. Navíc já všechna příkoří, která tu zažíváme, beru jako cenu za to, že mohu vidět Granadu a Sevillu.“ Oči jí zasvítily, i když to mohl být pouze odraz záře žhnoucích uhlíků. „A ráda bych viděla ještě víc.“

„Ale vrátíte se do Anglie, ne?“

„Moje teta si myslí, že je to rozumné,“ odpověděla lehce posměšným tónem. „Už poznala, že Španělé příliš neoceňují její snahu osvobodit je z římských pout.“

„Ale vy byste tu asi ráda zůstala, že?“

„Jak bych si to mohla dovolit? Mladá žena si v dnešním světě nemůže dělat, co chce. Musím se vrátit do Godalmingu, kde na mě čeká pan Bufford.“

Řekla to tak, že se Sharpe musel usmát. „Jaký pan Bufford?“ zeptal se.

„Velmi úctyhodný muž,“ prohlásila, jako by Sharpe tvrdil opak, „a samozřejmě metodista. Vyrábí inkoust a plyne mu z toho tolik peněz, že budoucí paní Buffordová se může těšit na velký dům a život v dokonale nudném pohodlí. V každém případě se od inkoustu nepotřísní, protože továrna je ve vzdáleném Deptfordu.“

Sharpe nikdy nehovořil s tak vzdělanou dívkou, jakou Louisa nepochybně byla, a také neslyšel, že by někdo z třídy bohatých lidí mluvil tak ironicky o svém stavu. Vždycky si myslel, že všichni, kteří se narodili do života v dokonale nudném pohodlí, jsou za takový dar navždy vděční. „A vy jste ta budoucí paní Buffordová?“

„Ano. Aspoň takový je zatím úmysl pana Bufforda.“

„Ale vy se nechcete vdávat, že?“

„Z celého srdce po tom toužím. A co vy?“ pohlédla na něj. „Jste ženatý?“

„Nejsem dost bohatý, abych se mohl oženit.“

„Miliony jiných se žení a vdávají, a také nejsou bohatí. Ne, pane Sharpe, netoužím vdát se za pana Bufforda, i když uznávám, že má nechuť k tomu je velmi sobecká.“ Pokrčila rameny na znamení, že si z toho nedělá těžkou hlavu. „Už bych měla jít,“ povzdechla. „Když vám budu celou noc vykládat o svých ubohých životních smůlách, nebudete ve čtyři ráno k probuzení. Ale povězte mi, není to pro vás nebezpečné, že nás doprovázíte? Nezvyšuje to nebezpečí, že padnete do zajetí Francouzů?“

Odpověď zněla zcela jasně ano, ale Sharpe stejně jasně věděl, že to jí říct nemůže. „Ne, slečno. Pokud nás nic nezdrží, měli bychom si před těmi bast… před nimi udržovat náskok.“

„Budu vám muset poručit, abyste mi odpovídal pravdivě. Vůbec bych se nedivila, kdybyste nás opustil a nechal nás těm bast… Francouzům,“ řekla a usmála se svým nebezpečným šelmovským úsměvem.

„To bych v žádném případě neudělal, slečno,“ odpověděl rozpačitě a byl rád, že pro tmu není vidět, jak se začervenal.

„Myslím, že moje teta podrobuje vaši loajalitu k nám těžké zkoušce.“

„To ano,“ přikývl a usmál se. A pak se rozesmál, až si Louisa dala prst na ústa, aby ho varovala.

„Díky, poručíku,“ řekla a vstala. „Doufám, že vám nebudeme až příliš těžkou zátěží.“

„S tím si nedělejte starost, slečno.“

Louisa vstala a přistoupila ke dveřím. „Dobrou noc, poručíku.“

„Vám taky, slečno.“ Díval se za ní, jak vklouzla dovnitř, a zadržel dech, dokud nezaslechl tichý zvuk zástrčky. Věděl, že už toho moc nenaspí, protože všechny jeho myšlenky, touhy a sny obrátil naruby jemný ironický úsměv jedné dívky. Richard Sharpe byl daleko od domova, obklopený vítězícím nepřítelem, a jako by toho nebylo dost, ke všemu se ještě zamiloval.

Ve čtyři ráno ho vzbudilo tiché cinkání Louisiných stříbrných hodinek. Zabušil na dveře místnosti, kde spali Parkerovi, a opakoval to, dokud nezaslechl vzdechy probouzejících se spáčů. Pak zamířil do stáje. Jeho muži v noci neutekli – byli tam všichni do jednoho a skoro všichni opilí.

Ne sice tak, jako ti, které nechali napospas Francouzům během ústupu, ale moc daleko k tomu neměli, a až na hrstku rozumnějších nebo možná odolnějších chrápali a nevěděli o světě ani o sobě. Sharpe si hned všiml, že kromě prázdných měchů vína, které jim koupil, leží na slámě poházené láhve aguardiente. Okamžitě mu bylo jasné, že cisterciáčtí mniši byli štědřejší, než se zdálo, a k chlebu a sýru jim do plátěných vaků přidali ještě pálenku. Vztekle zaklel.

Také seržant Williams byl opilý, ale přece jen se mu podařilo vrávoravě vstát. „To mládenci, pane," zamumlal a bezmocně rozhodil ruce. „Byli naštvaný, pane."

„Proč jste mi neřekl o té pálence, co vám dali v klášteře?"

„Proč jsem to neřek?" Williams na něj civěl, jako by nemohl pochopit, co po něm chce.

„K čertu s vámi, bastardi zatracený!" zaklel znovu Sharpe. Sám měl hlavu jako střep, v žaludku mu bublalo, ale jeho kocovina nebyla v porovnání se stavem zelenokabátníků nic. „Zvedněte je a dejte jim nástup!"

Williams škytl. I když se to zdálo jako nesplnitelný úkol, vylekaný Sharpovým klením se přece jen chabě pokusil vzbudit nejbližšího muže.

Sharpe ho odstrčil, zařval na spáče a pak chodil od jednoho k druhému a kopal do nich, cloumal jimi a tomu, kdo nereagoval, přidal ránu pěstí do břicha, až někteří zůstali klečet opřeni o ruce a zvraceli. „Vstávat, bastardi!" hulákal. „Vstávat, k čertu! Vstávat!"

Muži se potáceli v naprostém zmatku sem a tam. Opilství, to bylo věčné nebezpečí v této armádě. Valnou většinu vojáků v ní držel pouze denní příděl rumu a využívali každé příležitosti k tomu, aby se opili. Ostatně Sharpe si vzpomínal, že ještě jako obyčejný červenokabátník nedělal nic jiného. Jenže teď byl důstojník a jeho autorita byla znovu pro posměch. Nasypal prach na pánvičku nabité

pušky a natáhl kohout. Seržant Williams si zakryl uši a ve stáji zahřměl výstřel. „Vstávat, bastardi! Vstávat!“ hulákal Sharpe a jeho hněv umocňovalo vědomí, že se opět projevil jako špatný velitel, když nevěděl o pálence. Navíc si bolestně uvědomoval, že na tohle všechno se bude dívat slečna Louisa Parkerová.

Bylo čtvrt na šest, když se mu konečně podařilo přinutit vojáky, aby nastoupili na dvůr připraveni k pochodu. Drobně mžilo a vše nasvědčovalo tomu, že to tak vydrží celý den. Vytáhli kočár Parkerových ze dvora a ve světle lucerny, kterou mu držel seržant Williams, Sharpe zkontroloval zbraně a výstroj. Také otevřel každému z mužů polní láhev, přičichl k ní, a když ucítil pálenku, vylil obsah na zem.

„Seržante Williamsi!“

„Tady, pane.“

„Dejte povel k rychlému pochodu!“

Rychlý pochod střeleckého pluku byl opravdu rychlý a vojáci, kteří věděli, co je čeká, začali reptat. „Ticho!“ houkl na ně Sharpe. „Střelci, vpravo v bok!“ Neholené tváře mužů byly vpadlé, oči zarudlé a pohyby mdlé. „Pochodem vchod!“

Vykročili do šedivého rána, které slibovalo den plný zimy a útrap. Sharpe nasadil takové tempo, že to občas někdo nevydržel, vypotácel se z tvaru a zvracel do příkopu zaplaveného vodou. Ani pak je Sharpe nešetřil, vždy k nim přiskočil a kopanci je hnal znovu do pochodové kolony V tu chvíli je skutečně nenáviděl a skoro chtěl, aby se mu vzepřeli a mohl na ně řvát a nadávat jim do nedisciplinovaných bastardů. Dokonce je přinutil k takovému tempu, že kočár Parkerových zůstával pozadu.

Sharpe na něj nebral ohled a dál zrychloval krok, až dostal seržant Williams strach, že se vojáci opravdu vzbouří. „Takhle to dlouho nevydržej, pane,“ řekl Sharpovi, když ho dohonil v místě, kde se cesta vinula dlouhým svahem dolů ke kamennému mostu přes říčku.

„Ale opíjet se do němoty, to vydrží, co? Tak ať teď trpí!“

Na seržantu Williamsovi bylo vidět, že i on trpí. Byl bledý, stěží popadal dech a sotva se vlekl, a to na tom většina ostatních byla ještě hůř. „Omlouvám se, pane,“ hlesl Williams chabě.

„Měl jsem vás nechat Francouzům, všechny do jednoho!“ Sharpův hněv ještě zvyšovaly výčitky svědomí. Věděl, že to byla jeho chyba. Měl najít odvahu a provést ve stáji večerní prohlídku, ale protože se bál jejich podmračených pohledů, ukryl se před nimi v hostinci. Vzpomněl si na opilce, které nechali během ústupu armády sira Johna Moora ležet na dvoře krčmy v jedné vesnici – na bezmocné trosky, ponechané na milost a nemilost Francouzům –, a i když hrozil těmhle mužům stejným osudem, dobře věděl, že by je neopustil. Teď už to byla otázka jeho osobní hrdosti. Chtěl tuhle skupinu střelců vyvést z katastrofy, která jim hrozila, protože to bral jako zkoušku svých schopností. Možná mu nikdo z nich nepoděkuje, dokonce ho za to budou nenávidět, ale přesto byl ochotný provést je třeba peklem, aby je dostal do bezpečí. Vivar prohlásil, že nemají šanci, ale on byl odhodlán to dokázat.

„Omlouvám se, pane,“ opakoval Williams v žalostné snaze usmířit si ho.

Sharpe na to neodpověděl. Uvažoval, o co by byl jeho úkol lehčí, kdyby měl seržanta, který dokáže udržet mezi vojáky disciplínu. Williams se příliš staral o to, aby byl oblíbený, jenže žádného lepšího kandidáta na seržantské frčky mezi těmi mizery neviděl. Gataker byl prohnaný a šlo mu jen o to, aby o něm měli ostatní dobré mínění. Tongue byl sice vzdělaný, ale zároveň největší opilec v rotě. Walesan Pany Jenkins by mohl být seržantem, ale Sharpe si nebyl jistý, jestli by na to měl dost tvrdosti. Hagman byl zase příliš líný a Dodd se svým klidem příliš pomalý a nesmělý. Jediný Harper odpovídal představě tvrdého seržanta, který si umí zjednat respekt, ale Sharpe věděl, že právě on by neudělal nic, aby opovrhovanému quartermasterovi pomohl. Musel se tedy spokojit s Williamsem – musel s ním vydržet, stejně jako oni museli vydržet s poručíkem Sharpem.

Došli na most a tam dal zastavit. Na všech byla vidět úleva. Kočár se kodrcal kdesi na vrcholu kopce a ještě nebyl vidět.

„Roto!“ zvolal Sharpe tak hlasitě, že sebou někteří trhli, „odložit zbraň!“

To byla další úleva, když mohli položit těžké pušky na zem a pak ještě odepnout bajonety a pouzdra na náboje. Sharpe vyčlenil pár

mužů, kteří byli ráno jakž takž střízliví, a zbývajícím poručil, aby odložili torny a pláště a sundali si boty.

Chvíli se na něj dívali, jako by zešílel, ale protože byli zvyklí na podivínské vrtochy důstojníků, stáhli si před poručíkovým nevlídným pohledem boty. Na vrcholu kopce se konečně objevil kočár a Sharpe na vojáky vyštěkl, aby tam neciměli a dívali se před sebe. Až k nim dolů doléhalo ostré skřípění brzd kočáru. „Nikdo vám nedovolil, abyste se opili," řekl už klidným tónem. „Potrestali jste se sami a já doufám, že je vám zatraceně zle."

Všichni viděli, že už z něj hněv vyprchal, a někteří se dokonce zašklebili, aby ukázali, jak trpí.

Sharpe se usmál. „Dobře. A teď do vody. Všichni!" Nechápavě na něj civěli. Rachot a skřípění kočáru sílilo. Sharpe nabil jistými pohyby zkušeného střelce pušku. Vojáci

s úžasem sledovali, jak zvedl zbraň a namířil na první řadu. „Řekl jsem do vody. Tak bude to?"

Natáhl kohout.

Začali skákat.

Z kamenného parapetu to bylo dolů dobrých dva a půl metru a říčka, rozvodněná dešti a tajícím sněhem, mohla být víc než metr hluboká. Voda byla ledová, ale Sharpe nepovolil a namířenou puškou přinutil všechny, kteří se opili, skočit. „Dolů! Všichni dolů! Vy taky, Harpere, dolů!" Ledové koupele ušetřil jen ty, co se neopili, raněné a s ohledem na jeho křehkou autoritu také seržanta Williamse. „Seržante, seřaďte je na břehu do trojstupu!" houkl na něj. „A hoďte sebou!"

Vojáci vylézali z vody, třásli se zimou a řadili se na trávě do trojstupu. Mezitím přikodrcal kočár. Kočí před mostem zastavil a z dvířek vykoukla vylekaná tvář George Parkera. „Co se děje, poručíku? Moje žena měla strach, že nám chcete utéct." Teprve pak uviděl na břehu polonahé mokré vojáky a zůstal na ně civět s otevřenými ústy.

„Zlinkovali se jako Dáni, tak jsem jim dal možnost, aby ze sebe všechen alkohol vypotili, bastardi."

Parker zamával rukou na protest, ale Sharpe na něj nedbal a obrátil se k vojákům na břehu. „Svléknout!"

Opět na něj chvíli nevěřícně civěli. „Řekl jsem svléknout!“

Začali se svlékat. Čtyřicet nahých a zbědovaných mužů stálo v drobném dešti a třáslo se zimou.

Sharpe se na ně shora díval. „Je mi jedno, jestli tu zdechnete, vy bastardi!“ houkl na ně. „Každou chvíli se tamhle můžou objevit Francouzi,“ ukázal zpátky na kopec, „a já mám sto chutí nechat vás tady, ať si s vámi udělají, co je napadne. Stejně mi nejste k ničemu. Myslel jsem, že jste střelci, elitní vojáci, ale jste jen zatracená banda opilců! Už jsem viděl domobrance, kteří byli lepší než vy. A kavaleristy, kteří měli lepší kázeň.“ To byly těžké urážky, ale Sharpe šel ještě dál. „A viděl jsem metodisty, kteří byli tvrdší a odolnější než vy, bastardi zatracený!“

Paní Parkerová rázným trhnutím odhrnula kožený závěs na okně, aby učinila Sharpovu klení přítrž, ale pak uviděla nahé vojáky a vykřikla hrůzou. Závěs se opět zatáhl.

Sharpe stál a díval se na své muže. Nevyčítal jim, že jsou zdeptaní a mají strach, protože ten může zasáhnout každého vojáka, když je armáda poražená a ve zmatku ustupuje. Tihle muži zůstali sami v cizí zemi, daleko od domova, bez péče intendančních důstojníků, kteří by jim zajistili jídlo a oblečení, ale pořád to byli vojáci vázaní vojenskou disciplínou a tohle slovo připomnělo Sharpovi prosté zásady majora Vivara. S jednou změnou se mu dokonale hodily.

„Od téhle chvíle budou platit tři pravidla,“ zvolal už méně ostrým hlasem. „Jenom tři, ale pokud porušíte jen jedno z nich, zruším já vás. První: nikdo nic neukradne, dokud k tomu nebude mít svolení ode mě. Druhé: nikdo se nebude opíjet bez mého vědomí. A třetí: když se objeví nepřítel, budete bojovat jako ďábli. Rozuměli jste?“

Ticho.

„Ptal jsem se, jestli jste rozuměli. Hlasitěji! Ještě víc!“

Nazí muži zakřičeli na souhlas – nebo spíš vztekle zařvali, aby už měli toho zatraceného blázna z krku. A i když stále nazí a třesoucí se zimou, vypadali už mnohem střízlivější.

„Seržante Williamsi!“

„Tady, pane.“

„Ať si oblečou pláště. Dávám vám dvě hodiny. Rozdělejte ohně, vysušte si oblečení a pak znovu do trojstupu. Já budu držet stráž.“

„Ano, pane.“

Kočár stál a španělský kočí seděl na kozlíku s kamennou tváří. Teprve když se nazí vojáci zahalili do plášťů, otevřela se dvířka a v nich se zjevila paní Parkerová. „Poručíku!“ zvolala hněvem bez sebe.

Sharpe věděl, k čemu se chystá. Prudce se otočil. „Mlčte, madam!“ vyštěkl.

„Já vás…“

„Řekl jsem mlčte, k čertu!“ Rázným krokem zamířil ke kočáru, ale Parkerová manželka dostala strach a zabouchla dvířka.

Jenže Sharpe šel k boxu na zavazadla, otevřel ho a vytáhl z něj několik knih. „Seržante Williamsi! Tady máte něco na podpal!“ zvolal a hodil knihy na louku. George Parker, který to sledoval oknem kočáru, si pomyslel, že se svět dočista zbláznil, ale rozhodl se moudře mlčet.

Po dvou hodinách střelci znovu nastoupili a v naprostém tichu vykročili k dalšímu pochodu.

Kolem poledne přestalo pršet. Cesta, po níž šli, se napojila na jinou, širší a bahnitější, takže kočár musel jet pomaleji. Na druhou stranu právě tam, jako příslib lepších dnů, uviděl Sharpe napravo v dálce linii rozsáhlé vodní plochy. Na řeku se zdála příliš široká, takže to muselo být jezero nebo mořský záliv, který zabíhal hluboko do pevniny jako ve Skotsku. George Parker mínil, že je to skutečně na, údolí zaplavené mořem, které by je tedy mohlo dovést k hlídkovým lodím britského válečného loďstva.

Pomyšlení na to vlilo do všech optimismus, stejně jako krajina, kterou nyní táhli. Cesta vedla pastvinami s menšími skupinami stromů, kamennými zdmi a potoky. Hory už zcela zmizely a svahy kopců zde byly povlovné. Sharpe se snažil vzpomínat, jak vypadalo pobřeží na mapě, kterou mu zničil Vivar. Věděl, že se zřejmě nacházejí daleko na jih od Santiaga de Compostela. Zoufalství předchozí noci vystřídala naděje, stačilo jen zahlédnout příslib moře. Možná v příští osadě najdou nějakého rybáře a donutí ho, aby je dopravil do míst, kde se objevují britské hlídkové lodi. George

Parker, který šel opět pěšky s Sharpem, souhlasil. „A pokud ne, poručíku, ani pak, myslím, nebudeme muset jít až do Lisabonu.“

„Ne?“

„V Oportu jistě budou anglické lodi, které nakládají víno, a od Oporta nemůžeme být víc než týden cesty.“

Takže je možná dělí od bezpečí pouhý týden. Sharpe se při tom pomyšlení zaradoval ještě víc. Týden pochodu s rozbitými botami. Jediný týden k tomu, aby dokázal, že je schopen přežít i bez Blase Vivara. A týden, kdy ještě bude moct být s Louisou Parkerovou, a pak dva další týdny na moři, během nichž se bude loď, která je poveze, prodírat proti biskajským větrům k severu.

Dvě hodiny po poledni dal Sharpe povel k odpočinku. Moře se stále neobjevovalo, ale ve vzduchu už byla cítit slaná vlhkost. Kočár zastavil mezi roztroušenými skupinkami borovic a kočí hodil koním suchou kukuřici a pár hrstí sena. Vojáci rozlámali poslední zbytky chleba od cisterciáckých mnichů a pak vyčerpaně ulehli. Těsně předtím prošli pásem zaplavených luk, kde se cesta ztrácela v mokřinách, z nichž museli kočár neustále vytahovat, ale nyní mírně stoupala mezi zdmi porostlými mechem ke kamennému stavení na vrcholu svahu asi míli na jih.

Parkerovi seděli na rozprostřených houních vedle kočáru. Od chvíle, kdy Sharpe paní Parkerovou tak okřikl, na něj ani nepohlédla. Zato Louisa na něj každou chvíli vrhala spiklenecké úsměvy. Sharpe z toho byl celý nesvůj, neboť se bál, že si toho všimnou jeho muži a dospějí ke správnému a nevyhnutelnému závěru, že se beznadějně zamiloval. Aby se tomu vyhnul, vstal, vyšel z borového háje a zamířil k místu, kde seděl na bobku u cesty voják na stráži.

„Viděl jste někoho?“

„Nikoho, pane,“ odpověděl voják. Byl to Hagman, nejstarší ze střelců a jeden z těch, kteří se v noci nezpili do němoty. Žvýkal tabák a ani na chvíli nespustil oči z obzoru. „Zase začne pršet,“ prohodil.

„Myslíte?“

„Vím to.“

Sharpe si dřepl vedle něj. Od moře neustále táhly šedivé mraky. „Proč jste se vlastně dal k vojsku?“ zeptal se.

Hagman, jehož profil s orlím nosem a vysedlou bradou se rýsoval proti šedivé obloze, roztáhl bezzubá ústa do úsměvu.

„Pytlačil jsem a chytli mě, pane. A soudce mně dal vybrat – buď basa, nebo vojna.“

„Jste ženatý?“

„Jo. Proto jsem si vybral vojnu.“ Hagman se zasmál a vyplivl do kaluže chuchvalec žlutých slin. „Utekl jsem od tý čarodějnice, pane, hlavně od tý její zatracený huby.“

Sharpe se zasmál, ale pak náhle zmlkl.

„Pane!“ řekl tiše Hagman.

„Vidím je.“ Sharpe vstal, otočil se a rozběhl se zpátky, protože na obzoru se na pozadí temně šedých mraků objevili jezdci. Francouzi je dostihli.

KAPITOLA 8

Nejhorší bylo, že k tomu došlo v otevřené krajině, v níž mohla jízda manévrovat, jak se jí zachtělo. Jistě, na okrajích polí, lemovaných podobně jako cesta nízkými kamennými zdmi, byly ostrůvky močálů, ale Sharpe věděl, že i tak se jim těžko podaří dostat se z dosahu nepřítele.

„Víte jistě, že to jsou Francouzi?“ zeptal se ho Parker.

Sharpe se ani neobtěžoval s odpovědí. Voják, který nerozezná nepřítele už podle siluety, si nezaslouží zůstat naživu. Stejně jako voják, který váhá. „Jeď!“ křikl Sharpe na kočího a ten, vytržený z klidu náhlým hněvem cizího vojáka, šlehl dlouhým bičem vedoucí pár spřežení. Postraňky zacinkaly, péra zaskřípala a kočár se rozjel.

Střelci rychle strhávali hadry ze zámků pušek. Ještě že mají tolik munice, pomyslel si Sharpe. To bylo jejich štěstí, že v den, kdy zůstali odříznuti od hlavního voje ustupující armády, jí měli právě oni tolik. Věděl, že ji budou potřebovat, protože nepřítel byl v hrozivé převaze a jediná jejich naděje spočívala ve schopnosti pušek pronásledovatele zdržet.

Odhadl, že francouzským jezdcům bude trvat deset minut, než dojedou k borovému lesíku. Na východ a na západ se táhla otevřená krajina, takže únik tím směrem byl vyloučený. Potřebovali dostat se na kopec na jihu, na němž stálo to stavení, a pak doufat, že za vrcholem bude nějaká překážka, která by dokázala jezdce zastavit. A pokud ne, budou se muset uchýlit do domu a zabarikádovat se v něm jako v pevnosti. Jenže ani na to už nezbýval čas, a tak se Sharpe rozhodl zůstat s tuctem mužů v lesíku a zbývající, pod Williamsovým velením, poslat jako doprovod kočáru.

Nechal si Hagmana, protože starý pytlák skvěle střílel, a také Harpera s jeho nejbližšími kamarády, neboť cítil, že to jsou jeho nejlepší bojovníci. „Moc dlouho je nedokážeme zadržet, ale nějakou dobu přece jen. Ale až to zabalíme, budete muset prchat jako zajíci.“

Harper se pokřižoval. „Bůh ochraňuj Irsko," zamumlal. Teď už viděli, že po cestě mezi močály, na níž se před hodinou tak pachtili s kočárem, se blíží aspoň dvě stovky jezdců.

Zalehli na okraji lesíka, takže je kavaleristé, stále ještě půl míle daleko, nemohli vidět. „Ležte klidně, nehýbejte se," varoval střelce Sharpe. „A miřte na koně. Budeme muset začít střílet brzy a koně jsou na takovou vzdálenost lepší cíl." Raději by zahájil palbu, až bude nepřítel tak dvě stě metrů od nich, ale než by znovu nabili, dostali by se jezdci příliš blízko. Museli tedy spustit palbu na hranici dostřelu a spoléhat se, že Francouze překvapí a způsobí v jejich řadách dostatečně velkou paniku, aby získali čas opět nabít.

Sharpe, který stál skrytý za stromem pár kroků za svými muži, vytáhl dalekohled, opřel si dlouhý tubus o kmen a zamířil ho na blížící se jezdce.

Měli světlezelené kabáty, růžové výložky a na hlavách copánky. Viděl je jako na dlani a zdálo se mu, že slyší řinčet pochvy a závěsy na karabiny a palaše. Tváře mužů v zorném poli dalekohledu se zdály strnulé a hrozivé. Za sedly měli jezdci upevněné zvláštní rance a Sharpe teprve po chvíli poznal, že to jsou síťky s pící pro koně. Náhle se Francouzi zastavili.

Sharpe tiše zaklel.

Posunul zorné pole doleva a potom doprava. Dragouni vyjeli z úzké cesty, která procházela nejhorší částí močálů, rozvinuli se do řady, ale pak zůstali stát. Koně sklonili hlavy a začali okusovat mokrou trávu.

„Pane!" zavolal šeptem Hagman. „Tam, na cestě… Vidíte je?"

Sharpe vrátil zorné pole do středu nepřátelské řady a uviděl skupinu důstojníků. V jejím čele byl jízdní myslivec s červenou pelisou a vedle něj jel civilista v černém kabátě a bílých botách. Sharpe uvažoval, jaká zvláštní schopnost umožňuje těmto dvěma mužům sledovat jejich stopu napříč zimní krajinou.

Myslivec vytáhl dalekohled a Sharpovi se zdálo, že ho namířil přímo na něj. Chvíli se neodvažoval ani pohnout. Pak Francouz dalekohled složil a obrátil se k veliteli dragounů. Zřejmě mu dal nějaký rozkaz, protože dragoun pobídl koně a rozjel se k západu.

Po chvíli Sharpe uviděl, že šest dragounů zvedlo těžké helmy, které měli pověšené na hruškách sedel, a nasadili si je, což nemohlo znamenat nic jiného, než že dostali rozkaz k nějaké akci. Myslivec se zřejmě obával, že by se v borovém lesíku mohlo skrývat nebezpečí, a vyslal je vpřed jako hlídku. Sharpe si uvědomil, že teď už nemohou počítat s výhodou momentu překvapení, protože i když o nich Francouzi stále nevěděli, byli připraveni na všechno. Složil dalekohled. V duchu proklel opatrnost francouzského velitele, která ho stavěla před nelehkou volbu.

Samozřejmě mohli na těch šest jezdců vystřelit a zabít je, ale co by tím získali? Nic, jenom by se prozradili. Zbývající dragouni by z jejich chabé salvy poznali, že nepřátel je málo, a celá masa jezdců by se vrhla vpřed a vjela do lesíka dlouho předtím, než by se ostatní střelci s kočárem dostali na kopec. Místo deseti minut by tedy možná měli jen pět.

Sharpe váhal. Ale jestli se něco naučil jako voják, pak především to, že jakékoliv rozhodnutí, byť špatné, je lepší než žádné. „Stáhneme se," zavelel. „Rychle! Ale držte se v skrytu!"

Odplížili se do lesa, a teprve až měli jistotu, že je kryjí stromy, vstali a rozběhli se po cestě za Sharpem.

„Panebože!" vyhrkl Harper, když uviděl, že kočár Parkerových stojí asi dvě stě metrů před nimi. Kočí zřejmě zachytil v zatáčce kolem za kamennou zídku a Williams s ostatními vojáky se horečně snažili vůz vyprostit.

„Nechte to tak!" houkl na ně Sharpe. „Nahoru! Na kopec!"

V okně kočáru se objevila hlava paní Parkerové. „Ne! Tlačte!" vykřikla.

Sharpe doběhl k vozu. Stačil mu jediný pohled, aby poznal, že by museli komplikovaně manévrovat koňmi, aby kočár vyprostili, a na to teď nebyl čas. „Nechte ten krám tady!" zvolal. „Musíme pryč!"

Jenže paní Parkerová neměla nejmenší chuť opustit pohodlí kočáru. Znovu se vyklonila z okna a zahrozila kočímu složeným deštníkem. „Udělejte s tím něco, člověče! Šlehněte ty koně! Víc!"

Sharpe otevřel dvířka. „Vystupte! Musíme pryč!"

Paní Parkerová ho udeřila deštníkem přes hlavu a narazila mu čáku hluboko do očí. Sharpe ji chytil za zápěstí a chtěl ji vytáhnout

ven, ale škubl jí příliš silně a mohutná dáma vypadla s výkřikem do bláta. „Seržante Williamsi!“

„Pane?“

„Dva muži na střechu a skládat torny!“ Ty tam nechat nemohli, protože v nich měli veškeré zásoby střeliva. Gataker a Dodd vylezli na střechu kočáru, bajonety přeřezali provazy a házeli torny do náručí ostatních vojáků. George Parker tahal Sharpa za rukáv a snažil se mu něco vysvětlovat, ale ten neměl na jeho zmatené řeči čas. „Musíte utíkat, pane! Tam,“ ukázal ke stavení na kopci. Pak ho dokonce obrátil a postrčil směrem k jedinému útočišti, které jim v pusté krajině zbývalo.

Také Louisa už vystoupila z kočáru. Sharpe na okamžik zachytil její vyplašený pohled, ale vzápětí ji odstrčila paní Parkerová, která se, celá od bláta, zvedla a rozčileně na Sharpa křičela, že se od kočáru nehne. „Chcete zemřít, madam?“ odbyl ji Sharpe. „Musíte pryč! Seržante Williamsi, doprovoďte dámy! Doveďte je tam do toho domu!“ Paní Parkerová se ještě domáhala svého příručního zavazadla, a teprve když ho její roztřesený a bledý manžel vytáhl z kočáru, nechala se spolu s celou rodinou a kočím odvést pryč.

„Pane,“ ozval se Harper a ukázal na kočár, „zatarasíme tím vehiklem cestu?“

Sharpe neměl čas žasnout nad Irovou ochotou mu pomoct. Okamžitě poznal, že je to dobrý nápad. Když zablokují cestu, budou muset dragouni překonávat zdi, které ohraničovaly po obou stranách pole. Tím je samozřejmě zdrží jen na chvíli, ale v tak zoufalé situaci, v jaké byli, se hodila každá minuta. „Jo,“ přikývl,, jestli to půjde.“

„Žádnej problém, pane.“ Harper s několika střelci odpojil koně, pak plácl vedoucí pár po zadku a pohnal šestispřeží do kopce. „A teď ten krám převrátíme!“ křikl na ostatní.

Sharpe s napětím hleděl k lesíku, kde čekal, že se každým okamžikem objeví předsunutá hlídka dragounů, ale na chvíli se přece jen otočil a sledoval, jak vojáci převracejí kočár.

Zprvu se zdálo, že to nesvedou, ale pak vlezl Harper pod něj a opřel se zády o dno. „A teď zabrat, bastardi!“ Zaklíněný náboj kola zaskřípal po kamenech zídky. „Zaberte!“ vyrazil ze sebe znovu Harper. Pravá strana vozu se začala zvedat, pak ale znovu zakolísala

a na okamžik se zdálo, že se překlopí zpátky a ty, co byli pod vozem, přimáčkne k zemi. V tu chvíli přiskočil Sharpe, přidal se k ostatním a náhle se těžký kočár převážil na druhou stranu a s rachotem se převrátil na bok. Zadní box na zavazadla se otevřel a drahocenné španělské překlady Nového zákona se vyhrnuly do bláta.

„Jezdci, pane!“ zvolal Hagman.

Sharpe se otočil a uviděl, že na kraji lesa se zastavilo šest dragounů. Chytil pušku a vystřelil, ale mířil příliš krátce a nikoho nezasáhl. Vzápětí vystřelil Hagman. Jeden z jezdců sletěl z koně a ostatní začali obracet. Padly ještě další dva výstřely, než dragouni zmizeli mezi stromy.

„A teď pryč,“ křikl Sharpe.

Vojáci se rozběhli za ním. Pochvy s bajonety jim bouchaly do boků, torny do zad, ale všichni se hnali blátivou cestou do kopce. Sharpe běžel v čele. Před sebou viděl dva zelenokabátníky, kteří vlekli paní Parkerovou, a náhle se mu chtělo smát. Bylo to absurdní. V zoufalé situaci, kdy se zdálo, že nemají šanci uniknout mnohem početnějšímu nepříteli, neměl daleko k tomu, aby se zastavil a na celé kolo se rozesmál.

Dohonili Williamsovu skupinu. Paní Parkerová, celá rudá hněvem i vyčerpáním, se už na žádné protesty nezmohla, protože sotva popadala dech, ale také nebyla schopná zrychlit. Sharpe se ohlédl po Harperovi. „Tlačte ji!“ křikl na něj.

„To myslíte vážně, pane?“

„Třeba ji tam odneste, když to jinak nepůjde.“

Ir se opřel do zad mohutné ženy a začal ji tlačit před sebou. Louisa se zasmála, ale Sharpe na ni křikl, aby utíkala, co jí síly stačí. Se zbývajícími muži se pak ukryl za kamennou zídkou vedle cesty a pozorovali okraj lesíka.

Slyšel, jak se trubači kavaleristů dorozumívají. Hlídka předávala zprávu, že nepřítel je v dohledu a prchá, takže ostatní dragouni nyní vymění polní čepice za přilby potažené plátnem a vyrazí vpřed. V pochvách zaskřípou vytahované palaše a karabiny půjdou z ramen do rukou. „Budou muset projet lesíkem, takže až se objeví, pošleme jim jednu salvu a pak budeme utíkat,“ řekl Sharpe. „Mířte na výjezd z lesa, mládenci.“ Doufal, že převrácený kočár dragouny zdrží aspoň

minutu, možná déle. Představoval si, že až se na cestě z lesa objeví čelo nepřátelské kolony, vypálí jednu dobře mířenou salvu a ti další se budou muset vyhýbat padlým nebo vzpínajícím se koním.

Hagman pečlivě nabíjel pušku tím nejlepším prachem. Pokud to šlo, nepoužíval hotové náboje, které se dělaly z hrubšího prachu, a raději nabíjel nejjemnějším prachem, který každý voják střeleckého pluku nosil v růžku. Zabalil kuli do kousku promazané kůže, aby byla při výstřelu vedena sedmi spirálovými drážkami, které jí dodají rotaci, pak ji v hlavni pořádně zatloukl a nasypal na pánvičku špetku dobrého prachu. Trvá dlouho, než se puška nabije, ale výstřel z ní je mnohem přesnější než z muškety nebo karabiny. Když byl Hagman hotov, opřel si hlaveň o vrchol kamenné zdi a vyplivl žlutavou tabákovou slinu. „Je třeba mířit o krok doleva kvůli větru," řekl.

Na kameny zdi stříkly první kapky deště. Sharpe se modlil, aby se déšť nespustil dřív, než budou moct vystřelit. „Dejte si záležet, mládenci," řekl, aby uvolnil nervozitu. „Jedna salva, a pak pryč."

„Pane," ozval se voják na konci řady a ukázal na kraj lesa na východ od cesty. Sharpe se tam zadíval. Zdálo se mu, jako by tam postřehl nějaký pohyb. Sáhl do kapsy pro dalekohled, ale než ho stačil vytáhnout z pouzdra, vyrazila z lesa široká řada dragounů.

Sharpe zaklel. Počítal s tím, že nepřítel vyjede z lesa v koloně, ale dragouni se mezi stromy roztáhli do útočné řady a v ní teď v jediném okamžiku a v plné síle vyrazili ven.

„Pal!"

Kdyby se mohli soustředit pouze na místo, kde vycházela cesta z lesa, zřejmě by ho proměnili v chaos vzpínajících se koní a padajících jezdců, ale pro širokou řadu byla salva příliš malého počtu střelců téměř neškodná. Jen jeden z jezdců sletěl z koně, zasažen kulí pečlivě mířícího Hagmana.

„A teď pryč!" zvolal Sharpe.

Vojáci utíkali, jako by jim byl v patách sám ďábel. Dragouni předpokládali, že je při výjezdu z lesa bude čekat nepřátelská salva, a připravili se na ni. A teď byli z lesa venku a hnali se vpřed jako lovečtí ohaři, kteří ucítili krev. Sharpe v běhu zahlédl, že Louisa nese raněnému Cameronovi tornu a táhne ho za ruku.

„Pozor vpravo!“ zvolal Hagman. Sharpe se otočil. Jezdci na východním okraji řady jeli po pevnější půdě a blížili se k nim rychleji než ostatní. Hnali se jako jezdci steeplechase a už zdálky se stahovali k široké mezeře mezi zdmi. Na chvíli zpomalili, projeli mokřinatým dolíkem, kde od kopyt koní vystříkla voda, a vzápětí se hnali dál. Sharpe v běhu uvažoval, co se ještě dá dělat. Otočil se, aby odhadl, kdy je pronásledovatelé dostihnou, a pak náhle uviděl, že jezdci na prvních dvou koních se zvrátili dozadu a v dalším okamžiku sletěli ze sedel. Teprve pak zaslechl, nebo si spíš se zpožděním uvědomil, třesk výstřelů.

Harper nechal paní Parkerovou a zformoval na okraji vnější zdi statku palebnou linii. Jejich salva zasáhla nejjižnější okraj řady dragounů a dala Sharpově skupině zdání naděje.

Přesto Sharpe slyšel, jak se k nim dusot kopyt blíží jako valící se záplava. Slyšel vrzání sedel a výkřiky důstojníků a seržantů. Ze statku padaly další výstřely.

„Vlevo, pane!“ zvolal jeden z prchajících střelců. Sharpe se tam ohlédl. Od západu se blížili další pronásledovatelé. Byla to část dragounů, kteří objeli zatarasené místo a nyní skákali přes zeď zpátky na cestu. Jeden z nich, zasažený při skoku, okamžitě po doskoku sletěl k zemi, ale ostatní se hnali dál a Sharpe věděl, že je v příštích okamžicích dostihnou. Zastavil se, vytáhl těžký meč, sevřel ho oběma rukama a obrátil se proti nepříteli. „Utíkejte!“ houkl na vojáky.

To už se k němu blížil první z jezdců, důstojník dragounů. Najížděl na něj hluboko vykloněný ze sedla s palašem namířeným dopředu jako kopí. Sharpe se rozmáchl proti koni a ťal ho do natažené hlavy. Zvíře prudce uhnulo. Sharpe se vrhl proti jeho tělu a Francouzův palaš ho minul. Sharpe se pokusil jezdce zachytit a strhnout dolů, ale nepodařilo se mu to, jenom mu síťka s pící srazila z hlavy čáku a zadní kopyto koně ho zasáhlo do boku. Pak už byl dragoun pryč.

„Pozor!“ Sharpe už vstával, ale po Harperově výkřiku klesl zpátky do bláta. Vzápětí zahřměla další salva. Jeden z koní divoce zaržál, převalil se na zem a tloukl kolem sebe kopyty.

„Utíkejte!“ zařval znovu Harper.

Sharpe vyskočil. Letmo zahlédl spoušť válejících se těl koní a jezdců, které skosila salva vypálená střelci kolem Harpera do největšího shluku pronásledovatelů v úzkém prostoru mezi kamennými zdmi, ale pak už pádil k bráně statku. Proběhl jí a zbývalo mu několik desítek kroků přes louku do bezpečí. Ostatní střelci už byli v domě a rozráželi hlavněmi pušek zavřené okenice.

„Za vámi!“ ozval se další výkřik ze statku. Znovu se za ním ozval dusot kopyt, tentokrát zleva. Sharpe se otočil a máchl mečem proti koni. Zvíře uskočilo stranou a přinutilo jezdce, aby použil obtížný sek vedený dolů napříč přes tělo. Sharpe znovu zaútočil a krátkým bodnutím zasáhl jezdce do levého stehna. Kolem práskaly výstřely a vzduchem hvízdaly kule.

„Utíkejte!“ houkl znovu Harper.

A Sharpe utíkal. Doběhl k domu vzápětí po tom, co poslední z jeho mužů zmizel uvnitř. Harper už stál u dveří a sotva jimi Sharpe proletěl, zabouchl je, zajistil závorou a pak k nim ještě přitáhl těžkou truhlu. „Díky!“ vyrazil ze sebe Sharpe, ale Harper si ho už nevšímal.

Sharpe se rozhlédl. Ocitl se v dlouhé chodbě, která procházela celým domem, a na každou stranu z ní vedly jedny dveře. Otevřel ty nalevo a vstoupil do velké místnosti. U ohně, nad nímž se v kotlíku vařilo cosi, co páchlo jako louh, seděli muž a žena a chvěli se strachem. Kočí Parkerová kočáru jim už stačil říct, co se děje, a teď nabíjel velkou jezdeckou pistoli. Také Louisa vytahovala ze svého kufříku malou pistoli se slonovinovou pažbičkou.

„Kde je vaše teta?“ zeptal se Sharpe.

„Tam,“ ukázala na dveře v zadní části místnosti.

„Běžte tam taky.“

„Ale…“

„Řekl jsem, abyste tam šla taky!“ Zavřel pouzdro s pistolí a přes dívčino pobouření ji postrčil ke komoře, v níž se manželé Parkerovi krčili mezi vysokými kamennými nádobami. Pak přistoupil k nejbližšímu oknu. Dragouni pojížděli kolem menší stodoly, jako by nevěděli, co dál. Někdo z ukrytých zelenokabátníků vystřelil, jeden z koní se vzepjal a jezdec se chytil za zasaženou paži.

Zazněla trubka a dragouni se rozjeli pryč. Neustoupili daleko, jenom si každý našel úkryt za kamennou stodolou nebo zídkou v

poli. Sharpe věděl, co bude následovat. Sesednou a začnou dobývat obležený statek palbou z karabin. „Kolik je tu oken, seržante?“ zeptal se Williamse, který vstoupil do kuchyně.

„Nevím, pane.“ Seržant stále ještě ztěžka dýchal po dlouhém běhu do kopce.

Odněkud zvenčí vlétla dovnitř kule a zaryla se do trámu. „Držte hlavy dole a palte po nich, jakmile někoho uvidíte,“ řekl Sharpe.

V přízemí statku byly tři místnosti: na jedné straně chodby velká kuchyň s jedním oknem na severní a jedním na jižní stranu, k ní přiléhala komora bez oken, kde se ukryli Parkerovi, a přes chodbu pak další místnost bez oken, i když mnohem větší, která sloužila jako chlév pro hospodářská zvířata. Teď tam byla jen dvě prasata a asi tucet slepic.

Z kuchyně vedl žebřík do jediné místnosti nahoře, která sloužila k spaní. O tom, že se obyvatelům nedařilo zle, svědčila velká postel zdobená řezbami a stejně pěkná komoda. Horní místnost měla dvě okna obrácená na jižní a severní stranu, stejně jako ta dolní. Ke každému z nich postavil Sharpe střelce, určil seržanta Williamse velitelem horní místnosti a poručil mu, aby s vojáky prorazil ve východní a západní stěně pozorovací otvory, kterými by mohli střílet. „A ve střeše taky,“ dodal.

„Prorazit otvory?“ protáhl Williams, jako by chtěl říct, že neví jak a čím.

„Ano, abyste mohli sledovat, co se děje na východní a západní straně.“ Věděl, že když nebudou mít přehled o situaci kolem celého domu, mohli by je Francouzi překvapit.

Sestoupil dolů a také tam poručil, aby prorazili otvor vedle komína. Když španělský farmář pochopil, co mají v úmyslu, vytáhl odněkud krumpáč a začal kopat do zdi, až se krucifix na stěně třásl.

„Pozor vpravo!“ vykřikl Harper od okna. Vojáci, kteří vystřelili, couvli do místnosti, aby mohli nabít, a pustili k oknům druhé. Dragouni, teď už bez koní, se pokusili o zteč, ale ze statku padlo několik dalších výstřelů a tři z Francouzů klesli k zemi. Dva se zvedli a snažili se odvléct do bezpečí, třetí však zůstal ležet a kaluž vedle něj se barvila krví.

Na chvíli nastal klid.

Zatím žádný z Sharpových mužů nebyl raněn. Francouzi odpovídali na jejich palbu a stříleli do oken, ale zelenokabátníci si dávali pozor a nevystrkovali zbytečně hlavy, takže kule z karabin dragounů se zasekávaly do ostění oken nebo do zdí uvnitř místností. Sharpe viděl, že dragouni se skrývají ve strouhách kolem statku a za hromadou hnoje.

Z komory vylezl po kolenou George Parker. Chvíli nervózně čekal, až si ho Sharpe všimne, a pak se ho zeptal, co hodlá v téhle situaci dělat.

Sharpe odpověděl, že nemohou dělat nic jiného než vydržet a čekat, až padne tma.

„Ale to bude trvat několik hodin," namítl Parker.

„Nanejvýš pět, pane," řekl Sharpe při nabíjení pušky, „pokud Bůh slunce nezastaví."

Parker na jeho ironickou poznámku nereagoval. „A co potom?" naléhal.

„Vyrazíme ven, ale ne dřív než pozdě v noci, až bude naprostá tma. Pokusíme se je překvapit, pár jich zabijeme a budeme se spoléhat na to, že ostatní zachvátí zmatek." Obrátil pušku a nasypal na pánvičku prach. „Tady nám moc uškodit nemůžou, pokud budeme ostražití a nebudeme vystrkovat hlavy."

„Ale…" Parker sebou trhl, protože do zdi nad jeho hlavou se zaryla kule. „Moje žena žádá, abyste jí zaručil, že dostaneme náš kočár zpátky."

„Je mi líto," řekl Sharpe. Klekl si k oknu, opatrně se pozvedl, a když uviděl, že se za hromadou hnoje mihl stín, vystřelil. Do místnosti vyfoukl kouř ze spáleného prachu. „Na to nebude čas, pane." Znovu se schoval za zeď, vytáhl další náboj a roztrhl zuby obal.

„Ale naše knihy…"

Sharpe mu nemohl říct, že jeho vzácné Nové zákony se válejí rozházené ve španělském blátě. „Vaše knihy jsou teď v rukou Napoleonových vojáků," odpověděl a vyplivl do hlavně kuli. Ve vyprahlých ústech mu zůstala štiplavá chuť po střelném prachu.

„Ale…," začal znovu Parker, opět ho však umlčel výstřel z karabiny Kule zasáhla plechovou pánev pověšenou na trámu, shodila

ji, odrazila se od trámu a spadla Sharpovi k nohám. Zvedl ji, chvíli šijí pohazoval, protože byla horká, a pak k ní přičichl. Parker na něj nechápavě zíral.

„Říká se, že je žabožrouti potírají jedem," prohlásil Sharpe hlasitě, aby ho slyšeli i vojáci. Věděl, že mnozí z nich tomu věří. „Ale není to pravda."

„Myslíte?"

„Samozřejmě že není," řekl a vložil si kuli do úst. Zelenokabátníci se zasmáli, i když spíš tomu, jak zděšeně se Parker zatvářil. Sharpe se otočil, aby se podíval, jak je farmář daleko s otvorem ve zdi. Musela být velmi silná, protože díra už byla dobrých třicet centimetrů hluboká, a stále se v ní neobjevovalo venkovní světlo.

Venku za zadním oknem zahřměla salva z karabin a Sharpovi muži odpověděli posměšným řevem, protože nikomu nezkřivila ani vlásek na hlavě. Parker však jejich bujarost nesdílel. „Podle mě se odtud nedostanete, poručíku."

„Jestli nevíte nic lepšího, co byste řekl…"

„Pochopte, že jsme bezbranní civilisté. Nevidíme důvod, proč bychom tady měli zůstávat a zahynout s vámi." Zdálo se, že Parker konečně našel ve své ustrašenosti odvahu navrhnout, aby se vzdali.

Sharpe znovu nabíjel pušku. „Takže chcete vyjít ven?"

„Samozřejmě s vlajkou vyjednavače," řekl Parker a opět sebou trhl, když dovnitř vlétla další kule.

„Jestli vám jde o tohle…" Jenže než mohl Sharpe větu dokončit, ozval se shora panický křik seržanta Williamse, po němž následovala zuřivá střelba z nepřátelských zbraní před domem. Jeden z mužů, kteří byli na té straně, prudce odskočil od okna. Po tváři se mu valila krev. Třeskly dva výstřely z pušek, další zazněly v horní místnosti a pak se náhle okno na severní straně zatemnilo tělem francouzského dragouna, jemuž se podařilo přiblížit až k domu podél zdi z místa, kam nebylo vidět. Sharpe vystřelil a s ním několik dalších zelenokabátníků, ale dragouni už vyrazili židli, kterou střelci okno zatarasili. V tu chvíli chytila farmářova žena kotlík s vřící šlichtou a mrštila jím proti oknu a Francouzi odskočili pryč, jako by proti nim vyšlehl výstřel z kanónu.

„Pozor, jsou v chodbě!“ zvolal Harper. Z chodby se ozvala rána – Francouzi vyrazili dveře na jižní straně, které Ir nezatarasil tak pevně jako na severní. Skupina dragounů využila útoku na okna, zaútočila na druhé straně domu a podařilo se jim dostat se do chodby. Harper vystřelil přes dveře, ale vzápětí mu odpověděla palba z chodby a dveře na dvou místech rozštíply kule z francouzských karabin. Obě se naštěstí zaryly do masivního stolu.

Místnost se naplnila dusivým kouřem. Zelenokabátníci střídavě pálili z oken a nabíjeli. Také kočí vystřelil z mohutné pistole do dveří a zřejmě někoho zasáhl, protože se z chodby ozval výkřik.

„Otevřete je!“ zvolal Sharpe.

Harper poslechl. Šokovaný Francouz za dveřmi ještě stačil zvednout karabinu, ale Sharpe ho bodl do břicha takovou silou, že se hrot meče dotkl protější stěny. Současně s tím vyrazil Harper svůj zvláštní bojový pokřik, vrhl se do chodby se sekerou, kterou strhl ze zdi, a srazil jí dalšího Francouze. Na kamenné dlaždice síně se rozstříkla krev.

Sharpe vytrhl meč z dragounova těla, ale útok dalšího Francouze stačil pouze odvrátit stranou, takže mu čepel sjela po předloktí a zranila ho na ruce. Bez ohledu na to přirazil svého soka ke zdi a udeřil ho těžkým jílcem meče do tváře. Vzápětí mu těsně u hlavy zaduněl výstřel a další z útočníků se skácel k zemi. V protějším chlívku kvičela vyděšená prasata. Sharpe zakopl o plazícího se Francouze, kterému se valila z břicha krev. V chodbě znovu zahřměl ohlušující výstřel a pak Harper vykřikl, že nepřítel je pryč.

Do chodby vlétla kule z karabiny, několikrát se odrazila od zdí, až se nakonec zaryla do protějších dveří. Sharpe vběhl do chlívku, rozhlédl se, chytil dřevěný žlab a vyvlekl ho ven, aby jím zatarasil vstup do chodby. Dřív než však stačil zabouchnout poškozené vnější dveře a zatarasit je napříč korytem, vyběhla prasata ven. „Bastardi francouzský,“ ozval se Harper, „teď si budou moct upíct k večeři vepřový.“

Nastal klid, jen ze dvora se ozývalo kvičení prasat, které po chvíli ukončilo několik výstřelů. Všichni Francouzi se ukryli, žádný nevystrčil ani nos. V kuchyni ležel jeden ze střelců mrtvý, další byl

raněn. Sharpe přistoupil k žebříku. „Seržante Williamsi!“ křikl nahoru.

Žádná odpověď.

„Seržante Williamsi, jak jste daleko s těmi otvory?“

„Je mrtvěj, pane,“ ozval se Doddův hlas. „Dostal to do oka.“

„Panebože!“

„Díval se ze střechy, pane.“

„Zajistěte, aby někdo sledoval situaci kolem domu!“

Takže Williams je mrtvý. Sharpe se posadil na první příčel žebříku a díval se na Harpera. Bylo mu jasné, že je jediný, kdo může Williamse nahradit, ale tušil, že to mohutný Ir tvrdě odmítne. „Harpere?“

„Pane?“

„Převezmete funkci seržanta.“

„Nic nepřevezmu.“

„Od téhle chvíli jste seržant!“

„Ne, pane. V tyhle zatracený armádě ne!“

„Tak jděte do prdele!“ Harper neodpověděl, jen se otočil a díval se z okna. Obláčky po výstřelech prozrazovaly, odkud střílí někteří dragouni.

„Pane Sharpe,“ ozvalo se vedle něj. George Parker se dotkl jeho zraněné ruky. „Já a moje žena si myslíme, že byste měl začít jednat s velitelem těch Francouzů. Byli bychom vám velmi vděční.“ Teprve teď si Parker všiml, že má na prstech Sharpovu krev, a zbledl. „Prosím, nemyslete si, že vás chceme v tuhle chvíli opustit, ale pochopte…“

„Ano, chápu,“ přerušil ho Sharpe, „myslíte si, že náš osud je zpečetěn, že?“ Bylo mu jasné, ze Parkerovým nejde o nic jiného, než aby se dostali do bezpečí, ale s nimi by odešla i Louisa. To byl celý problém situace, do níž přivedl sebe i je. Klidně mohl nechat Parkerovy na cestě v kočáru, jenže místo toho je přiměl k panickému útěku, protože nechtěl přijít o její společnost. Přesto si nyní uvědomil, že mu nic jiného nezbývá, protože jim při dalších útocích nebude schopen zajistit bezpečí před zbloudilými kulemi. Musel Louisů pustit.

Rozhlédl se po místnosti. Na stole byl šedivý špinavý ubrus, navíc potřísněný krví, ale jako vlajka vyjednavače mohl posloužit. Stáhl ho, nabral ho hrotem meče a skrčený se přiblížil k oknu. Střelci mu uvolnili místo.

Skrčil se pod oknem, vystrčil meč s ubrusem ven a zamával jím. Po chvíli se ozvalo zvolání. Ještě chvíli váhal a pak se pomalu vztyčil.

„Co chcete, Angličane?“ křikl kdosi.

„Jednat.“

„Vyjděte ven. Ale sám.“

Sharpe odhodil ubrus, zastrčil meč do pochvy a otevřel dveře na chodbu. Překročil mrtvého dragouna, odtáhl od dveří na severní straně truhlu, otevřel je a se svíravým pocitem nejistoty vyšel do deště.

Aby jednal s důstojníkem v červené pelise.

KAPITOLA 9

Na jednom konci stodoly leželo na slámě asi deset raněných Francouzů, zatímco na druhém, před hromadou naskládaných dílců proutěného plotu, si důstojníci udělali improvizované velitelské stanoviště. Z kouta, kde leželi ranění, se šířil pach krve a kafru. Kolem převráceného sudu stálo šest důstojníků, mezi nimi myslivec v červené pelise. Ten také Sharpa oslovil. „Jsem plukovník Pierre de I'Eclin a mám tu čest být důstojníkem jízdních myslivců císařské gardy Jeho císařského Veličenstva," představil se plynnou angličtinou.

Sharpe mu oplatil náznak úklony „Poručík Richard Sharpe, pětadevadesátý střelecký pluk."

„Střelecký pluk? Říkáte to s velkou hrdostí." De I'Eclin byl hezký muž, vysoký jako Sharpe, statné postavy, s energickou hranatou bradou a plavými vlasy. „Mohu nabídnout britskému střelci trochu vína?" ukázal na sud, na němž stála opletená láhev.

Sharpe si nebyl jistý, jestli to má být kompliment nebo posměch. „Díky, pane."

Francouz odmítl snahu příliš úslužného poručíka, sám nalil dva stříbrné kalíšky a jeden podal Sharpovi. Než ho však mohl Sharpe vzít, lehce ruku odtáhl, jako by chtěl získat čas na to, aby si mohl svého protivníka lépe prohlédnout. „Nesetkali jsme se už někde, poručíku?" zeptal se.

„Setkali. Není to tak dávno, co jste mi u jednoho mostu přerazil šavli."

De I'Eclin se zatvářil, jako by ho to potěšilo. Předal kalíšek Sharpovi a luskl prsty, aby pomohl paměti. „Ano, ano, už si vzpomínám! Kryl jste můj útok pozoruhodným způsobem. Nebo to bylo štěstí?"

„Zřejmě štěstí, pane."

„Dobrý voják musí mít štěstí a vy ho zřejmě máte ve vrchovaté míře, když se vám podařilo uniknout sem. V otevřeném terénu byste neměli šanci. Přesto musím složit poklonu vašim vojákům, poručíku. Bránili se skvěle.“

Sharpe se napil, aby spláchl z úst palčivou chuť střelného prachu. „Ještě není konec, pane.“

„Ne?“ podivil se de I’Eclin a zvedl obočí.

„Požádal jsem vás o jednání výhradně v zájmu anglických civilistů, kteří jsou s námi. Přejí si odejít a jsou ochotni věřit ve vaši laskavost, pane.“

„V mou laskavost?“ De I’Eclin se ironicky zasmál. „Řekl jsem vám, že jsem důstojník jízdních myslivců císařské gardy. Takové pocty, nemluvě o hodnosti plukovníka, člověk nedosáhne laskavostí. Přesto jsem vám vděčný, neboť jste to nepochybně mínil jako kompliment. Co je to za civilisty?“

„Angličtí cestující, pane.“

„Takže tyto knihy jsou jejich?“ zeptal se de I’Eclin a ukázal na dva zablácené výtisky Nového zákona, které ležely na obráceném sudu. Bylo zřejmé, že by se Francouz rád dozvěděl víc – o knihách i o jejich majitelích. „Jsou to metodističtí misionáři, pane,“ odpověděl Sharpe. „Snaží se odvrátit Španělsko od papeženectví.“

De I’Eclin na něho chvíli hleděl, jako by zkoumal, zda si z něj poručík netropí žerty, a když usoudil, že to míní vážně, vybuchl ve smích. „To je, jako by chtěli proměnit tygra v krávu, poručíku. Proboha, s jakými podivnými lidmi se to člověk v životě setká! Jste ochotný zaručit se svým slovem za to, že nemají zbraně?“

„Ano, pane,“ odpověděl Sharpe bez váhání, aniž bral v úvahu malou Louisinu pistoli.

„Tak je pošlete ven. Nevím, co s nimi uděláme, ale v žádném případě je nezastřelíme.“

„Díky, pane.“ Sharpe se otočil a chtěl odejít.

„Moment, ještě mě neopouštějte, poručíku,“ zastavil ho de I’Eclin. „Rád bych si s vámi promluvil. Ale nemějte strach, proti vaší vůli vás zdržovat nebudu,“ dodal, když se Sharpe zatvářil znepokojeně. „Samozřejmě budu respektovat vlajku vyjednavače.“

Sharpe došel k východu ze stodoly a křikl směrem ke statku, že Parkerovi mohou vyjít ven. Stejnou možnost nabídl i všem třem Španělům, ale zdálo se, že ani jeden z nich nemá chuť zkoušet velkorysost Francouzů, takže z obleženého domu vyšli jen členové Parkerovy rodiny. První se objevila paní Parkerová a kráčela blátem a deštěm s deštníkem namířeným dopředu jako středověký bojovník se štítem. „A hrome!“ vyhrkl de I’Eclin za Sharpem, když ji uviděl. „Proč jste jí nedal zbraň a nenechal si ji?“

George Parker šel nejistě, a když de I’Eclin uviděl Louisů, obdivné povzdechl. „Zdá se, že vám ještě budu muset poděkovat,“ řekl.

„Myslím, že si to rozmyslíte, až se setkáte s její tetou.“

„Tetu si do postele brát nemíním.“ De I’Eclin poručil svému kapitánovi, aby se o civilisty postaral, a pak zavedl Sharpa zpátky do stodoly. „Takže co máte v plánu vy, poručíku střeleckého pluku?“

Sharpe přešel jeho povýšený tón. „Jak to myslíte?“ zeptal se, aby získal čas.

„Rád bych věděl, co teď hodláte dělat vy se svými vojáky.“ Vysoký Francouz, jemuž splývala elegantně z pravého ramene jasně červená pelisa, přecházel sem a tam. „Podařilo se vám prorazit pozorovací otvory ve zdi na druhé straně domu a v horní místnosti, a to znamená, že vás za denního světla nepřekvapíme. V nočním útoku bychom mohli uspět, ale bylo by to dost riskantní, zvlášť když zřejmě máte dost dřeva na ohně, kterými byste osvětlili okolí domu.“ Pohlédl po očku na Angličana, aby viděl jeho reakci, ale nic z jeho výrazu nevyčetl. Chvíli mlčel a nalil Sharpovi další kalíšek vína. „Patrně si myslíte, že jste schopni přečkat ještě jeden útok, a taky předpokládáte, že když se vám podaří ho odrazit, už nic dalšího v noci nepodniknu a budu čekat na světlo. Takže někdy kolem druhé nebo třetí hodiny ranní, kdy si budete myslet, že jsme nejunavenější a nejméně pozorní, se odhodláte k výpadu. Řekl bych, že ho povedete na západ, protože tam je sto kroků od domu strž zarostlá houštím. Kdybyste se do ní dostali, byli byste z nejhoršího venku a mohli byste prchat po lesní cestě do hor.“ De I’Eclin už znovu přecházel sem a tam, náhle se však otočil a pohlédl na Sharpa. „Mám pravdu?“ zeptal se.

Sharpe si musel přiznat, že Francouz má naprostou pravdu. O strži zatím nevěděl, ale ze střechy ji jistě uvidí, a pak by si nepochybně vybral výpad tím směrem.

„Tak co?“ naléhal de I’Eclin.

„Mám v plánu něco jiného,“ řekl Sharpe.

„Ó“

„Chci zajmout vaše muže a udělat jim totéž, co jste udělali vy těm španělským vesničanům v horách.“

„Takže je míníte znásilnit?“ nadhodil de I’Eclin a zasmál se. „Některým by se to možná líbilo, ale ujišťuji vás, že většina by se vaší zhovadilé, i když vám Angličanům vlastní, chlípnosti bránila.“

Sharpe, který se cítil vedle sebejistého Francouze jako hlupák, na to nic neřekl. Navíc měl pocit, že musí v jeho očích vypadat jako zpustlý tulák. Byl bez klobouku, jeho kabát byl potrhaný a potřísněný krví, na kalhotách měl díry po uřezaných knoflících a boty mu sotva držely na nohou. Naproti tomu de I’Eclinova uniforma se jen skvěla elegancí. Měl upjatý červený dolman se smyčkami a zlatými knoflíky, přes nějž měl přehozenou jasně červenou pelisu. Šlo o součást uniformy, jež neměla žádný praktický smysl, protože visela na pravém rameni jako krátký pláštík, ale byla u kavaleristů velmi v módě. Její prázdné rukávy splývaly dolů k řetězům závěsu šavle, které se blýskaly jako zlaté. Vnitřní strany nohavic a spodní manžety tmavězelených jezdeckých kalhot měl vyztužené černou kůží, aby vydržely neustálé odírání o sedlo, zatímco na vnějších švech měl červené pruhy zdobené zlatými knoflíky. A vše doplňovaly vysoké boty z měkké černé kůže. Sharpa napadlo, kolik může taková uniforma stát. Zřejmě víc, než je jeho roční plat.

De I’Eclin otevřel šavlovou tašku, vytáhl dva doutníky a jeden nabídl Sharpovi. Ten neviděl důvod, proč by měl odmítnout. Francouz vykřesal oheň, oběma zapálil, a když vyfoukl kouř nad Sharpovu hlavu, povzdechl. „Myslím, poručíku, že byste se měli vzdát.“

Sharpe na to neodpověděl.

De I’Eclin pokrčil rameny. „Budu k vám upřímný, poručíku…, říkal jste Sharpe, že?“

„Ano, pane.“

„Budu k vám upřímný, poručíku Sharpe. Nechci, aby tady mí muži museli tvrdnout přes noc. Máme tu čest tvořit předvoj naší armády, a proto nejsme v nepřátelské zemi kryti. Španělští vesničané jsou někdy v pokušení dělat problémy, a k tomu se nejlépe hodí noc. Není to pěkná smrt, když vás někdo ve tmě podřízne, a já si nepřeji, aby nejlepší kavaleristé na světě umírali tak nečestnou a bolestnou smrtí. Proto očekávám, že se ještě dlouho před setměním vzdáte. Když to neuděláte, později už vaši kapitulaci nepřijmu. Vyjádřil jsem se jasně?“

„Pochopil jsem to, pane.“

Přesto de I’Eclin neodolal a hrozbu ještě upřesnil. „Zemřete, poručíku, všichni do jednoho! Ne pomalu, jak zabíjíme španělské vesničany, ale přesto zemřete. Zítra sem dorazí hlavní voj naší armády, a pokud budete stále odolávat, nechám sem přesunout pár děl a rozstřílíme vás na kusy. Ostatně bylo by to nejlepší řešení, protože by sloužilo jako výstraha všem ostatním nepřátelům Francie, kteří marní císařův čas.“

„Ano, pane.“

De I’Eclin se usmál jako při přátelském rozhovoru. „Znamená to, že se vzdáváte už teď?“

„Ne, pane, protože v žádná vaše děla nevěřím,“ odpověděl Sharpe. „Všichni vaši jezdci si vezou síťku s pící,“ ukázal otevřenými zadními vraty stodoly na koně, které tam Francouzi uvázali, aby na ně nemohli Angličané střílet. Každý měl u sedla upevněnou síťku se senem. „Kdyby byl hlavní voj vaší armády nablízku, nemuseli byste si vozit píci s sebou. Jste pouhá jízdní hlídka, nic víc, a když vám budeme dostatečně dlouho vzdorovat, odjedete a necháte nás být.“

Francouz na něj chvíli zamyšleně hleděl. Bylo zřejmé, že anglický poručík odhadl jeho situaci stejně přesně jako před chvíli on jeho taktiku pro únik z obležení. „Obdivuji vaši odvahu, poručíku,“ řekl. „Ale to vám nebude nic platné, tak jako tak nemáte šanci. Vaše armáda je poražená a prchá domů a španělské armády jsou zlomené a rozprášené. Jste sami a od nikoho nemůžete čekat pomoc. Můžete se vzdát nebo můžete vzdorovat, ale pak vás rozsekáme na kusy. Tak či

tak, poručíku, všichni zemřete.“ Lehký žertovný tón byl ten tam, teď zazněl jeho hlas tvrdě a nesmlouvavě.

Sharpe věděl, že nemají šanci se z obležení dostat, ale na to, aby se vzdal, byl příliš tvrdohlavý. „Potřebuju čas, abych si to rozmyslel, pane.“

„Spíš abyste oddálil rozhodnutí, to jste chtěl říct, ne?“ Francouz přezíravě pokrčil rameny. „To vám nepomůže, poručíku. Opravdu si myslíte, že jsme se pustili tak daleko jen proto, abychom nechali majora Vivara uniknout?“ Majora Vivara? Sharpe měl náhle pocit, že nic nechápe, ale de I’Eclin si jeho prázdný pohled vysvětlil jako skrývaný úžas, a tedy potvrzení svého předpokladu. „Dobře víme, poručíku, že je s vámi – i se svou drahocennou truhlicí!“

„Ale to je…“ Sharpe se zarazil. Náhle nevěděl, co říct.

„Teď už vám musí být jasné, že po vás půjdeme tak dlouho, dokud vás nedostaneme. Byl jsem pověřen samotným císařem, abych tu truhlici dopravil do Paříže, a jsem odhodlaný udělat všechno, co se dá, abych jeho důvěru nezklamal.“ Plukovník se blahosklonně usmál. „Ovšem pokud vydáte majora s truhlicí do mých rukou, necháme vás odejít a můžete pokračovat ve své pouti na jih. Na vás mi nezáleží, pár otrhaných anglických střelců nemůže budoucnost císařství ohrozit.“

„Major Vivar se mnou není!“ řekl Sharpe.

„Ale poručíku,“ usmál se de I’Eclin.

„Zeptejte se těch metodistů. Skupinu majora Vivara jsme opustili před dvěma dny.“

„Lže!“ ozvalo se náhle za hromadou plotových dílců a vzápětí odtud vyšel civilista v černém kabátě a bílých jezdeckých botách. „Lžete, Angličane!“

„Kašlu na vás, bastarde!“ odpověděl Sharpe na urážku urážkou.

Plukovník de I’Eclin se rychle postavil mezi ně. „A co když mluví pravdu, milý hrabě?“ řekl anglicky civilistovi, i když nespouštěl pohled ze Sharpa. „Co když se vašemu bratru podařilo rozšířit falešnou zprávu a oklamal nás? Konec konců táhne na jih, aby získal nové koně.“

„Vivar je jeho bratr?“ zeptal Sharpe. Ted‘ už nechápal vůbec nic. Že by Vivar, z něhož přímo sršela nenávist k Francouzům, měl

bratra, který drží s nepřítelem? A který musel přihlížet tomu, jak francouzští dragouni znásilňují španělské ženy a vraždí španělské děti? Nyní už byl jeho zmatek tak zřejmý, že si toho nemohl de I'Eclin nevšimnout. A také ho udivilo, že Sharpe muže v černém kabátě nezná. „Dovolte, poručíku, abych vám představil hraběte z Mouromorta," řekl. „Opravdu je to bratr majora Vivara. Pochopte, že navzdory všem nepravdám, které se píší v anglických novinách, mnozí Španělé přítomnost Francouzů ve své zemi vítají. Jsou přesvědčeni, že je třeba skoncovat se starými pověrami a zvyky, které Španělsko celá staletí ochromují. A hrabě je jedním z nich." De I'Eclin se hraběti uklonil, ale ten si ho nevšímal a nasupeně hleděl na Angličana.

Sharpe mu oplácel stejným způsobem. „Vy jste nechal ty bastardy vraždit vaše lidi?"

V první chvíli se zdálo, že se na něj hrabě vrhne. Byl vyšší než Blas Vivar a teď, když stál blízko, si už Sharpe podobu obou mužů uvědomoval. Hrabě měl stejně výbojnou bradu a stejně vášnivý svit v očích, z něhož nyní doslova sršelo nepřátelství. „Co vy víte o Španělsku, poručíku?" vyštěkl na Sharpa. „Co víte o jeho touhách a obětech, které musel můj lid podstoupit, aby poznal, co je to svoboda?"

„A co víte o svobodě vy? Nejste nic jiného než vražedný bastard."

„Dost!" zvolal de I'Eclin a zvedl ruku, aby zarazil Sharpův hněv. „Řekl jste, že s vámi major Vivar není?"

„Není se mnou a ani nemám jeho pitomou truhlu. Rozešel jsem se s ním ve zlém před dvěma dny. Nemám s ním nic společného a je mi srdečně jedno, kde je a jestli se s ním ještě někdy potkám. Ale teď vidím, že z vás udělal hlupáky a aby se vás zbavil, navedl vás na mou stopu. Je to tak?"

De I'Eclin se tvářil, jako by byl Sharpovým hněvem pobaven. „Je to možné, poručíku, ale největšího hlupáka udělal z vás, protože vy budete ten, kdo na to doplatí. Vy a vaši střelci," dodal, jako by ho to slovo uchvacovalo. Znal husary, myslivce, hulány, dragouny a dělostřelce, věděl, kdo jsou sapéři a kyrysníci, granátníci a fyzilíři, ale o střelcích slyšel poprvé až od tohoto poručíka. „Na druhou

stranu,“ pokračoval,, jestliže s vámi major Vivar je, musíte to pochopitelně popírat, stejně jako ho musíte bránit. A to by mohlo vysvětlovat, proč stále trváte na boji, v němž nemáte naději uspět.“

„Není s námi,“ řekl Sharpe unaveně, „zeptejte se metodistů.“

„V každém případě se na to zeptám té mladé dámy, tím si buďte jistý,“ usmál se de I’Eclin.

„Tak to udělejte.“ Sharpe uvažoval, jak chytře to musel Vivar zařídit, že se mu pomocí falešných zpráv podařilo svést Francouze na falešnou stopu. Bohužel využil toho, že je navedl na jejich stopu, a tím je obětoval. Kupodivu vůči němu necítil žádnou zášť, spíš si musel přiznat, že to v něm znovu vyvolalo obdiv k tomu muži. „Vrátím se ke svým vojákům,“ řekl a hodil doutník na zem.

De I’Eclin přikývl. „Dávám vám deset minut, abyste si ještě mohl rozmyslet, jestli se vzdáte. Au revoir, poručíku.“

„A vy táhněte ke všem čertům.“

Sharpe se vrátil do statku. Byli v pasti, kterou na ně nastražil Blas Vivar jako pomstu za to, že ho opustili. Zakroutil hlavou a zasmál se. Co mu také zbývalo? Jen to a boj.

„Co ten parchant chtěl, pane?“ zeptal se Harper.

„Abychom se vzdali.“

„Já bych mu nasral.“

„Když se nevzdáme teď, později to už nepřijmou.“

„Takže má strach z noci, co?“

„Vypadá to tak.“

„A co teda hodláte dělat, pane?“

„Poslat ho ke všem čertům. A vás udělat seržantem.“

Harper se ušklíbl. „Už jsem řekl ne, pane.“

„Proč?“

Mohutný Ir zavrtěl hlavou. „Nevadí mně, když mám říkat mládencům v boji co a jak, pane. Kapitán Murray mně to vždycky dovolil a budu to dělat i bez toho, že bych byl seržant. Ale dál nepůjdu. Prostě nechci.“

„Ale proč ne, proboha?“

„A proč jo?“

„Tak proč jste mi zachránil život tam venku?“ ukázal Sharpe na cestu, po níž se v panice snažili uniknout dragounům – tam, kde ho zachránila salva, kterou zorganizoval Harper.

Ir se zatvářil rozpačitě. „Za to může major Vivar, pane.“

„Jak? Co to má znamenat?“

„Řekl mně, že jste nejlepší bojovník, jakýho kdy viděl. A pokud prý ty zatracený anglický bezvěrci budou bojovat za osvobození katolickýho Španělska, mám vás udržet naživu.“

„Já? Nejlepší bojovník?“

„Jo… s jedinou výjimkou.“

„Jakou?“

„Mou, pane. Já jsem podle něj ještě lepší.“

„Major Vivar je bastard, který říká, co se mu hodí,“ zabručel Sharpe. Usoudil, že bude muset přijmout aspoň to, co mu Harper nabízí – podporu v boji. V každém případě to bylo lepší, než kdyby šel Ir proti němu. „Takže jestli jste takový skvělý bojovník, pak mi řekněte, jak se z téhle zatracené kaše dostaneme.“

„Podle mě se z ní nedostáném, to je skoro jistý. Ale pořád mužem těm parchantům ukázat, jak se bojuje, aby nebyli tak sebejistý, až příště zase narážej na britský střelce.“

Venku třeskl výstřel a oknem vletěla dovnitř kule z karabiny. De I’Eclinova desetiminutová lhůta uplynula a znovu začal boj.

Z jednoho pozorovacího otvoru ve střeše Sharpe uviděl zalesněnou strž, o níž mluvil de I’Eclin. Severně od ní, ve výběhu obehnaném zdí, se pásla většina francouzských koní. „Hagmane!“ zavolal do spodní místnosti.

Starý pytlák vylezl po žebříku nahoru. „Pane?“

„Najděte si nejvhodnější stanoviště a začněte střílet jejich koně. To ty parchanty na nějakou dobu zaměstná.“

Farmářova žena se dole snažila připravit něco k jídlu. Z komory přinesla soudek nasolených makrel a tresek – důkaz, že moře leží opravdu blízko – a začala je rozdělovat vojákům. Farmář, který už prorazil zeď, nabil lehkou brokovnici a vystřelil na východní stranu.

Po několika Hagmanových výstřelech odvedli Francouzi koně dál na sever. Ze stodoly se začala šířit omamná vůně pečeného vepřového masa. Déšť postupně slábl, až zcela ustal. Také Francouzi

stříleli, ale byla to jalová palba, která žádné velké škody nenadělala. Jednoho z Sharpových mužů škrábla kule na paži, a když vykřikl leknutím, sklidil posměšný chechtot kamarádů.

Později odpoledne se pokusilo několik dragounů zaútočit přes ovocný sad na severní stranu domu, ale byli snadno odraženi. Sharpe přecházel od jednoho okna k druhému a uvažoval, jakou rafinovanost de I'Eclin chystá. Přemýšlel také, jak Blas Vivar využívá času, který získal tím, že poslal Francouze po jejich stopě. Teď už mu bylo jasné, že Španělova truhla je ještě důležitější, než si myslel – dokonce tak důležitá, že samotný císař poslal vysokého důstojníka s oddílem dragounů, aby se jí zmocnil. Sharpe nepředpokládal, že se někdy dozví, co v ní skutečně je. Buď padne do zajetí, nebo bude zabit, anebo, pokud se Francouzi rozhodnou, že to tady nemá smysl, a odjedou, bude se střelci pokračovat v cestě na jih. Pak by mohli najít loď, která by je vzala domů, a tam… tam by se z něj znovu stal quartermaster. Snad teprve teď si uvědomil, jak tuhle prokletou funkci nenávidí.

„Pane!" ozval se kdosi vylekaně. „Pane!"

Sharpe skočil k přednímu kuchyňskému oknu. „Palte po nich!" zvolal.

Francouzi si udělali z proutěných ohradních dílců kryty. Svázali jich několik k sobě, vytvořili tlusté bloky dost velké, aby se za nimi schovalo deset mužů, a odolné, aby v nich uvízla kule z pušky, a s těmito štíty před sebou se posouvali přes dvůr. Sharpe věděl, že jakmile se dostanou až k domu, prorazí dveře sekerami. I když to bylo zbytečné, vystřelil do proutěného štítu. Odpověděla mu palba z karabin.

Proplížil se kolem stolu k oknu na severní stranu. Nad ovocným sadem se zvedal kouř po výstřelech. Takže i tam jsou, pomyslel si, přitom to byla jeho jediná naděje. „Slezte dolů!" houkl do otvoru, v němž ústil žebřík.

Pak se obrátil k Harperovi. „Vezmeme Španěly s sebou. Vyrazíme na jižní stranu."

„Dostanou nás."

„Lepší tak, než zemřít tady jako krysy v díře. Nasaďte si bajonety!" Znovu pohlédl nahoru. „Hoďte sebou!"

„Pane!“ zvolal z horní místnosti vzrušeně Dodd, který tam pozoroval dírou ve střeše okolí. „Slyšíte?“

A Sharpe slyšel. Odkudsi zazněl zvuk nové trubky.

Major Blas Vivar tasil meč, zvedl ho vysoko nad hlavu, a když trubka dosáhla nejvyššího tónu, máchl jím dolů.

Koně vyrazili vpřed. Bylo jich kolem stovky, mezi nimi všichni, které dokázal poručík Dávila přivést z Orense. Vyškrábali se ze strže, a jakmile měli pod nohama pevnou půdu, přešli do cvalu.

Galicijec v karmínově rudé uniformě sklonil hrot žerdě, na níž se třepetala trojúhelníková vlajka. Šokovaní Francouzi se otočili.

„Santiago! Santiago!“ zvolal Vivar s protaženou poslední slabikou a jeho cazadoři se hnali za ním. Od kopyt koní odlétávaly vysoko do vzduchu drny rozmoklé půdy. „Santiago!“ Před nimi byl příkop plný dragounů, kteří do této chvíle střídali na dům, ale teď se zvedli a zamířili na útočící španělskou jízdu. Vivarovi hvízdla kolem hlavy kule z karabiny, ale řítil se dál. „Santiago!“ zvolal znovu a pak už přeskočil příkop, v letu švihl mečem po Francouzi a zkrvavil mu tvář.

Praporečník sklonil v posledních metrech žerď ještě níž, v plné jízdě vrazil její hrot do hrudi jiného dragouna a současně žerď pustil, aby ho nestrhla z koně. Jenže vzápětí ho z něj stejně srazila kule z karabiny. Jezdec, který jel za ním, chytil trčící žerď, vytrhl ji z těla nepřítele a znovu zvedl zkrvavený praporec vysoko nad hlavu.

„Santiago!“

Pěší dragouni odhodili proutěné štíty do bláta a vrhli se k domu, jako by doufali, že tam najdou úkryt. Španělé je však dostihli a na dvoře statku se rozpoutala řež. Jeden ze španělských jezdců sletěl z koně a o pár kroků dál se zvrátil k zemi dragoun s mečem v hrudi.

Nečekaný prudký útok španělských jezdců Francouze rozprášil a v příkopu na východ od domu za nimi zůstala krvavá změť mrtvol. Vivar obrátil koně a chtěl se rozjet zpátky, ale do cesty mu vskočil jeden z dragounů, kteří ve zmatku nevěděli, kam se vrhnout. Francouz se pokusil o chabý výpad, ale Vivar ho srazil jedinou ranou k zemi. „Střelci!“ zvolal major. „Střelci!“

Ze stodoly vyběhlo několik francouzských důstojníků a Vivar se v čele svých mužů rozjel proti nim. Francouzi se dali na útěk.

Několik cazadorů vjelo otevřenými vraty do stodoly, z níž se vzápětí ozvaly výkřiky. Náhle se odněkud objevili dragouni na koních a Vivar křikl na své jezdce, aby se seřadili k dalšímu útoku.

V tu chvíli už Sharpovi střelci rozrazili zabarikádované dveře a s nasazenými bajonety vybíhali na dvůr. „Tam, na východ!“ zvolal Vivar a napřáhl tím směrem meč.

„Za mnou!“ zavelel Sharpe a vedl střelce na východ k zalesněné strži. Dragouni se mezitím vzpamatovali z prvního útoku cazadorů, a když si uvědomili, že jsou stále v početní převaze, zformovali se na cestě pod statkem do bojové linie. A pak se na povel polnice pohnuli vpřed.

Vivar jim nebránil. Smířil se s tím, že Francouzi obsadí statek, protože měl v úmyslu stáhnout se za Sharpem do strže. Jeho muži stříleli ze sedel a v sedle také nabíjeli, přičemž nabijáky měli upevněné k hlavním řemínkem, takže je nemohli ztratit. Všichni tři španělští civilisté – farmář, jeho žena a kočí – utekli z domu se zelenokabátníky.

Poslední z cazadorů sjel ze svahu do strže. Sharpovi střelci už mezitím obsadili její okraj a odtud stříleli na Francouze. Ti se sice pokoušeli Vivarovy jezdce pronásledovat, ale jejich snaha byla odsouzena k nezdaru, protože do strže vstupovala úzká cesta, kterou kryli palbou Sharpovi muži, a když de I’Eclin poznal nebezpečí, odvolal je zpátky. Několik Francouzů zaslepených hněvem však pokračovalo dál a Sharpe sledoval, jak jejich řídké řady kosí kule z pušek jeho střelců. „Zastavit palbu!“ zvolal.

„Za námi!“ ozval se z protějšího svahu strže Vivarův hlas.

„Pane!“ křikl náhle Harper a Sharpe se otočil.

Přes louku k nim běžela žena – v levé ruce měla čepec a pravou si držela zvednutou sukni. Byla to Louisa Parkerová. Odněkud z farmy doléhal hněvivý křik, nepochybně její tety, ale dívka na to nedbala, vyhnula se padlému koni a pádila dál. Jeden z Francouzů se za ní pustil, ale Hagman ho přesným výstřelem srazil k zemi.

„Poručíku!“ křičela Louisa. „Počkejte!“

„Panebože!“ zvolal Harper a rozesmál se, když dívka doběhla na okraj strže a vrhla se na Sharpa, jako by nepochybovala, že ji dokáže ochránit před celým světem.

Sharpe rozevřel náruč a chytil ji. Chvíli na něm bez dechu visela, ale pak se zasmála a odtáhla se od něj.

„Poručíku!“ Ze strže se vyřítil Vivar, aby střelce pobídl ke spěchu. „Co to má znamenat?“ zeptal se užasle, když uviděl vedle Sharpa ženu.

Na vysvětlování však nebyl čas. Vlastně nebyl čas na nic jiného než na panický útěk na východ, pryč od moře a jeho příslibů brzkého bezpečí, zpátky k záhadě uložené v truhle majora Blase Vivara.

KAPITOLA 10

Jeli celou noc a navzdory větru, který jim šlehal do tváří studený vzduch z okolních svahů, na nichž ležel sníh, stoupali stále výš do hor. Někdy po půlnoci, když se dostali na vrchol sedla, uviděl Sharpe v dálce na západě nezřetelný lesk mořské hladiny a mnohem blíž, hluboko pod sebou, zahlédl v jednom z mnoha údolí mihotavá světélka táborových ohňů. „Francouzi," poznamenal Vivar.

„Mysleli si, že vás doprovázím na jih," řekl Sharpe.

„To probereme později," odpověděl Vivar. Takhle odbýval všechny Sharpovy pokusy přimět ho, aby mu vysvětlil, co se vlastně stalo. Za nimi se táhla řada střelců, kteří stoupali po horské stezce s těžkými tornami na zádech. Také cazadoři šli pěšky a vedli koně, aby jim šetřili síly na dlouhou cestu, jež je čekala. Jenom ranění mohli jet. Dokonce i Louise Parkerové řekli, že musí jít pěšky. Vivar nebyl rád, že je s nimi. „Člověk vás nechá dva dny samotného, a už někde vyštracháte anglické děvče," zabručel.

„Utekla od tety a strýce," odpověděl klidně Sharpe, jako by s tím neměl nic společného.

Vivar si odplivl směrem k vzdáleným světlům. „Už jsem o nich slyšel," řekl. „Parkerovi, že? Prohlašují se za misionáře, ale já si myslím, že jsou to typičtí Angličané, kteří strkají nos do všeho, po čem jim nic není. Prý se je biskup chystal vypudit z Santiaga de Compostela, ale teď vidím, že nám Francouzi prokázali laskavost a udělali to za nás. A proč od nich utekla?"

„Podle mě proto, aby zažila dobrodružství."

„To jí můžeme poskytnout," řekl Vivar, „ale nikdy jsem si nemyslel, že by vojáci byli vhodná společnost pro děvče, a to ani pro protestantské."

„Chcete, abych ji zastřelil?" zeptal se Sharpe popuzeně. Vivar se otočil zpátky k cestě. „Jestli nám bude dělat problémy, udělám to sám, poručíku. Mám své poslání a nic ho nesmí ohrozit."

„Jaké poslání?“

„Později.“

Stoupali stále výš do míst, kde už nebyly stromy, pouze svahy s chudou trávou ošlehávané větrem. Noc byla temná, ale cazadoři cestu znali. Překročili vysoko položené údolí, přebrodili horský potok a znovu začali stoupat. „Míříme do jednoho vzdáleného místa, kde nás žádní Francouzi nebudou obtěžovat,“ řekl Vivar.

„Tak jste se setkal s Tomášem?“ zeptal se po chvíli, kdy šli mlčky.

Vivar se snažil, seč mohl, aby to vypadalo, že tu otázku položil jen tak mimochodem. Sharpe se tedy pokusil odpovědět stejně ledabyle. „Tak se váš bratr jmenuje?“

„Ano, pokud přistoupím na to, že je můj bratr, protože zrádce Španělska mohu těžko považovat za bratra.“ Teď už se Vivar ani nepokoušel svou hanbu a hořkost skrýt. Do této chvíle nebyl ochotný mluvit o hraběti z Mouromorta, ale nyní cítil, že se tomu nelze vyhnout. Sharpe se s hrabětem setkal, takže mu musel poskytnout vysvětlení, a zřejmě se rozhodl, že je k tomu nejvhodnější doba právě teď, kdy ztěžka stoupali ve tmě a mrazivém větru. „Jak se vám jevil?“

„Plný zlosti,“ odpověděl Sharpe.

„Plný zlosti? Měl by být plný studu. Je přesvědčený, že jedinou nadějí pro Španělsko je spojenectví s Francií.“ Šli právě po i hřebeni vystaveném větru a Vivar musel křičet, aby mu bylo rozumět. „U nás se takovým lidem říká afrancesados. Věří ve francouzské ideje, ale ve skutečnosti jsou to bezbožní zrádci. Tomas se vždycky upíral k severním národům, ale to nám nikdy štěstí nepřineslo, poručíku, jenom velkou nespokojenost. Nejraději by našemu národu vyřízl španělské srdce a místo něj tam vložil francouzskou encyklopedii. Je ochoten zapomenout na Boha a nahradit ho rozumem, rovností, svobodou a všemi dalšími nesmysly, pro které lidé zapomínají, že chléb je dvakrát dražší a jen slzí je teď víc.“

„Vy nevěříte v rozum?“ zeptal se Sharpe, aby odvedl hovor od tématu loajality hraběte z Mouromorta, neboť viděl, že je pro majora bolestné.

„Rozum je matematika myšlení, nic víc," prohlásil Vivar. „Lidský život nesestává pouze z těchto suchých disciplín. Matematika není schopná vysvětlit Boha a stejně tak to nedokáže rozum. A já věřím v Boha, bez něj bychom spěli ke zkaženosti a degeneraci… Promiňte, zapomněl jsem, že vy jste nevěřící."

„Ale ne," řekl Sharpe nepřesvědčivě.

„Jenže vaše nevíra je pořád lepší než Tomášova pýcha," pokračoval major. „Myslí si, že je nad Bohem, ale než skončí tento rok, poručíku, odevzdám ho spravedlnosti Boží."

„Řekl bych, že Francouzi si myslí něco jiného."

„Kašlu na to, co si myslí Francouzi. Pro mě je důležité jen vítězství. Proto jsem vás zachránil a proto jdeme v noci." Víc mu Vivar neřekl, neboť všechnu svou energii potřeboval k tomu, aby přiměl ochabující muže jít dál a pořád výš. Louisa Parkerová už byla tak vyčerpaná, že ji museli vysadit na koně. A cesta stále stoupala.

K ránu, když se mraky protrhaly a nad chladnou krajinou zazářila bledá jitřenka, uviděl Sharpe, že se blíží k pevnosti zbudované na vrcholu hory.

Nebyla to žádná moderní pevnost, postavená nízko za svažujícími se hliněnými valy, které odrážejí dělové koule nad příkop i opevnění, ale vysoká, jak se stavěly kdysi, a plná ponuré hrozby. A také to nebylo pohodlné sídlo, domov bohatého pána, jenž si potrpí na přepych, ale tvrz postavená k obraně země v zlých časech, která měla takhle sloužit po celé věky.

Jenže teď už byla celá staletí opuštěná. Stála na příliš odlehlém místě, aby ji bylo možné zásobovat, a Španělsko ji nepotřebovalo. A do ní vedl v končící chladné noci Blas Vivar unavené cazadory a zelenokabátníky kamennou bránou obrostlou mechem a vstoupil v jejich čele na nádvoří, kde mezi plochými kameny bujel plevel. Vivar už dřív nechal v pevnosti posádku pod velením seržanta, takže když vjížděli dovnitř, vítaly je ohně, které slibovaly teplo a možná i něco k jídlu. To však bylo, co se týče pohodlí, všechno. Ochozy hradeb byly zarostlé nízkým křovím a vnitřní kamenné prostory se staly domovem krkavců a netopýrů, ale nadšení, s jakým Vivar ukazoval Sharpovi vysoké valy, bylo nakažlivé.

„Postavili to první Vivarové téměř před tisíci lety," řekl. „To byl náš domov, poručíku. Na věži vlála naše vlajka a Maurové ji nikdy nestrhli."

Zavedl Sharpa do severní bašty, která čněla nad nezměrným vzdušným prostorem jako orlí hnízdo. Odtud pozorovali dávní bojovníci v železných přilbách údolí a horské svahy hluboko pod sebou a dávali pozor, jestli se tam někde v slunci neblýskají zbraně a štíty pohanů. Vivar ukázal na temnou rozsedlinu v horách na severu. „Vidíte tu soutěsku, poručíku? Hrabě z Mouromorta ji jednou držel tři dny proti muslimským hordám a naplnil jejich mrzkými dušemi celé peklo. Prý se na tom místě dají ještě dnes najít zrezivělé hroty jejich šípů a cáry drátěných košil."

Sharpe se obrátil a pohlédl na vysokou věž. „Takže teď patří pevnost vašemu bratrovi?"

Vivar to pochopil jako osten, který měl zranit jeho hrdost. „Zneuctil jméno našeho rodu a mou povinností je ji obnovit. A já toho s Boží pomocí dosáhnu."

Byl to krátký pohled do jeho duše, klíč k pochopení ambicí, které ho poháněly, ale Sharpe se chtěl dozvědět něco jiného. Musel se tedy zeptat přímo. „Myslel jsem, jestli váš bratr ví, že se sem uchýlíte."

„Samozřejmě že to ví," odpověděl Španěl. „Ale Francouzi by potřebovali aspoň tisíc mužů, aby tuhle horu oblehli. Nebojte se, nepřijdou sem. Už si začínají uvědomovat problémy, které jim vítězství přinese."

„Jaké problémy?"

Vivar se usmál. „Zjišťují, že v Španělsku velké armády hladoví a malé bývají poraženy. V naší zemi zvítězí jen ten, koho lidé nakrmí, a s tím nemohou Francouzi počítat, protože naši lidé se je naučili nenávidět." Vedl Sharpa ochozem hradeb dál. „Uvažujte o jejich situaci. Maršál Soult pronásleduje vaši armádu na severozápad. Kam vlastně? Nikam! Zůstal trčet v horách a kolem sebe nemá nic než sníh, špatné cesty a pomstychtivé venkovany. Jeho armáda nemá co jíst, živí se jen tím, co kde najde a vydrancuje. A v zimní Galícii toho moc není, pokud před nimi lidé všechno schovávají. Říkám vám, že Soult je v zoufalé situaci. Už teď jsou jeho poslové zabíjeni

a hlídky přepadávány ze zálohy, a to s ním bojuje stále jen malá část obyvatel. Až se proti němu pozvedne celá Galície, utopí jeho armádu v krvi.“

Byla to děsivá předpověď a Vivar ji vyslovil tak přesvědčivě, že mu Sharpe věřil. Vzpomněl si, jaký strach měl de I’Eclin z noci, z nožů vesničanů ve tmě.

Vivar se znovu zahleděl na hluboký zářez v horském masivu, kde jeho předek potřel vojsko muslimů. „Část našeho národa bojuje už teď, poručíku, ale většina lidí má stále strach. Vidí, že Francouzi vítězí, a zdá se jim, že se od nás Bůh odvrátil. Potřebují nějaké znamení nebo, jestli chcete, zázrak. Jsou to nevzdělaní venkované. Nevědí, co je rozum, ale dobře vědí, co je jejich církev a jejich zem.“

Sharpe ucítil, že mu přeběhl po zádech mráz – ne chladem ani strachem, ale zvláštní bázní z něčeho, co bylo mimo jeho chápavost. „Jaký zázrak?“ zeptal se.

„Později, příteli, později,“ zasmál se Vivar, když si uvědomil, že nechtěně vložil do Angličanovy mysli další záhadu. Pak zamířil ke schodům dolů na nádvoří. „Ale ještě pořád jste mi nepoděkoval za to, že jsem vás zachránil,“ řekl laškovně.

„Zachránil? To nemyslíte vážně. Právě jsem se chystal ty bastardy zničit, když jste se mi do toho připletl. Naopak vy jste se mi neomluvil za to, že jste mi lhal.“

„Ani to nemám v úmyslu. Na druhou stranu vám odpouštím, jak jste se na mě při našem posledním setkání rozkřikl. Říkal jsem vám, že beze mě nevydržíte ani den.“

„Kdybyste za mnou neposlal ty zatracené Francouze, byl bych už teď v půli cesty do Oporta.“

„Měl jsem k tomu dobrý důvod.“ Vivar sestoupil do nádvoří, obrátil se a čekal na Sharpa. „Chtěl jsem je dostat pryč ze Santiaga de Compostela. Myslel jsem, že když se pustí za vámi, budu moct vstoupit do města. Proto jsem jim podstrčil řeči o tom, že jsem s vámi. Jenže ve městě zůstala posádka, takže jsem se tam stejně nedostal.“

„Jinými slovy, poznal jste, že beze mě svou válku nevyhrajete.“

„Pomyslete na to, jak byste se nudil, kdybyste šel do Lisabonu. Žádní Francouzi, které byste mohl zabíjet, žádný Blas Vivar, kterého

byste obdivoval.“ Major ho vzal za ruku a propletl si s ním podle španělského zvyku prsty. „Ale ne, poručíku, se vší vážností vám říkám, že mě mrzí, jak jsem se k vám choval. Mohu ospravedlnit to, že jsem vám lhal, ale ne, že jsem vás urazil. Za to se omlouvám.“

Sharpe chvíli rozpačitě hleděl do země. „Já se vám taky omlouvám,“ řekl pak. „Nechal jsem se unést hněvem. A díky za to, že jste nás zachránil. Bez vás bychom se tam odtud nedostali.“

„Dobrá, ale teď musím připravit další zázrak,“ řekl Vivar s novým elánem. „Musíme pracovat, poručíku! Pracovat, pracovat a zase pracovat!“

„Jaký zázrak?“

Vivar mu pustil ruku, obrátil se k němu a pohlédl mu do očí. „Řeknu vám všechno, příteli, jestli budu moct. Třeba dnes po večeři. Přijdou sem jistí lidé a já potřebuju jejich svolení, abych vám mohl prozradit, co je v té truhle. Budete mi věřit, dokud s nimi nepromluvím?“

„Samozřejmě,“ odpověděl Sharpe, protože mu nic jiného nezbývalo.

„Pak musíme pracovat.“ Vivar zatleskal, aby upoutal pozornost svých mužů. „Pracovat, pracovat a zase pracovat!“

Vše, co Vivarovi muži potřebovali, bylo třeba do pevnosti vynést. Jezdečtí koně se změnili v soumary na tahání dřeva, jídla a píce. Potraviny pocházely z horských vesnic. Major dal rozhlásit v někdejším panství svého otce, co žádá, a Sharpe s úžasem sledoval odezvu. „Můj bratr poručil svým poddaným, aby nedělali nic proti Francouzům. Cha!“ ušklíbl se Vivar.

Celý den přicházeli do pevnosti nosiči a koně se zásobami. Na nádvoří se vršily pytle s moukou a fazolemi, bedny se sýrem, síťky s chlebem a kožené měchy s vínem, stejně jako balíky sena, dřevo a otepi klestí na oheň.

V poledne dorazili muži, na které Vivar čekal. Ohlásila je trubka a v jejích tónech zazněla zvláštní slavnostnost, jako by přijížděl král. Několik cazadorů jim vyjelo naproti, aby oba muže doprovodili do pevnosti. Byli to kněží.

Sharpe sledoval jejich příjezd oknem z místnosti, kterou Vivar přidělil Louise Parkerové. Přišel sejí zeptat, co ji vedlo k tomu, že se

rozhodla utéct od svých příbuzných. Celé dopoledne spala, ale zdálo se, že už se po noční vyčerpávající cestě přece jen zotavila. Také ona pohlédla ven, a když uviděla sesedající kněze, otřásla se předstíranou hrůzou. „Nikdy jsem se nezbavila pocitu, že na římských knězích je něco zlověstného. Moje teta tvrdí, že mají ocas a rohy“ Sledovala, jak kněží procházejí kolem čestné stráže k místu, kde na ně čekal Blas Vivar, aby je přivítal. „A já si to taky myslím. Vy ne?“

Sharpe se odvrátil od okna. Cítil se nesvůj a nevěděl, co má říct. „Neměla jste utíkat. A tady byste už vůbec být neměla.“

Louisa na něj překvapeně pohlédla. „Říkáte to, jako bych vás obtěžovala.“

„Promiňte.“ Uvědomil si, že se vyjádřil tvrději, než měl v úmyslu. „Já jen…“ Znovu se rozpačitě odmlčel.

„Chtěl jste říct, že moje přítomnost působí špatně na vojáky, že?“

„Tohle není pro vás, nejste na nic takového zvyklá,“ mávl rukou kolem, aby jí ukázal ubohost prostředí, v němž se ocitla, i když Vivarovi muži udělali, co mohli, aby zde měla pohodlí. Přestože její místnost byla malá, měla krb, v němž hořelo několik polen, a na zemi upravené lůžko z kapradí a rudých sedlových přikrývek. Nic s sebou neměla, ani náhradní oblečení.

Zatvářila se sklíčeně. „Je mi líto, že se mnou máte problémy, poručíku.“

„Ale ne…,“ pokusil se její omluvu odmítnout, i když ji k ní vlastně svými výtkami přivedl. „Jste ze mě nesvůj, že?“

Sharpe se obrátil k oknu a pozoroval cazadory, kteří se shromáždili kolem kněží. Několik střelců tomu zvědavě přihlíželo.

„Byl byste radši, kdybych se vrátila k Francouzům?“ zeptala se Louisa kousavě.

„Samozřejmě že ne.“

„Asi bych měla.“

„Neříkejte hlouposti, k čertu!“ vyštěkl na ni, ale okamžitě se zastyděl. Nechtěl, aby poznala, jak je šťastný, že utekla od tety a strýce, a v přehnané snaze to zakrýt se k ní choval, jako by ho svou přítomností obtěžovala. „Promiňte, slečno, omlouvám se.“

„Ne, já se omlouvám," řekla, zřejmě aby mu pomohla z rozpaků.

„Neměl jsem před vámi klít."

„Nedovedu si představit, že byste s tím klením přestal. Dokonce ani kvůli mně ne." Byl v tom náznak jejího šelmovství, které už znal, a když k tomu přidala lehký úsměv, zrozpačitěl ještě víc.

„Já jen, že o vás budou mít Parkerovi starost," řekl. „A taky, že zřejmě budeme muset ještě bojovat, a v boji nemají ženy co dělat."

Louisa chvíli mlčela a pak na něj pohlédla. „Ten Francouz… de I'Eclin… mě urazil. Choval se ke mně, jako bych byla jeho válečná kořist."

„Dovolil si k vám něco?"

„Zřejmě si myslel, že je velmi galantní," řekla. Přecházela sem a tam a choulila se do pláště, v němž byla od chvíle, kdy opustili cestovní kočár. „Neurazíte se, když vám řeknu, že jsem dala přednost vám před jeho ochranou?"

„Naopak mě to těší, slečno," vyhrkl, i když měl pocit, že je vtahován do jakési její hry. Přišel za ní, aby ji varoval před Vivarem a naznačil jí, že udělá nejlíp, když se bude majorovi vyhýbat, protože jemu její přítomnost opravdu vadí. Jenže místo toho cítil, že je neodvratně přitahován jejím kouzlem.

„Původně jsem chtěla zůstat u Francouzů," prohlásila, „i když ne kvůli plukovníkovu šarmu. Představila jsem si, jak by v Godalmingu žasli, až bych jim začala vyprávět, jaká dobrodružství jsem zažila s armádou toho korsického lidožrouta. Myslíte, že by nás poslali do Paříže a ukazovali nás davu jako Římané staré Brity?"

„To sotva," řekl Sharpe.

„Já o tom taky pochybuju. Proto jsem se rozhodla utéct. Místo dobrodružství bych prožívala smrtelnou nudu s tetou a strýcem – nedělala bych nic jiného než poslouchala neustálé tetiny stížností na válku a nepohodlí, na to, že přišla o své pitomé knihy, na francouzskou kuchyni, na vás, na jejího manžela, na počasí, na to, že má na nohou puchýře… Mám pokračovat?"

„Raději ne," zavrtěl Sharpe hlavou a usmál se.

Louisa si chvíli natáčela na prst pramen vlasů. „Nepřemýšlela jsem, do čeho jdu, poručíku. Prostě jsem se rozhodla a utekla jsem.

Když už mám být zapletená do války, tak raději na naší straně než na nepřátelské.“

„Major Vivar má obavy, že nám budete překážet, slečno.“

„Oh,“ povzdechla s předstíraným zděšením. Pak přistoupila k oknu a zamračeně hleděla dolů na Španěla, který pořád ještě hovořil s oběma kněžími. „Copak major Vivar nemá rád ženy?“

„Určitě má.“

„Jenom si myslí, že se mužům pletu do cesty, že?“

„V boji určitě, jestli prominete, slečno.“

Vrhla na něho zkroušený pohled, i když opět nedokázala potlačit náznak šelmovského úsměvu. „Slibuju vám, že nebudu stát v cestě vašemu meči, poručíku, a omlouvám se, jestli jsem vám způsobila potíže. Ale teď mi jen řekněte, proč tady jsme a co se chystáte dělat. Když budu vědět, kam vaše cesta vede, nebudu se vám do ní plést.“

„Nevím, co se teď bude dít, slečno.“

„Chcete říct, že mi nevěříte?“

„Říkám jen, že to nevím.“ Pověděl jí o tajemné truhle, jejíž obsah Vivar úzkostlivě tají, a o tom, jak dlouho už major se svými cazadory uniká francouzským dragounům, kteří je pronásledují. „Vím jen, že major chce truhlu dopravit do Santiaga, ale proč a co v ní je, to netuším.“

Bylo vidět, že Louisů tajemství kolem truhly vzrušilo. „Ale zjistíte to, ne?“

„Doufám.“

, Já se na to majora zeptám přímo.“

„Nemyslím, že by to bylo rozumné, slečno.“

„Asi máte pravdu. Dovedu si představit, že lidožroutský papeženecký Španěl nebude chtít, abych strkala nos do jeho dobrodružství.“

„Tohle není dobrodružství, slečno. To je válka.“

„Válka je doba, v níž lidé ztrácejí pouta konvencí, nemyslíte, pane Sharpe? Já ano. A věřte mi, že to jsou velmi pevná a svíravá pouta, zvlášť v Godalmingu. Chci se dozvědět, co je v té majorově truhle. Myslíte, že to jsou šperky?“

„Ne, slečno.“

„Nebo španělské korunovační klenoty? Královská koruna, žezlo a jablko? Samozřejmě, co jiného, pane Sharpe? Proto se chce Napoleon té truhly zmocnit – touží nasadit si jejich korunu na hlavu, chápete? Major Vivar se snaží dopravit královské insignie do bezpečí!“ Radostně zatleskala rukama, jako by si byla jistá, že tajemství truhlice odhalila. „Teď budu trvat na tom, abych ty klenoty mohla vidět. Stejně se major Vivar chystá všechno před vámi odhalit, ne?“

„Řekl mi, že se mnou o tom promluví po večeři. Ale myslím, že to spíš záleží na těch kněžích než na něm.“

„V tom případě se možná nic nedozvíme,“ povzdechla Louisa. „Ale budu moct večeřet s vámi?“

To Sharpa zaskočilo. Pochyboval, že by Vivar souhlasil, aby u toho byla i ona, ale nevěděl, jak jí taktně naznačit, že je příliš neodbytná. „Nevím,“ řekl tedy a pokrčil rameny.

„Samozřejmě že s vámi můžu večeřet, přece mě nenecháte o hladu. Dnes večer uvidíme španělské královské klenoty, pane Sharpe!“ zvolala nadšeně. ‚Ach, kdyby mě teď viděl pan Bufford!“

Sharpovi chvíli trvalo, než si vzpomněl, že pan Bufford je metodista a výrobce inkoustu, který doufá, že se Louisa stane jeho ženou. „Asi by se za vás modlil,“ poznamenal kysele.

„To ano,“ zasmála se, „a velmi vroucně. Ale je to ode mě kruté, že se mu vysmívám, pane Sharpe, zvlášť když můžu jen oddalovat chvíli, kdy budu muset jeho nabídku k sňatku přijmout.“ Její nadšení tváří v tvář realitě náhle opadlo. „Předpokládám, že až vyřešíte to tajemství s truhlicí, potáhnete dál do Lisabonu, že?“

„Ano, pokud tam stále ještě bude britská posádka.“

„A já budu muset jít s vámi,“ povzdechla jako dítě, které lituje, že pohádka už končí. Vzápětí však její tvář opět rozjasnil šelmovský úsměv. „Ale požádáte majora Vivara o svolení, abych mohla večeřet s džentlmeny, ne? Slibuju, že se budu chovat způsobně.“

K Sharpovu překvapení Blas Vivar nic nenamítal. „Samozřejmě že dáma může večeřet s námi,“ řekl.

„Je velmi zvědavá na vaši truhlici,“ varoval ho Sharpe.

„Přirozeně. Vy snad ne?“

Louisa tedy byla přítomná okamžiku, kdy se Sharpe konečně dozvěděl, proč mu Blas Vivar lhal, proč ho cazadoři přijeli zachránit a proč major míří s takovou posedlostí a bez ohledu na útrapy zimy na západ.

Ten večer také cítil, že je stále víc vtahován do světa záhad a tajemností – do světa, v němž se v noční tmě pohybují estadea a vodní toky obývají zlovolné víly. Do světa Blase Vivara.

Večeře se konala v místnosti s množstvím sloupů, které podpíraly valenou klenbu stropu, a kromě Vivara, Sharpa, Louisy a poručíka Dávily sejí zúčastnili i oba kněží. V krbu hořel oheň, na podlaze byly prostřené přikrývky a na ně nakladli obsluhující muži mísy s prosem, fazolemi, uzenými rybami a vařeným skopovým. Jeden z kněží, otec Borellas, malý, buclatý muž, mluvil docela dobrou angličtinou a zdálo se, že je rád, když si může tuto řeč pocvičit hovorem s Sharpem a Louisou. Řekl jim, že měl farnost v Santiagu de Compostela. Malou a velmi chudou farnost, dodal. V hovoru, při němž naléval Sharpovi víno a horlivě se staral, aby měl neustále plný talíř, se usilovně snažil zdůrazňovat podřadnost svého postavení. Řekl Sharpovi, že druhý kněz je naopak velmi ambiciózní muž, opravdový hidalgo a budoucí kardinál.

Druhý kněz, otec Alzaga, byl sakristán santiagské katedrály, kanovník a člověk, který dával od první chvíle Sharpovi jasně najevo svou nevraživost a nedůvěru. Jestliže mluvil anglicky, pak mu to jediným slůvkem nenaznačil, vlastně ho zcela ignoroval a v hovoru se obracel pouze na Blase Vivara, kterého patrně považoval za sobě rovného, co se týče společenského postavení. Jeho nepřátelství bylo tak očividné, že otec Borellas cítil povinnost to Sharpovi vysvětlit. „Nemá rád Angličany," řekl.

„Je mnoho Španělů, kteří nás nemají rádi," poznamenala suše Louisa, na kterou působilo nepřátelské ovzduší v místnosti ještě silněji než na Sharpa.

„To proto, že ve vás vidí kacíře. A taky že vaše armáda utíká," řekl kněz omluvně. „To je politika a té já nerozumím. Jsem jen obyčejný kněz, poručíku."

Otec Borellas byl sice obyčejný kněz, ale díky svým znalostem uliček a dvorů Santiaga de Compostela zachránil sakristána před

Francouzi. Vyprávěl Sharpovi, jak se skrývali na dvoře jednoho štukatéra, zatímco francouzští jezdci prohledávali domy. „Spoustu lidí přitom zabili," řekl a pokřižoval se. „Stačilo, když u někoho našli brokovnici na ptáky, a už ho prohlásili za nepřítele a na místě zastřelili. A toho, kdo proti tomu protestoval, zastřelili taky. Nikdy bych nevěřil, že se dožiju něčeho takového, jako je nepřátelská armáda na španělské půdě. Tohle je přece devatenácté století, ne dvanácté."

Sharpe pohlédl na povýšeně se tvářícího Alzagu, který zjevně neměl žádnou radost z protestantských vojáků na španělské půdě, a nic na tom neměnilo, že bojovali za svobodu Španělska. „Co je to sakristán?" zeptal se.

„Strážce pokladu katedrály. Rozumějte, ne úředník, ale člověk, který je zodpovědný za veškeré bohatství uložené v katedrále." Bylo zřejmé, že se Borellas snaží vylíčit Alzagu jako vysoce postaveného kněze a záleží mu na tom, aby ho Sharpe nepodceňoval. „Ale kvůli tomu tady není, přijel sem jako velmi důležitý duchovní naší církve. Don Blas chtěl, aby přijel samotný biskup, ale se mnou by biskup nemluvil a nejdůležitější muž, kterého jsem dokázal najít, byl otec Alzaga. Nenávidí Francouze, víte?" poznamenal rozpačitě, když sakristán zvýšil v hněvu hlas, a pak začal Sharpovi dlouze vysvětlovat, co je to za rybu, kterou má na talíři, a jaké druhy ryb loví rybáři na galicijském pobřeží.

Ani sebedelší hovor o rybách však nemohl zastřít skutečnost, že se Vivar a Alzaga dostali do prudké hádky. I když jim Sharpe nerozuměl, poznal, že oba neústupně hájí své stanovisko, a stejně tak pochopil, že se hádka týká i jeho. V jednu chvíli na něj dokonce Vivar ukázal a Alzaga se při odpovědi pohrdlivě ušklíbl. Poručík Dávila se věnoval jídlu a zjevně se nechtěl do sporu obou mužů vměšovat. Borellas po chvíli zanechal snahy odvést Sharpovu pozornost a neochotně se uvolil vysvětlit mu, oč jde. „Otec Alzaga chce, aby don Blas využil španělských vojáků," řekl tiše, aby to sakristán nezaslechl.

„K čemu?"

„To vám musí vysvětlit don Blas," odpověděl Borellas vyhýbavě a znovu chvíli naslouchal. „Don Blas říká, že by musel

přesvědčit nějakého captain generál, ale ti se teď všichni skrývají; ostatně captain generál by stejně váhal nebo by řekl, že k tomu potřebuje svolení galicijské junty, a ta uprchla do La Coruni. Musel by se tedy obrátit na ústřední juntu v Seville a pak by během jednoho nebo dvou měsíců mohl dostat souhlas. Jenže captain generál by potom zřejmě trval na tom, aby velení expedice bylo svěřeno některému z jeho oblíbených důstojníků; i když v tu dobu už by bylo podle dona Blase stejně pozdě, takže by to nemělo smysl. Myslím, že don Blas má pravdu," dodal otec Borellas.

„Pozdě na co?" nechápal Sharpe.

„To vám musí vysvětlit don Blas," řekl znovu kněz.

Vivar teď mluvil pevně a každé slovo doprovodil ostrým seknutím ruky, jako by chtěl zlomit Alzagův odpor fyzickou silou, pokud to nepůjde jinak. A zřejmě ho nakonec částečně přesvědčil, protože se obrátil k Sharpovi. „Byl byste ochotný popsat nám podrobně svou kariéru, poručíku?" zeptal se.

„Mou kariéru?"

„Ano. A pomalu, já to budu překládat." Sharpe na něj hleděl, jako by stále nechápal, oč majorovi jde, ale pak pokrčil rameny. „Narodil jsem se…"

„Ne, tohle není nutné," přerušil ho Vivar. „Vaši vojenskou kariéru, poručíku. Kde se odehrála první bitva, které jste se zúčastnil?"

„Ve Flandrech."

„Tak začněte tam."

Třebaže mu to nebylo dvakrát příjemné, začal Sharpe vyjmenovávat bitvy, v nichž bojoval, a stručně popsal svou účast v nich. Začal ve Flandrech, kde byl jedním z deseti tisíc nešťastných vojáků vévody z Yorku, a o poznání sebevědoměji pokračoval bitvami v Indii. Studená kamenná místnost, osvětlená ohněm a několika lojovými svícemi, byla podivným místem k líčení bojů u Seringapatamu, Assaye, Argaumu a Gawilghuru, přesto ho všichni poslouchali velmi pozorně. Dokonce i Alzaga se zaujetím sledoval překládané vyprávění o bojích na vyprahlých indických pláních a Louisa na něm doslova visela očima.

Když skončil líčení o krvavém dobytí hliněných valů pevnosti Gawilghur, nastalo chvíli ticho, jen v ohni zapraskalo smolné poleno. Pak promluvil svým ostrým hlasem Alzaga a Vivar jeho slova přeložil. „Otec Alzaga říká, že slyšel, že sultán Típú měl mechanický model tygra, který trhal anglického vojáka. Je to pravda?“

Sharpe pohlédl knězi do očí. „Ano. Model v životní velikosti.“

Vivar to opět přeložil. „Otec Alzaga by si velmi přál ho vidět.“

„Myslím, že je teď v Londýně,“ řekl Sharpe. Kněz zřejmě poznamenal něco pohrdlivého, protože to Vivar nepřeložil.

„Co říkal?“ chtěl vědět Sharpe.

„Nic důležitého,“ mávl rukou Vivar. „A kde jste bojoval po návratu z Indie, poručíku?“

„Otec Alzaga řekl, že se bude dnes večer modlit za Típúovu duši, protože sultán pobil mnoho Angličanů,“ ozvala se náhle Louisa. Všichni na ni užasle pohlédli – nikdo z přítomných netušil, že umí španělsky. Sharpe do té chvíle popisoval svou účast v bitvách s rozpaky, neboť ze sebe nerad dělal hrdinu, ale teď se výsměch španělského kněze dotkl jeho vojenské hrdosti. „Já jsem zabil sultána Típúa,“ řekl.

„Vy?“ pohlédl na něj otec Borellas nevěřícně.

„Ano. V tunelu Vodní brány v Seringapatamu.“

„Copak u sebe neměl tělesné strážce?“ zeptal se Vivar.

„Měl,“ odpověděl Sharpe, „šest mužů, vybraných bojovníků.“ Hleděl z jednoho na druhého – víc dodávat nemusel. Alzaga chtěl vědět, co řekl, a když mu to Vivar přeložil, jen pohrdlivě odfrkl.

Vivar se na Sharpa usmál, jako by ho za jeho výstup chválil. „A kde jste tedy bojoval po návratu z Indie, poručíku? Byl jste vloni v Portugalsku?“

Sharpe mu popsal portugalská bojiště u Rolici a Vimeira, kde sir Arthur Wellesley před svým odvoláním do Anglie na hlavu porazil Francouze. „Byl jsem tam jen jako quartermaster“ dodal, „ale i tak jsem v některých bitvách bojoval.“

Opět nastalo ticho a Sharpe při pohledu na nepřátelsky naladěného kněze cítil, že ho v podstatě testují. Alzaga něco řekl a Vivar se po jeho slovech opět usmál. „Pochopte, poručíku, že pro to, k čemu se chystám, potřebuju požehnání církve, a jestli mi v tom

máte pomáhat, musí s tím církev souhlasit. Byli by radši, kdybych využil španělských vojáků, ale to teď není, bohužel, možné. Proto otec Alzaga s jistým zdráháním svolil, že bychom mohli využít vašich bojových zkušeností.“

„Ale co…“

„Později,“ zarazil ho Vivar a zvedl ruku. „Nejdřív mi povězte, co víte o Santiagu de Compostela.“

„Jen to, co jste mi řekl vy.“

Vivar mu tedy začal vyprávět, jak někdy před tisíci lety uviděli pastýři nad kopcem, na němž dnes město stojí, v mlze tisíce jasných hvězd, a hned to ohlásili biskupu Theodomirovi z Iria Flavia, který byl v tu dobu na návštěvě v nedaleké vísce. Ten v zázračném výjevu okamžitě poznal znamení nebes, poručil, aby se na místě kopalo, a tak byl nalezen hrob Santiaga, jednoho z dvanácti apoštolů. Od té doby se to místo nazývá Santiago de Compostela, tedy svatý Jakub z hvězdného pole.

Ve Vivarově hlase zaznívalo cosi, co způsobilo, že se Sharpe zachvěl. Blikavé plameny svící vrhaly v sloupové místnosti tajemné stíny. Kdesi na ochozu hradby zadupal strážce, aby se zahřál. Dokonce i na Louisů hluboce zapůsobil zvláštní tón Vivarova hlasu, prodchnutý úctou.

Nad objeveným hrobem pak byla postavena svatyně, a i když se později města zmocnila maurská vojska a původní chrám zničila, samotný světcův hrob zůstal ušetřen. Po tom, co vyhnali Maury, postavili Španělé na tomto místě novou katedrálu a město u hvězdného pole se stalo druhým poutním místem po Římě. Vivar se odmlčel a pohlédl na Sharpa. „Víte, kdo je Santiago, poručíku?“ zeptal se.

„Řekl jste apoštol.“

„To není všechno. Je to svatý Jakub, bratr svatého Jana Evangelisty. Svatý Jakub, patron španělské země. Svatý Jakub, syn hromu. Svatý Jakub řečený Velký. Santiago.“ Jeho hlas sílil, až nakonec zazněl ozvěnou od kleneb stropu sloupové síně v posledním ze všech světcových titulů: „Santiago Matamoros!“

„Matamoros? Co je to?“ zeptal se po chvíli ticha Sharpe.

„Bijec Maurů,“ odpověděl Vivar. „Ten, kdo potře všechny nepřátele Španělska.“ Jeho slova zazněla jako výzva každému, kdo by se odvážil proti jeho zemi vystoupit.

Sharpe mlčel a čekal, co bude dál. Nastalo ticho, v němž bylo slyšet pouze praskot ohně a kroky strážců na hradbách. Dávila a Borellas hleděli do svých prázdných talířů, jako by se báli, že sebemenším pohybem tuto chvíli znesvětí.

Teprve Alzaga ticho prolomil. Sakristán se zřejmě opět pokusil proti něčemu protestovat, ale Vivar ho ostrým gestem odmítl. Oba si pak ještě vyměnili několik vzrušených slov, ale bylo zřejmé, že Vivar situaci opanoval. A jako by chtěl oznámit své vítězství, vstal a obrátil se k temné klenuté chodbě. „Pojďte, poručíku,“ řekl Sharpovi.

Chodba vedla do kaple pevnosti. Na jejím kamenném oltáři stál mezi dvěma svícemi prostý dřevěný kříž.

Louisa se pokusila jít za nimi, ale Vivar ji zastavil a řekl, že do kaple nesmí s odkrytou hlavou. Rychle si tedy přes ni přetáhla šál.

Sharpe prošel kolem ní a zůstal stát s pohledem upřeným na to, co leželo před oltářem. Věděl, že to tady bude, neboť to byla sama podstata celé záhady; předmět, za nímž se francouzští dragouni hnali napříč nehostinným zimním krajem; poklad, kvůli němuž Vivar přivedl Sharpa do této horské pevnosti.

Tajemná stará truhlice.

KAPITOLA 11

Vivar ustoupil stranou, aby Sharpa pustil blíž k oltářním schůdkům. „Otevřete ji," vybídl ho a ukázal na truhlici. Řekl to stroze a věcně, jako by se před ním nikdy nepokoušel tajemství záhadné schránky utajit.

Sharpe váhal. Nebyl v tom strach, spíš neurčitý pocit, že by tuto chvíli měla provázet nějaká ceremonie. Slyšel, že do kaple vstoupili oba kněží. Louisa zůstala stát vedle Vivara. Dívčina tvář zářila slavnostním výrazem.

„Na tak," pobídl ho Vivar.

Voskové plátno už bylo z truhly strženo a zámky z obou petlic odstraněny. Sharpe se sklonil a opatrně zkusil víko zvednout, ale když ucítil, že staré závěsy kladou odpor, pohlédl na Vivara, jako by od něj žádal nový souhlas.

„Prosím, poručíku," řekl major. Otec Alzaga se ozval k poslednímu protestu, ale Vivar ho znovu odbyl. „Myslím, že byste měl vědět všechno o tom, oč vás chci požádat. Je mi jasné, že to budete považovat za nesmysl, ale uvědomte si, že i já bych mohl považovat za nesmysl věci, které zase vy v Anglii máte za svaté."

Sharpe poklekl. Neudělal to z úcty k truhlici, ale aby si lépe prohlédl její obsah. Pak znovu zabral za těžké víko a skoro sebou trhl leknutím, když staré panty zaskřípaly.

Uvnitř se objevila další truhlice, nebo spíš skříňka. Byla z kůže a zdála se stejně stará jako ta vnější, dřevěná. Kůže měla původně červenou barvu, ale věkem zčernala, takže vypadala jako zaschlá krev. Byla sotva půl metru široká, asi třicet centimetrů hluboká a stejně tak vysoká a víko měla zdobené dekorativním vzorem ze zlatých lístků, z nichž už však zbyly jen útržky. Obrazec se skládal ze složitě vzorovaného kruhového pásu, v jehož středu se vyjímal zakřivený meč se silnou čepelí. „Tím mečem byl Santiago zabit," řekl tiše Vivar. „Dodnes je to jeho symbol."

Sharpe vzal koženou skříňku, opatrně ji z truhly vytáhl a položil na oltář. „Santiago byl zabit tady?“

„Ne. Přinesl do Španělska křesťanství, ale potom se vrátil do Svaté země, kde zemřel mučednickou smrtí,“ odpověděl Vivar. „Pak jeho tělo vložili do lodi, která neměla ani vesla, ani plachty, ani žádnou posádku, a přesto je bezpečně donesla k pobřeží Galície, kde si přál být pohřben.“ Vivar na chvíli zmlkl. „Řekl jsem, že to budete považovat za nesmysl,“ dodal potom.

„Ne,“ zavrtěl Sharpe hlavou a dotkl se zlaté přezky, kterou bylo víko kožené skříňky zajištěno.

„Otevřete ji, ale toho, co je uvnitř, se nedotýkejte,“ řekl Vivar.

Sharpe zvedl zlatou přezku. Kůže víka byla tuhá a chvíli uvažoval, jestli nezlomí kožený hřbet, který měla skříňka místo pantů. Naštěstí se to nestalo a bez problémů víko odklopil.

Kněží i oba španělští vojáci se pokřižovali a otec Alzaga tiše zpěvavým hlasem zanotoval modlitbu. V mdlém světle svící bylo vidět, jak nad skříňkou víří prach. Louisa si se zatajeným dechem stoupla na špičky, aby viděla, co je uvnitř.

Ve skříňce, vyložené jemnou hedvábnou tkaninou, která měla zřejmě kdysi purpurovou barvu, ale nyní byla vybledlá a odřená, ležel vyšívaný plátěný vak velikosti polní láhve britského vojáka. Byl naditý a stažený zlatou šňůrkou. Výšivku tvořil vzor s meči a kříži.

Vivar se na Sharpa lehce usmál. „Jak vidíte, žádné papíry tam nejsou,“ řekl.

Stejně tak nebyly ve skříňce královské insignie ani žádné jiné šperky. Jenom vyšívaný plátěný vak.

Vivar vystoupil na oltářní schůdky „Téměř tři sta let byly poklady Santiagovy svatyně ukrývané. A víte proč?“ pohlédl na Sharpa.

„Ne.“

„Kvůli Angličanům. K Santiagu de Compostela se blížil váš námořní lupič Francis Drake a bylo nebezpečí, že by se mohl dostat až do katedrály.“

Sharpe na to nic neřekl. Když slyšel, s jakou trpkostí se Vivar vyslovil o Drakovi, usoudil, že bude lepší mlčet.

Vivar hleděl na skříňku. „V Anglii stále uchováváte Drakův buben, že? Viděl jste ho?“

„Ne.“

Ve světle svící se zdálo, jako by Vivarova tvář byla ze žhnoucího kamene. „Ale znáte legendu, která se k němu pojí, ne?“

S nepříjemným vědomím, že se na něj všichni přítomní dívají, zavrtěl Sharpe hlavou.

„Ta legenda říká,“ ozvala se Louisa, „že když se Anglie dostane do nebezpečí, buben zaduní, Drake vstane ze svého vodního hrobu a smete španělské dony do oceánu.“

„Jenže teď už žádní donové nejsou,“ poznamenal Vivar stále s touž trpkostí. „Takže Drakův buben zaduní při ohrožení Anglie jakýmkoli nepřítelem?“

Louisa přikývla. „Ano, tak jsem to slyšela.“

„Ale ve vaší zemi se traduje ještě jeden příběh,“ pokračoval Vivar. „Příběh o tom, že když stojí Británie před porážkou, vypluje král Artuš z ostrova Avalonu a znovu povede své rytíře do boje.“

„Ano,“ přikývla Louisa. „Stejně jako Hesenští věří, že Charlemagne a jeho rytíři spí v Oldenburgu, připraveni vzbudit se a bojovat, jakmile budou antikristi ohrožovat křesťanský svět.“

Bylo vidět, že Lousina poznámka přišla Vivarovi vhod. „Teď se díváte na něco podobného, poručíku,“ řekl. „Před vámi je Santiagův gonfalon, neboli korouhev svatého Jakuba.“ Přistoupil k oltáři a sklonil se k plátěnému vaku. Alzaga znovu zaprotestoval, ale Vivar na něj nedbal. Uchopil silnými prsty zlatou tkanici, kterou byl vak zavázán, a místo aby se pokusil uzel rozvázat, prostě ji přetrhl a vak otevřel. Uvnitř byla složená bílá tkanina zažloutlá věkem. Sharpovi se zdálo, že je to hedvábí, ale nemohl si tím být jistý, neboť tkanina vypadala tak vetchá, že by se mohla při pouhém dotyku rozpadnout. „Po celá staletí byl gonfalon považován za součást královského pokladu, ale výsadu střežit ho měli odjakživa členové mého rodu. Proto jsem to byl já, kdo ho zachránil, než se ho stačili zmocnit Francouzi. Je to moje svatá povinnost, poručíku.“

Sharpe pocítil lehké zklamání z toho, že v truhlici nebyla stará královská koruna ani že se v záři svící nezatřpytily žádné šperky nebo drahokamy. Přesto i on cítil, že prostor kaple naplnila posvátná

úcta k tomu složenému kousku hedvábí. Hleděl na něj a snažil se vnímat kouzlo, které vystupovalo z jeho zaprášených záhybů.

Vivar od skříňky odstoupil. „Před tisíci lety se zdálo, že muslimové ovládnou celou španělskou zemi, poručíku," řekl do ticha. „A ze Španělska by jejich armády táhly přes Pyreneje na sever, aby zaútočily na veškeré křesťanstvo. Kdyby k tomu došlo, vládli by dnes Evropě oni, heretici. Nebyl by žádný kříž, pouze půlměsíc."

Nezakrytým oknem vnikl dovnitř závan chladného vzduchu a rozechvěl plameny svící. Sharpe stál jako přimražený a poslouchal.

„Maurové skutečně ovládli téměř celé Španělsko," pokračoval Vivar, „ale zastavily je tyto severní hory. Přesto byli rozhodnuti zlomit i náš odpor a přitáhli sem s mnohatisícovými vojsky, zatímco nás byly pouhé stovky. Nemohli jsme nad nimi zvítězit, ale stejně tak jsme před nimi nemohli kapitulovat, a tak se naši králové vrhali do boje a podstupovali jednu nerovnou bitvu za druhou." Vivar teď mluvil tiše, ale přesto ho všichni poslouchali s takovým napětím, že se nikdo neodvážil ani pohnout. „A jednu bitvu za druhou jsme také ztráceli. Naše děti byly odvlékány do otroctví, stejně jako ženy do muslimských harémů a muži na galeje. Prohrávali jsme na všech frontách, poručíku, a světlo křesťanství v té době nebylo víc než poblikávání dohasínající svíce vedle záře velkého, ale zlého slunce. A pak došlo k poslední bitvě."

Blas Vivar se odmlčel a teprve po chvíli začal vyprávět o tom, jak malá skupina křesťanských rytířů vyjela na unavených koních proti muslimskému vojsku. Vyprávěl s takovou přesvědčivostí, že Sharpe viděl, jak španělští rytíři sklánějí dlouhá kopí a cvalem se rozjíždějí proti praporcům jasným jako slunce. Meče třeskly o zakřivené šavle, bojovníci sekali a bodali do nepřátel, vzduchem svištěly šípy a praporce klesaly do zkrvaveného prachu. Po tělech padlých mužů dupala kopyta koní a sténání umírajících zanikalo v hřmění nových útoků a vítězného pokřiku pohanů.

„Ano, pohané vítězili, poručíku," pokračoval Vivar chraptivým hlasem, jako by měl hrdlo plné prachu z dávných bitevních polí, „ale v době, kdy se už blížil konec a naše svíce poblikávala těsně před zhasnutím, v tu chvíli se jeden z rytířů obrátil o pomoc k Santiagovi. Věřil, že když Santiago přinesl do Španělska zvěst o Kristovi a jeho

učení, nedopustí, aby byl Kristus z naší země vymýcen. Modlil se tedy k svatému a stal se zázrak.“

Sharpe cítil, že mu po těle přejíždí mráz. Hleděl na vyšívaný plátěný vak a náhle se mu zdálo, že se stíny kaple pohybují a stahují se kolem něj jako podivné šelmy.

„Santiago se objevil!“ řekl Vivar tichým, a přesto triumfálním hlasem. „Přijel na bílém koni, poručíku, a v ruce třímal meč z té nejlepší oceli, kterým si prosekával cestu nepřátelským vojskem jako bůh pomsty. A pohané umírali po tisících! Ten den jsme naplnili jejich bídnými dušemi celé peklo a zastavili jsme je, poručíku. Jednou provždy jsme je zastavili. Trvalo samozřejmě celá staletí, než jsme vyčistili španělskou zemi od jejich špíny; celá staletí bojů a obléhání, ale vše začalo v onen den, kdy si Santiago vysloužil přídomek Matamoros, Maurobijec. A tohle,“ Vivar přistoupil ke skříňce a lehce se dotkl složeného hedvábí, ‚je praporec, který nesl, poručíku. To je Santiagův gonfalon, jenž byl svěřen mému rodu do opatrování ode dne, kdy se první hrabě z Mouromorta modlil, aby Santiago přijel a změnil smrt křesťanů v jejich triumfální vítězství.“

Sharpe pohlédl na Louisů – vypadala, jako by byla v transu. Všiml si také, že ho oba kněží pozorují, aby viděli, jak na něj zázračný příběh působí.

Vivar koženou skříňku zavřel a opatrně ji vrátil do dřevěné truhlice. „O Santiagově gonfalonu se tradují dvě legendy, poručíku. První říká, že když se ho zmocní nepřátelé Španělska, bude samo Španělsko zničeno. Proto otec Alzaga nechtěl, abyste nám pomáhali vy. Myslí si, že Angličané budou vždy našimi nepřáteli a že naše současné spojenectví vyplývá z momentální situace a dlouho nevydrží. Obává se, že byste nám mohl korouhev svatého Jakuba ukrást.“

Sharpe se otočil k vysokému knězi. Nevěděl, jestli Alzaga rozumí anglicky, přesto ho začal nejistě přesvědčovat, že nic takového nemá v úmyslu. Cítil se jako hlupák, když to říkal, a Alzagovo mlčení nepříjemný pocit ještě posílilo.

„Druhá legenda je důležitější,“ pokračoval po chvíli Vivar. „Říká, že když se Španělsko ocitne v ohrožení a jeho zemí znovu potáhnou barbaři, je třeba gonfalon rozvinout před hlavním oltářem

Santiagovy svatyně. Pak Matamoros povstane, začne bojovat a přinese zemi vítězství. A právě tento zázrak chci vyvolat, aby španělský lid věděl, že Santiago povstal a jde mu na pomoc.“

Vivar zavřel víko dřevěné truhlice. Průvan, který táhl otevřeným oknem kaple a rozechvíval plameny svící, se zdál náhle chladnější a hrozivější. „A váš bratr chce Santiagův gonfalon odvézt do Francie?“ zeptal se Sharpe.

Vivar přikývl. „Tomas té legendě nevěří, ale chápe, jakou má moc. Podobně císař Napoleon. Kdyby se Španělé dozvěděli, že Santiagův gonfalon je jen další vítěznou trofejí v Paříži, mohli by upadnout do beznaděje. Tomas to ví, stejně jako to, že gonfalon může být rozvinut v Santiagu a Španělé, alespoň ti správní Španělé, budou věřit ve vítězství. Nebude záležet na tom, jak velké armády Francouzů potáhnou naší zemí, protože když bude Santiago s námi, žádný francouzský císař nás neporazí.“

Sharpe odstoupil od oltáře. „Je tedy třeba dovézt praporec do Santiaga de Compostela.“

„Ano.“

„A to je obsazené Francouzi.“

„Ano.“

Sharpe chvíli váhal a pak se odvážil vyslovit, co v tu chvíli pochopil. „Takže mě potřebujete k tomu, abych provedl útok na město.“ Už když to říkal, mu to znělo jako čiré bláznovství, ale v atmosféře, která v kapli panovala, to nikdo v jeho hlase neslyšel. „A to by znamenalo,“ pokračoval s pohledem upřeným na truhlici, „proniknout jejich obranou, dostat se do katedrály a držet ji tak dlouho, abyste tam mohl vykonat ceremoniál. Je to tak?“

„Ne. Musíme dosáhnout vítězství, poručíku. Musí být vidět, že Santiago zvítězil, takže to nemůže být žádný vpád provedený v tajnosti a ve spěchu, žádná hrdinná akce několika mužů, kteří se dostanou na krátkou dobu do katedrály. Musíme Santiago de Compostela dobýt, poručíku – dobýt a držet ho tak dlouho, aby lidé poznali, že nového nepřítele lze pokořit. Dobudeme pro Španělsko velké vítězství!“

Sharpe mlčel a jen na něj nevěřícně zíral.

„Samozřejmě s vaší pomocí,“ dodal Vivar a usmál se. „A protože nemohu najít žádný oddíl španělské pěchoty, i s pomocí vašich střelců. Souhlasíte?“

Sharpe věděl, že mu Vivar nedává na vybranou. Už tím, že mu dnes odhalil své tajemství, mu jasně naznačil, že s ním a s jeho střelci ve svém šíleném plánu najisto počítá. Stále to však mohl odmítnout. Vivarův plán bylo vskutku šílenství. Hrstka zbídačelých mužů, Britů a Španělů, měla dobýt město obsazené vítězícím nepřítelem, navíc ne se ho pouze zmocnit, ale ještě ho udržet proti hlavní síle francouzské armády, vzdálené jen několik dní pochodu.

„Tak co?“ vybídl ho Vivar netrpělivě.

„Samozřejmě že vám pomůže,“ prohlásila náhle Louisa s očima planoucíma vzrušením.

Nikdo na to nic neřekl a také Sharpe mlčel.

„Nenutím vás do toho, poručíku,“ řekl major tiše. „Jestliže odmítnete, dám vám zásoby a průvodce, který vás dovede bezpečně na jih. Možná stále ještě jsou v Lisabonu Britové, a pokud ne, určitě se vám podaří najít někde u pobřeží loď. Váš vojenský výcvik žádá, abyste zapomněl na mé pověrčivé nesmysly a táhl na jih. Mám pravdu?“

„Ano,“ přikývl Sharpe.

„Jenže ne všechna vítězství se dosahují rozumem, poručíku. Rozum a logiku lze porazit vírou a hrdostí. Já věřím, že zázrak našeho světce se může znovu odehrát, a hrdost mě žene proti nepříteli. Musím pomstít zradu svého bratra, jinak bude jméno Vivarů navždy zapsáno ve španělských análech černým písmem.“ Řekl to s takovou samozřejmostí, jako by pomsta bratrovy zrady byla každodenní součástí běžného života. Náhle však pohlédl Sharpovi do očí a promluvil zcela jiným tónem. „Takže vás prosím o pomoc. Jste voják a já věřím, že vás Bůh povede jako svůj nástroj pro toto dílo.“

Sharpe věděl, že Vivar je hrdý muž, který není zvyklý na roli prosebníka, a dovedl si představit, jak těžký pro něj byl tenhle poslední krok. Stále však s odpovědí váhal. Otec Alzaga cosi popuzeně zamumlal. Uběhlo téměř půl minuty, než se Sharpe odhodlal promluvit. „Ale jen pod jednou podmínkou, majore,“ řekl.

Vivar se zamračil. „Jakou?“

Sharpe mu ji řekl. Slíbil Španělovi pomoc, i když to stále považoval za šílenství. Kvůli svým střelcům se uvolil vzbudit svatého z věčného spánku, jít do města u hvězdného pole a vyrvat ho z rukou nepřátel. Ale jen za jedné podmínky.

Následující den ráno vyšel Sharpe z pevnosti a vystoupil na vrchol, z něhož bylo vidět na míle daleko do zimní krajiny. Proti chladné bledé obloze se ostře rýsovaly vzdálené hory. Vál mrazivý vítr, jenž bere sílu lidem i koním, a Sharpe si pomyslel, že pokud se Vivar neodhodlá vyrazit brzy, nebudou jeho koně schopni postavit se na nohy

Seděl sám na kraji cesty v místě, z něhož se úbočí hory prudce svažovalo dolů. Sebral ze země hrst oblázků a začal je házet na bílý balvan asi dvacet kroků pod sebou – říkal si, že když ho zasáhne pětkrát po sobě, bude pochod do katedrálního města bezpečný. První čtyři oblázky se odrazily od balvanu a zapadly do řídké trávy kolem. Měl chuť hodit popáté tak, aby netrefil, ale místo toho oblázek zasáhl přesně střed balvanu. K čertu s tím! zaklel v duchu. Dočista se zbláznil. Včera večer podlehl tajemnosti chvíle a nechal se přesvědčit Vivarovými řečmi o starých mýtech a zázracích, jako by chatrný praporec mrtvého světce, starý dva tisíce let, mohl něco zmoct. Nesmysl! Hodil další oblázek a sledoval, jak těsně zavadil o povrch balvanu a zapadl do ostrůvku ambrosie, které se ve Španělsku říká tráva svatého Jakuba.

Hleděl na svahy vzdálených hor bělavé námrazou v místech, kam ještě nepronikly sluneční paprsky. Vysokou věž a mohutné valy pevnosti za ním ošlehával vítr. Připadal mu tak chladný a neuvěřitelně čistý jako dávka střízlivého uvažování po temnotě a pachu svící včerejšího večera, jež mu zmátly rozum. Bylo to šílenství, zatracené šílenství, k němuž ho kromě tajemnosti chvíle a Vivarových řečí o zázraku dohnalo také Lousino nadšení. Vztekle mrštil všemi zbývajícími oblázky směrem k balvanu.

Náhle za sebou zaslechl kroky. Věděl, kdo to je. Kroky se zastavily a po chvíli se ozval nasupený hlas. „Chtěl jste se mnou mluvit, pane?“

Sharpe vstal. Narovnal si opasek s mečem a teprve pak se otočil a podíval se Harperovi do očí.

Ir zaváhal a pak smekl klobouk. „Pane.“

„Tak jak jste se rozhodl?“

Harper sklonil hlavu, ale po chvíli opět na Sharpa pohlédl. „To není fér, pane.“

„Nesnažte se mě dojmout,“ řekl Sharpe. „Odkdy je v životě vojáka něco férového?“

Harpera jeho tón zarazil, ale jinak na sobě nedal nic znát. „Seržant Williams byl férovej chlap. A stejně tak kapitán Murray.“

„A oba jsou mrtví. Tím, že budeme sympatičtí a féroví, si kůži nezachráníme, Harpere. Jestli chceme zůstat naživu, musíme být rychlejší a míň féroví než nepřítel. Máte ty frčky?“

Harper opět chvíli váhal a pak neochotně přikývl. Sáhl do patrontašky, vytáhl z ní hodnostní prýmky ve tvaru V, čerstvě sešité z bílého hedvábí, a ukázal je Sharpovi. „Ale znovu říkám, že to není fér, pane.“ To byla Sharpova podmínka – že major přesvědčí Ira, aby přijal funkci seržanta. Jestli to dokážete, řekl Vivarovi, potáhnu s vámi do Santiaga de Compostela. Major se zatvářil pobaveně, ale přikývl.

„Ale nemyslete si, že jsem to vzal proto, že jste to chtěl vy, pane,“ řekl Harper provokativně, jako by se stále snažil dohnat Sharpa drzostí k tomu, aby od svého záměru upustil. „Chtěl to major. Řekl mně o tom praporci a já ho do tý katedrály donesu kvůli němu. A pak vám ty frčky vrátím.“

„Jste seržant, protože jsem to chtěl já, Harpere, a budete jím, dokud budu chtít a dokud vás budu potřebovat. To byla moje podmínka a tak ji major přijal.“

Harper mlčel. Vítr šlehal oběma do tváří a rozechvíval prýmky v Harperově ruce. Sharpe chvíli uvažoval, kde v téhle odlehlé horské pevnosti našel tak jemný a kvalitní materiál, ale pak nechal spekulací, neboť si uvědomil, že opět udělal chybu. Místo aby mohutnému Irovi řekl, že ho potřebuje, znovu mu dal najevo nepřátelství. Vzpomněl si na Vivara a na to, jak se major musel přemáhat, když ho žádal o pomoc, a pochopil, že i on musí odložit hrdost, pokud chce získat Harpera na svou stranu.

„Já jsem taky nechtěl přijmout frčky, když mi je poprvé nabídli," řekl rozpačitě.

Harper pokrčil rameny, jako by mu chtěl naznačit, že ho to nezajímá.

„Nechtěl jsem se stát důstojnickým hlídacím psem," pokračoval Sharpe. „Mí kamarádi byli obyčejní vojáci, v seržantech a oficírech jsem viděl nepřátele."

To zřejmě na Harpera přece jen zabralo, protože cosi zabručel a pobaveně se zašklebil.

Sharpe se sehnul a znovu sebral pár oblázků. Hodil jeden proti bílému balvanu a sledoval, jak se kámen odrazil a zapadl dolů na svah. „Až se znovu spojíme s batalionem, pošlou mě zpátky do skladu a vy se nejspíš vrátíte mezi vojáky." Řekl to jako ústupek Irově hrdosti a také jako slib, že mu seržantské prýmky nezůstanou natrvalo, ale v jeho hlase zazněla zřejmá rozmrzelost. „Stačí vám to?"

„Ano, pane," přikývl Harper. Neřekl to ani srdečně, ani trpce, pouze přistoupil na ostražité příměří.

„Nemusíte mě mít rád," dodal Sharpe, „ale někdy byste si mohl uvědomit, že jsem bojoval v bitvách, které se odehrály v době, kdy se batalion teprve začínal dávat dohromady. A když jste vy dospíval, já už jsem nosil mušketu… a pořád jsem naživu. A znovu říkám, že mě při životě neudržela férovost, ale to, že jsem uměl bojovat. A jestli chceme tuhle záležitost přežít, budeme muset všichni dokázat, že jsme dobří."

„To jsme, major Vivar to řekl," ohradil se Harper, jako by v poručíkových slovech cítil pochybnost.

„Možná jsme, ale teď budeme muset být zatraceně dobří," řekl Sharpe ostře. „Tak dobří, že se Francouzi budou třást strachem, až si na nás vzpomenou."

Harperův pohled byl stále chladný a tvrdý jako kameny kolem, ale teď v něm Sharpe přece jen postřehl náznak zájmu. „A vy chcete, abych jako seržant…?"

„Samozřejmě, co jiného? Nepotřebuju ve vás kamaráda. Potřebuju muže, který umí bojovat a má autoritu. Nějako Williams – ten se staral jen o to, aby ho měli všichni rádi. Potřebuju seržanta,

který dostane z vojáků to nejlepší. Jen tak budeme mít šanci, že se z téhle války dostaneme se zdravou kůží. Chcete se snad vrátit do Irska, ne?“

„Jo, to chci.“

„Ale to se vám těžko podaří, když budete bojovat nejen proti těm zatraceným Francouzům, ale ještě proti vlastním lidem.“

Harper se zhluboka nadechl, skoro jako by chtěl vybuchnout hněvem. Bylo zřejmé, že seržantské prýmky přijal, i když neochotně, pouze díky Vivarovu nátlaku. A nyní ho, proti stejné neochotě, zpola přesvědčil Sharpe. „Pokud půjdem do tý majorovy katedrály, pak se pěkných pár z nás domů nikdy nevrátí,“ řekl opatrně.

„Chcete říct, že bychom tam neměli jít?“ zeptal se Sharpe s nelíčenou zvědavostí.

Harper přemýšlel. Neuvažoval, jak by měl odpovědět, protože už byl rozhodnutý, ale spíš, jakým tónem. Mohl to říct nevrle, aby dal poručíkovi najevo, že se na jeho nepřátelském postoji k němu nic nemění, nebo se mohl přizpůsobit Sharpovu smířlivému tónu. Nakonec si nevybral ani to, ani ono a odpověděl jako poslušný voják. „Myslím, že jo, pane, že bysme měli.“

„A uvidět svatého na bílém koni?“

Ir znovu váhal. Chvíli se díval kamsi k obzoru a pak pokrčil rameny. „Myslím, že se nevyplatí tyhle věci zpochybňovat, pane. Člověk si z nich může dělat srandu, ale pak zjistí, že už nevěří vůbec ničemu.“

Sharpe poznal, že se Harper podvolil. Jeho podmínka byla splněna. O to mu šlo, aby s ním Harper spolupracoval, o nic jiného. „Vy jste horlivý katolík, že?“ zeptal se, aby věděl, kam nového seržanta zařadit.

„Ne tak jako major, pane,“ odpověděl Harper. „Takových jako on moc není.“ Uzavřel s Sharpem smír, ale ani jeden z nich neprohlásil, že nepřátelství skončilo, ani neprojevil lítost nad tím, co se stalo. Byl to spíš nový začátek, který se na tomto chladném horském úbočí teprve váhavě utvářel. Oba byli příliš hrdí na to, aby se jeden druhému omlouvali, a tak bylo třeba na omluvy zapomenout. „Podle mě je náboženství spíš pro ženský,“ pokračoval Harper po odmlce, „ale když je třeba, tak jdu do kostela taky. Jenom

doufám, že se na mě Bůh nedívá, když nechci, aby viděl, co dělám. Ale věřím v něj, to jo.“

„A myslíte, že to k něčemu bude, když tu jejich korouhev doneseme do katedrály?“

„Jo, myslím,“ řekl Harper rezolutně a svraštil čelo, jak se snažil najít pro svou troufalou víru vysvětlení. „Pamatujete na ten malej kostelík v Salamance? Byla tam socha Panny Marie, která hýbala očima. Kněz řekl, že to je zázrak, ale já jsem viděl, že za ní sedí člověk, tahá za nitky a otáčí jima.“ Harper se při té vzpomínce zasmál. „Uvažoval jsem, proč se s tím tak namáhaj. A víte proč? Protože lidi chtěj vidět zázraky. Ale možná je ta korouhev pravá. A možná opravdu uvidíme svatýho Jakuba v celý jeho nádheře, jak jede na koni po nebi.“ Odmlčel se a svraštil čelo. „Ale když to vzdáme, tak se to nikdy nedozvíme.“

„Asi ne,“ řekl Sharpe nepřesvědčivě, protože Vivarovým pověrám ani za mák nevěřil. Přesto chtěl slyšet Harperovo mínění, neboť cítil, že na něj doléhají obavy z jeho večerního rozhodnutí. Vždyť je pouhý poručík. Jakým právem se chystá hnát své muže do takového boje? Jeho povinností je dovést je do bezpečí, ne s nimi dobývat město obsazené Francouzi. Přesto ho cosi nutilo, aby se toho odvážili, a proto chtěl vědět, jestli Harper cítí něco podobného. Zdálo se, že ano, a z toho soudil, že stejně na tom jsou i zbývající zelenokabátníci. „Myslíte, že za námi půjdou i ostatní?“ zeptal se opatrně. „Že budou chtít bojovat?“

„Možná že jeden nebo dva budou mít řeči,“ poznamenal Harper pohrdlivě. „Třeba Gataker, ten určitě, ale s ním si poradím.

Samozřejmě budou chtít vědět, za co maj bojovat, pane.“ Odmlčel se. „Proč tomu vlastně říkaj gonfalon? Vždyť je to obyčejná vlajka, ne?“

Sharpe si uvědomil, že na totéž se musel zeptat Vivara i on. „Gonfalon je něco jiného. Je to dlouhá vlajka zavěšená na příčném ráhnu – prostě vlajka, jaká se používala za starých dob.“

Oba se odmlčeli a nastalo rozpačité ticho. Bylo to, jako když se setkají dva cizí psi, chvíli na sebe štěkají a pak se od sebe drží dál a ostražitě se pozorují. Nakonec Sharpe ukázal do údolí, kde se hluboko pod nimi objevil zástup lidí. Byli to vesničané, tvrdí

Galicijci z celého panství Mouromorta; rolníci, pastevci, horníci, kováři, rybáři… „Dokážeme z nich za týden udělat pěchotu?“ zeptal se Harpera.

„To budem muset, pane?“

„Major zajistí překladatele a my je musíme naučit bojovat.“

„Za týden?“ vytřeštil na něj oči Harper.

„Přece věříte v zázraky, ne?“

Harper zvedl seržantské prýmky, které držel v ruce. „Jo, to věřím, pane,“ odpověděl stejným tónem. „Tak se do toho pustíme, seržante.“

„To jako…“ Bylo to poprvé, co Harper slyšel, že ho někdo oslovil touto hodností. Zřejmě ho to zaskočilo, ale pak se uličnicky ušklíbl. Sharpe si vzpomněl na pocity, které prožíval v podobné chvíli před lety, a věděl, že Ir má ve skutečnosti radost. Nechtěl se stát seržantem, bránil se tomu, ale dobře věděl, že je z Sharpových střelců jediný, kdo se té funkce může ujmout. Nyní měl tedy Harper prýmky a Sharpe seržanta.

A oba se chystali udělat zázrak.

KAPITOLA 12

Večer se muži sesedli na nádvoří kolem ohně a zpívali. Ne však hlučné písně, při nichž lépe ubíhají míle a míle pochodu po prašných cestách, ale tiché, zádumčivé melodie domova. Zpívali o dívkách, které museli opustit, o svých matkách a dětech, o domově.

A každý večer po setmění se v hlubokém údolí pod pevností objevily blikající jiskřičky ohňů Vivarových dobrovolníků. Přišli opravdu z celého panství Mouromorta a v chráněném zákoutí hor si na břehu říčky zbudovali tábor s provizorními chýšemi z větví a drnů. Byli to venkované, kteří poslechli prastaré výzvy nastoupit do zbraně, jako když jejich předci vzali kosy a vytáhli proti Maurům. Tito muži však své rodiny neopustili a večer se mezi ohni míhaly ženské postavy v sukních a z chýší se ozýval křik dětí. Sharpe slyšel, jak Harper varuje střelce před pokušením potěšit se s některou z žen. „Jestli se jich někdo z vás jen dotkne, utrhnu mu ruce, to si pište!“ Žádné problémy však nenastaly a Sharpe obdivoval, jak snadno si Harper osvojil odmítanou autoritu.

Dny byly naplněné výcvikem – tvrdým a neústupným výcvikem, který museli venkovští muži podstoupit, aby mohli pomýšlet na úspěch. A každý den se také dozvídali o přípravách nepřítele. Zprávy přinášeli lidé, kteří prchali před Francouzi do hor, a vyprávěli hrůzné příběhy o drancování, zatýkání a vraždách.

Santiago de Compostela bylo dodnes obehnané polorozpadlými hradbami středověkého opevnění, ale v těch zely místy široké mezery a jinde vyrostly celé shluky domů vně okruhu hradeb, přesto Francouzi zakládali svou obranu na jejich linii, jenom se je snažili v nejprostupnějších místech vyspravit barikádami ze dřeva. Santiago de Compostela nebyla žádná hraniční pevnost s hvězdicovým opevněním a raveliny, ale i tak mohly být její středověké hradby pro pěchotu těžkou překážkou. „Zaútočíme těsně před úsvitem,“ oznámil Vivar zkraje týdne.

Sharpe zamručel na souhlas. „A co když budou mít před hradbami hlídky?“ nadhodil.

„Samozřejmě že je tam budou mít, ale my na ně nebudeme hledět.“

Major byl rozhodnutý podniknout útok za každou cenu a zřejmě se spoléhal na to, že Francouzi budou k ránu otupělí únavou. Přesto by stačilo, aby ve tmě jediný voják zakopl a při pádu jeho mušketa vystřelila, a byli by prozrazeni. Na tuto námitku major navrhl, aby tedy šli do útoku s nenabitými zbraněmi. Řekl, že po počátečním překvapení bude dost času nabít později. Sharpovi se to nelíbilo, protože byl pěšák a spoléhal se na střelnou zbraň víc než kavaleristé. Major přesto trval na svém, a Sharpe mu tedy slíbil, že o tom bude uvažovat.

Zároveň s tím, jak se plán postupně upřesňoval, kupily se Sharpovy obavy jako temná mračna na obzoru. Bylo snadné naplánovat vítězství, ale v takovém plánu nejsou žádní psi, kteří se zničehonic rozštěkají, žádné kameny, o které voják ve tmě zakopne, žádný déšť, jímž zvlhne prach na pánvičce. Ostatně také nepřítel nemusí být tak ospalý a zmožený únavou, jak si představoval Vivar. „A oni o nás budou vědět?“ zeptal se ho Sharpe.

„V každém případě budou mít podezření, že něco chystáme,“ připustil major. Těžko se dalo předpokládat, že by se Francouzi nedozvěděli o lidech, kteří odcházeli do hor, i když nad tím mohli mávnout rukou. Jak by je mohla ohrozit horda venkovanů, když rozbili a zahnali na ústup španělské a britské armády? Na druhou stranu hrabě z Mouromorta a plukovník de I’Eclin by měli dobře znát důvod, který hnal Blase Vivara do Santiaga. A oba v tom městě jsou, uprchlíci to potvrzovali. Město obsadila kavalerie maršála Neye, která pak odjela zpátky do La Coruni, aby se připojila k maršálu Soultovi.

Ney však nechal uvnitř pobořených hradeb dva tisíce svých jezdců, i když ne proto, aby zabránili Vivarovi donést do katedrály světcův gonfalon, ale aby shromažďovali v pobřežních galicijských údolích píci pro koně. Maršál Soult vyhnal ze Španělska Brity a teď plánoval pochod na jih. Sharpe si dovedl představit, jak se jeho důstojníci chlubí v coruňských krčmách svými úspěchy a otevřeně

mluví o tom, co mají v plánu dál. A jejich řeči se nepochybně donesly až k Vivarovi. Ostatně dalo se předpokládat, jaké mají Francouzi úmysly. Až vykurýrují z nejhoršího raněné a postižené omrzlinami, budou chtít táhnout dál na jih, aby obsadili Portugalsko a vypudili z Lisabonu Brity. A jakmile uzavřou evropské pobřeží britským obchodním lodím, bude císařovo smrtící sevření dokonané.

Soultova cesta na jih měla vést přes Santiago de Compostela, a tak poručil zřídit v tomto městě předsunutou zásobovací základnu, v níž si jeho armáda doplní zásoby před tažením na jih. Francouzští jezdci tedy pročesávali kraj a shromažďovali potraviny a píci, a jak řekli Vivarovi lidé, kteří z města uprchli, skladují vše v domech kolem katedrálního náměstí. „Tak vidíte, poručíku," řekl Vivar Sharpovi jeden večer později toho týdne, když se jako obvykle skláněli nad mapou města, „tady máte důvod k útoku podle vašeho gusta."

„Jak to myslíte?"

„Chtěl jsem říct rozumný důvod, abyste neměl pocit, že se pouze podvolujete vrtochům bláznivého Španěla. Tím, že zničíte francouzské zásoby, chráníte vaši lisabonskou posádku. Není to snad pravda?"

Jenže tohle Sharpa ani v nejmenším neuklidnilo. Hleděl na mapu a představoval si, jak francouzské stráže upírají oči do noční tmy a vyhlížejí nepřítele. „Budou vědět, že přicházíme," řekl.

Stále se nemohl zbavit obavy z toho, že na ně nepřátelé budou připraveni.

„Ale ne tam, kde zaútočíme, ani ve chvíli, kdy útok podnikneme."

„Dal bych nevím co za to, aby tam nebyl de I'Eclin," povzdechl Sharpe.

„Myslíte, že vojáci císařské gardy nespí?"

Sharpe na majorovu ironickou poznámku nereagoval. „De TEclin tam není proto, aby svážel z okolí píci. Je v Santiagu, aby se zmocnil vašeho gonfalonu, a dobře ví, že mu ho tam přineseme. Ví, co chcete s naší pomocí podniknout, a už má všechno promyšlené. Čeká na nás! Je na nás připravený!"

„Vidím, že z něj máte strach.“ Vivar se opřel o stěnu, na níž byla upevněná mapa. Z nádvoří, kde plápolal oheň, k nim doléhala pomalá smutná píseň, kterou zpíval jeden ze Španělů.

„Ano,“ přikývl Sharpe, „mám z něj strach, protože je dobrý voják. Dobrý a chytrý.“

„Je dobrý, jen když útočí,“ namítl major. „Neumí bránit. Když jste zaútočil na jeho past v soutěsce nebo když jsem na něj zaútočil já u toho statku, nic skvělého nepředvedl, nemyslíte?“

Sharpe připustil, že major má pravdu.

„A teď se pokouší bránit město. Je jízdní myslivec, lovec jako cazadoři, a obrana mu není vlastní.“ Bylo zřejmé, že se Vivar brání Sharpově skepsi. „Samozřejmě že zvítězíme! Díky vašim nápadům.“

Sharpe věděl, že to řekl, aby povzbudil jeho ducha. Proto major ocenil taktiku, kterou chtěl Sharpe použít při útoku. Navrhl, aby místo postupného dobývání jednotlivých domů a ulic udeřili přímo na střed města, a teprve pak se rozdělili na skupiny, které by rozbily kruh starého opevnění a vyhnaly Francouze na otevřené pláně za ním. „Pokud se zmocníme města, můžeme je klidně nechat uprchnout,“ řekl.

Pokud se zmocní města… Jenže právě o tom Sharpe stále pochyboval. A i kdyby to dokázali, nevěřil, že budou schopni udržet ho déle než den či den a půl. Jakmile k městu přitáhne z La Coruni Soultova pěchota, navíc posílená skvělou francouzskou jízdou, rozseká je na kusy. „Stačí mi den,“ řekl Vivar váhavě. „Zaútočíme za úsvitu, během dopoledne najdeme zrádce, pak zničíme zásoby a večer rozvineme gonfalon. A následující den ráno se slávou odtáhneme.“

Sharpe přistoupil k úzkému gotickému oknu. V rudém světle ohně poletovali netopýři probuzení ze zimního spánku. Všude kolem nebylo vidět nic než temné hory, po jejichž svazích vedl seržant Harper hlídku střelců. Jejím úkolem nebylo pouze vyhledávat tábořící francouzské jízdní hlídky, ale také udržet v mužstvu tvrdou disciplínu a umožnit vojákům, aby přivykli na podmínky nočního pochodu. Budou ho muset podstoupit všichni Vivarovi muži, včetně dobrovolníků, a Sharpe měl obavy, aby právě v jejich řadách nenastal zmatek. Pomyslel také na to, co je čeká, a znovu ho sevřela

úzkost. Věděl, že v Santiagu de Compostela je na dva tisíce francouzských jezdců, i když v době Vivarova útoku jich zřejmě část bude tábořit v okolí, v kraji, který plení. Dá se však předpokládat, že velká většina Francouzů zůstává ve městě.

A proti tak silnému nepříteli potáhne padesát střelců, sto padesát cazadorů, z nichž pouze sto bude mít koně, a něco méně než tři sta nedostatečně vycvičených a vyzbrojených dobrovolníků.

To je šílenství, pomyslel si. Otočil se ke Španělovi. „Proč nechcete počkat, až Francouzi odtáhnou na jih?“ zeptal se.

„Protože pak bychom neuskutečnili zázrak, o němž se bude vyprávět po celém Španělsku, a protože mám bratra, který musí zemřít, a protože kdybych čekal, považovali by mě lidé za stejně bezzásadového jako ostatní důstojníci, kteří uprchli na jih. A také protože jsem přísahal, že to udělám, a protože nevěřím v naši porážku. Ne, vytáhneme brzy, velmi brzy.“

Sharpe na to nic neřekl. A co by taky měl říct? Byl stále víc přesvědčen, že Vivarův plán je šílenství, ale na druhou stranu to šílenství pomáhal připravovat a přísahal mu svou podporu.

Sharpe si uvědomoval, že jeho obavy den ode dne vzrůstají, ale těžko mohl komukoliv říct, že nevěří v úspěch útoku na Santiago de Compostela – nebo spíš že je přesvědčen o jeho naprosté porážce. Nechtěl, aby si Vivar myslel, že ho k této skepsi vede strach, a nikomu jinému kromě něj se se svými obavami svěřit nemohl. Zdálo se, že Harper sdílí majorovu bezstarostnou víru v to, že jejich útok nemůže skončit jinak než vítězstvím. „Nezapomeňte, pane, že major bude muset počkat ještě další týden,“ prohlásil jednou před Sharpem.

To dalo Sharpovi novou naději. „Další týden?“ podivil se. „A proč?“

„Kvůli těm dobrovolníkům, pane. Ještě nejsou připravený.“ Harper to musel vědět, protože si je vzal osobně na starost a cvičil s nimi palbu po platoonech. I v jeho hlase už zaznělo znepokojení.

„A řekl jste to majorovi?“

„Dnes dopoledne se na ně přijde podívat, pane.“

„Tak tam budu taky.“

Sešel tedy v dešti do údolí, kde poručík Dávila a seržant Harper předváděli Vivarovi výsledek své týdenní práce s dobrovolníky.

Byla to katastrofa. Vivar se pouze zeptal, jestli ty tři stovky mužů lze naučit aspoň základům boje pěchoty, aby mohli jako půlbatalion stát ve třech řadách a palbou po platoonech podpořit útočící vojáky.

Jenže dobrovolníci nebyli schopni držet pevně sevřené řady, které jsou nutné, aby se palba soustředila do úzkého koridoru a byla účinná. Problémy začaly, když muži v zadní řadě začali instinktivně ustupovat, aby měli dost místa na zatlučení náboje dlouhým nabijákem, a ze stejného důvodu ustupovala i prostřední řada. Tím se celá formace rozvolnila. Sharpe věděl, že instinkt ustupovat bude pod nepřátelskou palbou ještě silnější a po několika salvách obrátí Francouzi tyto muže na útěk. Stejně tak neměli dobrovolníci dostatečnou zručnost v nabíjení, protože na pořádný výcvik nebylo nejen dost času, ale ani munice. Proto s nimi Harper a Dávila cvičili jen základní úkony. A to si Sharpe nedovedl představit, jak budou dobrovolníci v přední řadě reagovat, až za jejich hlavami zahřmí salva z mušket.

Pod pojmem „muškety“ se však rozuměla jakákoliv střelná zbraň, kterou si muži ze svých domovů přinesli, takže byli vyzbrojeni brokovnicemi na ptáky, mušketony, jezdeckými pistolemi, ale i starými puškami s doutnákovým zámkem. Někteří horníci neměli žádnou střelnou zbraň a přišli pouze se svým nářadím, motykami a krumpáči. Možná i to by byly účinné zbraně, kdyby se s nimi dostali do těsné blízkosti nepřítele, ale Sharpe nevěřil, že je k sobě Francouzi takhle pustí. To je mnohem dřív rozsekají na kusy

Ne že by dobrovolníkům chyběla odvaha – už to, že přišli do hor, svědčilo o jejich ochotě bojovat –, ale za pár dní nelze z nikoho udělat vojáka. Trvá celé měsíce, než se mužům vštípí taková disciplína, aby byli schopni stát v bitevní linii a čelit organizovanému nepříteli. Nedostatečný výcvik nelze nahradit spontánní odvahou a buldočí neústupností, což znovu a znovu dokazoval francouzský císař se svými veterány, s nimiž ničil špatně vycvičené evropské armády.

Útok francouzské pěchoty budil hrůzu. Francouzi neútočili v bitevní linii, ale v kolonně – pochodovali v pevně sevřených útvarech s bajonety nad hlavami a za bubnování malých bubeníků, ukrytých v

jejich středu. Vpředu a na bocích padali vojáci pod kulemi rojničářů, někdy rozrazila jejich řady dělová koule, ale vojáci šli dál a s děsivou neodvratností se blížili k nepříteli. Už pouhý pohled na ně naháněl hrůzu a i ti nejstatečnější byli v pokušení obrátit se na útěk, kdyby jim měsíce a měsíce tvrdého výcviku nevelely stát a neustoupit.

„Ale my přece nepůjdeme proti pěchotě," namítl Vivar, jako by se tváří v tvář hrozící katastrofě snažil nalézt střípek naděje. „Jenom proti kavalerii."

„Tam není žádná pěchota?" zeptal se Sharpe pochybovačně.

„Jenom hrstka k ochraně jejich štábu," řekl Vivar.

„Ale jestli se budou takhle rozestupovat," ukázal Sharpe na deprimované dobrovolníky, „neobstojí ani proti jezdcům."

„Ti jsou už taky po tom všem vyčerpaní," namítl znovu Vivar, zjevně podrážděný Sharpovým pesimismem. „Jejich koně sotva stojí na nohou."

„Stejně by bylo rozumnější to odložit," prohlásil Sharpe, „počkat, až odtáhnou na jih."

„Myslíte, že Galícii zcela opustí a nenechají v ní žádnou posádku?" odsekl Vivar. Kývl na Davilu a Harpera, aby přišli k němu. „Jak dlouho vám bude trvat, než je připravíte na boj?" zeptal se jich.

Dávila nebyl pěšák, a proto pohlédl na Harpera. Ir pokrčil rameny. „Je to špatný, pane. Zoufale špatný!"

Vivar byl zvyklý, že s ním Harper vždy nadšeně souhlasil, a Irova odpověď ho viditelně zarazila. Zřejmě si představoval, že stačí vysvětlit dobrovolníkům pár základních zásad, a už s nimi může vyrazit do boje, protože jsou hrdí Španělé a smetou nenáviděné vetřelce pouhým nadšením. Teď se však zdálo, že opravdu bude muset útok odložit na neurčito, ne-li od něj dokonce ustoupit.

Harper si odkašlal., Ale já nechápu, pane, proč se z nich vůbec snažíte udělat vojáky."

„Aby s nimi vyhrál boj," nadhodil Sharpe kousavě.

„Pokud se tihle mládenci dostanou do přímýho boje s francouzkýma dragounama, pak nemaj šanci," prohlásil Harper. „Promiňte, že to říkám takhle naplno, ale je to tak," dodal. Žádný z důstojníků na to nic neřekl. Harperův hlas zněl tak trochu, jako když

zkušený muž vysvětluje něco jednoduchého hlupákům. „Jakej má smysl cvičit je na boj ve volným prostoru, když nic takovýho nepředpokládáte? Proč by se měli učit palbu po platoonech? Tihle chasníci budou bojovat ve městě, pane, v ulicích, jako když se rvou chlapi v hospodě. A v tom jsou stejně dobří jako kterýkoliv Francouz. Podle mě je musíme dostat do města a pak už je nechat. Být Francouz, nechtěl bych na ně narazit.“

„Na neorganizovanou hordu stačí deset vycvičených vojáků,“ řekl tvrdě Sharpe, když si uvědomil, že Harperovy výroky opět hatí jeho naděje na odklad útoku.

„Jo, ale my budem mít dvě stovky vycvičených vojáků,“ namítl Harper, Jenom je musíme nasadit tam, kde to bude nejvíc hořet.“

„No jistě!“ zvolal vzrušeně Blas Vivar. „Máte pravdu, seržante. Vy jste génius!“

„Ale ne, pane,“ zamumlal rozpačitě seržant.

„Samozřejmě že máte pravdu.“ Vivar ho poplácal po rameni. „Měl jsem na to přijít sám. Španělsko osvobodí španělský lid, ne armáda, tak proč bychom z něj měli dělat vojáky? A nezapomínejme, pánové, na další sílu, která bude ve městě na naší straně – samotní obyvatelé! Až nás uvidí, povstanou a půjdou s námi a pak nás ani nenapadne odmítat jejich pomoc, protože nejsou vycvičení.“ Harper naplno uvolnil stavidla Vivarova optimismu. „Takže už není na co čekat, pánové. Jsme připraveni!“

Teď už tedy skončí i s výcvikem, pomyslel si Sharpe. Chátra potáhne na město, které drží posádka v početní převaze. Vivar si to představoval jednoduše, jako když se naházejí do jámy krysy a pak se na ně pustí teriéři. Jenže jáma bylo město a krysy čekaly.

Vivarovi dobrovolníci nebyli vycvičení vojáci, přesto major trval na tom, že musejí přísahat věrnost španělské koruně. Ceremonii vedli kněží a jméno každého muže bylo slavnostně zapsáno jako řádný přísežný voják Jeho nejkřesťanštějšího Veličenstva Ferdinanda VII. Po tomto aktu se Francouzi nebudou moct chovat k Vivarovým dobrovolníkům jako k civilní zločinné sběři.

Avšak vojáci musí mít uniformy a ty se samozřejmě v horské pevnosti nedaly pořídit. Přesto se Vivarovi podařilo sehnat množství hrubé, ručně tkané látky, z níž dal zhotovit jednoduché tuniky, doplněné šerpami z bílého plátna, které nechal přivézt z kláštera jeptišek, vzdáleného dvacet mil. Byla to velmi primitivní uniforma, ale jestliže se na Vivarovo tažení vztahovala válečná pravidla, platily hnědé tuniky za vojenské kabáty.

Šily je ženy dobrovolníků, zatímco Louisa Parkerová spravovala zelené kabáty Sharpových střelců. Byly chatrné, potrhané, odřené a někde i propálené, ale Louisa prokázala velkou zručnost s jehlou a nití a pilně sešívala a záplatovala. Také Sharpův zelený kabát si vzala, a když mu ho večer vrátila, vypadal skoro jako nový. „Dokonce jsem vám při žehlení spálila všechen hmyz, co jste v něm měl," prohlásila laškovně a obrátila límec, aby mu ukázala, že opravdu vši a jinou havěť zničila pahýlem zlomené šavle, který použila jako žehličky.

„Díky," řekl Sharpe. Vzal kabát a prohlížel si, jak mu obrátila límec a zalátala díry na rukávech. Na opravu kalhot samozřejmě neměla původní šedou látku, a tak největší díry podložila hnědou tkaninou, z níž se šily „uniformy" dobrovolníků. „Vypadáte jako. harlekýn, poručíku," řekla se smíchem.

„Myslíte jako šašek?"

Bylo to večer toho dne, kdy se Harperovi podařilo přesvědčit Vivara, že nemá smysl pokračovat ve výcviku dobrovolníků. Stejně jako v předchozích dnech si Sharpe vyšel s Louisou na ochoz hradeb. Těšil se na chvíle s ní a velmi si jich považoval, neboť při rozhovorech s ní zapomínal na sílící strach z porážky. Rád také pozoroval její tvář osvětlenou září ohňů v nádvoří a obdivoval jemnost dívčiných rysů, která jako by se snažila tlumit její temperament. A teď, když se opřela o kamenný parapet, k tomu měl opět příležitost. „Myslíte, že strýc a teta jsou už v Santiagu?" zeptala se ho.

„Asi ano."

Louisa se choulila do šarlatového pláště cazadorů, který jí dal

Vivar, a na hlavě měla čepec. „Teta už možná nebude chtít, abych se k nim vrátila," poznamenala zamyšleně. „Určitě je mým chováním tak pohoršená, že mě vyobcuje z církve i rodiny."

„Myslíte?"

„Nevím," pokrčila rameny. „Ale někdy se mi zdá, že bych si to docela přála."

Sharpe na ni překvapeně pohlédl. „Proč?"

„A proč ne?" zasmála se. „Chtěla bych, aby mě nějaké řízení osudu vytrhlo z obyčejného nudného života a vrhlo do velkého dobrodružství. Když jsem byla dítě, říkali mi, že nesmím chodit sama na odlehlá místa, protože by mě tam mohli chytit cikáni. A když někdy přišli do vesnice vojáci…," zakoulela očima, „to už byla naprostá hrůza. A teď jsem mezi nimi na tom nejodlehlejším místě na světě, navíc uprostřed války!" Zasmála se a pak na Sharpa vrhla pohled, v němž se mísila zvědavost s obdivem. „Don Blas říká, že jste nejlepší voják, jakého kdy poznal."

Sharpovi připadlo zvláštní, že použila Vivarovo křestní jméno, ale pak si pomyslel, že v případě hidalga je to zdvořilostní oslovení. „Přehání," zamumlal rozpačitě.

„Vlastně to formuloval trochu jinak." Podívala se na něj a Sharpe cítil, že se mu chystá sdělit něco důležitého. „Řekl, že byste mohl být nejlepší, kdybyste si víc věřil."

Sharpe zmateně uvažoval, jestli je Vivarova kritika pravdivá, a Louisa z jeho mlčení usoudila, že se urazil.

„Asi jsem vám to neměla říkat, že?"

„Ne, ne… Určitě má pravdu," vyhrkl rychle.

„A jste rád voják?" zeptala se.

„Vždycky jsem snil o tom, že budu mít hospodářství," řekl. „Bůhví proč, když o tom nic nevím. Ani řepu bych nedovedl zasadit." Hleděl na táborové ohně hluboko v údolí – drobné jiskřičky tepla a světla v nesmírné chladné temnotě. „Představoval jsem si, že budu mít ve stáji pár koní a potok s rybami… A taky děti," dodal rozpačitě.

Louisa se usmála. „A já jsem zase snila o tom, že budu žít ve velkém hradu s tajnými chodbami a sklepeními a že mi budou v noci tajemní jezdci přivážet zprávy. Myslím, že jsem měla žít v době

královny Alžběty. Katoličtí kněží v křoví a Španělé v Kanálu. A vidíte, teď jsou tihle odvěcí nepřátelé našimi přáteli.“

„I ti kněží?“

„Nejsou to žádné lidožravé obludy, jak jsem si myslela dřív.“ Odmlčela se a chvíli hleděla do tmy. „Já myslím, že člověk, který je vychovaný příliš pevně v jednom náboženství, by měl být zvědavý, jací jsou jeho nepřátelé, ne? A my Angličané jsme se vždy učili pohlížet na katolíky jako na nepřátele.“

„Mě nic takového neučili.“

„Ale víte, co myslím… Vy jste nikdy nechtěl poznat, jací jsou Francouzi?“

„Ani ne.“

Louisa svraštila čelo. „Já jsem zvědavá na katolíky. Dokonce se mi zdá, že k nim mám teď docela neprotestantskou náklonnost. Toho by se pan Bufford zhrozil.“

„Myslíte, že se to někdy dozví?“ zeptal se Sharpe.

Louisa pokrčil rameny. „Asi mu budu muset všechna svá dobrodružství vylíčit. A taky se mu přiznat, že mě inkvizice nemučila ani se mě nesnažila upálit na hranici.“ Znovu se zamyšleně zadívala do tmy. „Jednou se mi to všechno bude zdát jako sen,“ povzdechla.

„Sen?“

„Já vím, pro vás to žádný sen není, ale já jednou nebudu věřit, že se něco z toho opravdu stalo. Budu paní Buffordová z Godalmingu, ctihodná a nudná lady, jak se sluší a patří.“

„Můžete přece zůstat tady,“ řekl Sharpe náhle. Sám nevěděl, kde k tomu sebral odvahu.

„Myslíte?“ pohlédla na něj. Nalevo ve tmě zazářil plamének, jak si někdo ze střelců zapaloval dýmku. Po chvíli Louisa sklonila hlavu a zkoumala prstem hrubý povrch parapetu. „Chcete říct, že britská armáda zůstane v Portugalsku?“ zeptala se.

Sharpe chvíli zmateně uvažoval, co má její otázka znamenat, i když tušil, že se dostali k nejdůvěrnějšímu tématu jejich rozhovoru. „To nevím,“ odpověděl bezradně.

„Já myslím, že naši už z Lisabonu odešli,“ řekla. „A pokud ne, jaký smysl by taková malá posádka měla, když Francouzi táhnou na

jih? Ne, poručíku, francouzský císař nám dal tvrdou lekci a já se bojím, že už se neodvážíme poslat proti němu naši armádu.“

Sharpe uvažoval, kde získala tak pevný názor na strategii téhle války. „Víte, když jsem řekl, že můžete zůstat tady, chtěl jsem tím…“

„Promiňte, já vím,“ přerušila ho rychle. Nastalo tíživé ticho. „Vím, co jste chtěl říct,“ pokračovala po chvíli tichým hlasem. „Jsem si vědomá, jakou poctu jste mi tím vyjádřil, ale nechci, abyste ode mě teď cokoliv žádal.“

Už se chystal říct, že by jí poskytl vše, co je v jeho silách. Možná by toho nebylo moc, a pokud jde o peníze, ještě míň, ale ve chvíli, kdy muž propadne hlubokému obdivu k ženě, má pocit, že je schopen dát jí vše, co potřebuje. Ale neřekl to. Neřekl nic. Přesto Louisa pochopila, co měl na jazyku.

Musela cítit jeho rozpaky a zřejmě jí přišlo líto, že ho dostala do takové situace. „Opravdu nechci, abyste teď ode mě cokoliv žádal, poručíku. Dáte mi čas do doby, až to město dobudete?“

„Samozřejmě,“ vyhrkl a znovu v něm vzplála naděje, která se mísila s pocitem studu. Věděl, že o tom začal příliš brzy a neuváženě, ale vyprovokovala ho k tomu její zjevná touha zůstat ve Španělsku a uniknout osudu, jenž jí předurčil, aby se stala manželkou pana Bufforda.

Střelec na stráži, který si před chvíli zapálil, se od nich vzdaloval, ale vítr k nim od něj zavál pach tabáku. Jeden z mužů na nádvoří přiložil další poleno a oheň znovu jasně vzplál. Louisa pozorovala, jak v horkém vzduchu víří jiskry a stoupají nad cimbuří. Odkudsi k nim dolehly kvílivé zvuky galicijských dud, na něž vzápětí odpověděly výkřiky předstírané hrůzy Sharpových mužů. Louisa se tomu zasmála a pak se znovu obrátila k Sharpovi. „Vy nevěříte, že se donu Blasovi podaří dobýt Santiago de Compostela, že?“

„Samozřejmě že…“

„Ne,“ přerušila ho. „Poslouchala jsem vás. Myslíte si, že tam je příliš mnoho Francouzů. A po straně jste se vyjádřil, že je to od dona Blase bláznovství.“

Sharpa její obvinění zaskočilo. Ani slůvkem jí nenaznačil, jaký má strach, přesto to instinktivně vycítila. „Ano, je to bláznovství," řekl, „dokonce i major Vivar to připustil."

„Ale on nemá na vybranou, když chce dokázat to, oč mu jde. Ale povězte mi, měli byste větší naději, kdyby ve městě bylo méně Francouzů?"

„Spíš by nám pomohlo, kdybych měl k dispozici dobrý batalion červenokabátníků, dvě baterie devítiliberek a další dvě stovky střelců," odpověděl.

„A co kdyby…," začala, ale zarazila se.

„Prosím, řekněte to," pobídl ji.

„Co kdyby si Francouzi mysleli, že jste se uchýlili na nějaké místo v blízkosti města, kde chcete přes den počkat a zaútočit až po setmění? A co kdyby," pokračovala vzápětí, aby ji nemohl přerušit, „Francouzi věděli, kde to místo je? Co by udělali?"

„Poslali by tam vojáky, aby nás pobili, co jiného?" odpověděl.

„A kdybyste tam nebyli – kdybyste byli úplně jinde," pokračovala se stejným vzrušením, s jakým přivítala záhadu Vivarovy truhlice, „v tu dobu, když by vytáhli z města, byste mohli zaútočit, ne?"

„Ano, ale to je samé co kdyby. Proč by si to všechno měli myslet?"

„Protože bych jim to řekla."

Užasle na ni zíral a přemýšlel, jestli to myslí vážně. Pak rázně zavrtěl hlavou. „Nedělejte si legraci."

„Žádnou legraci si nedělám. Kdybych dojela do Santiaga…," zvedla ruku, aby ji nepřerušoval, „kdybych dojela do Santiaga a řekla jim, jak se na ně připravujete, určitě by mi uvěřili. Řekla bych, že jste mi nedovolili jít s vámi a přinutili jste mě, abych odjela sama do Portugalska. Ale já jsem se místo toho rozhodla najít strýce a tetu. Určitě by mi uvěřili."

„Ne!" zavrtěl Sharpe znovu hlavou, aby ji zastavil. „Tenhle trik už na ně major Vivar zkusil. Nechal rozšířit řeči o tom, že táhne se mnou, a proto se Francouzi pustili za námi. Podruhé už na něco podobného nenaletí." Nerad zchlazoval její nadšení, ale byl přesvědčen, že její nápad nemá naději na úspěch. „I kdybyste jim

řekla, že se někde skrýváme, nevyslali by tam kavalerii dřív než po rozednění. A pak už by bylo na útok pozdě. Snad kdyby se podařilo vylákat je z města v noci…“ Znovu zavrtěl hlavou na znamení, že to jsou zbytečné úvahy.

„Jen mě to tak napadlo,“ řekla smutně a pozorovala netopýry, kteří se míhali ve tmě kolem.

„Ale je od vás pěkné, že se nám snažíte pomoct.“

„Opravdu bych vám chtěla být nějak prospěšná.“

„Vždyť nám jste prospěšná, už tím, že jste tady,“ pokusil se o galantnost. Strážce se otočil a vydal se pomalu směrem k nim. Sharpe cítil, že se Louisa už brzy bude chtít odebrat do své místnosti, a i když věděl, že riskuje další trapnou chvíli, odhodlal se vrátit znovu hovor ke své neurčité, ale přesto odmítnuté nabídce. Toužil využít příležitost a posílit svou chabou naději. „Neurazil jsem vás, tím…, však víte,“ řekl neohrabaně.

„Ne,“ zavrtěla hlavou. Stále se dívala na světla v údolí. „Vůbec ne. Naopak jste mi zalichotil.“

„Nevěřím, že ze Španělska odejdeme.“ Jestliže tohle byla okolnost, která jí bránila přijmout jeho nabídku, snažil se ji vyloučit – nevěděl sice, jestli se lisabonská posádka stále drží, ale nevěřil, že by byla britská intervence na Pyrenejském poloostrově definitivně poražena. „Zůstaneme tady. Posádka v Lisabonu dostane posily a pak zaútočíme znovu.“ Na chvíli se odmlčel a potom se odvážil k dalšímu kroku. „A s armádou jsou i ženy důstojníků. Některé žijí v Lisabonu, některé zůstávají s vojskem, i když se drží den nebo dva za ním, ale není to nic neobvyklého.“

„Pane Sharpe,“ povzdechla Louisa a dotkla se jeho rukávu, „dejte mi čas. Já vím, že bych měla využít toho, co se mi naskýtá, ale nejsem si jistá, jestli je k tomu právě teď ta pravá chvíle.“

„Promiňte…“

„Nemáte za co se omlouvat,“ řekla a přitáhla si plášť těsněji k tělu. „Už vás budu muset opustit. Jsem z toho šití unavená.“

„Dobrou noc, slečno.“

Díval se za ní, jak odchází, a cítil se jako hlupák. Trpce si uvědomil starou pravdu, že pro muže není nic horšího, než když ho žena odmítne. Přesto se zoufale přesvědčoval, že on odmítnutý není.

Slíbila mu přece, že mu odpoví, až dobudou Santiago de Compostela. To jen jeho netrpělivost chtěla jistotu hned – netrpělivost, která ho hnala do města, z něhož se hodlal vrátit, aby získal odpověď, po níž toužil.

Následující den byla neděle a na nádvoří pevnosti se sloužila mše. Po ní přijela ze severu skupina jezdců. Byli to hrozivě vyhlížející muži ověšení zbraněmi, ale k Vivarovi se chovali s ostražitou zdvořilostí. Později major řekl Sharpovi, že to byli rateros, lupiči, kteří se v této těžké době spojili s národem a obrátili se proti společnému nepříteli.

Rateros přinesli zprávu o tom, co vyzvěděli od francouzského posla. Před čtyřmi dny zajali důstojníka s ozbrojeným doprovodem a našli u něho kódovanou depeši. Tu se jim samozřejmě nepodařilo rozluštit, ale předtím, než posla zabili, z něj dostali podstatu zprávy. Císař byl netrpělivý. Soult čekal příliš dlouho. Portugalsko musí padnout, a pokud se budou Britové i nadále držet v Lisabonu, je třeba je odtud nejpozději do konce února vypudit. Maršál Ney měl zůstat na severu a vyčistit tamní hory od všech nepřátelských sil. Z toho bylo jasné, že i kdyby Vivar čekal, až Soultova armáda odtáhne na jih, zůstala by nějaká francouzská posádka v Santiagu de Compostela i nadále.

Na druhou stranu když Vivar zaútočí na město nyní, kdy je Soultova armáda stále ještě sotva den pochodu od města, v němž má drahocenné zásoby píce, mohl by zasadit Francouzům dvojí úder – rozvinout gonfalon a ještě zničit jejich zásoby.

Vivar jezdcům poděkoval a odešel do pevnostní kaple, kde se celou hodinu sám modlil.

Potom vyhledal Sharpa. „Zítra vyrazíme," oznámil mu.

„Takže ne dnes?" Sharpe nechápal, proč ještě dál odkládat to, na co se zoufale spěchá.

Ale Vivar trval na svém. „Zítra. Vyrazíme zítra ráno."

Ještě než se Sharpe stačil druhý den ráno oholit a vypít hrnek neslazeného čaje, který střelci tak milovali, zjistil, proč se Vivar rozhodl den počkat. Chtěl se pokusit oklamat Francouze další

falešnou stopou. Ještě večer poslal Louisů z pevnosti. Její lůžko bylo nepoužité a místnost prázdná. Louisa byla pryč.

KAPITOLA 13

„Proč jste ji tam poslal?“ zeptal se Sharpe ostře. Byla to nejen žádost o vysvětlení, ale zároveň protest.

„Chtěla nám pomoct,“ odpověděl Vivar, jako by nešlo o nic důležitého. „Sama za mnou přišla a já jsem neviděl důvod, proč její nabídky nevyužít. Konec konců slečna Parkerová jedla celé dny mé jídlo a pila mé víno, tak proč by mi neměla mou pohostinnost něčím oplatit?“

„Řekl jsem jí, že její nápad je nesmysl. Francouzi její historku prohlédnou, sotva s ní začne.“

„Myslíte?“ Vivar seděl u velkého sudu na vodu, který stál ve vnitřní bráně vjezdu do pevnosti, a natíral si onuce do bot vepřovým sádlem, nejlepším prostředkem proti puchýřům. Teď toho však nechal a popuzeně zvedl hlavu. „Proč by měli Francouzi považovat za něco podezřelého, když si mladá dívka přeje vrátit se ke své rodině? Mně na tom nepřipadá nic podivného. A také si nemyslím, že bych vás měl žádat o souhlas nebo o vaše mínění.“

„A to jste ji poslal jen tak do noci?“

„Nebuďte směšný. Jsou s ní dva mí muži a budou ji doprovázet tak daleko, jak to jen půjde. Zbytek cesty do města už může dojít sama.“ Ovinul si promaštěnou onuci kolem pravé nohy a pak náhle pohlédl na Sharpa s předstíraným úžasem, jako by teprve teď pochopil, proč se poručíkovi nelíbí, že je slečna Parkerová pryč. „Že vy jste se do ní zamiloval?“

„Ne!“ vyhrkl Sharpe.

„Proč vás to tedy tak popudilo, že je pryč? Spíš byste měl být rád, že je slečna Parkerová ochotná nám pomoct. Řekne Francouzům, že jsme od útoku na město ustoupili – samozřejmě jen tak mimochodem, aby v nich nevzbudila podezření.“ Odmlčel se a natáhl si pravou botu.

Sharpe na něho zmateně zíral. „Vy jste jí řekl, že od útoku ustupujete?“

Vivar si začal balit levou nohu. „A ještě jsem jí řekl, že zítra za úsvitu se zmocníme Padrónu, města, které leží asi patnáct mil na jih od Santiaga de Compostela.“

„Tomu Francouzi neuvěří!“

„Naopak, poručíku. Budou to považovat za mnohem pravděpodobnější než bláznivý útok na Santiago. Vlastně z toho budou mít legraci, že něco takového zamýšlím, ale můj bratr bude dobře vědět, proč jsem si vybral právě to městečko. V něm totiž přistála Santiagova pohřební loď u španělského pobřeží, a proto je považováno za posvátné. Samozřejmě ne tak posvátné, jako je místo, kde je světec pohřben, ale Louisina další podřeknutí jim vysvětlí, proč mi bude Padrón stačit.“

„Jaká další podřeknutí?“

„Poví jim, že Santiagův gonfalon je tak chatrný, že ho vůbec nelze rozvinout. Proto jsem se rozhodl, že ho místo toho rozdrtím na prach a rozpráším do moře. Tím sice nevyvolám zázrak, jak jsem si přál, ale aspoň zajistím, že se gonfalon nikdy nedostane do rukou nepřátel Španělska. Zkrátka slečna Parkerová namluví plukovníku de I’Eclinovi, že jsem ustoupil od útoku na Santiago de Compostela, neboť jsem si uvědomil, že nemám šanci na úspěch. Myslím, že právě vy byste mohl ocenit váhu tohoto argumentu, ne? Pořád jste mi přece říkal, jak je náš nepřítel silný.“ Vivar si nazul levou botu a vstal. „Má naděje spočívá v tom, že plukovník de I’Eclin dnes večer opustí město, aby nás přepadl, až se budeme blížit k Padrónu.“

Vivarova falešná stopa měla aspoň hodnověrnost, která chyběla Louisinu původnímu nápadu, ale i tak Sharpe žasl, s jakou lehkomyslností byl Španěl ochoten riskovat dívčin život. Prolomil tenký ledový povlak na vodě, vytáhl břitvu a položil ji na okraj sudu. „Nevěřím, že by Francouzi byli tak nerozumní, aby opustili v noci město,“ řekl.

„I když budou přesvědčeni, že mají šanci nás přepadnout a zmocnit se gonfalonu, za nímž se tak dlouho trmácí? Myslím, že toho jsou schopni. Navíc jim Louisa řekne, že jsme se my dva dostali do sporu a vy jste se vydal se svými muži na jih směrem k Lisabonu. A

přidá k tomu ještě to, že právě vaše nedžentlmenská pozornost vůči ní ji dohnala k tomu, aby se vrátila ke své rodině. Proto se de I'Eclin nebude obávat vašich střelců a to by ho mohlo vylákat z jeho doupěte. A pokud ne, pokud tomu neuvěří, jak si myslíte, co můžeme ztratit?"

„Co? Ji můžeme ztratit, Louisů!" odpověděl Sharpe. „Vždyť ji mohou zabít!"

„To je pravda, ale pro Španělsko umírá mnoho žen, tak proč by slečna Parkerová nemohla zemřít pro Británii?" Vivar si svlékl košili a vytáhl břitvu se střípkem zrcátka. „Myslím, že jste se do ní přece jen zamiloval," řekl vyčítavě.

„To se vám jen zdá," odsekl Sharpe. „Spíš za ni cítím zodpovědnost."

„Chovat sympatie k mladé ženě je pro vojáka velmi nebezpečné, příteli. Zodpovědnost může vést k náklonnosti a já si myslím, že takhle vzniklý cit nemá takové trvání jako…" Vivar se v půli věty odmlčel. Sharpe si stáhl potrhanou košili a Španěl s úžasem zíral na jeho nahá záda. „Proboha, poručíku!" vydechl.

„To je po bičování," řekl Sharpe ledabyle. Už si zvykl, že se jeho děsivých jizev na zádech každý zhrozí. „Z doby, kdy jsem byl v Indii."

„A co jste udělal?"

„Nic. Jeden seržant mě neměl rád, to je celé. Vymyslel si, že jsem ho udeřil, bastard!" Ponořil hlavu do ledové vody, pak si ji otřepal, otevřel břitvu a začal si oškrabávat strniště na bradě. „To už je hrozně dávno."

Vivar zakroutil hlavou, ale protože cítil, že se o tom poručíkovi nechce příliš mluvit, namočil si i on břitvu do vody a začal se holit. „Nemyslím si, že by Francouzi mohli Louisů zabít," poznamenal po chvíli.

Sharpe na to jen zabručel, jako by chtěl naznačit, že mu je jedno, co se s ní stane.

„Francouzi sice nenávidí Angličany," pokračoval Vivar, „ale ne tak jako Španěly. Mimochodem Louisa je velmi pěkná dívka, a to vyvolává v mužích snahu spíš ji ochraňovat než jí jakkoli ubližovat. Navíc působí dojmem nevinnosti, což, jak doufám, ještě přispěje k

tomu, aby jí de I'Eclin uvěřil." Odmlčel se a vystrčil bradu, aby si na ní napnul kůži. „Řekl jsem jí, že by se před nimi měla rozplakat. Plačící ženě muž uvěří všechno."

„Anebo ji prokoukne, že před ním hraje komedii, a dají srazit její hloupou hlavu," prohlásil Sharpe ostře.

„To by mi bylo velmi líto, kdyby to udělali," řekl Vivar pomalu. „Velmi líto!"

„Opravdu?" Sharpe měl pocit, že v Španělově hlase zazněl poprvé nepředstíraný cit. Hleděl na Vivara a znovu zopakoval svou otázku. „Opravdu byste toho litoval?"

„Samozřejmě! Co vám na tom připadá divného? Sice ji znám sotva pár dní, ale stačil jsem si všimnout, že je to obdivuhodná mladá dáma." Odmlčel se, jako by přemýšlel, co všechno se na Louisině obdivuhodnosti podílí. „Škoda že zabředla v protestantském bludařství, ale lepší být metodista než naprostý bezvěrec, jako jste vy. Ona je aspoň v půli cesty k nebesům."

Sharpe pocítil bodnutí žárlivosti. Teď už mu bylo jasné, že Blas Vivar projevoval o Louisů mnohem větší zájem, než si on stačil všimnout nebo si vůbec připustit.

„Ale na tom nezáleží," dodal major už opět lhostejným tónem. „Doufám, že je stále naživu, a kdyby zemřela, budu se modlit za její duši."

Sharpe se zachvěl chladem. Kolik asi přibude v následujících dvou dnech dalších duší, za něž bude třeba se modlit, pomyslel si.

Vivarovo vojsko pochodovalo studeným deštěm, který se spustil, když se den chýlil ke konci.

Šli po stezce, jež se vinula po úbočích horských výběžků a divokými údolími. V jednom z nich prošli vesnicí vypleněnou Francouzi. Byla mrtvá, bez lidí a bez zvířat. Jediný dům nezůstal nepoškozený. Mlčky míjeli ohořelé trámy, z nichž pomalu kapala voda.

Vyrazili už před polednem, protože museli do rána absolvovat cestu dlouhou mnoho mil. Vivarovi cazadoři šli v čele pěšky, koně jen vedli, ale jedna jejich eskadrona jela vpředu na koních jako předsunutá hlídka. Za cazadory šli dobrovolníci a závěr kolony

tvořili Sharpovi střelci. Ještě před nimi však vedli oba kněží mezka s drahocennou truhlicí na hřbetě. Zvíře mělo podříznuté hlasivky, aby je neprozradilo hýkáním nepříteli.

Seržant Harper, jemuž na potrhaném rukávě svítily bílé hedvábné proužky, vypadal, jako by se na boj těšil. „Všechno v pořádku, pane. A mí mládenci jsou rádi.“

„Doufám, že teď jsou vašimi mládenci všichni,“ řekl Sharpe, aby mu připomněl, že už nezodpovídá pouze za skupinu irských vojáků.

„Já vím, pane,“ přikývl Harper,, já vím.“ Rychle přehlédl řady zelenokabátníků a spokojeně se usmál, když viděl, že nemusí nikoho pobízet. „Už se na ty bastardy těšej.“

„Myslím, že všichni ne,“ nadhodil Sharpe. „Slyšel jsem, že některým se do toho moc nechce.“ Doufal, že se od Harpera dozví něco o incidentu, k němuž mělo dojít zkraje týdne, ale seržant jeho narážku ledabyle odbyl.

„Věděj, že to nebude žádná legrace. Ale chtěl bych vidět, jak se budou klepat žabožrouti, až se dozvěděj, že proti nim jdou britský střelci. A taky irský!“

Sharpe se rozhodl, že se na to zeptá přímo. „Co jste spolu měli s Gatakerem?“

„Vůbec nic, pane,“ odpověděl Harper a upřel na něj nevinný pohled. „Co bysme spolu měli mít?“

Sharpe to nechal být. Doslechl se, že Gataker vedl řeči proti jejich účasti na Vivarově plánu. Prohlašoval, že je to Španělova soukromá věc, s níž nemají nic společného, zvlášť když většinu z nich nečeká v boji o Santiago de Compostela nic než smrt nebo zajetí. Jeho pesimismus se rychle rozšířil, ale Harper tomu učinil rázně přítrž a Gatakerovo podlité oko vysvětlil tím, že uklouzl na schodech. „Pitomý mokrý schody,“ to bylo vše, co k tomu řekl.

Právě kvůli takovému rychlému a ráznému řešení problémů potřeboval Sharpe Harpera v seržantské funkci a Ir se v té roli záhy osvědčil. Přirozenou autoritu, která vyplývala z jeho osobnosti i fyzické síly, měl už dřív, a seržantské prýmky na pravém rukávě ji jen posílily. Ukázalo se, že kapitán Murray měl pravdu, když před

smrtí radil Sharpovi, aby si získal Harpera. Dobře věděl, že si tím ušetří polovinu problémů.

Byla tma jako v pytli, i když občas před nimi vyvstal ještě temnější obrys nějaké skály. Přesto měl Sharpe pocit, jako by byli slepci, kteří tápají vpřed monotónní krajinou.

Naštěstí to byl kraj Vivarových dobrovolníků, a ti se v něm dokonale orientovali. Byli mezi nimi pastevci, kteří znali tyto hory stejně dobře jako Sharpe uličky kolem St. Giles v Londýně, kde trávil dětství. A právě na ně Vivar spoléhal jako na průvodce a odměňoval je za to doutníky. Byl si jistý, že takhle hluboko do hor se žádní Francouzi neodváží, a nemusel se tedy bát, že je prozradí pach tabáku. Navíc maličká žhnoucí světélka zapálených doutníků sloužila ostatním jako orientační body a umožňovala držet celou kolonu pohromadě.

Přesto se jejich postup v noci zpomalil a zvolnil ještě víc, když se spustil déšť a cesta začala být kluzká. Dalším problémem byly rozvodněné horské říčky, neboť Vivar opět trval na tom, že každá se musí postříkat svěcenou vodou, než do ní první vojáci vstoupí. Muži byli unavení a hladoví, navíc ve tmě se jejich přirozený strach stával zrádným, protože v nich hlodal a při pomyšlení, že jdou do nerovného boje, se mohl snadno změnit v hrůzu.

Asi dvě hodiny před úsvitem přestalo pršet. Bylo chladno, ale nefoukal vítr. Doutníky byly dávno vykouřené, ale jejich světélka už stejně nebyla k ničemu, protože v posledních údolích před městem se ponořili do husté mlhy.

Chvíli po tom, co ustal déšť, dal Vivar rozkaz zastavit.

Vedla ho k tomu obava, že ve vesnicích kolem města by mohli mít Francouzi hlídky. Dobrovolníci, kteří uprchli ze Santiaga de Compostela, o žádných takových opatřeních nevěděli, přesto Vivar poručil, aby si upevnili všechno, co by na nich mohl řinčet a chřestit. I tak se Sharpovi zdálo, že dělají hluk, který by vzbudil mrtvého, když se znovu dali na pochod. Zvlášť koňské podkovy a okované podrážky bot mužů hlasitě cvakaly o kameny. Naštěstí na nikoho nenarazili a žádná salva francouzské hlídky, která by varovala posádku vzdáleného města, nezahřměla.

Nyní šli v čele kolony střelci, protože byli zkušení pěšáci schopní vést útok, a až za nimi následovala Vivarova kavalerie jezdci nemohou útočit na opevněné město, to je úkol pro pěší oddíly. Sharpe však jen neochotně souhlasil s tím, že půjdou do útoku s nenabitými zbraněmi, pouze s nasazenými bodáky.

Puška s křesacím zámkem je ošidná věc. Může se stát, že vystřelí i tehdy, když nemá natažený kohout, například kdyby kohout zachytil za větev, která by ho kousek natáhla a pak uvolnila. A stačil by jediný takový výstřel, aby vzbouřil francouzské hlídky.

Stejně tak těsně před městem. Je jednoduché říkat mužům, že nesmějí vystřelit, protože jejich životy závisí na tom, aby se přiblížili k nepříteli tiše a nepozorovaně. Jenže v mlhavé temnotě před rozedněním, kdy je strach z příštích chvil největší, stačí, aby se někde mihla kočka, voják vystřelí naslepo a vzápětí nastane ve městě poplach.

Proto se Sharpe podvolil Vivarovu požadavku, že půjdou do útoku s nenabitými zbraněmi, i když tím jeho obavy ještě vzrostly. Aspoň však měl jistotu, že je žádný náhodný výstřel neprozradí.

Přesto mohli být Francouzi varováni. Strach z toho provázel Sharpa po celý dlouhý pochod, který přerušovaly čím dál častější zastávky. Stejně jako se Vivar dozvěděl cenné informace o posádce města od uprchlíků, mohli mít i Francouzi v horách své zvědy a vědět o nich všechno. Sharpa také neustále trápilo pomyšlení, že tvrdý a nelítostný de I'Eclin mohl dostat z Louisy násilím pravdu. Pak by zřejmě povolal z La Coruni dělostřelectvo, které by je přivítalo kartáčovou palbou a jejich ubohý útok utopilo v krvi.

Všechny tyto Sharpovy obavy sílily a hlodaly v něm, zvlášť když se ocitl sám a nepůsobil na něj nezdolný Vivarův optimismus. Navíc je v sobě musel dusit, protože kdyby je vyslovil před svými vojáky, zničil by i to málo důvěry, kterou měli v jeho vůdcovské schopnosti. Mohl jen doufat, že jim poskytuje stejně tolik jistoty jako Patrick Harper, který stále vypadal, jako by se nemohl boje dočkat. Jednou, když se brodili mokřinatou loukou, prohlásil Harper z ničeho nic, jak by bylo skvělé, kdyby se zase shledali se slečnou Parkerovou. „Je to statečná holka, pane."

„A taky hloupá,“ zabručel Sharpe, který se stále nemohl smířit s tím, jak lehkomyslně Vivar riskoval její život.

Přesto byly myšlenky na Louisů tím jediným, co ho odvádělo od tísnivého strachu a umožňovalo mu jít dál. Byla nadějí, k níž se upínal tím víc, čím blíž byli cíli. Ted‘ už s nimi šel v čele jeden z uprchlíků, kovář ze Santiaga de Compostela, který je vedl tak, aby se vyhýbali vesnicím kolem města, a každou chvíli se zastavoval a vtahoval do sebe vzduch, jako by hledal cestu pouze čichem.

Konečně se zdálo, že se zorientoval a zrychlil krok. Sestoupili po strmém svahu k rozvodněnému potoku, který zaplavil okolní louky a změnil dno údolí v močál. Na jeho okraji se průvodce zastavil. ‚Agua, seňor“ řekl.

„Nevíte, co chce?“ zeptal se Sharpe tiše.

„Myslím, že říká něco o vodě,“ odpověděl Harper.

„Já vím, že je tady voda.“ Sharpe chtěl vykročit dál, ale průvodce ho chytil za rukáv.

„Bendita, seňoři“

„Aha,“ pochopil Harper. „Chce svěcenou vodu, pane.“

Sharpe tiše zaklel. Mají zpoždění a tenhle hlupák chce stříkat zaplavenou louku svěcenou vodou. „Jdeme!“ zavelel.

„Pane, myslíte, že je to…?“ ozval se Harper.

„Jdeme!“ přerušil ho ostře Sharpe. Od samého začátku byl přesvědčen, že celá tahle zatracená výprava je zatracené bláznovství. Proto byl tak nervózní a proto měl strach. Hrdost mu nedovolovala, aby to vzdal, ale stejně tak neměl nejmenší chuť klanět se Vivarovým vodním vílám. „Žádnou pitomou svěcenou vodu nemám,“ zavrčel vztekle. „A taky je to nesmysl, seržante. Hloupá pověra, a vy to dobře víte!“

„Vůbec to nevím, pane.“

„Jdeme!“ Vkročil do proudu a znovu zaklel, když mu do děravých bot vnikla ledová voda. Střelci nevěděli, proč se Španěl zastavil, a bez váhání Sharpa následovali. Na dně údolí byla mlha ještě hustší a průvodce, který nakonec přebrodil spolu s nimi, na druhém břehu zaváhal.

„Jdeme!“ pobízel ho Sharpe, i když věděl, že nemá nejmenší smysl mluvit na kováře anglicky. „Jdeme, k čertu!“

Znervózněný průvodce ukázal na úzkou ovčí stezku, která stoupala do dalšího svahu. Vydali se tedy po ní. Po chvíli Sharpe usoudil, že už musejí být blízko města, protože ucítil pach jeho ulic – pach, který v tu chvíli vnímal jako předzvěst hrůz, jež čekají jeho muže.

Náhle si uvědomil, že za sebou neslyší tichý dusot kopyt koní Vivarových kavaleristů. Major už tedy poslal cazadory na severní objížďku města, jak bylo domluveno, aby se dostali dál od uší strážců na hradbách. Střelci teď měli za sebou španělské dobrovolníky, ale ti za nimi postupovali s odstupem tří set metrů, takže zelenokabátníci zůstali v tuto chvíli sami – sami v čele útoku a velmi blízko města svatého Jakuba.

Navíc měli zpoždění, protože mlha na východě se už jasnila prvními náznaky úsvitu. Teď už Sharpe nemusel Harpera vedle sebe jen tušit, dokonce rozeznával kapičky vlhkosti na jeho čáce. On o svou čáku přišel v boji u statku a teď měl místo ní polní čapku cazadorů. Byla světle šedá a Sharpa náhle napadlo, že světlá látka by mohla být skvělým cílem pro nějakého francouzského ostrostřelce nahoře na kopci. Bylo to absurdní, ale přestojí strhl z hlavy a zahodil do ostružiní. Cítil, že mu prudce buší srdce a svírá se mu žaludek.

Španělský kovář je dovedl přes louku do jilmového lesíka na vrcholu kopce. Z holých větví kapala vlhkost. Noční tma se mísila s mlhou a zvolna bledla. Sharpe ucítil kouř, ale žádný oheň neviděl. Uvažoval, že by to mohl být kouř od ohně strážního stanoviště, a představa, že na ně Francouzi čekají, v něm vyvolala svíravý pocit opuštěnosti a bezmoci. Pomalu se chýlilo k svítání, a tedy k okamžiku, kdy by měl dát povel k útoku.

Vivar mu popsal, že napravo by měla být věž kostela a nalevo silueta města. Jenže on nic z toho kvůli mlze neviděl a hlavně skončil na kopci, a ne v hluboké strži, která jim měla umožnit, aby se dostali nepozorovaně co nejblíže k hranici obrany Francouzů.

Usoudil, že jsou ještě příliš daleko a teprve teď sejdou z kopce do strže. Jenže když se kovář vrátil z krátkého průzkumu na kraj lesa, ukázal mu, že město už je vidět a leží vlevo. Sharpe na to nereagoval.

Průvodce ho zatahal za rukáv a znovu ukazoval doleva. „Santiago! Santiago!“

Sharpe zaklel a klesl na koleno.

„Co je, pane?“ zeptal se Harper, který poklekl vedle něj. „Dostali jsme se jinam, než jsme měli!“

„Svatý Patriku, chraň nás!“ vydechl seržant. Jejich průvodce mezitím zmizel kdesi ve tmě.

Sharpe znovu zaklel. Ocitli se jinde, než kam měli dojít! To bylo vážné a zatím nevěděl, jak to napravit. Naopak věděl, co by řekl Vivar – že je na špatné místo zavedly xany, rozzlobené vodní víly. K čertu s tím! K čertu se všemi nesmysly! Uvažoval, co teď. Byli na nesprávném místě, měli zpoždění a on netušil, kde je Vivar s ostatními oddíly. Teprve teď ho sevřela úzkost strachu naplno. Nedovedl si představit horší začátek útoku…, i když co je to za útok, když nezní polnice a v mlze nevlaje jediný praporec? Místo toho je sám, daleko před cazadory a dobrovolníky. Ale vždyť jsi měl vědět, že to takhle dopadne, pomyslel si trpce.

Něco podobného se už stalo v Indii, kde skvělé vojsko červenokabátníků utrpělo hanebnou porážku jen proto, že ho velitelé vedli do nočního útoku. Následoval zmatek, spousta mrtvých a ústup.

„Co budeme dělat, pane?“ zeptal se Harper.

Sharpe mlčel, protože odpověď neznal. Už měl chuť říct, že se obrátí zpátky a pokusí se zmizet, ale vtom se vlevo ozvalo šustění kroků a vzápětí se z mlhy vynořil kovář s Blasem Vivarem. „Dostali jste se moc daleko,“ zašeptal Vivar a dřepl si vedle Sharpa.

„To už teď vím taky.“

Kovář se snažil Vivarovi cosi vysvětlovat – nepochybně to, že za všechno mohou vodní víly, které rozzlobila neúcta Britů –, ale Vivar nehodlal marnit čas zbytečnými řečmi a umlčel ho. „Ke kostelu je to dvě stě kroků,“ řekl Sharpovi. „Tam,“ ukázal doleva, přitom kostel měl být vpravo od nich.

Vivarovi muži obešli město a nyní se k němu blížili ze severu. Severní opevnění bylo už dávno pobořené a kameny z něj rozebrali místní lidé na stavbu nových domů. Ty vyrostly i mimo hranici středověkých hradeb, hlavně podél silnice, která vedla do La Coruni. Vivar si vybral postup po silnici nejen proto, že v tom místě nebylo

opevnění, ale také že stráže mohly považovat jeho oddíly za posily ze Soultovy armády

Z kostela, který sloužil novému předměstí, si Francouzi udělali předsunuté strážní stanoviště. Nacházel se asi tři sta metrů vně hlavní linie opevnění, jež v tomto místě tvořily barikády. Podobná strážní stanoviště byla na každé silnici, která vstupovala do města, aby mohla být posádka před případným útokem včas varována. „Myslím, že Bůh je s námi," zašeptal Vivar Sharpovi. „Poslal nám mlhu."

„A taky nás poslal na špatné místo."

Střelci měli být o čtvrt míle dál na jih v bažinaté strži, navíc tam měli dorazit už před hodinou. Strž začínala za kostelem a táhla se až k domům těsně před hlavním opevněním. Tím, že se ocitli jinde, se připravili o možnost dostat se nepozorovaně do bezprostřední blízkosti města. Jenže na to, aby couvli a znovu se pokusili strž najít, už nebyl čas, protože svítání se rychle blížilo.

„Nechte ten strážní post mně," řekl Vivar.

„To mám jít do útoku přímo kolem něj?"

„Ano."

Vivarovi se to lehce řeklo, ale znamenalo to změnu plánu, a to ještě zvýšilo riziko útoku. Tím, že se ocitli na špatném místě, a navíc pozdě, ztratili střelci výhodu překvapení. Vivar navrhl, aby francouzský strážní post nebrali na vědomí, ale zachovají se strážní stejně tak k nim? Těžko. Na druhou stranu jim bude nějakou dobu trvat, než se na něco zmůžou, a další vteřiny mohou ztratit tím, že jim selžou muškety zvlhlé mlhou. Takhle by mohli jejich kulím uniknout. Ale i kdyby palba strážných přišla pozdě, stejně způsobí poplach, takže obránci na barikádách na ně budou připraveni, než k nim zelenokabátníci doběhnou. Vivarovy síly se v nej lepším případě dostanou k domům na severní straně města, a až se rozední a mlha se protrhá, nepřátelská jízda jim všem odřízne možnost ústupu.

„Tak co?" ozval se Vivar. Cítil, že poručík definitivně přestává věřit v úspěch útoku.

„Kde jsou vaši jezdci?" zeptal se Sharpe, i když spíš jen proto, že nevěděl, co Vivarovi odpovědět.

„Vede je Dávila. Nemějte obavu, budou na místě včas. Dobrovolníci jsou na louce za nimi." Sharpe stále neodpovídal a

Vivar se dotkl jeho paže. „Rozhodněte se, jak chcete, poručíku. Já do toho půjdu i bez vás. Nemůžu couvnout. Zaútočím, i kdyby město bránil sám císař a s ním všechny síly pekelné. Nemám jinou možnost, jak smazat hanbu, kterou na náš rod vrhl můj bratr. Je zrádce a zradu nelze smýt jinak než krví nepřátel. Musím to udělat, poručíku, protože je to má povinnost, a jenom doufám, že mi Bůh pomůže, abych to dokázal. Řekl jste, že nejste věřící, ale já jsem přesvědčen, že dnes naši nepřátelé pocítí Boží moc."

Byla to skvělá řeč, ale na Sharpa nezapůsobila. „A zařídí Bůh, aby na tom strážním postu nepadl jediný výstřel?"

„Když bude chtít, tak ano," odpověděl Vivar ostře. Mlha dál světlala a nad jejich hlavami se už rýsovaly holé větve jilmů. Každé další zpoždění činilo útok riskantnějším a Vivar to věděl. „Tak co?" zeptal se znovu, a když Sharpe stále mlčel, se znechuceným gestem vstal. „Dobře, my Španělé si poradíme sami, poručíku."

„Čert aby vás vzal!" vyhrkl vztekle Sharpe a také vstal. „Střelci!" Vzpomněl si na Louisů a navzdory strachu, který ho čím dál hlasitěji varoval, si uvědomil, že by ji mohl navždy ztratit, jestliže se teď neodhodlá jednat. „Pláště a torny dolů!" zavelel a střelci věděli, co to znamená. „Nabít!"

Vivar sykl na protest, ale Sharpe nemínil hnát střelce do útoku bez momentu překvapení i bez nabitých pušek. Teď už musejí riziko náhodného výstřelu podstoupit. Počkal, až poslední z mužů dokončil nabíjení. „Nasadit bodáky!" Ozvalo se skřípání čepelí vytahovaných z pochev a cvakání kovu o kov, jak vojáci nasazovali bodáky na hlavně. Sharpe si hodil pušku na záda a tasil těžký meč. „Dejte nastoupit, seržante. A tiše, pořád tiše!" Pohlédl na Vivara. „Nepřipustím, abyste řekl, že Angličané nemají dost odvahy."

„To bych si nikdy nedovolil," usmál se Vivar. „Vezměte si tohle." Vzal ze svého klobouku větvičku uschlé rozmarýny a zastrčil ji do volné smyčky na Sharpově kabátu.

„A neudělá to ze mě jednoho z vašich cazadorůl" zeptal se Sharpe.

Vivar zavrtěl hlavou. „Ne. Je to jen bylina, která pomáhá odvracet vše zlé, poručíku."

Sharpe chtěl odpovědět, že žádné pověry neuznává, a větvičku odmítnout, ale pak si vzpomněl na xany a nechal si ji. Úkol, který před ním stál, byl tak beznadějný, že byl ochoten věřit v cokoliv, co by mu mohlo pomoct. „Vpřed!“ zavelel.

Čert to vem, pomyslel si. Když už se do toho dal, musí pokračovat. Ostatně rozhodl se už tehdy večer v kapli horské pevnosti, když se nechal přemoct mystériem posvátného gonfalonu, jako by vypil nějaký omamný nápoj. Teď už nebyl čas dopřát strachu, aby ho v té šílenosti zastavil.

Vykročili tedy vpřed. Prošli lesem a pokračovali dál kolem kamenné zdi, až pod Sharpovými botami zaskřípal štěrk. Byli na silnici. Vpravo se temně rýsovala jakási budova, zatímco vpředu konečně uviděl oheň strážního postu. Zářil v mlze matně, ale hořel před kostelem, takže osvětloval silnici. Každou chvíli se mohla ozvat francouzská výzva. „Srazit řady!“ zašeptal Harperovi. „A prst ze spouště!“

„Srazit řady!“ sykl seržant na temné postavy mužů. „A nestřílet!“

Sharpe si představoval, že kolem strážního postu proběhnou. Samozřejmě bude slyšet dupot bot, ale s tím se už nedalo nic dělat. Začne to výkřiky a zmatkem a pak přijdou výstřely… Zatím se však ozývalo pouze skřípání bot na štěrku a chraptivý dech mužů, unavených dlouhými hodinami nočního pochodu.

Harper se pokřižoval, stejně jako jeden z dalších Irů mezi střelci. Někteří se chvěli strachem a Sharpe věděl, že se jim svírají útroby. Marie, Matko boží, mumlal si znovu a znovu tiše Harper. Napadlo ho, že by měl odříkat modlitbu k svatému Jakubovi, ale žádnou neznal, a tak pořád dokola vzýval Pannu Marii. Buď s námi v hodině naší smrti. Amen.

Sharpe šel v čele s mečem v ruce. Kráčel pomalu s pohledem stále upřeným na oheň u strážního postu. Kdesi dál probleskovala zář dalších ohňů, ty už ale musely hořet na hranici hlavní obranné linie. Mlha se postupně víc a víc jasnila a Sharpe měl dojem, že začíná rozeznávat siluetu města, tvořenou změtí věžiček a střech domů. Vivar řekl, že Santiago de Compostela je malé město, vlastně jen hrstka domů kolem opatství s noclehárnami pro poutníky, katedrála a

náměstí, ale teď ho měli ve své moci Francouzi a bylo třeba malé a nesourodé armády, aby ho vyrvala z jejich rukou.

Armády nesourodé, hnědě oděné, špatně vycvičené a hnané do boje neochvějnou vírou jediného muže. Sharpe si pomyslel, že Vivar musí být opitý Bohem, když si myslí, že kus chatrného hedvábí rozežraného moly může způsobit zázrak. Bylo to šílenství. Kdyby generalita britské armády věděla, že bývalý seržant vede střelce do tak bláznivé akce, zřejmě by ho postavili před válečný soud. Sharpe si uvědomil, že je vlastně stejně šílený jako Vivar. Jediný rozdíl mezi nimi spočíval v tom, že majora hnal do boje Bůh, kdežto jeho pouze zarputilá, ale hloupá hrdost vojáka, který si odmítá přiznat porážku.

Na druhou stranu i jiní muži dosáhli slávy prostřednictvím snů stejně bláznivých, jako je tenhle Vivarův. Těch několik králů, přinucených uchýlit se před tisíci lety do horských pevností ohromnými armádami mohamedánů, muselo cítit stejnou beznaděj jako nyní on. Když tehdy utáhli svým koním podbřišníky, pozvedli kopí a hleděli na velký půlkruh nepřátel pod vlajícími praporci, kteří jim přinášeli z pouště krev, museli si uvědomovat, že je to hodina jejich smrti. Přesto sklopili hledí přilbic, pobídli koně a vyrazili do útoku.

Pod Sharpovými botami znovu zaskřípaly kamínky a vrátily ho do přítomnosti. Teď už se dostali mezi předměstské domy. Byly tiché a na oknech měly železné mříže. Ulice stoupala – ne sice strmě, ale přesto tak, že to útok ztěžovalo, zvlášť až se rozběhnou. U ohně se mihl stín, pak Sharpe uviděl, že napříč přes cestu je nastavěná bariéra. Byly to jen dvě káry a několik židlí, ale přesto překážka.

Stín, který se mihl v blízkosti ohně u strážního postu, se zhmotnil v siluetu muže. Francouz se sehnul, vytáhl z ohně žhnoucí uhlík a zapálil si jím dýmku. Bylo zřejmé, že o nich neví, ale kdyby se podíval směrem k severu, musel by zahlédnout odlesky záře ohně na čepelích nasazených bajonetů.

Pak v domě napravo zaštěkal pes. Sharpe byl tak napjatý, že leknutím uskočil. Pes se zuřivě rozštěkal. Vzápětí se k němu přidal další pes a pak zakokrhal kohout. Střelci instinktivně zrychlili krok.

Náhle se Francouz u ohně narovnal a otočil se. Sharpe viděl zřetelně tvar jeho čáky – byl to pěšák. Žádný kavalerista, ale

zatracený francouzský pěšák, který sundal z ramene pušku a namířil proti nim. „ Qui vive? „ zvolal.

A tím začal boj. Sharpe se nadechl a vyrazil vpřed.

KAPITOLA 14

Čekání skončilo a s ním zmizel i strach.

Sharpe běžel do kopce a stěží vnímal, že se mu opět utrhly podrážky bot, které si den předtím tak pečlivě přišil. Kostky byly vrženy a hru bylo třeba dohrát do konce.

„Qui vive?“

„Ami!“ odpověděl Sharpe jediným francouzským slůvkem, které si zapamatoval. „Ami!“ Vivar mu řekl celou odpověď, ale on si ji v rozhodující chvíli nedokázal vybavit, a tak křikl přes rameno jednoduché slovo přítel a ukázal za sebe, jako by utíkal před neznámým nepřítelem skrytým v mlze.

Strážce zaváhal. Z kostela vyběhli další čtyři Francouzi. Jeden měl na rukávu seržantské prýmky, ale zřejmě se mu nechtělo vzít na sebe zodpovědnost a dát povel k palbě a raději zavolal na důstojníka. „ Capitaine! Capitaine!“ Pak se obrátil k blížícím se střelcům. „Halte la!“

Sharpe zvedl levou ruku, jako by dával střelcům znamení zpomalit, a také sám zpomalil. „Ami!“ zvolal znovu bez dechu. „Ami!“ Snažil se naznačit, že vyčerpaně zastavuje, a tak se mu podařilo dostat se až na pár kroků od seržanta. Náhle se Francouzovy oči rozšířily hrůzou. Pochopil, co se děje.

Pozdě. Všechen Sharpův strach i všechna úleva posledních okamžiků umocnily sílu, kterou vložil do první rány. Stačil jediný další skok, pak divoký výpad a seržant se zlomil s mečem vraženým hluboko do těla. Vzápětí jeden ze strážných otevřel ústa k varovnému výkřiku, ale už jen hekl, když mu Harperův bajonet probodl břicho. Francouzův prst však ještě stačil v křeči stisknout spoušť muškety. Sharpe byl tak blízko, že neviděl vyšlehnout plamen z hlavně, zahlédl jen zážeh prachu na pánvičce a vzápětí ho zahalil kouř. Vytrhl meč ze seržantova těla a to se svalilo do ohně. Mastné vlasy okamžitě vzplály.

Zbývající tři Francouzi se snažili uniknout do kostela, ale Sharpovi střelci byli rychlejší. Padl další výstřel z muškety, pak už přišly ke slovu bajonety. Probodnutý Francouz strašlivě křičel.

„Umlčete ho!“ houkl Harper. Další bajonet se zabořil do těla, Francouz zachrčel a ztichl.

Z krytého vchodu kostela třeskl výstřel z pistole. Jeden ze zelenokabátníků hekl, podivně se stočil a sesul se k zemi těsně vedle ohně. Vzápětí padly dva výstřely z pušek a temný stín ve vchodu zmizel uvnitř. Dva zelenokabátníci táhli svého druha od ohně. Křičel bolestí, takže nebyl mrtvý. Psi štěkali jako zběsilí.

Počáteční moment překvapení byl pryč a k obranné linii zbývalo tři sta metrů. Sharpe chytil jednu z kár a odtáhl ji stranou, aby uvolnil cestu jezdcům, kteří pojedou za nimi. Aspoň v to doufal. „Nechtěje!“ křikl na své muže. „Musíme dál!“ Bylo zřejmé, že v kostele jsou ještě další Francouzi, ale s těmi se nemohli zdržovat, pokud chtěli, aby útok měl aspoň nějakou naději na úspěch. Dokonce i vlastní raněné museli nechat ležet. „Za mnou!“ zavelel Sharpe a znovu se rozběhl do kopce.

Střelci poslechli a vyrazili za ním. Dva nebo tři zůstávali pozadu a rozhlíželi se, kam se schovat, ale Harper na ně houkl, aby si vybrali, jestli chtějí bojovat s Francouzi, nebo s ním, a to jim dodalo odvahy. Z města zazněly vřeštivé tóny trubky – zřejmě ne na poplach, jenom na ranní nástup, ale stačilo to, aby si zelenokabátníci ještě naléhavěji uvědomili, co je čeká. Teď už se jejich útvar rozpadl, protože neměli co předstírat, a hnali se jako neorganizovaný dav k městu, které před nimi vyvstávalo z mlhy – k opevnění, jehož obránci už byli varováni. Nyní zbylo opět trochu času pro návrat strachu, zvlášť když Sharpe uviděl, že

Francouzi strhli domy v blízkosti staré zdi, aby stráže za barikádami měly volné pole pro palbu.

To nás čeká, pomyslel si. Jenže Francouzi v kostele stříleli už teď. Jedna kule jim hvízdla nad hlavami, druhá proletěla mezi nimi a pleskla do pobořené zdi vpředu. Sharpe si představil, jaké množství mušket a karabin je připraveno za barikádami k salvě, a v duchu viděl francouzského důstojníka, který opakuje vojákům, aby nespěchali a pustili útočníky až těsně k sobě. Okamžik smrti se blížil.

Pokud tam mají dělo, vychrlí na ně v příští chvíli kartáčovou střelu, jež rozmetá kusy jejich těl na desítky metrů daleko.

Žádný výstřel z děla však nepřicházel a Sharpe si uvědomil, že obránce zřejmě zmátly výstřely z kostela a považují jeho muže za posádku strážního postu, která ustupuje před palbou vzdáleného nepřítele. Opět tedy vykřikl jediné francouzské slovo, které mu přišlo na mysl, v naději, že jejich omyl ještě posílí. „Ami! Ami!“

Teď už hlavní obrannou linii viděl. Barikádu tvořil farmářský vůz s vysokými postranicemi, postavený napříč vchodu do nejbližší ulice, takže překážku stačilo odtáhnout, aby se uvolnil průchod pro jízdní hlídku. Vůz byl osvětlen ohněm a v jeho záři Sharpe viděl, že do něj vylézají vojáci a nasazují na hlavně mušket bajonety. Také však uviděl mezeru na levé straně, v níž byla jedinou překážkou oj.

Kdosi na voze vykřikl výzvu a Sharpe znovu odpověděl oním magickým „Ami!“ Sotva popadal dech, ale přesto se mu podařilo houknout na střelce za sebou, aby se roztáhli.

Náhle z kostela za nimi zazněla trubka. Zřejmě šlo o smluvený signál, který měl přijít dřív, ale zpozdila ho smrt důstojníka a seržanta. Až tohle byl poplach a posádka vozové barikády na něj okamžitě reagovala salvou.

Velící důstojník však dal povel příliš brzy a jako v mnoha případech, kdy vojáci střílí z kopce, šly výstřely vysoko. To dodalo Sharpovi novou naději. Vyrazil ze sebe bojový řev a hnal se proti nepřátelské linii jako šílený. Neměl čas ohlížet se, ale cítil, že Harper je hned za ním. Zelenokabátníci poslechli a roztáhli se do celé šíře cesty, aby netvořili cíl, který zasáhne i slepý.

„Tirez!“ zvolal francouzský důstojník na voze a máchl šavlí.

Z hlavní francouzských mušket vyšlehly plameny a vůz zahalila hradba kouře. Jeden ze střelců padl v plném běhu dozadu, jako by narazil na natažené lano.

Sharpe uhnul na levý kraj cesty, ale tam začal zakopávat o zbytky kamenů ze zbořených domů. Koutkem oka zahlédl, že se jeden zelenokabátník zastavuje a zvedá pušku, a houkl na něj, aby ještě nestřílel. V tuhle chvíli bylo nejdůležitější dostat se co nejrychleji a co nejblíže k nepříteli. Pokud útok ztratí prudkost,

obránci je stačí postřílet dřív, než se k nim dostanou. Sharpe se připravil na nejtěžší okamžik, kdy doběhne k mezeře vedle vozu.

Vzápětí vletěl do ní a znovu zařval, jako by chtěl obránce ochromit strachem. Zahlédl tři Francouze, kteří proti němu napřáhli bajonety, ale jediným máchnutím těžké čepele je smetl. Zakopl o oj vozu, zavrávoral, ale to už ho odhodil stranou Harper, který vběhl do mezery za ním. K barikádě dobíhali další střelci, chytali se postranice vozu a snažili se na něj vylézt. Jeden z Francouzů bodl dolů bajonetem, ale hned nato ho srazila kule z pušky. Padly další výstřely. Jiný z Francouzů zamířil na Sharpa a stiskl spoušť, v nervozitě však zapomněl nasypat prach na pánvičku a rána nevyšla. Muž zaklel, ale v tu chvíli se už Sharpe zvedl ze země a vyrazil proti němu mečem. Do mezery se cpali další střelci, tlačili se dopředu a bodali kolem sebe bajonety, zatímco jejich druhům se podařilo proniknout do vozu a obsadit ho. Obránců bylo málo, navíc je předsunutá stráž v kostele varovala pozdě, a protože neměli šanci zadržet útok, umírali nebo se dávali na útěk.

„Pryč s tím vozem!“ zvolal Sharpe. Vytrhl meč z těla vojáka v modrém kabátě, který špatně nabil, a rozhlédl se. Harper srazil ranou pažby do hlavy posledního Francouze a pak křikl na střelce, aby odtáhli vůz z cesty. Zelenokabátníci se vrhli ke kolům, opřeli se do loukotí a vytlačili ho na stranu.

Většina Francouzů, kteří přežili krátký boj o vůz, prchala úzkou ulicí dlážděnou kočičími hlavami, s odpadní strouhou uprostřed. Na obě strany vedly podél linie někdejší hradby boční uličky. Všude se z domů hrnuli Francouzi a prchali do středu města, i když někteří se zastavovali a snažili se střílet. Kolem Sharpa hvízdla kule z pistole a odrazila se od okenní mříže za jeho hlavou.

„Nabíjet!“ houkl na své muže. Přiskočil k ohni uprostřed ulice a začal hořící polena odkopávat na stranu, aby vyčistil Vivarovým jezdcům cestu do města. Jeho muži se rozběhli k domům a ve vchodech začali horečně nabíjet. Pak se z ulice ozvaly výkřiky a první ze střelců, který dokončil nabíjení, tam okamžitě vystřelil. Sharpe se otočil a uviděl pouhých dvě stě kroků před sebou tři věže katedrály. Úzká ulice vedla do kopce a po padesáti krocích se lehce stáčela doprava. Stále více se jasnilo, i když pravý úsvit ještě

nenastal. Z domu vyběhlo několik Francouzů pouze v košilích, se zbraněmi a přilbami v rukou. Jeden z nich, kyrysník, se v panice rozběhl přímo proti zelenokabátníkům, kteří ho srazili zemi a utloukli pažbami pušek. Jiní Francouzi se však skrývali ve vchodech domů a odtud stříleli na útočníky.

„Palte po nich!“ zvolal Sharpe. Třeskly výstřely a dezorganizovaný nepřítel prchal dál do města. Také Sharpe vystřelil – pažba ho tvrdě udeřila do ramene a do tváře mu vyfoukl spálený prach z pánvičky. Harper odtahoval mrtvoly Francouzů stranou.

Náhle nastalo podivné ticho. Střelcům se přece jen podařilo Francouze zaskočit a ticho neznamenalo nic jiného, než že se nepřítel snaží vzpamatovat a zorganizovat své síly. Sharpe věděl, že přijde protiútok, ale teď byl rád, že si může ve chvíli klidu vydechnout, i když to byl klid zlověstný, klid před bouří. Přesto ho porušil a křikl na své muže, aby utvořili dvě hlídky jednu poslal do ulice směrem na západ, druhou na východní stranu a zbývající střelce rozmístil tak, aby střežili úzký průchod do středu města. Odněkud se ozvaly tóny budíčku, ale náhle zmlkly, jako by se trubač teprve teď dozvěděl, co se děje. Místo toho začal naléhavě vyzvánět zvon. Ze střechy katedrály s množstvím věžiček se zvedly desítky holubů a rozvířily prostor kolem ní panikou mávajících křídel. Sharpe pohlédl k severu a uvažoval, kdy se objeví hlavní voj Vivarova vojska.

„Pane!“ ozval se Harper z vchodu do nejbližšího domu. Seržant vyrazil dveře a ukázal dovnitř, kde se krčilo asi deset vyděšených Francouzů. Na holé dřevěné podlaze se ve zmatku válela lůžka. Bylo vidět, že se sotva probudili, protože muškety měli stále ještě opřené u dveří. „Vyneste ty zbraně ven,“ poručil Sharpe. „Simsi, Tongue, Camerone, ke mně!“

Tři střelci k němu okamžitě přiběhli.

„Přeřezejte jim opasky, řemeny, šněrovadla a odřezejte knoflíky. Pak je nechte tam, kde jsou. A taky bajonety jim vemte. Můžete jim vzít, co chcete, ale hoďte sebou!“

„Ano, pane.“

Harper se vrátil k Sharpovi na ulici a přikrčil se vedle něho. „Bylo to lehčí, než jsem si myslel,“ řekl.

Sharpe si uvědomil, že v Irových slovech zazněla úleva. Takže i on měl strach, i když to na něm nebylo poznat. Ale seržant měl pravdu, první fáze jejich útoku proběhla lépe, než mohli čekat. Sharpe si vzpomněl na to, jak se hnal od kostela do kopce – na hrozný pocit, že proti nepřátelské obranné linii nemají šanci. A zatím narazili na zmatenou předsunutou strážní jednotku, která vystřelila dvě salvy a pak se dala na útěk. „Nebyli na nás připraveni," odpověděl.

Znovu zazněly naléhavé tóny francouzské polnice, jako by chtěly soupeřit se štěkáním psů a lomozem zvonů. Nejbližší ulice byly prázdné, samozřejmě až na mrtvá těla Francouzů, kteří vyběhli z domů, v nichž byli ubytováni, a skosily je kule z pušek střelců. Sharpe věděl, že se blíží chvíle, kdy nepřítel podnikne protiútok. Jestli si aspoň jeden z francouzských důstojníků zachoval zdravý rozum a bude schopen dát dohromady dvě roty vojáků, musí se s nepočetným houfem střelců vypořádat. Pohlédl doprava, ale po cazadorech stále nebylo ani vidu, ani slechu. „Nabít, ale nestřílet!" zavelel.

I on sáhl do brašny pro náboj, roztrhl zuby obal a pocítil v ústech palčivou chuť ledku. Vyplivl kuli do ústí hlavně, natloukl na ni ucpávku, schoval nabiják a nasypal na pánvičku prach.

„Pane! Tady jsou!" ozval se kdosi ze střelců, kteří střežili uličku na západní straně. Byl to Dodd. Vzápětí vystřelil. „Tady!" zvolal znovu.

„Klid," křikl Sharpe, doběhl na roh a nakoukl do uličky. Ve vzdálenosti asi sedmdesáti kroků uviděl osamoceného francouzského důstojníka na koni. Doddův výstřel ho zřejmě minul. „Nestřílet!" zvolal Sharpe. „Klid!"

Důstojník, kyrysník, rozhrnul plášť, jako by chtěl demonstrovat svou statečnost a pohrdání nepřítelem. V mlhavém světle se matně zaleskl ocelový náprsní krunýř. Jezdec tasil dlouhý meč. Sharpe natáhl kohout. „Harvey! Jenkinsi!"

„Tady, pane!" odpověděli oba současně.

„Sundejte toho bastarda, až přijede blíž."

Znovu se ohlédl, zneklidněný tím, že se stále neobjevují cazadoři. Cvakání podkov ho přimělo, aby se otočil zpátky.

Důstojník pobídl koně do klusu. Po chvíli vyjeli z jiné postranní uličky další kyrysníci a připojili se k němu. Sharpe napočítal deset jezdců a pak ještě jednou deset – to bylo vše, co nepřítel v tuhle chvíli shromáždil. Ostatní jezdci ve městě zřejmě sedlali koně nebo čekali na rozkaz.

Francouzský důstojník vyštěkl rozkaz. „Casques en té á te!“ Kyrysníci si nasadili přilbice zdobené chocholy a tasili palaše. Ulička byla úzká, na šířku se do ní vešli vedle sebe jen tři jezdci. „Hlupák!“ zamumlal Harper opovržlivě na důstojníkovu adresu. Francouz toužil po slávě a vedl své muže vstříc smrti.

„Zamířit!“ zvolal Sharpe, i když se mu téměř příčilo vydat takový rozkaz. Na každého z jezdců v první řadě bylo šest střelců, a až ti vpředu padnou, stanou se překážkou těm, co jsou za nimi. „Klid, mládenci! Dostaneme je všechny Miřte nízko.“

Střelci založili pušky do ramen a natáhli kohouty ve tvaru labutích krků. Hagman poklekl na pravé koleno a přisedl si na patu, aby levou rukou, opřenou o levé koleno, snadněji udržel váhu pušky a bajonetu. Několik střelců zaujalo podobnou pozici, jiní si opřeli pušku o výstupky na domech. V uličce se stále válel kouř z dýmajících zbytků rozmetaného ohně. Jezdci pobídli koně do cvalu.

Důstojník zvedl palaš. „ Vive l’Empereur!“ zvolal a namířil čepel před sebe.

„Pal!“

Z hlavní mušket vyšlehly plameny a zahřměla salva výstřelů. Sharpe slyšel, jak kule zvoní o pancíře jezdců jako oblázky prudce vržené proti plechu. Jeden z koní zařičel, vzepjal se a jeho jezdec spadl do cesty jinému kácejícímu se koni. O dlažbu zazvonil palaš. Důstojník ležel na zemi a zmítal se v křečích. Uličkou splašeně cválal kůň bez jezdce. Jeden z kyrysníků se obrátil a ujížděl pryč, druhý, už bez koně, se belhal k otevřeným dveřím domu. Jezdci v zadních řadách se ani nepokoušeli pokračovat v útoku a obraceli se na útěk.

„Nabít!“ zavelel Sharpe.

Z několika oken vyrazil kouř. Do zdi vedle Sharpa pleskla kule a vyštípla kus kamene, ale jiná se odrazila od dlažby a zasáhla jednoho ze střelců do nohy. Muž vykřikl, zhroutil se k zemi a chytil

se za nohu v místě, kde se mu kalhoty zbarvily doruda. Bylo těžké spatřit Francouze v oknech krytých černými mřížemi, ale ještě těžší bylo zasáhnout je. Většina z nich se objevovala na vzdáleném konci uličky jako temné stíny, z nichž šlehaly směrem k Sharpovým mužům ohnivé jazyky výstřelů. Už se natolik rozednilo, že bylo vidět, jak na jedné z vysokých věží katedrály povlává francouzská tříbarevná vlajka. Chystal se jasný a chladný den, den předurčený k zabíjení, a Sharpe věděl, že pokud se co nejdřív neobjeví Vivar s hlavním vojem svých sil, budou to jeho střelci, koho čeká smrt. A pak zazněla trubka.

Cazadoři nebojovali pouze za svou hrdost nebo za svou vlast – i když by jedno i druhé stačilo, aby se rozjeli třeba proti branám samotného pekla –, ale v tomto městě bojovali především za světce a patrona španělské země. Tohle bylo Santiago de Compostela, místo, nad nějž andělé seslali oblak hvězd, aby osvětlili zapomenutý hrob světce, a španělská jízda útočila, aby bojovala za Boha a za Santiaga, za Španělsko a za Santiaga a za Blase Vivara a za Santiaga.

Přiřítili se jako smršť, od podkov koní odlétávaly jiskry, když se hnali kolem, a meče jezdců se v mdlém ranním světle blýskaly. Vjeli do města cestou, kterou jim připravili střelci, a řítili se dál do jeho středu, vedeni Blasem Vivarem, který stačil vykřiknout na Sharpa pár slov díků, když cválal kolem.

A z rokliny, v níž měl být Sharpe se střelci na počátku úsvitu, se za cazadory vyrojila pěchota dobrovolníků. Také oni se vrhali do boje a křičeli přitom jméno svého světce. Navzdory jejich nouzovým uniformám, hnědým tunikám opásaným bílými šerpami, vypadali spíš jako mstící se lůza, ozbrojená mušketami, špičáky, meči, noži, kopími a upravenými kosami.

Sharpe ukazoval těm, kteří neměli střelnou zbraň, aby si vzali muškety zajatých Francouzů, ale španělští dobrovolníci byli příliš dychtiví dostat se do středu města ke katedrále a nikdo z nich se nechtěl zdržovat. V tu chvíli si Sharpe poprvé pomyslel, že to mohou dokázat, že mohou dobýt město a vyhrát, i když ne skvěle vymyšlenou taktikou, ale nenávistí k nepříteli, který se snažil pokořit hrdý španělský národ.

Z domu, v němž zajali deset Francouzů, vyšel Harper se svazkem ukořistěných bajonetů. „Co budeme dělat my, pane?“ zeptal se.

„Půjdeme za nimi,“ odpověděl Sharpe. „Za mnou!“ zvolal.

„Hlídejte si situaci po stranách! A dávejte pozor na horní okna!“

Avšak střelci už byli nakaženi šílenstvím toho rána, na žádné rady nedbali a mysleli jen na to, jak co nejdřív dobýt město. Strach, který je provázel dlouhou chladnou nocí, byl pryč a místo něj je ovládla euforie z blížícího se vítězství, o němž nikdo z nich v tuto chvíli nepochyboval.

Vrhli se vpřed jako chaotický dav. Francouzi, kteří se probouzeli do krveprolití a smrti, vybíhali z domů do ulic, kde je Španělé honili jako štvanou zvěř a zabíjeli je. Záhy se k honu na Francouze přidali i místní obyvatelé a ukazovali osvoboditelům, kam jít, a tak se Vivarovi vojáci rozbíhali do labyrintu středověkých uliček kolem středu města. Odevšad zněly výkřiky a všude padaly výstřely. Cazadoři se rozdělili do skupin a projížděli z jedné ulice do druhé. Pár Francouzů se stále snažilo klást odpor a stříleli z horních oken domů, v nichž byli ubytovaní, ale postupně za svou odvahu platili smrtí. V jednu chvíli Sharpe uviděl, jak kovář, který ho vedl k městu, rozbíjí kladivem hlavu francouzskému kopiníkovi. Dlažba byla kluzká krví.

„Držte se pohromadě!“ křičel Sharpe na střelce, neboť měl strach, že by někteří dobrovolníci mohli ve zmatku považovat jejich tmavé uniformy za francouzské. Doběhl na malé náměstí, zahnul nazdařbůh do jedné z ulic a vedl střelce k místu, kde ležela v kalužích krve těla tří Francouzů. O kus dál, na schodech kostela, strhávala jakási žena z mrtvoly uniformu a do jiného umírajícího Francouze bodaly kuchyňským nožem dvě děti, kterým nemohlo být víc než deset let. Jinde se k mrtvému vojákovi sunul beznohý mrzák dychtivý po kořisti.

Sharpe zahnul vlevo do další ulice, ale musel uskočit ke zdi, protože se kolem přehnalo několik Vivarových jezdců. Jen o dvacet kroků dál jim z domu přímo do cesty vběhl zmatený Francouz. Jeden z jezdců máchl mečem, Francouzova tvář se zalila krví a pak už ho kopyta koní udupala k smrti. Kdesi zaduněla jako úder hromu salva z

mušket. Z postranní uličky vyrazil francouzský pěšák, a když uviděl Sharpa, padl na kolena a prosil, aby ho vzal jako zajatce. Sharpe ho odstrčil a nechal ho střelcům. Z uličky však vybíhali další Francouzi, odhazovali muškety a vzdávali se, aby unikli smrti.

Vtom se vpředu otevřel volný prostor a Sharpe se v čele střelců ocitl na okraji rozlehlého náměstí kolem katedrály. Zdálo se, jako by v jediné chvíli rázem přibylo světla. Vzduchem zavanula téměř absurdní vůně pečeného chleba, ale vzápětí ji překryl štiplavý pach spáleného střelného prachu. Odněkud z náměstí zahřměly další výstřely. Na dlažbě ležely mrtvoly koní i vojáků, většinou Španělů. Kouř ze střelby už byl hustší než mlha. „Pořád ještě kladou odpor, bastardi!“ křikl Sharpe na Harpera.

Opatrně se vysunul na roh ulice. Vlevo se tyčila katedrála. Na jejích schodech leželi tři muži v hnědých tunikách potřísněných krví. Napravo, přímo před katedrálou, stála bohatě zdobená budova, nad jejímž hlavním vchodem visela francouzská vlajka. Všechna její okna byla zahalená kouřem. Tam se tedy Francouzi opevnili a ostřelovali z oken celou plochu náměstí.

Sharpe usoudil, že teď není čas bojovat s bandou zoufalých Francouzů zahnaných do kouta, z něhož nemohou uniknout, a rozhodl se zjistit, jestli je zbytek města v moci Vivarova vojska. Obešli tedy náměstí bočními uličkami. Zajatci zůstávali s nimi, protože se báli pomstychtivého davu obyvatel města, kteří zaplavili ulice, a střelci museli používat pažeb pušek, aby je před nimi uchránili.

Sharpe je vedl na jih. Na zemi se válel raněný kůň a Harper se zastavil a střelil ho do hlavy. Sotva se kůň přestal zmítat, vrhly se na něj dvě ženy s noži a začaly z jeho mrtvoly vyřezávat velké kusy ještě teplého masa. Jinde uřezával jakýsi hrbáč mrtvému dragounovi z hlavy copánky i s kůží. Sharpe si uvědomil, že je to první dragoun, kterého v Santiagu de Compostela vidí. Že by se Louise opravdu podařilo Francouze oklamat a vylákat jejich jízdu z města na jih?

Nalevo uviděl klenutý vchod do dvora. „Tam!“ ukázal zajatým Francouzům. Nechal s nimi na stráži šest mužů a se zbývajícími se vrátil do spleti středověkých uliček. V některých byl klid, ale v jiných stále ještě docházelo ke krátkým, ale zuřivým šarvátkám se

skupinkami zoufalých Francouzů, kteří neměli kam uniknout. Jeden kyrysník, chycený v pasti slepé uličky, kolem sebe máchal palašem jako šílený a takhle zahnal šest Vivarových dobrovolníků, než jeho odpor ukončilo pár výstřelů z mušket. Většina Francouzů se snažila zabarikádovat v domech, v nichž byli ubytovaní, ale Španělé vyráželi pažbami mušket dveře a vrhali se dovnitř, i když nejeden pak v boji na úzkých schodech zemřel. Francouzi však neměli naději, protože Španělů bylo vždycky víc. Dva domy někdo zapálil a zevnitř se ozýval děsivý křik mužů upalovaných zaživa.

Většina francouzských vojáků, kterým se do této chvíle podařilo přežít – kromě těch ve velkém domě na náměstí –, se skrývala v jižní části města, kde je v mnoha domech využívali jejich důstojníci k úporné obraně. Sharpovi muži proto obsadili střechy dvou prázdných domů a palbou odtud drželi Francouze v šachu a nedovolovali jim střílet z oken nebo dvorů. Ze střechy také Sharpe uviděl Vivara v čele oddílu pěších cazadorů, jak čistí jeden dům obsazený nepřáteli za druhým.

Vivarův pečlivě připravený plán, který počítal s tím, že cazadoři obsadí všechny východy z města, se však začal v euforii z vítězství hroutit, protože ti, co měli hnát nepřítele na východ, táhli městem, zabíjeli a drancovali, kde se dalo. Přesto právě jejich brutalita a pomstychtivost nutily Francouze prchat, buď ven z města, nebo do hlavního stanu Francouzů na náměstí.

Vycházející slunce odhalilo, že francouzská trojbarevná vlajka už z katedrální věže zmizela a místo ní tam v ranním vánku zavlála španělská, s královským znakem uprostřed. Sharpa napadlo, jak krásná je v tomto ránu silueta města tvořená spletí věží, věžiček a kupolí zamlžených kouřem, jimiž začínalo prosvítat slunce. A nad touto scenerií se tyčila samotná velká katedrála. Na sloupovém ochozu věže se objevilo několik Francouzů v modrých kabátech a začalo střílet, ale vzápětí je salva zdola zahnala dovnitř. Jedna ze španělských kulí zazvonila o zvon. Ostatní městské zvony už hlaholily na oslavu vítězství, i když občasné výstřely svědčily o tom, že odpor Francouzů ještě nebyl definitivně zlomen.

Zelenokabátník vedle Sharpa zamířil na dva Francouze, kteří přelézali střechu asi padesát metrů od nich, a vystřelil. Jeden z mužů

sklouzl po taškách k okraji střechy a žuchl do ulice, druhý, v zoufalé snaze uniknout, se rychle vyškrábal na hřeben a zmizel za ním. Sharpe z výšky viděl francouzské vojáky, kteří prchali do polí jižně od města. Poručil svým mužům, aby přestali střílet a vedl je na ulici, kde krásu panoramatu vystřídal děsivý pach krve. Jeden ze střelců se rozesmál a ukázal na dítě, které neslo lidskou hlavu. O kus dál chlemtal pes ze strouhy uprostřed ulice krev – když se k němu přiblížili, zvedl hlavu a zavrčel, jako by se bál, že ho od hostiny vyženou.

Sharpe se vrátil na kraj náměstí, z něhož se stále ozývala střelba. Nikdo tam nebyl, pouze na dlažbě se povalovaly mrtvoly s rozhozenými údy. Francouzi byli pořád ještě zabarikádovaní ve velkém výstavném domě naproti katedrále, z něhož okamžitě třeskly výstřely, jakmile se někdo ze Španělů odvážil vystoupit.

Sharpe držel střelce v úkrytu ulice a sám se přiblížil až na samý roh. Teprve teď měl možnost přehlédnout ohromné bohatství, které se nakupilo kolem místa posledního odpočinku mrtvého světce. Široký prostor náměstí obklopovaly pohádkově krásné budovy. Náhle zaslechl strašlivý výkřik, a když se otočil, uviděl, že z jedné z věží katedrály svrhli dolů francouzského vojáka. Tělo se ve vzduchu několikrát otočilo a pak jeho pád skryla balustráda spodní terasy. Katedrála byla div kamenické práce, ale v tuto chvíli zemřel v spleti jejích jemných ozdob a výstupků člověk. Krátce po tom, co vyhodili Francouze z věže, na ní vyvěsili další španělskou vlajku a velké zvony spustily oslavný hlahol.

Ze západních vrat katedrály náhle vyrazil Španěl s ukořistěnou francouzskou vlajkou. Z protější strany náměstí se okamžitě rozštěkala palba, ale muž zůstal nějakým zázrakem živ a jako by byl přesvědčen, že dnes je nepřemožitelný a nesmrtelný, poskakoval posměšně ze schodů před katedrálou a pak dál mezi mrtvolami na náměstí. Nepřátelská vlajka sebou škubala, jak ji trhaly sviští kule, ale Španěl zůstával stále nezasažen, až se nakonec dostal s rozstřílenou trofejí do úkrytu boční ulice.

Sharpe pozoroval budovu, kterou drželi Francouzi, a snažil se odhadnout, kolik mušket a karabin z ní střílí. Uvažoval, že odtud padla aspoň stovka výstřelů, a bylo mu jasné, že pokud mají

Francouzi stejně tolik mužů na druhé straně, těžko s nimi něco pořídí.

Náhle za sebou zaslechl cvakání podkov. Otočil se a uviděl přijíždět Blase Vivara. Major zřejmě věděl, jaké nebezpečí na náměstí hrozí, protože kousek od rohu zastavil a seskočil dolů. „Neviděl jste Louisů?“ zeptal se Sharpa.

„Ne.“

„Ani já ne.“ Chvíli poslouchal střelbu z náměstí. „Pořád jsou v paláci?“

„Ano,“ přikývl Sharpe. „A je jich tam hodně.“

Vivar vykoukl zpoza rohu. Palác byl pod palbou mužů, kteří obsadili střechu katedrály. Kule tříštily okenní tabulky, ale Francouzi stále odpovídali střelbou z mušket a z rozbitých oken vyfukoval kouř. Vivar zaklel. „Aby je čert vzal! Nemůžu je tam nechat.“

„Bude zatraceně těžké je odtud dostat,“ řekl Sharpe a utřel si krev z čepele meče. „Ukořistili jsme jim nějaká děla?“

„O žádných nevím.“ Vivar ucukl zpátky, když kousek od jeho hlavy pleskla do zdi kule, a usmál se, jako by se omlouval za projev slabosti. „Třeba budou rozumní a vzdají se.“

„To těžko, pokud si budou myslet, že je nečeká nic jiného než smrt,“ odpověděl Sharpe a ukázal za sebe. Bezhlavá mrtvola francouzského vojáka výmluvně vypovídala o tom, jaký osud čeká nepřátele, kteří se dostanou do rukou obyvatel města.

Vivar ustoupil ještě o pár kroků dál od rohu. „Možná by byli ochotni vzdát se vám,“ řekl. „Mně?“

„Jste Angličan. Angličanům věří.“

„A s čím bych za nimi měl jít?“

Na okraji náměstí se musel ukázat někdo ze Španělů, protože opět zahřměla zuřivá palba z mušket, jako by jim Francouzi chtěli předvést svou palebnou sílu. Vivar čekal, až střelba utichne. „Řeknete jim, že palác zapálíme, pokud se nevzdají.“

Sharpe pochyboval, že lze kamennou budovu zapálit – v každém případě to nebylo to nejhorší, čeho se mohli Francouzi bát. Dovedl si představit, že mají strach z mučení a z bestiální smrti. „Mohou si důstojníci nechat zbraně?“ zeptal se.

Vivar chvíli váhal a pak přikývl. „Ano.“

„A zaručíte všem, co tam jsou, bezpečí?“

„Samozřejmě.“

Sharpovi se do vyjednávání nechtělo. Cítil, že to vyžaduje diplomatickou obratnost a lépe by se k tomu hodil Vivar, ale major byl přesvědčen, že anglický důstojník bude pro Francouze důvěryhodnější. Nakonec tedy souhlasil.

Někde sehnali kus prostěradla, upevnili ho na násadu koštěte a trubač cazadorů zatroubil signál zastavení palby. Trvalo však ještě čtvrt hodiny, než se podařilo přesvědčit pomstychtivé Španěly kolem náměstí, že zastavení boje je míněno doopravdy. Po dalších deseti minutách se ozvalo nedůvěřivé volání z paláce.

Vivar to přeložil. „Přijmou jenom jednoho muže. Doufám, že to není lest, poručíku.“

„Já taky,“ řekl Sharpe a zasunul meč do pochvy.

„A zeptejte se jich na Louisů.“

„Zeptám,“ odpověděl Sharpe a vystoupil z úkrytu.

KAPITOLA 15

Žádná střelba nezazněla. Bylo ticho. Vycházející slunce vrhalo na dlažbu náměstí rozeklané stíny věží a věžiček katedrály a zbytky mlh se mísily se štiplavým kouřem ze střelného prachu. Sharpe měl pocit, že se zvuk jeho kroků odráží od zdí okolních domů. Pár metrů od něj zasténal raněný muž a převalil se v louži vlastní krve.

Z toho, jak leželi mrtví na dlažbě, se dalo soudit, co se na náměstí odehrálo. Francouzi, kteří prchali do bezpečí paláce, byli sráženi k zemi španělskými pronásledovateli, a ti naopak padali koseni kulemi vystřelenými z oken paláce. A z týchž oken nyní Francouzi sledovali vyjednavače, jak kráčí mezi „odpadem“, jejž po sobě zanechal krátký boj.

Vedle mrtvého koně s vyceněnými žlutými zuby ležel francouzský voják s rozhozenými údy a o kus dál se povalovaly paličky bubeníka. Vlastně všude se něco válelo: kyrysnický náprsní krunýř, roztržený a zmačkaný obal náboje, rozdrcená hliněná dýmka, ohnutý nabiják, utržená ostruha, prázdná pochva na šavli, francouzská čáka…

Sharpe šel mezi tím vším dál a při každém kroku si uvědomoval, že ho z paláce pozorují. Měl pocit, že nemá pro tak diplomatický úkol dost zkušeností. Tohle bylo něco jiného než boj, navíc jak vypadal. Tvář měl ožehlou od střelného prachu, švy kalhot mu už opět povolily a zpola utržená podrážka mu při každém kroku na botě směšně plácala. Také ho napadlo, že není vhodné jít vyjednávat s puškou na rameni, ale teď už ji odložit nemohl.

Všiml si, že spodní okna paláce chrání silné mříže, takže případný útok by museli vést proti masivním dvojitým dveřím. Jak se k nim blížil, jedno křídlo se maličko pootevřelo. Pod botami mu zaskřípaly střepy z rozstřílených oken.

Ze dveří se ozval chraptivý hlas – Francouz se snažil říct něco lámanou španělštinou. „English, „ odpověděl Sharpe. „English. „ Chvíli bylo ticho a pak se dveře otevřely.

Sharpe jimi prošel. Ocitl se ve vysoké vstupní hale s množstvím sloupů, mezi nimiž byla navršena barikáda z naplněných pytlů. Za ní stáli francouzští pěšáci s napřaženými bajonety. Sharpe si pomyslel, že tohle by mu těžko ukázali, kdyby už teď nebyli rozhodnuti vzdát se. To mu dodalo sebevědomí.

„Vy jste Angličan?“ zeptal se důstojník, který stál ve stínu vlevo od barikády.

„Ano, Angličan. Jmenuju se Sharpe a velím detašované jednotce pětadevadesátého pluku střelců Jeho Veličenstva.“ Usoudil, že v tuto chvíli bude lepší, když nebude prozrazovat svou nízkou hodnost. To by na ně sotva udělalo dojem.

Byla to však zbytečná kalkulace, protože vzápětí se z širokého schodiště za barikádou ozvalo: „Vida, poručík Sharpe.“ Sharpe poznal hlas Vivarova bratra hraběte z Mouromorta. „Takže vy jste nejlepší vyjednavač, jakého našli, poručíku?“

Sharpe na jeho pohrdlivý tón neodpověděl. Utřel si rukávem tvář, ale jen si tím na ní ještě víc rozmazal zbytky střelného prachu. Zvenčí dolehla vzdálená střelba z mušket, zřejmě odněkud z okraje města, po níž následoval jásot – ten už mnohem blíž náměstí. „Tudy, poručíku,“ ukázal mu důstojník a zamířil ke schodům. Sharpe ho následoval kolem hraběte, který o krok ustoupil. Vivarův bratr měl jako obvykle černý kabát a podivné bílé jezdecké boty. Sharpe uvažoval, jestli je tady Louisa. Měl chuť zeptat se na to důstojníka, který ho vedl, ale pak si řekl, že tu otázku položí plukovníku de I’Eclinovi. Nepochyboval, že bude jednat o kapitulaci s ním.

„Musím vám poblahopřát, poručíku,“ obrátil se k němu francouzský důstojník, podobně jako Sharpe ochraptělý tím, jak křičel během boje rozkazy. „Předpokládám, že to byli vaši střelci, kdo vedl první útok. Mám pravdu?“

„Ano,“ přikývl Sharpe. Vždycky mu připadalo absurdní, když spolu nepřátelské strany v podobných situacích mluvily s vybranou zdvořilostí, nebo dokonce s úsměvem. Nechápal, jak se mohou lidé

hodinu po tom, co se snažili jeden druhého sprovodit ze světa, zahrnovat květnatými komplimenty.

„Poručík byl natolik hloupý, že se nechal přemluvit, aby obětoval své vojáky šílenství mého bratra.“ Hrabě z Mouromorta zřejmě nebyl naladěn na žádné komplimenty, natož na květnaté. „Myslel jsem, že Britové mají víc rozumu.“

Sharpe na to nic neřekl a také francouzský důstojník mlčel. Přítomnost hraběte jen potvrzovala, že nahoře skutečně čeká plukovník de I’Eclin. Sharpe si uvědomil, že má ze setkání s ním strach. Když se viděli naposledy, ani ve snu ho nenapadlo, že ho bude někdy přemlouvat ke kapitulaci. Považoval ho za velmi zkušeného důstojníka a silnou osobnost a bál se, že bude před jeho skeptickým pohledem vypadat jako školák.

„Tudy, poručíku,“ řekl Francouz a vedl ho kolem barikády na odpočívadle v mezipatře a dál po schodech ke dveřím, jimiž vstoupili do vysoké a kdysi zřejmě bohatě zařízené místnosti, která nyní sloužila jen jako průchod k místnostem za ní. Vpravo u oken se krčili vojáci s nabitými mušketami. Podlaha byla plná skleněných střepů. Vedle mužů v palebných pozicích ležela obrácená čáka plná nábojů. Horní část zadní zdi místnosti a krásné sádrové římsy pod stropem byly plné důlků po kulich. Velké zrcadlo nad krbovou římsou bylo rozbité a ze zlaceného rámu viselo jen pár ostrých střepů. Stejně tak v obraze přísně se tvářícího muže ve starodávné náprsence zelo několik děr po kulich. Vojáci se otočili a mlčky si Sharpa měřili nepřátelskými pohledy.

Také u oken následující místnosti klečeli vojáci s mušketami. Podobně jako v té předchozí to byli většinou pěšáci a jen dva nebo tři kyrysníci nebo kopiníci. Sharpe si všiml, že mezi nimi není jediný dragoun. Proti střelbě zvenčí se chránili přistaveným nábytkem a pytli, z nichž se dírami po průstřelech sypala na parketovou podlahu mouka nebo zrní. Sharpova víra v to, že Francouzi jsou připraveni kapitulovat, začínala ochabovat. Viděl, že je zde dost mužů i munice na to, aby mohli odolávat dlouhému obléhání. Francouz ho však vedl dál do třetí místnosti, kde na něj čekala skupina důstojníků.

K Sharpově úlevě mezi nimi nebyl de I'Eclin. Místo něj proti němu vystoupil plukovník pěchoty v modrém kabátu a nepatrně se uklonil.

„Pane," odpověděl na pozdrav Sharpe, ale i on chraptěl tak, že mu bylo sotva rozumět.

Plukovník měl levou ruku zavěšenou na pásce a na krku ho zřejmě škrábla kule nebo střepina skla, soudě podle bílého hedvábného límce nasáklého krví. Také v levé špičce kníru měl zaschlou krev. „Coursot," představil se stroze. „Plukovník Coursot. Mám tu čest velet stráži vojenského štábu tohoto města."

„Sharpe. Poručík Sharpe, pětadevadesátý pluk střelců, pane."

Hrabě z Mouromorta, který následoval Sharpa až sem, přistoupil k jednomu z oken a zahleděl se na zastíněné průčelí katedrály. Tvářil se, jako by neměl na mysli nic než osud Španělska a chystané jednání považoval za bezvýznamné a nehodné jeho pozornosti.

Zato Sharpe nepovažoval úvodní slova plukovníka Coursota ani za bezvýznamná, ani za nehodná pozornosti. Francouz vytáhl z kapsičky u vesty hodinky a odklopil víčko. „Dávám vám hodinu na to, abyste opustili město, poručíku," řekl.

To Sharpa zaskočilo. Přišel s přesvědčením, že ultimátum bude dávat on, ale místo toho mu podmínky vyřešení situace diktuje šedovlasý Francouz. Plukovník opět zaklapl víčko a hodinky schoval. „Měl byste vědět, poručíku, že k městu se od severu blíží armádní sbor a během několika hodin bude tady."

Sharpe mlčel, protože nevěděl, co na to říct. Cítil, že mu vyschlo v ústech, a aby získal čas, odzátkoval polní láhev, spláchl z jazyka palčivou chuť střelného prachu a odplivl si do popela v krbu. „Nevěřím vám," řekl pak. Věděl, že je to chabá odpověď, ale skutečně tomu moc nevěřil. Kdyby maršál Soult nebo maršál Ney opustili La Coruňu, už by se o tom musel Vivar dozvědět.

„Na to máte právo, poručíku," řekl Coursot, „ale já vás ujišťuji, že je to pravda. Náš armádní sbor se už blíží."

„A já vás zase ujišťuji, že vás porazíme dřív, než sem dorazí," odpověděl Sharpe.

„I na to máte právo,“ prohlásil plukovník klidně. „Jenže tím mě ke kapitulaci nedonutíte – aspoň předpokládám, že proto jste sem přišel, žádat naši kapitulaci.“

„Ano, pane.“

Nastalo napjaté ticho. Sharpe uvažoval, jestli někdo z přítomných důstojníků přemlouval Coursota ke kapitulaci; museli vědět, že jsou obklíčeni mnohem silnějším nepřítelem a každé další prodlužování boje může zvýšit počet raněných, kteří leželi v rohu místnosti. „Pokud se teď nevzdáte, další příležitost k tomu vám už nedáme,“ dodal pevně. „Chcete, abychom palác zapálili?“

Coursot se pobaveně ušklíbl. „Jestli chcete zapálit kamennou budovu, můžete to zkusit, poručíku. Mám takový dojem, že vám chybí dělostřelectvo, je to tak? Samozřejmě že je. A v co tedy doufáte? Že vám svatý Jakub sešle nebeský oheň?“

Sharpe zrudl. Hrabě z Mouromorta přeložil posměšek ostatním a napětí v místnosti uvolnil smích.

„Věřte mi, že vím o zázracích všechno, poručíku,“ pokračoval Coursot, „ale udivuje mě, že se na takovém nesmyslu podílí anglický důstojník. Mimochodem, dáte si kávu?“ Otočil se k sluhovi, který vstoupil do místnosti s podnosem, na němž bylo několik šálků. „Máte čas vypít si s námi šálek kávy, nebo musíte spěchat, abyste se modlil za blesk z nebes, který by nás rozdrtil?“

„Víte, co udělám, až odtud odejdu?“ pohlédl na něj Sharpe, popuzený plukovníkovým tónem. „Pošlu své nejlepší střelce na věže katedrály. Na takovou vzdálenost netrefí vaše muškety ani slona, zato mí muži s puškami dokáží vystřelit oko z těch vašich francouzských hlav. Budou na to mít celý den, plukovníku, a věřte zase vy mně, že vám z téhle místnosti udělají márnici. Raději Francouze střílím, než s nimi mluvím.“

„Samozřejmě, jak jinak,“ poznamenal klidně plukovník. Bylo těžké soudit, zda na něj Sharpova hrozba zapůsobila, ale pokud ano, nedal to na sobě ani v nejmenším znát. Na druhou stranu už nezopakoval hrozbu o blížícím se francouzském armádním sboru a místo toho před něj položil na stůl šálek kávy. „Věřím, že jste schopni zabít spoustu mých vojáků, a já zase můžu způsobit značné problémy tomu vašemu zázraku,“ řekl, vzal si od sluhy šálek a

pobaveně na Sharpa pohlédl. „Santiagův gonfalon, to je ten zázrak, že? Nemyslíte, že jste jako tonoucí, který se chytá stébla trávy, když potřebujete k vítězství takovou nesmyslnou hloupost?“

Sharpe na to neodpověděl.

Plukovník usrkl kávy. „Já se samozřejmě v těchto věcech nevyznám, poručíku, ale dovedu si představit, že zázraky se lépe dělají v klidné atmosféře, nemyslíte?“ Opět chvíli čekal na odpověď, ale Sharpe stále mlčel. Plukovník se usmál. „Navrhuji vám příměří, poručíku,“ řekl.

„Příměří?“ Sharpe nedokázal skrýt úžas.

„Ano, příměří,“ opakoval Coursot, jako když člověk něco vysvětluje nechápavému dítěti. „Předpokládám, že nemíníte držet město věčně. Samozřejmě že ne. Přišli jste sem jen proto, abyste udělali malý zázrak, a pak zase chcete odejít. Dobrá, slibuji vám, že nebudeme na vás ani na nikoho jiného ve městě střílet – dokonce ani na samotného svatého Jakuba ne –, pokud na oplátku vy slíbíte, že nebude střílet na nás a nepodniknete na tuto budovu útok.“

Hrabě z Mouromorta se pokusil protestovat, ale když na něj plukovník Coursot nebral ohled, opět se znechuceně otočil. Sharpe vzal šálek s kávou a usrkl z něj. Věděl, proč se hraběti navrhované řešení nelíbí. Celou dobu se snažil posvátného gonfalonu zmocnit, a nyní by měl stát se založenýma rukama a dívat se, jak ho jeho bratr rozvine v katedrále. Na druhou stranu do jaké míry se dá Francouzům věřit, že dohodnuté příměří dodrží?

Coursot viděl, že váhá. „Mám v této budově dvě stě třicet mužů, poručíku, z nichž někteří jsou ranění,“ řekl. „Co bychom proti vám mohli podniknout? Chcete si to tady všechno prohlédnout? Klidně můžete, dokonce byste to měl udělat.“

„Prohlédnout si celou budovu?“ zeptal se Sharpe, jako by se mu to zdálo podezřelé.

„Od sklepů až po střechu. A přesvědčíte se, že říkám pravdu. Mám tady dvě stě třicet mužů, myslím svých vojáků, protože je tu s námi asi dvacet Španělů, přátel Francie, jako je hrabě z Mouromorta. Opravdu si myslíte, že bych byl ochotný vydat tyto lidi napospas pomstychtivosti jejich krajanů? Pojďte!“ Došel ke dveřím a téměř

vztekle je otevřel. „Pojďte si prohlédnout palác, poručíku. Uvidíte, jaká hrstka mužů vám nahání strach.“

Sharpe se nepohnul. „Nemám pravomoc přijmout váš návrh, pane.“

„A major Vivar ji má?“ Plukovníka zjevně popudilo, že Sharpe jeho nabídku na příměří okamžitě nepřivítal. „Předpokládám, že on tomu všemu velí, ne?“

„Ano, pane.“

„Tak mu mou nabídku tlumočte,“ řekl Coursot povýšeně, jako by mu chtěl naznačit, že ho považuje za pouhého posla. „Dopijte kávu a běžte mu to říct. Ale ještě předtím od vás chci ujištění. Předpokládám, že držíte jako zajatce nějaké Francouze, je to tak? Nebo jste je už stačili pozabíjet?“

Sharpa nechal jeho podrážděný tón klidným. „Ano, máme zajatce, pane.“

„Chci od vás slovo britského důstojníka, že s nimi bude řádně zacházeno.“

„To vám slibuju, pane. A vy…,“ odmlčel se Sharpe, „vy zase máte pod svou ochranou britskou rodinu, že?“

„Máme zde v paláci anglickou dívku,“ odpověděl Coursot stroze, stále zřejmě popuzený Sharpovou nedůvěrou v navrhované příměří. „Slečnu Parkerovou. Jejího strýce a tetu jsme poslali minulý týden do La Coruni, ale ujišťuji vás, že slečna Parkerová je v naprostém bezpečí. Myslím, že jste ji sem poslali, aby nás oklamala.“

Řekl to tak, že Sharpe nedokázal usoudit, zda Louisa se svou historkou uspěla, nebo ji už na začátku odhalili. V tuto chvíli však pro něj bylo důležitější ujištění, že Louisa je zde a žije. A to také znamenalo, že stále žije i jeho naděje. „O tom nic nevím, pane,“ odpověděl.

„Ale ano, je to tak,“ řekl Coursot nedůtklivě. Hrabě z Mouromorta se na Sharpa zamračil.

„Ona vás nějak oklamala?“ zeptal se Sharpe, jako by neměl tušení, oč jde.

Coursot na něj chvíli hleděl a pak pokrčil rameny. „Plukovník de I’Eclin vytáhl ve tři hodiny ráno s tisícem mužů z města, poručíku,“ řekl. „Uvěřil jejím řečem, že jste se vydali na jih a že

major Vivar je v Padrónu. Gratuluji vám k úspěšnému ruse de guerre“

Sharpe měl pocit, že se mu na chvíli zastavilo srdce. Takže se jí to podařilo! Snažil se nedat na sobě nic znát, ale byl si jistý, že na něm plukovník musel poznat radost.

Coursot se ušklíbl. „Ale buďte ujištěn, poručíku, že plukovník de I’Eclin se ještě dnes odpoledne vrátí, a radím vám, abyste svůj zázrak provedli ještě před jeho příchodem. A teď bych vám byl vděčný, kdybyste šel sdělit můj návrh majoru Vivarovi.“

„Samozřejmě, pane,“ přikývl Sharpe, ale stále se neměl k odchodu. „Předpokládám, že předáte slečnu Parkerovou do naší ochrany.“

„Jestli si to bude přát ona, předám vám ji, jakmile se vrátíte s odpovědí od majora Vivara. Ale pamatujte, poručíku, my nebudeme střílet na vás, pokud vy se zdržíte palby proti nám!“ dodal plukovník a se špatně skrývanou netrpělivostí vyprovodil Sharpa ke dveřím. „Dávám vám půl hodiny na to, abyste se vrátil s odpovědí. Jinak budeme muset předpokládat, že jste naši velkorysou nabídku odmítli. Au revoir, poručíku.“

Sotva Sharpe opustil místnost, přistoupil Coursot k oknu, znovu vytáhl hodinky a roztržitě pozoroval jejich jemně zdobené ručičky. Zvedl hlavu, teprve až zaslechl Sharpovy kroky na dlažbě náměstí. Chvíli ho sledoval pohledem. „Zaber, malá rybko, zaber,“ zamumlal si tiše pro sebe.

„Podle mě je dost hloupý na to, aby to udělal,“ ozval se hrabě z Mouromorta, který to zaslechl, „stejně jako můj bratr.“

„Proto, že si udrželi smysl pro čest?“ zeptal se Coursot škodolibě, ale vzápětí si uvědomil, že zašel příliš daleko, a usmál se. „Myslím, že bychom si měli dát ještě kávu, pánové, ať si posílíme nervy.“

Blase Vivara Coursotův návrh překvapil méně, než Sharpe čekal. „Je to jedno z řešení,“ prohlásil. „Nemůžu říct, že z toho mám radost, ale není to tak špatná myšlenka.“ Španěl využil zastavení palby a vyšel na náměstí, aby si prohlédl průčelí paláce. „Myslíte, že bychom ho mohli dobýt?“ zeptal se.

„Asi ano,“ odpověděl Sharpe, „ale za cenu ztráty aspoň padesáti mužů a nejméně dvojnásobku těžce raněných. A to mluvím o těch nejlepších. Proti těm bastardům nemůžete poslat nevycvičené dobrovolníky.“

Vivar pokýval hlavou na souhlas. „Takže plukovník de I’Eclin odtáhl na jih?“

„Aspoň tak to Coursot řekl.“

Vivar se otočil a něco zavolal na civilisty, kteří se shlukli v ulici, jež vedla z náměstí. Odpovědělo mu několik hlasů. Všichni mu potvrdili, že francouzská jízdu opravdu v noci odjela z města směrem na jih. Vivar se ještě zeptal, kolik jich bylo, a dostal odpověď, že stovky.

Major se znovu zahleděl na palác, jako by posuzoval pevnost jeho kamenných zdí. Pak zavrtěl hlavou. „Ten prapor musí jít dolů,“ ukázal na rozstřílenou trikoloru, která visela nad hlavními dveřmi, „a musejí přistoupit na to, že zavřou všechny okenice. V jednom okně na každé straně budovy mohou mít pozorovatele, ale nic víc.“

„A co tak zabarikádovat dveře zvenčí?“ zeptal se Sharpe.

„Proč ne?“ Vivar se podíval na hodinky. „A proč bych jim neměl sdělit naše podmínky já? Kdybych se do patnácti minut nevrátil, zaútočte.“

To se Sharpovi nelíbilo. Chtěl se setkat s Louisou jako první a odvést ji z hlavního stanu Francouzů. „Neměl bych tam jít radši já?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou Vivar. „Myslím, že se mi nic nestane, a taky si to tam chci prohlédnout na vlastní oči. Ne že bych vám nevěřil, poručíku, ale zodpovědnost leží na mně.“

Sharpe přikývl. To, že mu Coursot nabídl, aby si to tam prohlédl, ho přesvědčilo o dobrých úmyslech Francouzů, ale kdyby byl na Vivarově místě, také by trval na tom, že si to tam půjde obhlédnout sám. Takže jeho shledání s Louisou musí počkat.

Vivar pohlédl na Sharpa a náhle si zamnul ruce radostí, dokonce pár kroků zatančil. „Dokázali jsme to, příteli!“ zvolal. „Opravdu jsme to dokázali!“

Dobyli vítězství.

Jenže s vítězstvím byla spojena spousta práce. Vojáci snášeli ukořistěné muškety a karabiny na náměstí jižně od katedrály a francouzské vězně zavřeli do městské věznice, kde je hlídala stráž vyčleněná z Sharpových střelců. Jiná skupina střelců přinesla pláště a torny, které si odložili v lese před útokem. Mrtvoly odtáhli do městské stoky a znovu obnovili barikády na příjezdových cestách. Sharpe obešel všechny strážní posty a přesvědčil se, že každý je obsazen Vivarovými dobrovolníky. Pár Francouzů, kterým se podařilo z města uniknout, bylo stále na dohled, ale několik výstřelů z pušek je zahnalo pryč. Při obchůzce si Sharpe všiml, že silnice na jih je plná koňského trusu a otisků po podkovách, což dokazovalo, že plukovník de I'Eclin opravdu vytáhl z města. Hlídky na věžích katedrály a kolem města měly rozkaz okamžitě varovat, kdyby se dragouni vraceli, a protože s tím museli počítat, nařídil Sharpe střelcům, aby si vyčistili pušky a naostřili bajonety.

A také přišel čas na to, co vždy provází každé vítězství – na shromažďování válečné kořisti. Snášeli francouzské uniformy a ze stájí vyváděli jejich koně. V každém domě, který Francouzi zabrali pro ubytování svých vojáků, nacházeli spoustu jídla. Byly tam bochníky chleba, pytle mouky, uzené šunky, nasolené vepřové, sušené makrely, měchy vína a sýry s tlustou kůrou. Většinu toho si samozřejmě stačili rozebrat místní lidé, ale Vivarovi cazadoři od nich získali zpět dost, aby to zaplnilo dvacet proutěných košů na hřbetech soumarů.

Ale Sharpe hledal jinou kořist. Hledal píci, kterou Francouzi v uplynulých týdnech svezli z celého kraje a uskladnili pro Soultův postup na jih. Ve dvou kostelech ve městě našel nějaké seno, mouku a víno, ale to by sotva stačilo nasytit Soultovy vojáky a koně. V třetím kostele, z něhož bylo vyloupeno všechno bohatství – ostatně jako ze všech zbývajících v Santiagu de Compostela –, našel zbytky dalších zásob. Na podlaze byl rozsypán oves a na dlažebních kamenech zůstaly stopy, které prozrazovaly, že se tam vlekly plné pytle. Kněz Sharpovi lámanou angličtinou vysvětlil, že den předtím odpoledne Francouzi své zásoby z kostela vzali a převezli je do paláce Raxoi.

„Do toho naproti katedrále?"

„Si, seňor.“

Sharpe tiše zaklel. Francouzi tedy začali svážet zásoby do jednoho místa – do paláce. Takže většina drahocenné píce byla v pytlích, z nichž tam teď měli navršené barikády proti případnému Vivarovu útoku. Sharpe znovu vztekle zaklel. Pro dobytí města existovaly tři důvody: Prvním bylo rozvinutí korouhve, záležitost bláznivé pověry, druhým záchrana Louisy, ale to byla Sharpova osobní záležitost, kvůli níž při vší úctě k jejímu životu nemělo smysl rozpoutávat boj, v němž zahynou stovky jiných lidí, a třetím – a jediným rozumným – zničení zásob pro Soultovu armádu. A právě to se nepodařilo.

I když však byla většina zásob v paláci, nemínil Sharpe nechat maršálu Soultovi ani to málo, co zůstalo. Seno se hodilo pro Vivarovy koně, mouku dal rozdat obyvatelům města a měchy s vínem poručil vylít.

„Vylít?“ zíral na něj Harper, jako by nevěřil svým uším.

„Chcete, aby se všichni opili, když můžeme každou hodinu počítat s tím, že se tu objeví de I’Eclin s tisícovkou dragounů?“

„Ale to je věčná škoda, pane, takhle s tím naložit. Věčná škoda…“

„Řekl jsem vylít!“ prohlásil pevně Sharpe a stvrdil své rozhodnutí tím, že vytáhl meč a několik měchů s vínem na místě propíchl. Po podlaze kostela se rozlilo víno a mezerami mezi dlažebními kameny začalo prosakovat do krypty. „A jestli se někdo opije, může počítat s tím, že si to s ním vyřídím já osobně!“

„Dobře, pane,“ zabručel Harper. Počkal, až Sharpe odejde, a zavolal si Gatakera. „Najdi ňákýho hostinskýho, přiveď ho sem a uvidíme, kolik za to nabídne. A hoď sebou!“

Sharpe vzal tucet střelců a pokračoval s nimi v prohledávání všech míst, kde čekal, že by Francouzi mohli mít uložené seno nebo obilí. Žádné další zásoby už nenašli, zato objevili sklad francouzských pěchotních toren ušitých z hovězí kůže, mnohem lepších, než byly jejich britské. Samozřejmě je zrekvírovali, stejně jako tři tucty párů jezdeckých bot, i když k Sharpově smůle ani jedny nebyly tak velké, aby si je mohl vzít. Střelci také našli spoustu francouzských nábojů, kterými nepřítel plnil kartáčové nálože děl.

Francouzské kule do mušket byly o trochu menší než britské, ale daly se použít v bakerovkách, i když jen z nouze, protože hrubý francouzský prach zanášel hlavně pušek. Našli rovněž pláště, punčochy, košile a rukavice, ale už žádné obilí ani seno.

Také místní obyvatelé se sháněli po botách a oděvech. Občanům Santiaga de Compostela ani v nejmenším nevadilo, že většina sena, nashromážděného Francouzi, je v paláci. Pro ně bylo nejdůležitější, že opět získali svobodu, a hned v prvních hodinách začali oslavovat vítězství. A slavili ho téměř karnevalem, namaškařeni ve francouzských uniformách, takže městem táhl dav rozjařených, zpola oblečených nepřátelských vojáků. Dokonce i ženy chodily ve vojenských kabátech s čákami na hlavě.

V poledne odvezl konvoj soumarů většinu píce, spolu s tornami střelců, na bezpečné místo ve východních horách. Vivar věděl, že je ještě čeká boj, a nechtěl, aby byli jeho muži ověšeni osobními věcmi. Jakmile soumaři odtáhli, nařídil Sharpe většině střelců odpočinek, zatímco sám, i když stěží přemáhal únavu, se vydal hledat Blase Vivara. Nejdřív zamířil na náměstí. Až na hlídku cazadorů, která ostražitě pozorovala zavřené okenice paláce, a pár obyvatel města bylo stále téměř prázdné. Civilisté vršili kolem paláce barikády z rozbitého nábytku, prázdných vinných sudů a ručních vozíků, jimiž nakonec obklopili celou budovu, ohraničenou příhodně ze tří stran ulicemi.

V průčelí paláce zůstalo jen jedno okno s nezavřenou okenicí, i když v něm žádného pozorovatele nebylo vidět. Tříbarevná vlajka nad dveřmi zmizela a samotné dveře byly zataraseny prkny, podepřenými trámy. Francouzi zůstali ve svém kamenném paláci obklíčeni a neprodyšně uzavřeni.

A také vystaveni nenávisti obyvatel, které sice cazadoři nepustili na velké náměstí, ale oni si přesto nacházeli menší otevřené prostory severně a jižně od katedrály, kde se shlukovali. Ve chvíli, kdy se tam objevil Sharpe, spustili jásot, ale pak znovu pokračovali v křiku nadávek a posměšků na adresu ukrytých Francouzů. Byla to jejich pomsta a oslava vítězství, kterou doprovázely kvílivé zvuky dud a hlahol městských zvonů. Sharpe se tomu jen unaveně usmíval, když stoupal po lomeném schodišti k bohatě zdobenému západnímu

vchodu do katedrály. V polovině se zastavil, aby si prohlédl krásu celého průčelí. Sloupy, oblouky, sochy, balustrády, voluty a štíty s erbem…, všechno skvostně vytesané k slávě světce pohřbeného uvnitř. Po všech bojích, jež měl za sebou, po týdnech vyčerpávajících pochodů, strádání a chladu v horách si náhle uvědomil, jak ubohé jsou ambice vojevůdců, kteří dnes bojují o Španělsko, v porovnání s velkolepostí této stavby. A pak si pomyslel, že tato katedrála se podobá ambicím Vivarovým. Španěl bojoval za něco, v co věřil, zatímco on, Sharpe, bojuje jen jako pirát, z hloupé hrdosti a proto, že nic jiného neumí.

„Jenom se mi to zdá, nebo opravdu vidím v očích vojáka obdiv?“ ozval se shora laškovný hlas. Sklonil hlavu a uviděl na vrcholu schodiště mladou ženu.

Okamžitě zapomněl na kamennou krásu katedrály. „Slečno Parkerová!“ vydechl. Věděl, že se usmívá jako přihlouplý prosťáček, ale nemohl si pomoct. Takže to nebyla pouze hrdost piráta, co ho hnalo do boje, ale také vzpomínka na tuto dívku v modré sukni a ve světle hnědém čepci, která se zase usmívala na něho. Otočil se a ukázal na tichý palác naproti. „Není nebezpečné, že se tu tak ukazujete?“

„Drahý poručíku, trčela jsem v doupěti lidožravé obludy celý den. Myslíte, že jsem teď víc ohrožená než předtím, když jste dosáhli tak skvělého vítězství?“

Sharpe se potěšeně usmál, a když vystoupil až k ní, kompliment jí oplatil. „Vítězství, ke kterému jste značnou měrou přispěla vy, slečno Parkerová,“ řekl a uklonil sejí. „Blahopřeju vám a omlouvám se. Měla jste pravdu, zatímco já jsem se mýlil.“

Radostně se zasmála. „Plukovník de I’Eclin na vás bude čekat v údolí řeky Ulla východně od Padrónu. Viděla jsem ho, jak dnes ve tři hodiny ráno odjížděl.“ Došla ke středu terasy před vchodem do katedrály, která působila jako jeviště dominující celému otevřenému prostoru před katedrálou. „Přesně na tomhle místě stál a řečnil k vojákům,“ ukázala. „Bylo jich plné náměstí, jedna řada za druhou. A všichni mu aplaudovali. Něco takového jsem ještě nikdy neviděla. Po každé jeho větě jásali a pak vyjeli k svému velkému vítězství.“

Sharpe si pomyslel, jak úzká byla, a zřejmě stále ještě je, v tento den hranice mezi vítězstvím a porážkou. Kdyby oněch tisíc mužů pod de I'Eclinovým velením zůstalo ve městě, skončil by Vivarův útok naprostým fiaskem. Naštěstí se i tak schopný a zkušený muž, jakým plukovník bezesporu je, nechal oklamat jednou mladou ženou a všechno se odehrálo jinak. „Jak se vám podařilo ho přesvědčit?" zeptal se.

„Pomocí proudů slz a toho, že jsem odmítala mluvit. Nic jsem mu nemusela namlouvat, ten hlavní klam ze mě dostal sám." Bylo vidět, že je velmi spokojená, jak se jí její lest podařila. „Nakonec mi dal na vybranou – buď zůstanu ve městě, nebo mě pošle za mým strýcem do La Coruni. Snažila jsem se vcítit do jeho myšlení. Kdybych se rozhodla zůstat tady, poznal by, že si dělám naději na záchranu, a tím bych vlastně sama sebe usvědčila ze lži. Proto jsem ho prosila, aby mě poslal za strýcem a za tetou. A on pak sebral dragouny a odjel z města." Znovu se zasmála a zatočila se radostí. „Dnes v poledne jsem měla odjet do La Coruni. Vidíte, jakého osudu jste mě ušetřil?"

„A neměla jste strach z toho, že zůstanete tady?"

„Samozřejmě že měla. A vy jste neměl strach, když jste sem šel?"

Sharpe se usmál. „Já jsem za to placený."

„A taky za to, abyste strach vyvolával. Věřte mi, že vypadáte velmi hrozivě, poručíku." Přešla k bednám, které stály vedle vchodu do katedrály, na jednu se posadila a odhrnula si uvolněnou kadeř z čela. „Tyhle bedny jsou plné lupu," řekla. „Bylo jich ještě víc, ale většinu už Francouzi odvezli minulý týden. Pár jich ale don Blas přece jen zachránil."

„Z toho bude mít radost."

„Myslím, že moc velkou ne," řekla. „Francouzi katedrálu znesvětili. Vyloupili její poklady a strhli stěnu mezi chórem a chrámovou lodí. Don Blas je z toho nešťastný. Ale gonfalon přivezl v pořádku, takže může zázrak uskutečnit, jak zamýšlel." Sharpe se posadil, vytáhl meč a začal z něj stírat zaschlou krev, aby čepel nerezivěla.

„Don Blas je uvnitř,“ pokračovala Louisa. „Připravuje oltář pro ten svůj… nesmysl.“ Usmála se, jako by chtěla význam toho hanlivého slova zmírnit. „Zřejmě si přejete, aby už s tím byl hotový a mohli jste odtáhnout, že?“

„Samozřejmě.“

„Ale on neníní spěchat. Kněží trvají na tom, že to musí proběhnout pořádně a s náležitou ceremonií. Chtějí učinit zázrak, poručíku, a ten musí sledovat svědci, kteří pak o něm roznesou zprávy po celém Španělsku. Teď čekáme, až přijdou nějací řádoví bratři a žebraví mniši. Skoro jako ve středověku, že?“ zasmála se.

„Taky se mi to tak zdá.“

„Ale don Blas to bere vážně, takže bychom se měli chovat podle toho, aby se neurazil. Nepůjdeme se na něj podívat dovnitř?“ navrhla náhle. „Měl byste si prohlédnout portál Slávy, poručíku. Je to klenot sochařského umění a v každém případě mnohem větší pozoruhodnost než dveře naší metodistické modlitebny, třebaže je to ode mě velmi neloajální, když to říkám.“

Sharpe mlčel. Žádný portál Slávy si netoužil prohlížet, ať je to jakýkoliv klenot, a také se nechtěl o Louisů dělit s Vivarem. Chtěl sedět tady, vedle ní, a těšit se s ní z vítězství.

„Zřejmě jste dnes zažil nejšťastnější den svého života,“ ozvala se znovu. „Závidím vám.“

„Co mi závidíte?“

„To, jak před vámi padají všechny zábrany. Najednou neexistují žádná pravidla. Chce se vám lhát? Tak lžete. Chce se vám srovnat město se zemí? Uděláte to. Chcete zapálit oheň? Zakřesáte křesadlem. Možná bych se měla stát vojákem, jedním z vašich střelců.“

„Klidně, přijímám vás,“ zasmál se Sharpe.

„Jenže místo toho musím cestovat na jih do Lisabonu a pak odplout do Anglie,“ řekla vážně.

„Musíte?“

Chvíli mlčela. Do náměstí vnikl pach kouře z doutnajícího domu, ale náhlý závan větru ho rozptýlil. „Copak vy se do Anglie nevrátíte?“ zeptala se.

Opět ho zaplavila vlna naděje. „To záleží na tom, jestli se nám podaří dojít až do Lisabonu a ještě tam zastihneme naši posádku. Já doufám, že to tak bude," dodal nepřesvědčivě.

„Mně se to po všech našich porážkách nezdá moc pravděpodobné," řekla. Otočila se a chvíli pozorovala skupinu španělských mladíků, kterým se podařilo proklouznout kolem cazadorů do náměstí. Někde ukořistili francouzskou vlajku a teď ji zapálili a mávali jí směrem k paláci. Ale jestli tím chtěli vyprovokovat Francouze k neuváženému výpadu, byli zklamaní.

„Takže jsem odsouzená k tomu, abych se vrátila domů," pokračovala Louisa, stále s pohledem upřeným k mladíkům. „Co myslíte, že mě tam čeká, poručíku? V Anglii se vrátím k vyšívání a malování akvarelů. Na nějakou dobu se zřejmě stanu hvězdou místní společnosti, možná se dokonce najde šlechtic nebo někdo společensky významný, kdo si rád poslechne mé neuvěřitelné historky, a pan Bufford se mi opět začne dvořit a ujišťovat mě, že pokud bude živ, už nikdy nepřipustí, abych byla znovu vystavena tak ohavným nebezpečím. Budu hrát na klavír a trávit celé týdny úvahami, zda si nechat ušít nové šaty s růžovými, nebo modrými stuhami. Také budu dávat dary pro chudé a chodit na čaj k místním dámám a všechno to bude tak zoufale nudné a zoufale pohodlné, poručíku."

Sharpe cítil zmatek, protože její ironii pořádně nerozuměl. „Takže jste se rozhodla vdát se za pana Bufforda?" zeptal se rozechvěle, neboť se bál, že ho její odpověď zbaví veškerých nadějí.

„Bohužel nejsem bohatá dědička, abych upoutala pozornost někoho výše postaveného," odpověděla s předstíranou sebelítostí. „Ale proč bych se tomu měla bránit, poručíku? Vždyť je to to nejrozumnější, co mohu udělat, když se provdám za pana Bufforda a budu žít v jeho pohodlném domě, ne? Na jižní zdi budu pěstovat popínavé růže a jednou za čas, za velmi dlouhý čas, si přečtu v novinách článek o nějaké bitvě kdesi daleko a vzpomenu si, jak hrozně páchne spálený střelný prach a jak žalostně vypadá voják, který sedí a stírá si z meče zaschlou krev."

Teď už vůbec nevěděl, co mu chce sdělit. Zvedl oči a pohlédl na ni.

„Víte, poručíku,“ pokračovala dřív, než mohl cokoliv říct, „v životě každého člověka přicházejí chvíle, kdy se volba sama nabízí, nezdá se vám?“

Znovu se v něm prudce vzedmula naděje, i když v hloubi duše cítil, že je neopodstatněná a nerozumná. „Ano,“ přikývl. Nedovedl si představit, jak by mohla žít s vojákem ani jak by ji uživil – problém, který je zhoubou všech nerozumných romantických lásek –, ale přesto ho napadlo, že ženy některých důstojníků mají v Lisabonu domy, tak proč by tak nemohla žít ona?

„Nejsem přesvědčená, že chci mít na jižní straně domu růže a trávit čas vyšíváním,“ řekla. Najednou mu připadla nervózní jako někdo, kdo se lekavě ohlíží a hledá půdu k ústupu. „Vím, že bych tyhle věci měla chtít a že je pošetilé jimi pohrdat, ale uvědomila jsem si, že miluji španělskou zem se vším vzrušením, které v ní pulsuje. V Anglii člověk moc vzrušení nezažije.“

„To ne,“ hlesl a skoro se bál pohnout, aby ji nepolekal a neodradil od toho, co musí přijít.

„Myslíte si, že jsem špatná, když toužím po životě plném vzrušení?“ Nečekala na odpověď a hned mu položila jinou otázku. „Opravdu si myslíte, že britská armáda zůstane v Portugalsku a bude tam bojovat?“

„Samozřejmě.“

„Já tomu nevěřím.“ Otočila se a opět pozorovala mladíky, kteří dupali po ohořelých cárech spálené francouzské vlajky. „Sir John Moore je mrtvý,“ pokračovala, , jeho armáda je poražená a my dnes nevíme ani to, jestli jsou naši stále ještě v Lisabonu. A pokud ano, jak by si mohla tak malá posádka dělat naději, že odolá francouzským armádám?“

Sharpe se urputně držel víry, že britská armáda jeho naději nepohřbí. „Podle posledních zpráv z Lisabonu tam naši pořád jsou. A taky můžou dostat posily. Boje o Portugalsko jsme vloni vyhráli, tak proč by to tak nemělo být i letos?“

Louisa zavrtěla hlavou. „Já myslím, že jsme už byli tady na jihu biti dost, poručíku, a měli bychom nechat Španělsko jeho osudu. Už je to nejméně sto let, co byla britská armáda úspěšná v Evropě. Z čeho soudíte, že by se to teď mělo změnit?“

Sharpe si konečně uvědomil, že jeho naděje a Lousiny touhy se rozcházejí a že její nervozita nevyplývá ze stydlivosti dívky, která se chystá přijmout nabídku muže, ale z toho, že neví, jak ho odmítnout, aby mu nezpůsobila bolest. Pohlédl na ni. „To si myslíte vy, slečno Parkerová, anebo opakujete mínění majora Vivara?“

Chvíli mlčela a pak odpověděla tak tichým hlasem, že ji bylo při hlaholu zvonů sotva slyšet. „Don Blas mě požádal, abych zůstala ve Španělsku, poručíku.“

„Aha.“ Sharpe zavřel oči. Nevěděl, co říct. Není nic ubožejšího než odmítnutý muž, pomyslel si.

„Umožní mi to získat nové impulsy víry,“ řekla po chvíli, „a stát se součástí této země. Nechci ze Španělska utéct, nechci se vrátit do Anglie a myslet na to, co všechno jsem tady mohla prožít. A nemohu…“ V rozpacích se odmlčela.

Sharpe věděl, co chtěla říct – že se nemůže vrhnout do náruče obyčejného vojáka, stárnoucího poručíka, člověka bez prostředků v roztrhané uniformě, jehož jedinou vyhlídkou je živořit někde v kasárnách na venkově. „Ano, chápu,“ hlesl bezmocně.

„Nemohu tuhle okolnost pominout,“ řekla naléhavě.

„Ale vaše rodina…“

„Bude mě za to nenávidět,“ zasmála se, i když se do smíchu musela nutit. „Snažím se sama sebe přesvědčit, že to není jediný důvod, proč jsem se rozhodla nabídku dona Blase přijmout.“

Sharpe se přiměl zvednout k ní oči. „Provdáte se za něho?“

Upřela na něho vážný pohled. „Ano, pane Sharpe, chci se za dona Blase provdat.“ V jejím hlase konečně zazněla úleva. Teď už řekla všechno. „ Vím, je to náhlé rozhodnutí, ale musím mít odvahu využít toho, co se mi nabízí.“

„Ano, chápu,“ hlesl znovu. Co jiného měl říct?

Chvíli se na něj mlčky dívala. V očích sejí zaleskly slzy, ale Sharpe je neviděl. „Je mi líto, že…“

„Ne,“ přerušil ji a vstal. „Žádné naděje jsem si nedělal. Vůbec žádné!“

„To jsem ráda.“ O krok ustoupila, ale když viděla, že míří ke schodům, zamračila se. „Vy nepůjdete za donem Blasem?“

„Ne.“ Už mu na něm nezáleželo. Zastrčil meč do pochvy a odcházel. Cítil, že bojoval nadarmo a k dalšímu boji už nemá důvod. Jeho naděje shořely jako ta francouzská vlajka. Všechno bylo k ničemu.

KAPITOLA 16

Ano, naděje poručíka Richarda Sharpa, že se mu podaří získat slečnu Louisů Parkerovou, byly stejně troufalé jako Vivarův plán na dobytí města okupovaného nepřítelem. Pocházela z vážené rodiny, která se sice občas ocitala na okraji vznešené chudoby, stále však vysoko čněla nad Sharpovým nízkým stavem. Byl plebejec původem, důstojník omylem a nuzák profesí.

Co vlastně od ní čekal? Že bude ochotná plahočit se za táhnoucím vojskem nebo si najde nějaké bídné ubytování v blízkosti kasáren a bude žít z ruky do úst z jeho ubohého poručického platu? Že z lásky k němu oželí hedvábné šaty a smíří se s obyčejnými z hrubé vlny? Nebo snad čekal, že za ním půjde někam do západní Indie, kde kosí žlutá zimnice celé regimenty spolehlivěji než jakýkoliv nepřítel?

Zakroutil hlavou nad svou naivitou. Jeho naděje vůči této dívce byly hloupé a nereálné, ale i když si to všechno nyní jasně uvědomoval, bolest zůstávala. Říkal si, že i to je projev dětinskosti, nic s tím však nesvedl.

Zamířil z prosluněného náměstí do páchnoucí boční uličky a vstoupil do první krčmy, na kterou narazil. Její vchod se skrýval za klenutým podloubím. Neměl peníze na víno, ale jeho zamračená tvář a rána pěstí do pultu přesvědčily hostinského, aby rychle naplnil velký džbán a postavil ho před něj. Sharpe ho vzal a spolu s plechovým pohárem si ho odnesl do výklenku v zadní části místnosti. Žádný z hrstky hostů, sesedlých kolem ohně, si ho nevšímal, zato se k němu přitočila dívka, kterou za ním zřejmě poslal majitel podniku. V první chvíli ji chtěl Sharpe poslat ke všem čertům, ale pak kývl na hostinského.

Muž vytřel cípem zástěry další plechový pohár a postavil ho před dívku. Pak stáhl závěs nad klenutým vchodem do výklenku, chvíli ho podržel a tázavě na Sharpa pohlédl.

„Ano,“ přikývl Sharpe. „Si.“

Závěs spadl a Sharpe se ocitl s dívkou ve tmě. Zahihňala se, objala ho kolem krku a začala mu mazlivě šeptat do ucha. Přitáhl si ji a umlčel ji polibkem.

Náhle někdo závěs prudce odhrnul. Dívka vyjekla leknutím.

V klenutém vchodu stál Vivar. „Není těžké najít cizince v uličkách španělského města,“ řekl. „Myslel jste si, že se přede mnou schováte, poručíku?“

Sharpe si znovu dívku přitáhl k sobě. Pochopila, co chce, a položila si mu hlavu na rameno. Sharpe sjel rukou na její ňadro. „Mám tady něco na práci, pane,“ prohlásil klidně.

Vivar na to nedbal, posadil se na lavici proti němu a vytáhl doutník. „Teď už musel plukovník de I’Eclin poznat, že ho slečna Parkerová oklamala,“ řekl.

„Taky si myslím,“ odpověděl Sharpe ledabyle.

„Takže se obrátí, a až se setká s těmi, kteří odtud uprchli, pozná důsledek svého omylu.“

„Ano, pozná,“ souhlasil Sharpe a zatáhl za stuhu dívčina živůtku. Pokusila se mu v tom zabránit, ale jen tak, aby se neřeklo.

Vivar se zřejmě obrnil trpělivostí. „Můžeme tedy čekat, že na nás zaútočí, nemyslíte?“

„Samozřejmě,“ zamumlal Sharpe a vsunul ruku pod dívčiny šaty. Vivar však zůstával trpělivý.

„Je obrana připravená?“ zeptal se, jako by hospodskou děvku nebral na vědomí.

Sharpe s odpovědí nespěchal. Volnou rukou si nalil víno, vypil ho a nalil si další. „Proč, proboha, nejste s tím vaším zatraceným nesmyslem dávno hotov, Vivare? Trčíme v téhle pitomé pasti jen proto, abyste v katedrále vyčaroval zázrak. Tak sebou, k čertu, hoďte, ať odtud můžeme vypadnout!“

Vivar přikývl, jako by to považoval za rozumné. „Vyslal jsem hlídky, jednu na sever, jednu na jih. Bude mi trvat nejméně dvě hodiny, než je stáhnu zpátky. A ještě musíme najít ve městě všechny, kteří spolupracovali s Francouzi. Už jsem k tomu dal rozkaz, ale i to může trvat další hodinu. Jsou všechny zásoby zničené?“

„Žádné zásoby jsme nenašli. Žabožrouti je včera všechny odvezli do paláce.“

Vivar se zamračil. „Toho jsem se bál. Viděl jsem je tam, hromady pytlů obilí a žoků sena ve sklepích. Škoda.“

„Tak udělejte ten váš zázrak a odtáhneme.“

„Čekám, až přijedou jistí duchovní. Taky jsem poslal muže, aby zničili nejbližší mosty přes řeku Ullu – s tím nebudou hotovi dřív než pozdě odpoledne. Nemyslím, že je teď rozumné spěchat. Do západu slunce bychom měli být v katedrále hotovi a v noci můžeme odtáhnout. Přesto musíme být připraveni se bránit, kdyby se tady de I’Eclin objevil dřív, nemyslíte?“

Sharpe si přitáhl dívčinu hlavu a políbil ji. Věděl, že se chová neomaleně, ale bolest z Louisina odmítnutí ještě neodezněla a žárlivost ho pálila jako oheň.

Vivar povzdechl. „Pokud se de I’Eclinovi nepodaří zmocnit se města do setmění, můžeme odtud za tmy uniknout. Proto se mi zdá rozumnější čekat do večera.“

„Anebo vám to vyhovuje, abyste mohl rozvinout tu svou kouzelnou vlajku v noci? Dělat zázraky ve tmě je snadnější, protože nikdo nepozná, jaké se při tom použily triky.“

Vivar se usmál. „Vím, že pro vás není gonfalon důležitý, ale já jsem tady kvůli němu, poručíku. Jeho rozvinutí musí přihlížet co nejvíc svědků, aby se zvěst o tom rozletěla od města k městu do celého Španělska. Chci, aby se i daleko na jihu dozvěděli, že Santiago povstal z hrobu a znovu vytáhl do boje.“

Přes všechnu skepsi přeběhl Sharpovi po těle mráz.

Vivar nedal nijak najevo, že by si toho všiml. „Předpokládám, že de I’Eclin tady bude během dvou hodin,“ pokračoval. „Přitáhne z jihu, ale já si myslím, že zaútočí ze západní strany, abychom byli oslněni zapadajícím sluncem. Ujmete se velení obrany města?“

„Najednou se vám budou pitomí Angličané hodit, co?“ zabručel Sharpe, v němž se znovu vzedmula vlna žárlivosti. „Máte strach, že utečeme. Že opustíme Lisabon a vaše milované Španělsko bude muset bojovat s Francouzi samotné. Tak s tím začněte hned, bez nás!“

Vivar mlčel a chvíli se zdálo, že je to předzvěst výbuchu hněvu. Dívka se od Sharpa vylekaně odtáhla, ale když se Vivar konečně pohnul, jenom sáhl pro Sharpův džbánek vína. „Jednou jste mi řekl, poručíku, že v britské armádě se od důstojníka, který vyšel z mužstva, žádný úspěch nečeká, protože ho obvykle zničí alkohol.“ Odmlčel se, ale Sharpe na to nic neřekl. „Myslím, že máte na to, aby se z vás stal voják se skvělou pověstí, poručíku. Máte cit pro vedení boje. Dokážete být klidný, když ostatní začínají propadat strachu a panice. Vaši vojáci za vámi jdou, i když vás nemají rádi, protože cítí, že jste schopen je dovést k vítězství. Jste dobrý, ale možná ne zase tak dobrý. Možná v sobě máte příliš moc sebelítosti a opravdu se hodláte zničit alkoholem nebo…,“ konečně se uráčil všimnout si rozcuchané dívky, která se tiskla k Sharpovi, „nebo syfilidou.“

Po celou dobu si Sharpe Španěla měřil a zdálo se, že se chystá vytáhnout meč a bouchnout s ním do stolu.

Vivar vstal a vylil zbytek vína ze džbánku na podlahu.

„Bastarde!“ zasyčel Sharpe.

Španěl pokrčil rameny, jako by chtěl říct, že se ho urážka nemůže dotknout. „Cítíte jako křivdu, že jste se nenarodil do důstojnického stavu, ale napadlo vás někdy, že ti z nás, kteří jsme to štěstí měli, toho často litujeme? Myslíte si, že nemáme strach ze všech těch rabiáků a zločinců z chudinských čtvrtí? Nebo že občas nepohlížíme na lidi, jako jste vy, se závistí?“

„Nechte si ty přemoudřelé řeči, bastarde!“

Vivar ani teď na urážku nereagoval. „Když zemřela moje žena a děti, myslel jsem, že už nemám pro co žít, a začal jsem pít. A teď děkuji Bohu, že se našel jistý muž, který se mnou promluvil. A já jsem jeho řeči nepovažoval za přemoudřelé, ale za moudré.“ Vstal a nasadil si klobouk se střapci. „Je mi líto, poručíku, že jsem vám zavdal důvod k nenávisti vůči sobě. Neudělal jsem to, abych vám uškodil; nakonec vy sám jste ve mně vyvolal naději, že to mezi námi nezpůsobí žádnou trpkost.“ To bylo jediné, čím se dotkl jejich rivality v souvislosti s Louisou. „A teď od vás chci, abyste mi pomohl dokončit tuhle záležitost, nic víc. Severně od města je kopec, který je třeba obsadit. Převedu pod vaše velení Davilu se stovkou cazadorů. Posílil jsem hlídky na jižní a západní straně. A děkuji vám

za všechno, co jste pro mě. dosud udělal. Kdybyste nedokázal dobýt tu první barikádu, prchali bychom teď do hor s kopiníky za zády.“ Překročil lavici, na níž seděl. „Dejte mi vědět, až bude vaše obrana na místě, a já pak provedu inspekci.“ Otočil se a bez jediného dalšího slova odešel.

Sharpe sáhl po poháru s vínem, zvedl ho a chvíli do něj hleděl. Svým mužům hrozil přísným trestem, pokud se někdo opije, ale teď měl sto chutí opít se sám, aby zapomněl na své zklamání. Postavil pohár na stůl a vstal. Dívka poznala, že jí uniká příležitost k výdělku, a začala pofnukávat.

„K čertu se vším!“ zaklel Sharpe. Utrhl dva ze zbývajících stříbrných knoflíků na kalhotách a položil je dívce do klína. „K čertu se vším!“ Sebral své zbraně a odešel.

Hospodský sledoval, jak si dívka zavazuje tkanice na živůtku. „Angličan, co?“ řekl. „To jsou cvoci. Všichni! Cvoci a kacíři!“ Pokřižoval se, aby od sebe odvrátil zlo, které přinášejí neznabozi. „Jako všichni vojáci,“ dodal po chvíli, když dívka mlčela. „Prostě cvoci!“

Sharpe tedy vedl střelce na západ od města. Šel vedle seržanta Harpera, a aby zapomněl na Louisů i na hanbu, kterou cítil za své chování v krčmě, přemýšlel, jakým způsobem se asi de I’Eclin rozhodne zaútočit na město.

Dragouni odjeli k Padrónu a cesta z tohoto malého města se blížila k Santiagu od západu. Nejpravděpodobnější tedy bylo, že francouzský plukovník povede útok od jihu nebo od západu. Mohl také napodobit Vivara a zaútočit od severu, ale Sharpe si nemyslel, že to udělá. Terén východně od města byl členitý a nabízel dobré možnosti k zaujetí obranných postavení, takže útok z této strany vyžadoval výhodu momentu překvapení. Na jižní straně zase byla křoviska a potoky, zatímco západní přístup k městu, odkud čekal útok Vivar, byl otevřený a k útoku kavalerie se vysloveně nabízel.

Na jižním okraji otevřené pláně západně od města se zvedal nízký kopec, který měl Sharpe se střelci obsadit. Francouzi si byli dobře vědomi jeho strategického významu, proto na něm pokáceli většinu stromů a z kmenů a posekaného houští tam vytvořili improvizovanou opevněnou linii. Dál na západ už nebyl výhled,

takže se tam mohli de I'Eclinovi dragouni nepozorovaně shromáždit. Sharpe se zastavil na okraji planiny a zahleděl se zpátky k městu. „Možná to tady budeme muset držet do doby, než padne tma," řekl.

Harper se podíval, kde stojí slunce. „Ale to nebude dřív než za šest hodin, pane," prohlásil. „A taky musíme počítat s tím, že je jasno a bude se stmívat pomalu."

„Když při nás bude stát Bůh, dá našim bakerovkám třeba i cecky," pomohl si Sharpe jedním z vtípků, které kolovaly mezi vojáky.

Byl to ubohý žert, ale Harper poznal, že se Sharpovi vrací nálada, a zasmál se. „Je to pravda…, to o slečně Louise, pane?" zeptal se bez jakýchkoliv rozpaků. Sharpe si stále myslel, že o jeho vztahu k dívce nikdo ze střelců neví.

„Je," přikývl. „Ale bude muset přestoupit na katolickou víru," dodal stejně ledabyle, jako zněla Harperova otázka.

„Víte, já si myslím, že pro vojáka není dobrý, když je ženatej," poznamenal seržant po chvíli, jako by přece jen něco věděl.

„Proč?"

„Když máte jednu nohu přikovanou k podlaze, tak toho moc nenatancujete. Ale major není voják jako my. Pochází z velkýho zámku!" Bylo zřejmé, že na Harpera dělá Vivarův původ a bohatství jeho rodu velký dojem. „Major je velkej pán, to je vidět na první pohled."

„A co jsme teda my? Ti, na kterých nezáleží?"

„Možná… Ale taky střelci, pane. Vy a já, pane, jsme nejlepší vojáci na tomhle světě."

Sharpe se zasmál. Jak je to dávno, co stál sám proti všem svým mužům a měřili se nenávistnými pohledy, a teď jdou jeho střelci za ním, dokonce v čele s Harperem. To, co řekl seržant, ho tak zaskočilo, že nevěděl, co odpovědět. „Akorát že je to trochu divný svět," zabručel tedy, „zatraceně divný."

„Je těžký udělat pořádnou práci za šest dnů, pane," řekl Harper. „Bůh se určitě snažil, ale kam dal rozum, když umístil Irsko hned vedle Anglie, to nevím."

„Asi věděl, že nad sebou potřebujete někoho mít," odpověděl Sharpe. Pak se otočil a zadíval se k jihu. „K čertu, kdybych aspoň věděl, odkud ten francouzský bastard zaútočí."

„Pokud vůbec."

„O tom nepochybuju," řekl Sharpe. „Je vztekem bez sebe, že se nechal podruhé napálit. Na to vemte jed, že zaútočí!" Došel k jižnímu okraji pláně, tam se obrátil a hleděl na město. Snažil se představit si situaci z de I'Eclinova pohledu a z toho odhadnout jeho plán.

Vivar si byl jistý, že Francouzi přitáhnou od západu a de I'Eclin s útokem počká, až bude mít za zády zapadající slunce, které by obránce oslňovalo. Pak dá povel dragounům, aby zaútočili přes otevřenou pláň.

Přesto mohou Francouzi těžko počítat, že zvítězí pouhým útokem kavalerie, uvažoval Sharpe. Dragouni se mohou hnát jako bouře k samým hranicím města, ale tam narazí na zdi a barikády a jejich spanilou jízdu změní v krev a hrůzu palba z mušket a pušek. Útok kavalerie musí připravit pěchota, která prorazí v obranném systému jezdcům koridor, jako to udělali oni pro Vivarovy cazadory. A nejlepší přístup k Santiagu de Compostela pro pěchotu je z jihu.

Sharpe ukázal na jihozápadní okraj města. „Tam povede de I'Eclin útok," řekl.

„Po setmění?"

„Za šera. Možná ještě dřív."

Vykročil k řadě domů, která vystupovala z jihozápadního okraje města jako osamocená silná větev z koruny stromu. Harper ho následoval. Oběma bylo jasné, že předměstí by mohlo krýt de I'Eclinův voj, až se bude blížit k městu. „Musíme to tam obsadit," řekl Harper.

Zdálo se, že ho Sharpe neslyšel. „To se mi nelíbí," zamumlal.

„Co? Tisíc dragounů? Komu by se to líbilo?"

„De I'Eclin není žádný hlupák," pokračoval Sharpe, jako by nahlas uvažoval. „Je chytrý, zatraceně chytrý, zvlášť když se chystá útočit." Otočil se a chvíli se díval na ulice zatarasené barikádami. Bránili je cazadoři a dobrovolníci, kteří nyní snášeli klestí na ohně, aby je mohli zapálit při nočním útoku. V podstatě dělali totéž co

Francouzi v předchozí noci a Sharpe nepochyboval, že plukovník de I'Eclin s tím bude počítat. A co tedy udělá? „Určitě něco chytrého vymyslí, seržante. Bohužel nevím co."

„Co by moh vymyslet? Lítat neumí, a aby vykopal tunel, na to nemá dost času," prohlásil Harper. „Takže musí do města jednou z těch ulic, ne?"

Seržant měl pravdu a Sharpe si uvědomil, že možná vidí nebezpečí tam, kde žádné není, a udělá lip, když se bude spoléhat na instinkt. „Pošle jízdu tamhle z té strany, aby předstírala útok," ukázal na rovnou pláň na západě. „A až uvidí, že jsme se soustředili na ně, pošle od jihu pěší dragouny. Ti budou mít za úkol prorazit tamtu barikádu," ukázal na ulici, která vedla z města ke kostelu, „a jízda se pak stočí za nimi."

Harper se tam zadíval a z jeho výrazu se zdálo, že ho Sharpe přesvědčil., ‚A pokud obsadíme tyhle domy," ukázal na řadu, která vystupovala z linie opevnění, „všechny je pobijem." Zvedl ze země tenkou větvičku vavřínu a roztržitě ji lámal. „Ale já se ani tak nebojím toho, jestli je odrazíme, ale spíš co bude po tom, až z města vypadnem. Ty bastardi vtrhnou do města a budou tam řádit jako černej mor."

Toho se Sharpe také bál. Dalo se předpokládat, že jakmile Vivar v katedrále skončí, začne hromadný útěk na východ – chaotický úprk cazadorů, střelců, dobrovolníků, kněží a všech obyvatel, kteří nebudou chtít zůstat ve městě znovu ovládnutém Francouzi. A všichni se poženou tmou jako splašené stádo. Vivar chtěl chránit ústup svou jízdou, ale Sharpe věděl, že i cazadoři a střelci mohou podlehnout zmatku, až francouzští dragouni zjistí, že jsou barikády opuštěné, a vtrhnou do města. „S tím se nedá nic dělat. Budeme muset prchat, jako by nám za patami hořelo."

„A taky to bude pravda," řekl Harper ponuře a hodil polámanou větvičku na zem.

Sharpe se na ni zadíval a náhle svraštil čelo. „Panebože, to je ono!" vyhrkl.

„Co?" nechápal Harper.

„To je ono!" opakoval Sharpe a luskl prsty. „Ježci! Obsaďte ty domy polovinou mužů, seržante!" ukázal na řadu domů, které

pokračovaly za barikádou na jihozápadním okraji a lemovaly jižní přístup k městu. „Hned se vrátím!“

„Tak jak to s ním je?“ zeptal se Hagman, když Harper došel zpátky na kopec.

„Dala mu košem,“ řekl seržant se zjevným uspokojením, „takže mně dlužíš šilink, Dane. Rozhodla se, že se provdá za majora.“

„Ale já myslel, že je zabouchnutá do něj, do poručíka,“ řekl Hagman smutně.

„Asi má víc zdravýho rozumu než on. Poznala, že není připravenej, aby si k noze připnul řetěz s koulí. Potřebuje někoho, kdo by se o ni postaral.“

„Ale vždyť do ní byl blázen.“

„To jo. Je schopnej se zamilovat do všeho, co nosí sukně. Já tenhle typ znám. Jak vidí ženskou, totálně zblbne.“ Harper se odmlčel a odplivl si. „Ale teď konec řečí. Francouzi přijdou na večeři, tak se na ně musíme připravit.“

Vyčištěné pušky střelců se tedy obrátily k jihu a západu a zelenokabátníci čekali, až se začne šeřit a objeví se nepřítel.

Sharpe běžel ulicí vzhůru do středu města a v hlavě se mu stále honila myšlenka, která ho tak náhle napadla. Plukovník de I’Eclin je jistě chytrý, ale chytří mohou být i obránci. Zastavil se na hlavním náměstí a zeptal se nejbližšího z cazadorů, kde by našel majora Vivara. Muž ukázal k menšímu náměstí na severní straně za mostem, který spojoval biskupský palác s katedrálou. Bylo plné lidí. Ale tenhle dav neoslavoval svobodu ani nekřičel urážky na Francouze. Byl tichý – tak tichý, až z toho šel strach. Dokonce ani zvony nezvonily.

Sharpe se protlačil do středu a uviděl Vivara. Major stál na schodech ke vchodu do severní příčné lodi katedrály. Louisa byla vedle něj. Sharpe si vzpomněl na své nemožné chování v krčmě a pomyslel si, že by se měl Španělovi omluvit. Jenže teď na to nebyl čas ani příležitost. Protlačil se až pod schody a zavolal na Vivara. „Ježci! Použijeme ježky!“

Vivar na něj nechápavě pohlédl. „Co je to?“ zeptal se a pohlédl na Louisů. Tajen bezradně pokrčila rameny, protože nevěděla, jak se to řekne španělsky.

„Uděláme ježky!“ opakoval Sharpe. „Bodliny! Ale už není moc času. Můžete zařídit, aby se kováři dali do práce?“

Vivar na něj ještě chvíli zíral a pak náhle pochopil. Tiše zaklel, že na to nepřišel sám. „Dají se do toho,“ řekl a seběhl ze schodů.

Zato Louisa stále nechápala. „Jací ježci? Jaké bodliny?“

„Kovoví ježci… Ve středověku se to používalo jako zbraň proti útoku jízdy. Ať se překlopí na kteroukoliv stranu, vždycky nějaká bodlina trčí nahoru.“

Konečně pochopila. „Proboha ne!“

„Ale ano!“

„Chudáci koně!“

„My budeme chudáci, jestli nás ti koně chytí.“ Tohle byla myšlenka, kvůli níž se sem hnal – přimět Vivara, aby okamžitě nechal kováře svařovat v ohni železné hřeby do ježků, které pak budou střelci při ústupu házet na cestu za sebou. Ostré bodliny snadno propíchnou měkkou tkáň uprostřed kopyta a kůň začne kulhat a jankovatět bolestí. „Není to tak hrozné, dá se to vyléčit,“ uklidňoval Louisů, když viděl, jak se té představy hrozí.

„A jak jste na to přišel?“ zeptala se.

„Vzpomněl jsem si, že to proti nám používali v Indii…“ Náhle zmlkl. Poprvé od chvíle, kdy vystoupil na katedrální schody, si uvědomil, proč je celé náměstí plné lidí tak ztichlé.

V jeho středu uviděl pódium z prken položených na vinné sudy a na něm stála židle s vysokým opěradlem, kterou v první chvíli považoval za trůn.

Dojem královského ceremoniálu umocňoval podivný průvod, provázený po stranách cazadory v červených uniformách, který se blížil k pódiu. Muži v průvodu měli na sobě ostře žluté tuniky s červenými kápěmi kuželovitého tvaru a každý držel v sepnutých rukou kus papíru. „Ty papíry jsou vyznání víry,“ řekla tiše Louisa. „Bylo jim odpuštěno, ale přesto musí zemřít.“

Teprve teď Sharpe pochopil. Vysoká židle nebyl žádný trůn, ale garota, popravčí nástroj používaný ve Španělsku. K vysokému opěradlu je upevněn železný kruh, který se nasadí odsouzenci na krk jako obojek a pak se šroubem utahuje, až nešťastníka zardousí.

Sharpe už slyšel, jak se ve Španělsku popravuje, ale poprvé viděl garotu na vlastní oči.

Kromě vojáků doprovázeli odsouzence kněží. „Jsou to všichni afrancesados“ řekla Louisa, „frankofilové. Někteří sloužili jako průvodci francouzské kavalerie, jiní zrazovali odbojové skupiny v horách.“

„A vy se na to chcete dívat?“ zeptal se Sharpe zděšeně. Nedovedl si představit, že by mohla přihlížet tomu, jak se rdousí lidé, když před chvílí bledla při pomyšlení na poraněná kopyta koní.

„Ještě nikdy jsem žádnou popravu neviděla.“

Sharpe nevycházel z údivu. „A vy ji chcete vidět?“

„Myslím, že v příštích letech budu nucena zhlédnout mnoho neobvyklých věcí.“

Na pódium vystrčili prvního muže, přinutili ho, aby si sedl na popravčí nástroj, a potom mu kolem krku upevnili železný kruh. Vedle popravčího stál sakristán otec Alzaga. „Pax et misericordia et tranquillitas!“ zvolal a pak to hlasitě opakoval, zatímco popravčí začal otáčet pákami šroubu a utahovat smrtící obojek. Všechno proběhlo velmi rychle, a než stačil otec Alzaga podruhé odříkat latinskou formuli, tělo popravovaného sebou škublo a svěsilo se. Z davu se ozval sborový povzdech.

Louisa se otočila. „Chtěla bych…,“ řekla přiškrceným hlasem, ale zmlkla, jako by i jí něco sevřelo hrdlo.

„To ale bylo rychlé,“ poznamenal Sharpe užasle.

Popravčí uvolnil mrtvé tělo, to se svezlo na prkna a další muži ho odtáhli. Teď už se Louisa nedívala a mlčela do chvíle, kdy nové zvolání otce Alzagy oznámilo konec života dalšího zrádce. „Myslíte si o mně něco špatného, že, poručíku?“ řekla.

„Protože se chcete dívat na popravu?“ Chvíli počkal, až uvolnili další mrtvé tělo a shodili ho dolů. „Ale ne. Když se v Anglii věší, je v davu obvykle víc žen než mužů.“

„Tak jsem to nemyslela.“

Pohlédl na ni a zrozpačitěl.

„Měla jsem na mysli ten večer v pevnosti,“ řekla naléhavě, jako by si velmi přála, aby pochopil, co se stalo. „Vzpomínáte si? Jak nám

don Blas ukázal gonfalon svatého Jakuba a vyprávěl nám pověst o poslední bitvě? To byl zřejmě okamžik, který rozhodl.“

„O čem?“

„Možná o mé budoucnosti. Jsem vychovaná v nenávisti ke katolíkům, k tomu, abych pohrdala jejich tmářstvím a měla z nich strach, protože to jsou zlí lidé. Ale nikdo mi nic neřekl o jejich nádheře.“

„O jaké nádheře?“

„Už mě ty naše strohé kostely nudí,“ povzdechla a dívala se přitom na další exekuci. Sharpe pochyboval, jestli si vůbec uvědomuje, že na tom provizorním popravním lešení právě zemřel člověk. „A už mě taky nebaví poslouchat pořád dokola, že jsem hříšnice a má spása závisí jen na tom, jestli se budu urputně kát. Chci aspoň jednou vidět, jak se nás ruka Boží dotýká ve vší své velkoleposti. Chci vidět zázrak, poručíku, a chci se před ním cítit nekonečně malá. Ale to jsou řeči, které vám asi nedávají žádný smysl, že?“

Sharpe sledoval, jak umírá další muž. „Chcete gonfalon“ řekl.

„Ne!“ vyhrkla téměř pohrdlivě. „Nevěřila jsem ani vteřinu, že ho přinesl Santiago z nebes. Podle mě je to nějaká stará korouhev, s níž některý z předků dona Blase táhl do boje. Ale zázrak spočívá v tom, co způsobuje, ne co je. Jestliže dnešek přežijeme, bude to zázrak, ale bez gonfalonu by nebyl možný, dokonce bychom se o něj ani nepokusili.“ Odmlčela se, jako by čekala na jeho souhlas, ale on na to nic neřekl. Smutně povzdechla. „Vy si zřejmě pořád myslíte, že je to úplně všechno nesmysl, že?“

Sharpe stále mlčel. Pro něj byl ten kus starého plátna bezvýznamný. Kvůli němu do Santiaga de Compostela nepřišel. Myslel si, že to dělá kvůli Louise, ale to byl pouhý sen, který už skončil. Přesto věděl, že ho sem přivedlo ještě něco jiného. Přišel dokázat, že bývalý seržant a syn děvky, kterého armáda blahosklonně pohladila po hlavě a udělala quartermasterem, může být stejně dobrý důstojník jako ten, kdo se do důstojnického stavu narodil. A toho nemohl dosáhnout bez pomoci mužů v zelených kabátech, kteří čekali na nepřítele. Náhle ho přemohl pocit náklonnosti, téměř lásky

k nim, k jeho střelcům – něco, co nepoznal od doby, kdy byl ještě seržant a měl moc nad životem a smrtí roty červenokabátníků.

Zoufalý křik ho přiměl znovu pohlédnout k popravišti. Jeden z odsouzenců se vzpouzel katovým pomocníkům, ale jeho zápas byl beznadějný. Silné ruce několika mužů ho strhly na garotu, připoutaly ho a upevnily mu na krk železný kruh. Alzaga udělal znamení kříže. „Pax et misericordia et tranquillitas!“

Smrtící obojek se začal svírat. Odsouzenec v žlutém rubáši sebou škubl, prsty se křečovitě sevřely kolem opěrek, ale pak už se tělo v poutech bezvládně svěsilo. Sharpe si pomyslel, že takhle jednou zemře i hrabě z Mouromorta, pokud se nebude držet v bezpečné ochraně francouzských vojsk. „Proč vlastně zůstal hrabě ve městě?“ zeptal se Louisy.

„Nevím,“ odpověděla. „Záleží na tom?“

„Kdykoliv jsem ho předtím viděl, vždy byl spolu s de I’Eclinem. A plukovník je velmi chytrý muž.“

„Vy jste taky chytrý,“ řekla. „Kolik vojáků ví o těch ježcích?“

Davem se ke schodům protlačil Vivar a vystoupil nahoru. „Kovářské výhně už začínají žhnout. Během pár hodin budete mít několik stovek těch… ježků. Kam je chcete umístit?“

„Stačí, když je dovezou ke mně,“ řekl Sharpe.

„Až příště uslyšíte zvony, budete vědět, že gonfalon je rozvinutý. Pak budeme moct odejít.“

„Proveďte to co nejdřív!“

„Krátce po šesté, dřív to nejde,“ odpověděl Vivar. „Už jste viděl, co udělali Francouzi s katedrálou?“

„Ne.“ Sharpa to ani nezajímalo. Myslel jen na chytrost francouzského plukovníka, jízdního myslivce císařské gardy. A pak se jihozápadně od města ozval výstřel.

KAPITOLA 17

Výstřel nevaroval před de I'Eclinovým vojskem, ale ohlašoval návrat hlídky cazadorů. Jezdci štvali koně, co mohli. Vivar, který vyběhl z hradeb s Sharpem, aby se dozvěděl, co má výstřel znamenat, mu přeložil, jakou zprávu hlídka přivezla. „Viděli francouzské dragouny."

„Kde?"

„Asi šest mil odtud na jihozápad."

„Kolik?"

„Stovky," překládal major vzrušené hlášení. „Pronásledovali je, unikli jim jen se štěstím." Na chvíli se odmlčel a poslouchal. „A viděli taky de I'Eclina," dodal a usmál se. „Takže teď víme, kde jsou. Zbývá udržet je před hranicí města."

Sharpe přikývl. Zpráva o tom, že se nepřítel konečně blíží, ho uklidnila. Byl nervózní především z toho, že se stále obával nějakého de I'Eclinova uskoku, a střízlivá zpráva o tom, z které strany se Francouzi blíží a jak daleko jsou jejich šiky, tuto hrozbu přece jen mírnila.

Vivar následoval unavené jezdce mezerou v barikádě. „Slyšíte kovářská kladiva?" zavolal zpátky.

Sharpe se zaposlouchal a skutečně zaslechl zvonění kladiv bijících do kovadlin. „Ježci?"

„Až budou hotoví, pošlu vám je, poručíku!" Vivar vykročil strmě stoupající ulicí zpátky do města.

Sharpe se za ním chvíli díval, pak se náhle provlékl barikádou a rozběhl se za ním. „Pane!"

„Co se děje?"

Sharpe se ohlédl, aby se ujistil, že ho nemohou zaslechnout jeho vojáci.

„Chci se vám omluvit za to, co se stalo v té krčmě. Já…"

„V jaké krčmě? Za celý den jsem do žádné krčmy ani nevkročil. Možná zítra, až se nám podaří uniknout do bezpečí, pak bych do nějaké zašel.“ Tvářil se, jako by to myslel vážně. „Nevím, o jaké krčmě mluvíte, poručíku.“

„Dobře. Díky, pane.“

„Nemám rád, když mi říkáte pane,“ usmál se Vivar. „To se moc nehodí k muži, který má být agresivní. A já potřebuju, abyste takový byl, poručíku. Chci, aby Francouzi poznali, jak bojují angličtí střelci.“

„Poznají to, pane.“

„Vy jste umístil nějaké muže tamhle?“ ukázal Vivar na domy, které lemovaly silnici vně hranice města. „Ano, pane.“

„Ale proti útoku vedenému od západu tam nebudou nic platní?“

„Francouzi nebudou útočit od západu, pane. Objeví se na západní straně, ale pak se přesunou a povedou útok z jihu.“

Vivar zřejmě nebyl příliš spokojený s tím, jak Sharpe rozmístil obranné síly, ale na druhou stranu věřil jeho úsudku, a proto se rozhodl nic nenamítat. „Vy jste typický britský voják,“ řekl místo toho. „Když je třeba něco udělat, mluvíte o krčmách.“ Zasmál se, pak se otočil a pokračoval ulicí do města.

Sharpe, jemuž se po omluvě ulevilo, se vydal zpátky na opevněný kopec, kde mezi poraženými kmeny a nasekaným roštím čekaly dva tucty střelců. Z vrcholu kopce měli skvělý výhled, ale Sharpe věděl, že jakmile se nepřítel pohne vpřed, budou muset ustoupit dolů k domům, kde čeká zbytek jeho mužů. Útok půjde od jihu, ne od západu. „Slyšeli jste majora,“ varoval střelce. „Už se blíží. Během hodiny tu budou.“

Nakonec to byly skoro tři hodiny – tři hodiny narůstajících obav, že de I’Eclin přece jen vymyslel nějakou zákeřnost, a také doba, během které dovezli Vivarovi dobrovolníci na kopec první pytle plné kovových ježků. Teprve pak pobídla dvoučlenná jízdní hlídka cazadorů, která stála na hranici údolí zakrytého úbočím kopce, koně a rozjela se zpátky k městu. „Dragons! Dragons!“ křičeli, naznačovali tvar francouzských přileb a ukazovali tam, kam už nebylo vidět.

„Si!“ odpověděl Sharpe. „Gracias!“

Střelci se vraceli k barikádám. Pláň směrem k západu zůstávala prázdná. Sharpe pohlédl k jihu, odkud čekal návrat další hlídky, ale nikdo se tam neobjevoval.

„Do prdele!“ odplivl si Hagman, když k nim náhlý závan západního větru donesl pach koní, nebo spíš jejich mokvajících boláků od sedel a postrojů. Střelci pokrčili nosy odporem, jako by tohle bylo to nejhorší, co je mohlo postihnout.

Sharpe stále pozoroval prázdnou krajinu, která někde v dálce skrývala nepřítele. Nepochyboval, že francouzští důstojníci, ukrytí za keři na kraji údolí, obhlížejí město a za nimi se už dragouni připravují k boji. Představil si, jak si nasazují přilby a vytahují z pochev palaše a jejich koně, v tušení, co přijde, tepou kopyty do země. Muži nervózně utahují třmenové řemeny sedel nebo stírají z uzd pot. Sharpe znovu zvažoval, jestli se nemýlí, když předpokládá, že se Francouzi rozjedou ke klamnému útoku ze západu a potom uhnou a udeří z jihu. Co když jednoduše zaútočí na jejich barikádu, smetou je a pak už jim nic nezabrání, aby prorazili obrannou linii města.

„Panebože, těch je!“ vykřikl náhle Hagman, když se ze skrytého údolí náhle vynořila široká řada dragounů s tasenými palaši a vlajícími plášti. Několik střelců zvedlo pušky.

„Nestřílet!“ zvolal Sharpe v obavě, že by zelenokabátníci mohli vyprovokovat předčasnou palbu cazadorů za barikádami. Muškety a karabiny Španělů měly hlavně s hladkým vývrtem, a byly proto mnohem méně přesné než bakerovky. Jejich salva na takovou vzdálenost by nebyla k ničemu.

Přesto se několik vteřin po tom, co se nepřátelská jízda objevila, ozvaly první výstřely z mušket. Sharpe zaklel a otočil se. Střechy domů ve městě byly plné civilistů, kteří se nemohli dočkat, až zabijí nějakého Francouze. A vzápětí se splnila Sharpova obava, když se ukvapenými výstřely nechali vyprovokovat cazadoři a také oni spustili palbu. Nad barikádami vyšlehly plameny a vyvalil se kouř, ale z dragounů sletěl z koně snad jen jediný. Byli v tu chvíli vzdáleni téměř tři sta metrů, a i kdyby k nim kule doletěly a našly svůj cíl, možná by ani nestačily prorazit silný kabát dragounské uniformy nebo zimní kůži koní.

Jezdci zastavili. Sharpe pátral pohledem po de I'Eclinově červené pelise, ale nikde francouzského plukovníka neviděl. Rozdělil si řadu na čtvrtiny, rychle spočítal, kolik jezdců je v té krajní, a pak to vynásobil čtyřmi. Vyšly mu tři stovky. To posílilo jeho předpoklad, že nejde o žádný útok, pouze o ukázku síly, jejímž účelem není nic jiného, než upoutat pozornost obránců k západu. „Dávejte pozor na jih!" zvolal na své muže.

Předčasná palba vytáhla seržanta Harpera z jednoho z domů, v nichž část střelců střežila přístup k městu z jihu. Harper uviděl řadu jezdců a tiše hvízdl. „Panebože těch je jako much. To bude sotva klamnej útok, pane."

„Jsou jich jen tři stovky," odpověděl Sharpe klidně.

„A to jsou všichni?"

Jeden z francouzských důstojníků tasil šavli, povyjel vpřed, ale po několika krocích pobídl koně do cvalu a obloukem se přiblížil až na sto metrů k obranné linii města. Z barikády třeskly výstřely, ale důstojník se vrátil zpět nezraněn. Hned po něm vyjel podobným způsobem další důstojník. Sharpe pochopil, že takhle chtějí Francouzi dráždit obránce do doby, než začne skutečný útok. Zatímco druhý důstojník nabíral rychlost, Hagman zvedl pušku a natáhl kohout. „Můžu dát tomu parchantovi lekci, pane?" zeptal se Sharpa.

„Ne. Ať se klidně předvádějí. Hrají na nás habaďuru a myslí si, že tomu věříme. Tak je nechte při tom."

Minuty ubíhaly Nyní vyjela vpřed celá eskadrona dragounů, přiblížila se k barikádám a opět se posměšně obrátila zpátky Samozřejmě tím vyprovokovali další zuřivou palbu ze střech domů v západní části města, ale opět bez jakéhokoliv efektu. Bylo vidět, že kule pouze rozrývají zem před nimi. Jiná eskadrona se rozjela za trojúhelníkovým praporcem k severu.

Pak se odhodlal další důstojník předvést svou odvahu a přiblížit se obraně, ale ten už měl méně štěstí. Jeho kůň se náhle vzepjal a vzápětí se válel v blátě a krvi na zemi. Z barikád se ozval nadšený řev, Francouzovi se však podařilo včas z padajícího koně sklouznout a doběhl zpátky ke svým druhům. Sharpe obdivoval jeho odvahu, ale pak si připomněl, že musí sledovat situaci na jihu.

Stále byl přesvědčen, že odtud přijde skutečný útok, ne ze západu. To, že de I'Eclin nebyl se skupinou jezdců, kteří přijeli od západu, znamenalo, že vede hlavní voj svých sil, s nímž hodlá podniknout skutečný útok. O tom už nebylo pochyb. Francouzi čekali jen na to, až se slunce skloní ještě níž a bude vrhat dlouhé stíny. Do té doby se bude těch tři sta dragounů na západě dál snažit provokovat obránce k plýtvání střelivem a poutat jejich pozornost na sebe. Tohle všechno Sharpe věděl, a proto nespouštěl pohled z jižního obzoru. Kde se však stále nic nedělo. Někde tam také měla být hlídka cazadorů a Sharpe začínal mít obavy, že mohli padnout do rukou Francouzů. To by samozřejmě bylo nepříjemné, protože by je neměl kdo varovat. Počítal, že někde na jihu je ukrytých na sedm set dragounů. Chvíli uvažoval, jestli tam nemá poslat pár střelců, aby zjistili víc.

„Pane!" zavolal na něj Harper z vrcholu kopce.

Sharpe se otočil k západu a zaklel.

Ze zakrytého údolí vyjela další eskadrona dragounů, v jejímž čele byl jezdec s červenou pelisou a černým kožešinovým kalpakem. Jezdec na velkém černém koni. Plukovník de I'Eclin. Nepřijížděl z jihu, kam Sharpe odvelel velkou část střelců, ale od západu, kde mohli Francouzi počkat, až zapadající slunce oslní obránce tak, že skoro nic neuvidí.

„Mám odvolat mládence z těch domů?" zeptal se nervózně Harper.

„Ještě počkejte." Sharpe se stále nemohl zbavit podezření, že na ně de I'Eclin při své chytrosti připravil léčku a záměrně se ukázal v západním voji, aby posílil jeho klamnou úlohu.

Také Francouzi čekali. Sharpe uvažoval, proč by tak okatě předváděli své síly a vzdávali se výhody překvapení, kdyby to byl hlavní směr jejich útoku. Znovu pohlédl k jihu, ale viděl pouze stíny, které se prodlužovaly a temněly. Přesto dál pečlivě prohlížel cestu zbrázděnou hlubokými kolejemi a keře kolem ní. Náhle měl pocit, že tam někde postřehl pohyb. A pak znovu. Vzrušeně tleskl dlaněmi. „Tam!" ukázal.

Střelci se obrátili k jihu.

„To jsou cazadoři, pane," řekl Harper. Věděl, že tím poručíka zklame, ale skutečně si myslel, že to jsou Vivarovi vojáci.

Sharpe vytáhl dalekohled a rozložil ho. Rozeznal španělské uniformy, takže to byla buď hlídka cazadorů, nebo jedna ze skupin, které vyjely na jihovýchod, aby pobořily mosty na cestách. Anebo to mohli být maskovaní Francouzi! Znovu se obrátil k západu – de I'Eclin se nehýbal. Sharpe se zachvěl. V té strnulosti francouzského plukovníka bylo něco hrozivého, něco, co vypovídalo o nezměrné sebejistotě, z níž šel strach.

Přesto se Sharpe pořád neústupně držel svého předpokladu. Věděl, že jeho muži mu už nevěří a připravují se sami na boj s nepřítelem, který se tak sebevědomě předvádí na západě. Jenže on stále odmítal opustit myšlenku, že útok přijde z jihu. A stejně tak se zdráhal uvěřit, že by de I'Eclin, ten chytrý a rafinovaný vůdce, vložil všechny své naděje do přímého útoku, aniž by se pokusil o nějakou lest.

Znovu namířil dalekohled na jezdce, kteří se pomalu blížili od jihu. Tiše zaklel. Opravdu to byli Španělé – poznal mezi nimi jednoho Vivarova seržanta s bílými licousy a také zablácené nohy koní a krumpáče pověšené na sedlech svědčily o tom, že je to vracející se skupina cazadorů, kteří měli bořit mosty.

„Zatraceně!" zaklel. Takže se mýlil, teď už o tom nebylo pochyb. Španělé právě přejížděli pláň, kterou si on představoval zaplavenou sedmi sty útočícími dragouny. Chtěl se vyrovnat chytrostí de I'Eclinovi, ale nakonec byl až příliš chytrý. Obrátil se k Harperovi. „Přiveďte střelce z těch domů, seržante."

Harperovi se zjevně ulevilo a okamžitě se rozběhl ze svahu dolů. Sharpe zamířil dalekohled zpátky na západ. Právě když ho zaostřil, vytáhl jezdec v červeném pelise z pochvy šavli, až se zakřivená čepel zablýskla v záři zapadajícího slunce.

Sharpe si připomněl okamžik, kdy chybělo málo a de I'Eclin mu při jejich prvním setkání stejnou šavlí rozpoltil hlavu. Zdálo se mu, že to bylo hrozně dávno, protože k tomu došlo ještě předtím, než se setkal s Vivarem a Louisou. Vzpomněl si na útočícího černého koně a na svůj úžas, když skvěle vycvičené zvíře náhle uhnulo doprava, aby mohl plukovník vést ránu levou rukou. Málokdo předpokládá, že

má před sebou soka, který je schopen bojovat i levou rukou, a možná právě proto má tolik vojáků až pověrčivou hrůzu z levorukých bojovníků.

Znovu zvedl dalekohled. Plukovník de I'Eclin si opřel šavli o hrušku sedla a čekal. Koně za ním neklidně přešlapovali. Slunce se stále víc sklánělo k obzoru a rudlo. Sharpe si uvědomil, že major Vivar už brzy rozvine v katedrále Santiagův gonfalon a věřící budou prosit světce, aby přišel jejich zemi na pomoc, zatímco tady čekali vojáci císařovy elitní gardy na povel k útoku, kterým budou chtít prolomit obranu města. Teď už bylo jisté, že oba útoky, předstíraný i ten hlavní, povedou Francouzi ze západu. Ty tři stovky jezdců mají skutečně za úkol odvést pozornost obránců, zatímco zbývající dragouni, skrytí v údolí, jsou připraveni k výpadu, který vyšlehne z mlhy kouře jako úder blesku.

Do kopce se hnal Harper následovaný střelci, kteří měli obranné stanoviště v domech. „Kam je chcete postavit, pane?"

Ale Sharpe neodpověděl. Pozoroval plukovníka de I'Eclina, který šlehal šavlí kolem sebe, jako by si krátil dlouhou chvíli. Blýskání čepele vyprovokovalo obránce na střechách i za barikádami k dalším nepřesným výstřelům. De I'Eclin jim nevěnoval žádnou pozornost. Čekal, až se slunce skloní ještě víc a začne nepřítele oslňovat. A ten okamžik se blížil.

„Tak kam s nima, pane?" ozval se znovu Harper.

Ani teď Sharpe neodpověděl, protože začínal chápat. A také pochopil. Konečně mu bylo jasné, co de I'Eclin ve své chytrosti vymyslel. S tím útokem od jihu se mýlil, ale jestli se mýlí teď, pak bude gonfalon ztracen a s ním i jeho střelci. Vše bude ztraceno. Bylo to tak překvapující, že měl v první chvíli chuť nebrat to na vědomí, ale pak si uvědomil, že když bude ještě chvíli váhat, může to mít katastrofální důsledky. Složil dalekohled, zastrčil ho do kapsy a kopl do pytlů s kovovými ježky. „Vemte je a za mnou. Všichni!"

Harper vyštěkl několik povelů.

Sharpe se rozběhl. „Za mnou!" křikl přes rameno. „Rychle! Hoďte sebou!" Proklínal se, že neprohlédl de I'Eclinův plán dřív, přitom je tak jednoduchý. Mělo ho to napadnout, když přemýšlel, proč Francouzi přesunuli zásoby do paláce a proč plukovník Coursot

uložil obilí a seno do sklepů. Kdo by dával seno do sklepů den nebo dva předtím, než si ho má převzít postupující armáda. Apak těch tisíc jezdců… I tak zkušený voják jako Harper žasl, kolik dragounů je. Lidé často vidí celou armádu, když ve skutečnosti jde jen o malý oddíl. A oč snáz se takového mylného odhadu dopustí v noci. „Za mnou! Rychle!“ křikl znovu dozadu, zaťal zuby a běžel, co mu síly stačily.

Protože město bylo téměř ztracené.

Hlavní loď katedrály byla prostší, než by se dalo soudit z bohatého exteriéru stavby, ale přesto působila svými vznosnými sloupy a žebrovím kleneb velkolepým dojmem. Za hlavní lodí a chórovou přepážkou bylo kněžiště zdobené stejně bohatě jako kdekoliv jinde v křesťanském světě, a působilo tak i nyní, třebaže Francouzi uloupili všechny stříbrné ozdoby, strhli sochy a vytrhali z rámů trojdílné deskové obrazy. Prázdný prostor za oltářem, vyhrazený Bohu, tonul v šeru osvětleném nepřímo rudými paprsky zapadajícího slunce, které protínaly zaprášený a zakouřený interiér chrámu.

Před oltářem nad kryptou, v níž spočívalo tělo světce, stála otevřená Vivarova truhlice.

Z vrcholu klenby v místě, kde se prolínala příčná loď s boční lodí, visela na provazech velká stříbrná mísa, z níž stoupal dým kadidla a smíšený s kouřem stovek svící naplňoval rozlehlý prostor chrámu těžkou nasládlou vůní. Bylo to místo tajemnosti, místo těžkých vůní, temných stínů a zjitřených nadějí; místo určené pro zázrak.

V příčné lodi klečelo na sto lidí. Byli to kněží a vojáci, řeholníci a obchodníci, studenti i žebraví mniši – lidé, kteří měli roznést do celého Španělska zprávu, že slavný gonfalon, jenž kdysi zavlál nad masakrem pohanů, byl znovu rozvinut a Santiago Matamoros povstal z hrobu, aby bojoval za jejich zem.

Bylo to, jako by konečně zazněl buben sira Francise Draka nebo se otevřela zem na Avalonu a z její temnoty vystoupili probuzení rytíři nebo se ze staletého spánku vzbudil Charlemagne a znovu tasil svůj meč, aby vyhnal nepřátele Krista. Každý národ má svou legendu

a tuto noc měla ve velké znějící klenbě katedrály povstat z tisíciletého ticha legenda španělská. Kněží se poklonili před oltářem a plameny svící se zachvěly v závanu chladného vzduchu.

A právě v tu chvíli se otevřely jedny z dveří na západní straně a na dlažbě zazněly kroky. Vojáci před oltářem se otočili a sáhli po mečích. Louisa, která klečela s tváří zakrytou závojem vedle Vivara, vyjekla. Kněží vprostřed svého mumlání zmlkli a zvedli hlavy, aby se podívali, kdo ruší jejich vzývání.

Vivar vstal, a když viděl, že do katedrály vrazil Sharpe, vyšel mu rychlým krokem vstříc. „Proč jste sem přišel?“ zeptal se pobouřeně.

Sharpe neodpověděl a ještě udýchaný po běhu se rozhlížel kolem, jako by hledal nepřátele. Když žádné neviděl, obrátil se zpátky k západním dveřím.

Vivar ho zadržel. „Proč nejste na barikádách?“

„Držel šavli v pravé ruce,“ řekl Sharpe. „Chápete? V pravé ruce! Ale plukovník de I’Eclin je levák!“

Vivar na něj nechápavě civěl. „O čem to mluvíte?“

„Na západ od města stojí tři sta jezdců,“ pokračoval Sharpe vzrušeně. „Jenom tři sta! A na jihu není nikdo. Tak kde jsou zbývající? Díval jste se za ty pytle ve sklepích paláce?“

Vivar mlčel. Nemusel odpovídat.

„Prohledal jste ty sklepy?“ naléhal Sharpe.

„Ne.“

„Proto je tam váš bratr. Proto chtěli příměří. A proto tam schovali zásoby. Byli na to připraveni, chápete? De I’Eclin je v paláci! Je tam celý den a směje se nám. A teď jde sem!“

„Ne!“ To nebyl nesouhlas, ale zděšení.

„Ale ano!“ Sharpe se mu vytrhl, rozběhl se zpátky k východu a rozrazil vnější dveře katedrály.

Výkřik triumfu a vítězný tón trubky ho přiměly, aby se otočil zpátky. Za clonou dýmu z kadidla uviděl rozvinutou vlajku. Ale ne tu starou, chatrnou a prolezlou moly, ale novou ze zářivě bílého hedvábí s rudým křížem; Santiagův gonfalon. Na věžích se rozezněly zvony.

A ve stejném okamžiku vyrazila těžká kladiva prkna, kterými byly zatlučeny dveře paláce. Zvony oznamovaly uskutečnění zázraku a Francouzi porušili příměří, které od samého počátku nemínili dodržet.

Francouzští dragouni se vyrojili z obou stran paláce, zřejmě z nějakých zadních bran, kde se nacházely stáje, a zatímco z hlavního vchodu do budovy vybíhali pěšáci, jezdci už vjížděli na západní stranu náměstí. Jedinou překážkou jim byla nízká barikáda, z níž hrstka pěších cazadorů vypálila z karabin a pak se dala na útěk.

„Seržante, ježky, sem…!“ ukázal Sharpe na jižní stranu katedrály. Sám pak chytil dva pytle a křikl na své muže, aby ho následovali.

Bylo zřejmé, že dragouni nemohou vyjet po členitém schodišti před západní frontou katedrály, a Sharpe viděl, že se snaží obklopit chrám ze všech stran, aby z něj nemohl nikdo uniknout. „Nestřílet!“ houkl na zelenokabátníky. „Ještě ne!“ Věděl, že teď není ta pravá chvíle pro první salvu, protože Francouze zastaví rozhozené kovové bodliny.

Schody byly daleko, a tak riskoval skok z vysoké terasy. Po dopadu ucítil prudkou bolest v levém kotníku, ale neměl čas se tím zabývat, neboť hrozba porážky byla v tuto chvíli doslova na dosah dragounského palaše. Za ním se ozývalo hekání střelců, kteří seskakovali z terasy za ním.

To už se rozbíhal s dvěma pytli ježků k severu. Vlevo zahlédl nepřátelské jezdce a uvědomil si, že má pár vteřin na to, aby rozhodil bodliny do průchodu pod mostem, který vedl k biskupskému paláci. „Tam!“ ukázal střelcům. „Ale počkejte na mě!“ Prudkým máchnutím vysypal první pytel ježků do úzkého prostoru. „Ke mně, seržante,“ houkl na Harpera, ale jeho hlas téměř zanikl v řevu Francouzů a vřeštění jejich trubek. Rychle vysypal i druhý pytel.

Harper se neozval. Sharpe se otočil a rozběhl se ke svým mužům. Vysoko nad ním hlaholily zvony. Nevěděl, co se se seržantem stalo. Možná brání vstup na náměstí z jižní strany katedrály.

„Bojovou linii. Dvě řady!“ křikl na svůj houf střelců. Za nimi vybíhali ve zmatku ze západní části příčné lodi lidé.

První kůň zařičel bolestí a vzápětí se začali vzpínat, vyhazovat a střečkovat další. Několik jezdců spadlo na zem. Jeden z koní, šílený bolestí, vyrazil přes náměstí pryč, druhý se vzepjal tak prudce, že se překotil dozadu a v pádu zalehl jezdce.

„Nestřílet! Ještě ne!“ křičel Sharpe na zelenokabátníky, kteří už utvořili bojovou řadu. Věděl, že teď je to závod o čas. Bylo mu jasné, že francouzští pěšáci vyběhnou po západním schodišti a vtrhnou do katedrály – odhadoval, že jim může trvat minutu, než se dostanou k východu z příčné lodi, vyrazí ven a napadnou je zezadu. Část z nich však uviděla pohromu jezdců, přiběhla tam a začali odkopávat bodliny z cesty. Vedl je seržant. „Hagmane, odpráskněte ho!“ zvolal Sharpe.

Hagman poklekl, zamířil a vystřelil. Seržant se chytil za hruď a zvrátil se dozadu. Teprve teď si francouzští pěšáci všimli střelců. „Pal!“ zvolal Sharpe.

Nebyla to žádná mocná salva, ale o to víc zmatku a bolesti v úzkém prostoru způsobila. „Nabít!“ zavelel Sharpe, i když to bylo zbytečné. Střelci věděli, co mají dělat, a uvědomovali si, jak tenká je v tuto chvíli hranice mezi přežitím a smrtí.

Sharpe se otočil. Poslední z věřících sbíhali po schodech dolů, mezi nimi španělský důstojník, který nesl spěšně svinutý gonfalon. Dva kněží prchali se zdviženými kutnami k východu. Pak se na schodech objevila Louisa a Sharpe zahlédl, že jí dva cazadoři přivedli koně. Také Vivar se vyšvihl na koně a tasil meč. „Už jsou v katedrále!“ křikl na Sharpa.

„Klid, mládenci… Nabijte a nasaďte bajonety!“ Sharpe se znovu rozhlédl po Harperovi, ale Ira stále nikde neviděl. Z města doléhal křik a vřeštivé tóny trubek. Francouzští pěšáci odklízeli rozházené bodliny a jezdci čekali. Sem tam třeskla rána z karabiny, ale dragouni stříleli ze sedel a mířili špatně. Sharpe věděl, že mu zbývá jen pár vteřin. Přiložil si ruce k ústům. „Seržante! Seržante Harpere!“

„Ustupte, poručíku! Pryč!“ zavolal na něj Vivar.

„Seržante Harpere!“

„Bastard!“ ozvalo se z vrcholu schodů, které vedly k vstupu do jižní části příčné lodi. Sharpe se otočil. Harper vysypal své ježky, ale pak zřejmě poznal, že se už nemůže vrátit přes západní frontu katedrály, a tak si zkrátil cestu vnitřkem svatostánku. A teď se objevil s francouzským důstojníkem, kterého svíral u krku jako při hospodské rvačce. „Bastard!“ zvolal znovu vztekle. „Pokusil se mě zabít!“ Kopl Francouze kolenem, udeřil ho pěstí a pak jím mrštil zpátky do temnoty katedrály. Vivar zřejmě zahlédl za dveřmi další stíny, protože vystřelil do příčné lodi z pistole.

„Pozor, pane!“ upozornil Hagman Sharpa na to, že francouzští pěšáci už odklidili všechny ježky.

„Namířit!“ zavelel Sharpe. „Už jsem myslel, že vás dostali!“ křikl na Harpera.

„Bastard jeden! Chtěl mě bodnout mečem. V kostele, aby ho čert vzal! V katedrále! Věřil byste tomu, pane?“

„Už jsem vážně myslel, že jsem o vás přišel,“ opakoval Sharpe s úlevou.

„Pane!“ ozval se znovu Hagman.

Dragouni a pěšáci, promíšeni v jeden dav, vyrazili s řevem pod most. „Pal!“ zvolal Sharpe.

Do úzkého prostoru pod mostem vyšlehla salva kulí. Několik předních koní padlo a začalo se válet po zemi, zazněly výkřiky zasažených, do vzduchu vyletěl něčí palaš a pak zazvonil o dlažbu. Jezdci v dalších řadách se snažili proplést mezi padlými vpřed. Na vrcholu jižních schodů katedrály se objevili pěšáci.

„A teď pryč!“ zvolal Sharpe.

Střelci se ve zmatku obrátili na útěk a prchali přes náměstí do pochybného bezpečí úzkých uliček. Louisa byla někde vpředu a Vivar, obklopený houfem svých nej lepších mužů, křikl na Sharpa, ať utíká za ní. Jeho cazadoři měli zůstat, aby čelili útoku Francouzů.

Ústup z města se stal v nastávajícím šeru zběsilou štvanicí, úprkem z kopce spletí středověkých uliček. Sharpe vedl své muže na malé náměstí se studnou a kamenným křížem. Východy z náměstí byly ucpané prchajícími, a tak střelce zastavil, dal jim nastoupit do bojové linie a umožnil jim nabít. Zelenokabátníci nasypali do hlavní

prach, vyplivli do nich kule a udeřili pažbami o zem, aby kule sklouzly na nálož. „Namířit!“

Hlavně s nasazenými bajonety se zvedly. Střelci však ještě nemohli vypálit, protože jim cíl blokovali cazadoři, kteří se snažili zadržovat francouzské dragouny. Z uliček znělo třeskání mečů podobné zvukům puklých zvonů. Z ohniska boje utíkal Španěl se zkrvaveným obličejem a z vedlejší uličky se ozval výkřik dragouna probodnutého mečem.

„Majore!“ zvolal Sharpe na Vivara, aby věděl, že jsou připraveni.

Vivar ještě sekl po jednom z Francouzů a otočil se. „Utíkejte, poručíku! Pryč!“

„Majore!“

Pár kroků od Španěla padl cazador pod francouzským palašem. Vivar na dragouna zaútočil a zranil ho. Sharpovi se zdálo, že Francouzi musí majora přemoct, ale vtom se za dragouny vyřítil dav dobrovolníků v hnědých kutnách a zaútočil na ně noži, kladivy, mušketami a meči. Vivar otočil koně a křikl na cazadory povel k ústupu.

Sharpe, který couval se střelci k východnímu kraji malého náměstí, jejich řadu rozdělil, aby umožnil Španělovi projet. Dobrovolníci nechtěli ustupovat a Vivar je k tomu musel dohnat mečem. Sharpe čekal, až se náměstí vyprázdní a na jeho vzdálené straně se objeví první nepřátelé. „Zadní řada, pal!“

Byla to slabá salva, ale stačila, aby Francouze na chvíli zastavila.

„Zpátky!“ zavelel Sharpe a vytáhl meč. Střelci následovali Vivara do nejbližší uličky. Z oken nad nimi padaly výstřely, ale to nemohlo Francouze zastavit. „Za vámi, pane!“ zvolal Harper.

Sharpe se otočil a švihl mečem koni po hlavě. Zvíře uhnulo, ale dragoun v jeho sedle stačil seknout dolů. Sharpe úder kryl, čepele o sebe hlasitě třeskly a vzápětí bodl Harper koně do hrudi bajonetem. Zvíře se vzepjalo. Sharpe šlehl mečem po jeho předních nohou – musel mu je přerazit, protože kůň klesl dolů a okamžitě se zhroutil k zemi. Dragoun se ještě v pádu znovu pokusil svého soka seknout, ale Sharpe vedl ránu vší silou a čepel jeho meče se zasekla hluboko do

Francouzova krku. Na vybílenou zeď domu vystříkla krev. Kůň s přeraženýma předníma nohama se válel na zemi a blokoval uličku. „Utíkejte!“ vykřikl Sharpe znovu na své muže.

Střelci doběhli na roh, kde čekal Vivar. „Tam!“ ukázal jim major doleva a sám vyrazil s hrstkou cazadorů opačným směrem.

Střelci prchali kolem kostela, zatočili za roh a ocitli se na vrcholu strmých schodů. Dole byla ulička, která vedla podél středověkých městských hradeb. Vivar musel vědět, že by tudy mohli před dragouny uniknout, když je sem poslal, a sám zřejmě chtěl se svými muži dál bránit postupu Francouzů.

Sharpe, následován střelci, se rozběhl po schodech dolů. Neměl tušení, jestli se Louise podařilo uniknout, stejně jako nevěděl, co bude s Vivarem a jeho gonfalonem, ale v tuto chvíli se už musel starat jen o to, aby využili cestu z města, kterou jim major ukázal. „Takže ten bastard byl ještě chytřejší, než jsem si myslel,“ křikl na Harpera v běhu. „Panebože, celou dobu se skrýval ve městě a smál se nám!“ Dovedl si představit, jak to bylo. Po tom, co Louisa viděla Francouze táhnout přes náměstí z města, se musel de I’Eclin s většinou svých vojáků vrátit a vstoupit s nimi odněkud zezadu do paláce, zatímco na jih odjelo jen pár set dragounů. Opravdu chytrý manévr, který nakonec vyústil v tenhle masakr. Samozřejmě že v tom nebylo ani zbla smyslu pro čest, protože Francouzi porušili dohodnuté příměří, ale Sharpe se už mnohokrát přesvědčil, že v kruté válce mezi Španělskem a Francií je vojenská čest to poslední, na čem záleží.

„Bojovali i v pitomý katedrále, bastardi!“ ulevil si Harper, stále ještě rozhořčený tím, že se ho francouzský důstojník pokusil zabít v stánku Božím.

„Ale vyřídil jste si to s ním.“

„S ním a s třema dalšíma bastardama. Aspoň už nikdy v katedrále bojovat nebudou.“

Sharpe se musel zasmát. Doběhli k pobořenému úseku zdi, za kterým se otevírala cesta do volné krajiny. Terén zde strmě klesal k říčce. Bylo vidět, že se přes ni brodí davy uprchlíků a utíkají do bezpečí hor. Žádné Francouze nebylo nikde vidět. Sharpe

předpokládal, že stále ještě bojují ve městě s Vivarovými cazadory. „Nabít!“ poručil střelcům.

Zelenokabátníci se zastavili a začali nabíjet pušky. Harper zatloukal náboj, ale náhle se podíval na Sharpa a rozesmál se.

„Co je seržante?“ zeptal se Sharpe.

„Podívejte se na sebe, pane.“

Také ostatní střelci se dali do smíchu. Sharpe pohlédl dolů a zjistil, že má po celé délce stehna roztrženou pravou nohavici. Chytil cár, který z ní visel, a utrhl ho. „No a co? Na ty bastardy stačíme i polonazí, ne?“

„To víte, že jo,“ ozval se Gataker. „Protože dostanou strach a utečou, až vás uviděj, pane.“

„Taky si myslím,“ řekl Sharpe. Jeho muži cítili, že jsou z nejhoršího venku, proto se smáli. Francouzům unikli, boj o město skončil a zbývalo jen přejít na druhou stranu údolí a vystoupit do hor. Znovu se ohlédl, jestli neuvidí Vivara, ale ulička byla prázdná. Z vnitřního města se stále ozývaly výkřiky, střelba a hluk boje, ale střelci už z toho byli venku a mířili do bezpečí. Už neměli důvod vracet se do boje. „A teď tam, mládenci,“ ukázal Sharpe na druhou stranu údolí. „Zastavíme se až na hřebeni.“

Sestoupil po strmé louce k říčce, přes kterou se dnes před úsvitem brodili – k té, u níž se nepokusil usmířit si vodní víly. Údolí bylo plné uprchlíků. Byli mezi nimi obyvatelé města, dobrovolníci v hnědých kutnách, ale také cazadoři, kteří se ve zmatku boje ocitli sami a nemohli jinak, než hledat spásu v útěku. Po

Vivarovi nebylo stále ani vidu, stejně jako po Louise nebo po těch, co opatrovali gonfalon. Přes říčku se se zdviženými kutnami brodili dva mniši.

„Neměli bysme počkat, pane?“ zeptal se Harper v obavě o osud majora Vivara.

„Na protějším břehu,“ řekl Sharpe. „Odtud můžeme krýt jeho ústup palbou.“

Náhle k nim od jihu dolehl zvuk trubky. Sharpe se ohlédl a uviděl, že všechno je jinak. Úleva z toho, že boj skončil, byla v jediném okamžiku ta tam.

Protože v posledních paprscích zapadajícího slunce zazářily na jihu helmy nepřátel. Den zázraků skončil a Sharpe byl se střelci v pasti.

KAPITOLA 18

Tři sta dragounů, kteří tak dlouho stáli na západě, objelo jižní hranici města, uzavřelo únikovou cestu na východ a nyní zaplnilo údolí. Vedl je jezdec, jemuž visela přes rameno de I'Eclinova červená pelisa, ale šavli třímal v pravé ruce.

Lidé, kteří prchali z města, se obrátili na druhou stranu, ve zmatku se však dostávali na bažinatou louku, kde se bořili a jen ztěžka se vlekli dál. Většina proto znovu přebrodila říčku a snažila se prchat k severu, a někteří dokonce hledali spásu u Sharpových střelců.

„Co teď, pane?" zeptal se Harper.

Sharpe nevěděl. Bylo po všem. Ve městě stále zuřil boj a na přechod řeky a ústup na sever už nebyl čas. Byli v pasti na otevřené pláni a nezbývalo nic jiného, než zformovat sevřený čtverec a bojovat až do konce. Voják může být poražen, ale nikdy nesmí před nepřítelem prosit o milost. Musí se snažit zabít co nejvíc nepřátel a doufat, že až se někdy v budoucnu francouzští vojáci sesednou v nějaké vzdálené zemi kolem táborových ohňů, někteří z nich se při vzpomínce na boj v jednom údolí na severu Španělska zachvějí. „Tři řady!" zvolal Sharpe. „Rychle!" Chtěl vypálit jednu salvu a potom se stáhnout do čtverce. A pak? Kolem budou dusat kopyta a míhat se palaše a oni budou jeden po druhém umírat. Sharpe sekl mečem do vysoké trávy. „Já se nehodlám vzdát, seržante!"

„To mě ani nenapadlo, pane."

„Ale až nás dostanou, ostatní se můžou vzdát."

„Ne dřív, než se mně zavřou oči, pane." Sharpe se na mohutného Ira zašklebil. „Díky za všechno."

„Pořád si myslím, že ta rána od vás byla nejtvrdší, jakou jsem kdy chytil."

„Na to už jsem zapomněl," zasmál se Sharpe. Rozhlédl se a uviděl, že k nim přibíhají někteří z pěších cazadorů a dobrovolníků,

aby rozšířili jejich tři řady Neměl z toho radost, protože nebyli na tuto obranu vycvičeni a jen jejich čtvercovou formaci oslabí, ale co měl dělat? Nemohl je odehnat pryč. Znovu švihl mečem doleva a doprava, jako by se rozcvičoval na poslední boj. Francouzští dragouni, kteří se blížili pomalu a hrozivě, se nyní zastavili. Jejich přední řada stála bez hnutí asi čtvrt míle od nich. Zdálo se to daleko, ale Sharpe dobře věděl, jak rychle mohou dojet k nim, až dostanou povel.

Otočil se k nepříteli zády a pohlédl na své muže. „Asi jsme opravdu měli jít na sever, mládenci," řekl.

Chvíli bylo ticho, ale pak zelenokabátníci pochopili – vzpomněli si na hádku, která vyústila až v to, že se ho Harper pokusil zabít. Někteří se zasmáli a vzápětí se přidali další.

„Ale dnes v noci vám dovolím, abyste se opili. A kdybych k tomu už neměl příležitost, chci vám teď říct, že jste nejlepší vojáci, s jakými jsem kdy bojoval."

Také teď pochopili, že je to omluva za všechno, co bylo, a odměnili ho souhlasným řevem. Sharpe si pomyslel, jak dlouho mu trvalo, než si tohle vysloužil. Raději se otočil, aby nezpozorovali jeho rozpaky.

Otočil se právě včas, aby uviděl, že z města vyjíždí houf jezdců. Okamžitě mezi nimi poznal hraběte z Mouromorta v černém kabátě a vysokých bílých botách. A vedle něho jel na velkém černém koni jezdec v červeném dolmanu s vlasy stejně zlatými jako dragounská přilba. Jezdci dojeli k čekajícím dragounům, kteří ve chvíli, kdy si plukovník de I'Eclin bral od jejich velitele svou pelisu a kalpak, propukli v jásot. Hrabě se připojil k zadní eskadroně, jež tvořila zálohu, zatímco de I'Eclin zaujal místo v čele útoku. Sharpe pozoroval, jak si zavěšuje pelisu na rameno, nasazuje na hlavu velký kožešinový kalpak a levou rukou vytahuje šavli. Modlil se, aby viděl de I'Eclina mrtvého dřív, než sám skončí pod kopyty koní nebo palaši nepřítele. „Poručíku!"

Sharpe se otočil a uviděl, že k zadní řadě střelců přijíždí Louisa. „Tam!" křikl a ukázal jí na východ. Na koni se mohla dostat do bezpečí dřív než ti, co prchali pěšky. „Tam jeďte!"

„Kde je don Blas?"

„Nevím. Jeďte pryč!“

„Zůstanu tady!“

„Pozor, pane!“ zvolal Harper.

Sharpe se otočil zpátky. Plukovník de I’Eclin zvedl ruku s palašem, aby dal povel k útoku. Vpravo od postavení dragounů se táhla močálovitá louka a vlevo se zvedal strmý svah, takže útok mohl být veden pouze v koridoru pevné půdy širokém asi sto kroků. Za řekou třesklo několik výstřelů z mušket, ale bylo to příliš daleko a dragouni si toho nevšímali.

Plukovník de I’Eclin máchl palašem a trubač zatroubil povel. První řada vyjela krokem vpřed. Sharpe věděl, že druhá řada se dá do pohybu, jakmile se první vzdálí na padesát kroků, a se stejným odstupem od druhé pak vyjede třetí řada. To byl klasický začátek útoku kavalerie s odstupy, jež mají zajistit, aby koně padlí v první řadě nesráželi ty, kteří útočí za nimi. Všechno probíhalo pomalu, ale o to hrozivěji.

„První řada pokleknout!“ zavelel Sharpe klidně.

Dragouni drželi koně v chůzi, aby zachovali sevřenou řadu. Brzy zrychlí, ale Sharpe věděl, že přejdou do cvalu až několik vteřin před střetem s nepřítelem. Z města stále zněly výstřely a křik, takže Španělé pořád ještě bojovali v setmělých ulicích s Francouzi. Ale to už Sharpa nezajímalo.

Plukovník de I’Eclin znovu zvedl palaš a první řada přešla do lehkého poklusu. Zvuk trubky rozkaz potvrdil. Teď už Sharpe slyšel dusot kopyt, cinkot podhradních řetízků a pleskání sedlových brašen. Nad první řadou zavlál trojúhelníkový praporec.

„Klid, mládenci, klid.“ Nic jiného říct nemohl. Velel chabé řadě mužů, kteří věděli, že mohou nějakou dobu odolávat, ale pak je nepřítel roznese na kopytech. „Vy jste tady pořád, slečno Louiso?“

„Ano,“ ozval se nervózně hlas ze zadní řady střelců.

„Tak s prominutím koukejte zmizet!“

Několik mužů se zasmálo. Sharpe viděl, jak dragounům poskakují pod přilbami copánky. „Ještě jste neodjela, slečno Louiso?“

„Ne!“ Teď už zazněl v jejím hlase vzdor.

„To není nic pro vás! Budou do nás sekat jako řezníci na jatkách. Možná si ani nevšimnou, že jste žena. Jeďte, k čertu, pryč, dokud je čas! Jste příliš pěkná na to, aby vás ti bastardi zabili.“

„Zůstanu tady!“

Plukovník de I’Eclin znovu zvedl palaš. Sharpe slyšel vrzání sedel. „Hagmane, ten parchant v čele je váš.“

„Ano, pane.“

Sharpe zapomněl na Louisů. Vtlačil se mezi dva muže v přední řadě a zvedl ruku s mečem. „Čekejte na povel! Vystřelíme, až budou těsně před námi. A pak jim ukážeme, jak bojují střelci! Budou si přát, aby se vůbec nenarodili, zkurvysyni!“ Blížící se koně neklidně pohazovali hlavami. Věděli, co bude následovat, a Sharpa se na okamžik zmocnila lítost, že musejí zabíjet tak krásná zvířata. „Miřte na koně!“ připomněl svým mužům. „Zapomeňte na jezdce, zabíjejte koně!“

Střelci si olízli rozpraskané rty a někteří nervózně kontrolovali, jestli mají na pánvičce prach nebo dobře upevněný křesací kámen v kleštinách kohoutu. Ústa měli vyschlá a žaludky sevřené. Už také cítili chvění země tepané kopyty koní. Sharpe si pomyslel, že je to jako temné dunění blížící se bouře před prvním úderem blesku.

Plukovník de I’Eclin sklonil zakřivenou čepel palaše a první řada přešla do pomalého cvalu. Sharpe věděl, že za několik dalších vteřin se ozve povel trubky k plnému cvalu a velcí koně se konečně rozjedou do útoku. Zadržel dech. Teď bylo nejdůležitější odhadnout pravý okamžik k jediné salvě, která jim zbývá.

A pak udeřil blesk.

Bylo to jen něco víc než padesát mužů, ale všichni patřili k Vivarově elitní rotě – cazadoři v karmínově rudých kabátech, kteří vyrazili z města a řítili se po svahu dolů. Jezdci i koně byli vyčerpaní celonoční cestou a celodenním bojem, ale nad jejich hlavami vlál gonfalon Santiaga Matamorose s křížem rudým jako krev.

„Santiago!“ zvolal jezdec v jejich čele. „Santiago!“ opakoval Blas Vivar svůj bojový pokřik, jako by vyzýval světce, aby nedopustil porážku zázraku.

Svah umožňoval cazadorům nabrat rychlost, zatímco Santiagův gonfalon jim dával odvahu mučedníků. Takhle, jako blesk, udeřili do boku první řady Francouzů a od jejich mečů začala stříkat krev. De I'Eclin křičel, otáčel se, snažil se dragouny znovu zformovat, ale světcova korouhev se nořila do jeho eskadrony stále hloub a její bílé plátno bylo už teď postříkané krví nepřátel.

„Za mnou!" zvolal Sharpe a vzápětí vyrazil vpřed. „Za mnou!"

Také druhá řada dragounů se už rozjela do cvalu, ale s tím Vivar počítal, stočil útok vpravo a hnal cazadory do jejího středu. Za ním se odehrávala krvavá řež, chaos vzpínajících se koní a padajících jezdců.

„Stát!" zvolal Sharpe a zvedl obě ruce. „Klid, mládenci. Jednu salvu – mířit na koně – pal!"

Střelci vypálili na pravé křídlo, které ještě nezasáhl útok cazadorů. Zato ho teď zasáhly kule z pušek zelenokabátníků. Stačil jediný okamžik a sebevědomý útok se změnil ve změť koní válejících se na zemi, jejichž jezdci se zoufale snažili vyprostit nohy z třmenů a odvalit se mimo dosah bijících kopyt. „A teď do nich!" zvolal Sharpe. „A zabíjejte ty bastardy, všechny je pobijte!"

Do rozbité francouzské linie vtrhli střelci, cazadoři a španělští venkované dychtiví po pomstě. Dragouni, kteří zůstali v sedle, kolem sebe sekali jako šílení, ale Sharpovi a Vivarovi bojovníci je obklopili ze všech stran, bodali do koní a sráželi jezdce k zemi jako tlupa loupežníků.

Plukovník de I'Eclin otáčel koně a zoufale se snažil držet palašem pěší bojovníky v šachu. Jedinou ranou rozťal hlavu cazadorovi, který na něj útočil, jiného Španěla bodl do zad a dalším máchnutím odrazil bajonet některého ze střelců. Přesto museli dragouni ustupovat na bažinatou louku, kde se jejich koně bořili do mokřin. Několik venkovanů strhlo francouzského trubače z jeho šedáka a na zemi ho ubodali noži. Houf dragounů se snažil prosekat na pevnější půdu. Sharpe držel těžký meč oběma rukama a máchal jím na obě strany. Jednou ranou sekl nejbližšího koně do hlavy a další srazil jezdce ze sedla. Jakási žena z města bodala jako šílená padlého Francouze nožem do krku. Přes říčku se z východního břehu brodili uprchlíci, aby se přidali k pobíjení nenáviděných nepřátel.

Hrabě z Mouromorta viděl výzvu, ale pohrdal jí. Nenáviděl gonfalon, nenáviděl tu hedvábnou korouhev, která symbolizovala staré myšlení a zaostalost Španělska, nadvládu církve nad idejemi a tyranii Boha. Proto vztekle bodl koně ostruhami a vrhl se na muže, kteří gonfalon střežili.

„Ten je můj!“ křičel Vivar na své muže. „Toho nechte mně!“

Meče obou bratří o sebe třeskly, ocel zaskřípala. Vivarův kůň se otočil k nepříteli, jak byl vycvičen, a major znovu zaútočil. Hrabě jeho ránu kryl. Jeden z cazadorů se ho snažil objet a napadnout zezadu, ale Vivar na něj křikl, aby zůstal stranou. „Ten je můj!“

Hrabě vedl dva rychlé údery, které by trochu horšího jezdce srazily ze sedla, ale Vivar opět oba kryl a vzápětí krátkým výpadem zasáhl bratra do stehna. Na bílé boty se vyřinula rudá krev.

Hrabě strhl koně stranou, otočil ho a pobídl ho k novému útoku. Bodl dlouhým mečem a přitom vyrazil vítězný výkřik, neboť si byl jistý, že této ráně už bratr neunikne.

Jenže Vivar se stačil v sedle hluboko zaklonit, takže ho dlouhá bratrova čepel o vlásek minula, a protože hrabě vedl ránu vší silou, nedokázal těžký meč dost rychle ovládnout, aby ho měl připravený k obraně. Toho využil Vivar, a když se narovnal, vrazil meč hluboko do bratrova břicha. Byl to okamžik, který vše rozhodl, a ještě ve chvíli, kdy Vivarův meč vězel v bratrově těle, se jejich pohledy setkaly. Vivar pocítil lítost, ale věděl, že ji nesmí dát najevo. „Zrádce!“ zasyčel, opřel se botou o bratrova koně a meč vytrhl. Na hrušku sedla se vyřinula krev. Hrabě z Mouromorta vykřikl, jako by si teprve teď uvědomil, co se stalo, a křičel dál a zmlkl až v blátě na zemi, kam padl.

„Santiago!“ zvolal Vivar triumfálně a jeho hlas se nesl přes úzké údolí, zatímco cazadoři se semkli kolem korouhve mrtvého světce a obrátili se proti třetí řadě dragounů.

Střelci v tu chvíli stále ještě bojovali se zbytky prvních dvou rozvrácených nepřátelských eskadron, ale dragouni už obraceli koně k útěku, neboť pochopili, že boj rozhodl první prudký nápor Španělů. Jeden z cazadorů však ještě stačil protnout hrdlo francouzskému praporečníkovi, vytrhnout mu z rukou zástavu a v oslavě vítězství ji zdvihnout vysoko nad hlavu. To byla chvíle, kdy si plukovník de

I’Eclin uvědomil, že prohrál – že je poražen velkým bílým gonfalonem Santiaga Matamorose.

„Zpátky!“ vykřikl, když viděl, že další odpor by byl marný a je lepší zachránit aspoň hrstku mužů pro další boje.

„Ne!“ zvolal Sharpe a vyrazil směrem k Francouzi. „Ne!“ Kulhal, protože stále cítil bolest v kotníku po skoku z terasy před katedrálou, navíc se bořil do rozměklé půdy, ale hněv a touha skoncovat s tím vyšňořeným myslivcem ho hnala vpřed. „Ne, bastarde zatraceněji Ne!“

De I’Eclin ho zaslechl. Dobře věděl, že urážka patří jemu. Otočil se a uviděl osamoceného poručíka zelenokabátníků. Neměl důvod výzvu k boji nepřijmout. Vzpomněl si na něj i na jejich dřívější souboj, v němž použil svůj oblíbený uskok s přehozením zbraně z pravé do levé ruky. To teď nemohl udělat. Bodl koně ostruhami, aby získal co největší rychlost, a vyrazil proti svému soku. Sharpe čekal, připravený seknout mečem koně do hlavy. Kdosi na něj křikl, aby uskočil, ale on stál dál s pohledem upřeným na černého hřebce. De I’Eclin mířil napřaženou šavlí na Sharpovu hruď, ale v posledním okamžiku ji bleskově zvedl, aby jedinou ranou rozpoltil drzému zelenokabátníkovi hlavu. Vyrazil přitom vítězný výkřik, protože Angličan hlavu koně nezasáhl, jen se před smrtící ranou přikrčil, jako by v posledním okamžiku poznal, že nemá šanci, a smířil se s osudem.

Sharpe se skutečně nepokusil koně seknout, pouze svůj těžký meč zvedl, chytil čepel i druhou rukou a de I’Eclinovu ránu kryl jako při boji dlouhou holí. Úder byl tak silný, že ho téměř srazil na kolena, ale přesto stačil pravou rukou pustit jílec meče a chňapnout po Francouzově ruce. Vlastní meč ho udeřil do ramene, ale to skoro nevnímal, protože se mu podařilo sevřít prsty de I’Eclinův zápěstní řemínek. Současně pustil meč i levou rukou a vší silou chytil Francouze za zápěstí.

De I’Eclinovi trvalo vteřinu, než pochopil, co se stalo – že mu jeho sok visí na ruce jako lovecký pes, který se zakousl do šíje kance. Kůň se řítil setrvačností dál a vlekl Sharpa s sebou. Francouz tloukl Angličana volnou rukou do hlavy a Sharpe jím zase škubal a snažil se ho strhnout dolů. Také kůň začal skákat, aby se zátěže zbavil, ale

Sharpe věděl, že nesmí za žádnou cenu pustit, i když ho zápěstní řemínek řezal do prstů, jako by to byl ostrý drát.

De I'Eclin se pokusil vytáhnout pravou rukou z pouzdra pistoli, ale to už přibíhali Sharpovi na pomoc Harper a několik dalších střelců. „Ne!" vykřikl Sharpe. „Nedotýkejte se ho!"

Harper udeřil černého koně pažbou přes hlavu. Hřebec se vzepjal. Francouz ztratil rovnováhu a Sharpe ho konečně strhl ze sedla.

„Ne!" vykřikl znovu Sharpe na zelenokabátníky, kteří přibíhali s napřaženými bajonety. I on se ocitl na zemi a při pádu se mu de I'Eclinova ruka vysmekla z prstů. Francouz se odvalil na druhou stranu, zvedl se na koleno a rozmáchl se po zelenokabátnících, kteří ho obklopili. De I'Eclin rychlým pohledem zkontroloval, kde je jeho kůň, a švihl šavlí proti Sharpovi.

A v tu chvíli Harper vystřelil.

„Ne!" Sharpův výkřik však přehlušila rána výstřelu.

Kule zasáhla de I'Eclina do úst. Francouzova hlava sebou prudce trhla dozadu, k temnící se obloze vystříkl proud krve a vzápětí se celé tělo zhroutilo do močálové louže, kde sebou ještě chvíli škubalo, než zůstalo bez hnutí ležet.

„Ten bastard se vás chystal rozsekat na kusy," řekl Harper, jako by se omlouval.

„Nevadí," zamumlal Sharpe. Podíval se na prsty pravé ruky, stále ještě křečovitě sevřené, a zahýbal jimi. „Nevadí," opakoval. „Jenom jsem nechtěl, abyste mu udělali díru v kalhotách a v těch krásných botách." Věděl, že to jsou cenné trofeje, a teď byly jeho. „Ale dopadlo to dobře. Stáhněte je z něj, mládenci, kalhoty i boty." Zelenokabátníci na něj civěli, jako by si mysleli, že se pomátl na rozumu. „No tak, dejte se do toho. Potřebuju ty kalhoty. A boty taky! Proč si myslíte, že jsme sem přišli? Hoďte sebou."

Třebaže jen pár desítek kroků od něj stála Louisa a několik dalších žen, stáhl si Sharpe rozedrané boty a pak i kalhoty. Zbytky dragounů ujížděly za houstnoucího šera pryč. Ranění sténali a někteří se snažili odplazit stranou, zatímco vítězové začínali chodit mezi mrtvými a hledat kořist. Jeden ze střelců podal Sharpovi de I'Eclinovu krásnou pelisu, ale on ji odmítl. Žádnou cetku

nepotřeboval, zato velmi stál o červeně pruhované jezdecké kalhoty, které mu padly jako ušité na míru. Ale hlavně získal to, co bylo v tuto chvíli pro každého pěšáka nejcennější – dobré boty.

Vysoké boty z kvalitní kůže, v nichž lze projít celou zemí; boty, které vydrží v dešti, sněhu i řekách plných zlovolných vodních vil; pevné boty, jež Sharpovi padly stejně dokonale jako kalhoty. Ulomil na nich ostruhy, natáhl si je a spokojeně v nich podupal. Pak si zapnul zelený kabát a zastrčil meč do pochvy. Usmál se. V rukou cazadorů se vítězně třepetal zázračný gonfalon, rudá pelisa ležela v rozdupaném bahně a Sharpe měl konečně pořádné kalhoty a boty.

Gonfalon však už nebyl tak chatrný, protože ho Louisa podšila novým bílým hedvábím, jak řekla Sharpovi. Udělala to tajně v horské pevnosti ještě před tím, než odjela do Santiaga de Compostela. Byl to nápad majora Vivara, a to ho také s anglickou dívkou sblížilo.

„Ty Harperovy seržantské proužky jsou ze stejného kusu hedvábí," dodala.

Sharpe pohlédl na seržanta, který šel vpředu s ostatními střelci. „Ale, proboha, mu to neříkejte, protože by si myslel, že teď bude dělat zázraky."

„Všichni jste udělali zázrak," řekla Louisa.

„Jsme jen vojáci, střelci."

Louisa se zasmála. Věděla, že je v tom nejen velká skromnost, ale ještě větší hrdost. „Ale gonfalon zázrak udělal," škádlila ho. „Takže to celé nebyl takový nesmysl, nemyslíte?"

„Nebyl," připustil Sharpe. Šel pěšky vedle jejího koně před majorem Vivarem a jeho Španěly. „A co bude s gonfalonem teď?"

„Odvezou ho do Sevilly nebo do Cádizu, podle toho, kde bude bezpečnější. Ale jednou se vrátí ke španělskému králi do Madridu." Zvěst o zázraku už stačila dorazit do všech vesnic a městeček, kterými projížděli, a šířila se dál jako oheň vyprahlou stepí – zvěst o porážce Francouzů a vítězství Španělů; zvěst o tom, že světec dodržel dávný slib a přišel bránit svůj lid.

„A kam teď půjdete vy?" zeptal se Sharpe Louisy.

„Tam, kam půjde don Blas – kamkoliv, kde bude třeba zabíjet Francouze.“

„Ne do Godalmingu?“

„Doufám, že ne,“ zasmála se..

„Takže z vás bude hraběnka,“ řekl Sharpe udiveně.

„Myslím, že je to lepší než být paní Buffordovou, i když je to ode mě ošklivé, že to takhle říkám. A má teta mi nikdy neodpustí, že se ze mě stala katolička. Takže vidíte, vyplynuly mi z toho všeho jen samé dobré věci.“

Sharpe se jen usmál. Mířili na jih a brzy se měli rozdělit. Francouzi zůstali za nimi, sníh roztál a oni právě vstoupili do mělkého údolí, jímž profukoval studený únorový vítr. Na okraji údolí se zastavili. Vzdálený horský hřeben už ležel v Portugalsku a Sharpe uviděl, že se na jeho vrcholu rýsují proti obloze postavy mužů, vojáků v modrých uniformách. Pozorovali neznámé vojsko, které přicházelo ze španělských hor.

Blas Vivar, nyní už hrabě z Mouromorta, sesedl z koně a pak šel od jednoho střelce ke druhému a každému poděkoval. Naposledy přistoupil k Sharpovi a k jeho velkým rozpakům ho objal. „Opravdu s námi nechcete zůstat, poručíku?“ zeptal se.

„Přiznám se, že mám chuť to udělat, pane, ale…“ Sharpe jen pokrčil rameny.

„Já vím, chcete se v britské armádě pochlubit novými kalhotami a botami, že?“ zasmál se major. „Doufám, že vám je nechají.“

„Asi ne, pokud mě pošlou zpátky do Británie.“

„Obávám se, že to tak dopadne,“ řekl Vivar. „A nás nechají bojovat s Francouzi samotné. Ale jednou, až bude poslední Francouz mrtvý, se do Španělska vraťte, abyste oslavil vítězství s hrabětem a hraběnkou z Mouromorta, poručíku.“

„S radostí, pane.“

„To už ale dávno nebudete poručík.“

„Myslím, že budu,“ odpověděl Sharpe. Pohlédl na Louisů a viděl, že jí oči září štěstím. Nemohl jí ho nepřát. Usmál se a dotkl se koženého pouzdra u boku. „Tady mám váš dopis,“ řekl. Sdělovala v něm strýci a tetě, že podlehla kouzlu jednoho španělského vojáka a římské církve. Pak se obrátil zpátky k Vivarovi. „Díky, pane.“

Vivar se usmál. „Jste vzpurný mizera, neznaboh a Angličan, ale také můj přítel. Nezapomeňte na to.“

„Nezapomenu, pane.“

Víc už nebylo co říct a střelci začali sestupovat k řece, která tvořila hranici s Portugalskem. Blas Vivar z výšky pozoroval, jak se brodí na druhý břeh a začínají stoupat do protějšího svahu.

Jeden z mužů, kteří stáli na hřebeni na portugalské straně, byl zvlášť zvědavý, co je ten houf cizinců zač. Sestoupil proto níž, aby si je prohlédl dalekohledem, a když na něj i Sharpe zamířil svůj dalekohled, poznal, že je to britský důstojník. Kapitán středních let v modré uniformě ženistů. Místo radosti ho sevřela podivná tíseň. Vracel se do striktní hierarchie armády, která nevěří, že by bývalý seržant povýšený na důstojníka mohl vést bojovou jednotku. V první chvíli měl chuť se otočit a utíkat zpátky dolů, vrátit se do Španělska k Blasi Vivarovi a ke svobodě. Pak ale britský důstojník křikl dolů výzvu a starý návyk disciplíny přinutil Sharpa odpovědět. „Poručík Sharpe, pane! Pětadevadesátý střelecký!“

„Kapitán Hogan, ženisté, lisabonská posádka,“ odpověděl důstojník. Hogan jim sestupoval naproti. „Odkud přicházíte?“

„Ztratili jsme kontakt s Moorovou armádou, pane.“

„To jste dobří, že jste se z toho dostali,“ odpověděl Hogan s irským přízvukem. Zdálo se, že jeho uznání je upřímné. „Máte za sebou Francouze?“

„Už týden jsme neviděli ani jediného, pane. Myslím, že jim dělají Španělé peklo.“

„To je skvělé. Tak pojďte, potřebujeme každého vojáka, který je schopen bojovat.“

Sharpe stál a nehýbal se. „Chcete říct, že odtud neutíkáme, pane?“

„Jestli neutíkáme?“ vytřeštil na něj Hogan nechápavě oči. „Samozřejmě že ne!“ prohlásil. „Naopak, chceme zahnat na útěk Francouze. Poslali sem zpátky Wellesleyho. Je to sice nafoukaný bastard, ale vést armádu do boje, to umí. Ani nás nenapadne utíkat.“

„Takže tady zůstáváme?“

„Ovšem! Co myslíte, že tady dělám? Že mapuju zemi, kterou se chystáme opustit? Člověče, vzpamatujte se – zůstáváme tady a

bojujeme dál.“ Hogan to řekl s takovým odhodláním, že Sharpovi na chvíli připomněl Blase Vivara. „Jestli ti bastardi političtí v Londýně neztratí nervy, poženeme žabožrouty až do Paříže!“

Sharpe se otočil a zahleděl se za řeku, kde stála Louisa. V první chvíli měl chuť zavolat na ni a říct jí tu skvělou novinu, ale pak si uvědomil, že by ho už neslyšela. Tak jako tak se to dozví, navíc by to stejně nic nezměnilo. Jenom se tedy zasmál.

Hogan vedl střelce nahoru. „Myslíte, že se váš batalion vrátil do Anglie?“ zeptal se.

„Nevím, pane.“

„Jestli mířil do La Coruni nebo do Viga, pak ano. Ale pochybuju, že se k němu vrátíte.“

„Proč?“

„Potřebujeme všechny střelce, kteří jsou tady k dispozici. Být na Wellesleyho místě, nikam bych vás nepustil. Samozřejmě to nebude oficiální, ale někam vás strčíme, aby vás nenašli. Nebo se chcete vrátit?“

„Ne, pane,“ odpověděl Sharpe a náhle v něm vzplála naděje, že by přece jen nemusel uvíznout v nudné otročině quartermasterovské funkce, ale mohl by bojovat. „Chci tady zůstat.“

„Výborně!“ Hogan vystoupil na vrchol kopce, otočil se a pozoroval Španěly, jak odjíždějí. „Pomohli vám uniknout, že?“

„Ano, pane, pomohli. A taky vzali Francouzům město – ne sice natrvalo, ale na dost dlouho.“

Hogan na něj ostře pohlédl. „Santiago?“

„Ano, pane.“ Sharpe se na chvíli zarazil. „Váhal jsem, jestli jim v tom máme pomáhat, ale pak…,“ pokrčil rameny. Byl příliš unavený, aby celou tu historii vysvětloval.

„Tak to jste byli vy? Člověče, to bylo něco! Už jsme o tom slyšeli.“ Bylo zřejmé, že není třeba, aby své dobrodružství před kapitánem obhajoval. Naopak, Hogan se tvářil nadšeně. „O tom mi musíte vyprávět. Ale teď…, předpokládám, že by vaši mládenci nepohrdli něčím k jídlu.“

„Myslím, že by dali přednost rumu, pane.“

„Dobrá, na ten taky dojde,“ zasmál se Hogan a sledoval, jak střelci procházejí kolem. Zelenokabátníci byli špinaví a otrhaní jako

houf žebráků, ale usmívali se na oba důstojníky a Hogan si všiml, že i když skoro žádný z nich nemá předpisové boty a mnozí si nesou pod francouzskou tornou srolovaný francouzský plášť, všichni mají pušky a mají je v dokonalém stavu připravené k boji. „Jen málo jich uniklo," řekl Hogan.

„Jich?" pohlédl na něj Sharpe.

„Mluvím, o těch, co zůstali odříznuti od Moorovy armády," vysvětlil Hogan. „Většina se vzdala Francouzům."

„Je zima a v těch horách jsou hrozné podmínky," řekl Sharpe. „Ale já jsem měl štěstí na seržanta. Ten obr tamhle. Ir."

„Ti jsou nejlepší," souhlasil Hogan. „Ale všichni vypadají na skvělé vojáky."

„Taky jsou skvělí, pane," řekl Sharpe a zesílil hlas. „Jsou to mizerové a opilci, pane, ale nejlepší vojáci na světě, na to vemte jed!" A věděl, že říká pravdu. Byli otrhaní a špinaví, ale pořád střelci, elita pěšáků. Byli to vojáci v zelených kabátech.

Byli to Sharpovi střelci.

POZNÁMKA O HISTORII

Ustup do La Coruni byl jedním z nejstrastiplnějších a nejhrdinštějších činů, jaký kdy musela britská armáda podstoupit. Hrdinství vojska generála Moora spočívalo v tom, že se při ústupu dokázalo otočit a odrazit útok Francouzů ještě před přístavem. Samotný sir John Moore přitom padl, ale jeho vítězství poskytlo zbytku armády dost času na to, aby se nalodili na plavidla, která byla vyslána na jejich evakuaci.

Francouzům se tedy podařilo vypudit Brity z Pyrenejského poloostrova, s výjimkou malé posádky, která se udržela v Lisabonu. V Paříži se to oslavovalo jako vítězství, a také to vítězství bylo, ačkoli si zřejmě málokdo uvědomoval, že tažení na sever odvedlo francouzská vojska od jejich hlavního úkolu, kterým bylo dokončit invazi do Španělska a Portugalska. Nutno dodat, že toho nakonec nikdy nedosáhli. Avšak v únoru roku 1809 tento nezdar málokdo předvídal a stejně tak málokdo věřil, že by po porážce Moorova tažení byli Britové schopni udržet se na Pyrenejském poloostrově.

Jenže když pak na jaře roku 1809 převzal velení lisabonské posádky sir Arthur Wellesley, později známý jako vévoda z Wellingtonu, začal ji pomalu rozšiřovat v armádu, s níž později vybojoval sérii pozoruhodných vítězství, která celou francouzskou invazi ukončila. Tyto boje tvoří rámec dalších příběhů Sharpovské série, jež přivedou Richarda Sharpa, ale také Patricka Harpera, do jižní Francie.

Základem této knihy je však stará pověst, která ožívá na pozadí brutální francouzské okupace Galície. A v tom je tento příběh pravdivý. Francouzi se skutečně zmocnili Santiaga de Compostela, vyplenili jeho katedrálu a vedli bezohledný boj proti vzrůstajícímu odporu Španělů v galicijských horách. Bohužel vše ostatní v mém příběhu je pouhá fikce. Dnešní historici dokonce tvrdí, že romantické odvození původu slova compostela v názvu města z latinského

campus stellae, tedy „hvězdné pole“, je rovněž fikce. Podle nich jméno pochází z latinského výrazu pro hřbitov. Podle mě zase občas neškodí vědce ignorovat.

Úkolem maršála Soulta bylo dobýt do konce února celé Portugalsko, ale jeho postup brzdily problémy se zásobováním a odboj v galicijských horách. Proto se dostal pouze k Oportu na severním břehu řeky Douro v severním Portugalsku, odkud byl potom v květnu vypuzen Brity v čele se sirem Arthurem Wellesleym. Jakmile Wellesley vyhnal.Francouze z Portugalska, obrátil se na východ do Španělska a u Talavery vybojoval první z řady svých španělských vítězství, z nichž některá byla opravdu skvělá a udivovala brilancí. Tyto úspěchy však zastiňovala (alespoň v britských očích) skutečnost, že mnohem víc Francouzů zahynulo zásluhou španělského lidu než v bojích s Brity. Španělé proti nim vedli s velkým úspěchem gerilový boj La Guerra de la Independencia, jak se také říkalo válce na Pyrenejském poloostrově – , a k jejich nepřátelům patřili skutečně i afrancesados.

Sharpe a Harper však mají nyní namířeno do Talavery. Z Talavery do Francie je dlouhá cesta, ale střelci v zelených kabátech, elita britské armády, ji projdou celou, a nakonec v ní budou pokračovat přes Waterloo až do samotné Paříže. Takže Sharpe s Harperem se znovu vydají na pochod.

nakladatelství OLDAG

Bernard Cornwell

SHARPOVI STŘELCI

Richard Sharpe a francouzská invaze do Galície, leden 1809

Z anglického originálu Sharpe's rifles
vydaného nakladatelstvím PENGUIN BOOKS, New York,
přeložil Jiří Beneš.
Vydání první.
Obálku navrhl a zpracoval Marek Šebesta.
Redakce Věra Slaninová.
Vydalo nakladatelství OLDAG, Ostrava 2009,
jako svou 222. publikaci.
Vytiskl FINIDR, spol. s r. o., Český Těšín.

ISBN 978-80-7411-011-5